

EBA/GL/2026/06

26 June 2026

Ghid (revizuit) privind procedurile și metodologiile comune pentru procesul de supraveghere și evaluare (SREP) și pentru simulările de criză de supraveghere în temeiul Directivei 2013/36/UE

Obligații de conformare și de raportare

Statutul prezentului ghid

1. Prezentul document conține orientări emise în temeiul articolului 16 din Regulamentul (UE) nr. 1093/2010¹. În conformitate cu articolul 16 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 1093/2010, autoritățile competente și instituțiile financiare trebuie să depună toate eforturile necesare pentru a respecta ghidul.
2. Ghidul prezintă punctul de vedere al ABE privind practicile adecvate în materie de supraveghere în cadrul Sistemului european de supraveghere financiară și privind modul în care trebuie aplicat dreptul Uniunii într-un anumit domeniu. Autoritățile competente cărora li se aplică ghidul, astfel cum sunt definite la articolul 4 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 1093/2010, trebuie să se conformeze și să îl integreze în practicile lor, după caz (de exemplu, prin modificarea cadrului legislativ sau a procedurilor de supraveghere ale acestora), inclusiv în cazurile în care anumite puncte din cuprinsul documentului sunt adresate în primul rând instituțiilor.

Cerințe de raportare

3. În conformitate cu articolul 16 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 1093/2010, autoritățile competente trebuie să notifice ABE dacă se conformează sau intenționează să se conformeze prezentului ghid sau, în caz contrar, să prezinte motivele neconformării, până la 28/12/2026. În lipsa unei notificări până la acest termen, ABE va considera că autoritățile competente nu au respectat recomandările. Notificările se trimit prin intermediul formularului disponibil pe site-ul ABE, cu mențiunea „EBA/GL/2026/06”. Notificările trebuie transmise de persoane care au competența necesară pentru a raporta conformitatea, în numele autorităților competente din care fac parte. Orice schimbare cu privire la starea de conformitate trebuie adusă, de asemenea, la cunoștința ABE.
4. Notificările vor fi publicate pe site-ul ABE, în conformitate cu articolul 16 alineatul (3).

¹ Regulamentul (UE) nr. 1093/2010 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 noiembrie 2010 de instituire a Autorității europene de supraveghere (Autoritatea bancară europeană), de modificare a Deciziei nr. 716/2009/CE și de abrogare a Deciziei 2009/78/CE a Comisiei (JO L 331, 15.12.2010, p. 12, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2010/1093/oj>).

Titlul 1. Obiect, domeniu de aplicare și definiții și punere în aplicare

Obiect

1. Prezentul ghid prezintă procedurile și metodologiile comune pentru funcționarea procesului de supraveghere și evaluare (SREP) prevăzute la articolul 48n, la articolul 97 și la articolul 107 alineatul (1) litera (a) din Directiva 2013/36/UE², inclusiv cele pentru evaluarea organizării și tratării riscurilor, inclusiv spălarea banilor și finanțarea terorismului, menționate la articolele 76-87 din directivă, precum și procesele și măsurile luate cu trimitere la articolele 48o, 98, 100, 101, 102, 104, 104a, 104b, 104c, 105, la articolul 107 alineatul (1) litera (b) și la articolul 117 din directivă. Prezentul ghid are rolul de a stabili metodologii comune care să fie aplicate de autoritățile competente atunci când efectuează simulări de criză de supraveghere în contextul procesului de supraveghere și evaluare (SREP), conform articolului 100 alineatul (2) din Directiva 2013/36/UE. În plus, prezentul ghid precizează, în conformitate cu articolul 104a alineatul (7) din Directiva (UE) 2024/1619, modul în care se operaționalizează cerințele în cazul în care o instituție intră sub incidența pragului minim privind cerințele de capital.
2. Prezentul ghid nu stabilește metodologii pentru simulările de criză efectuate de ABE în cooperare cu alte autorități competente conform articolului 22 din Regulamentul (UE) nr. 1093/2010; cu toate acestea, ghidul descrie simulările de criză și contribuie la stabilirea unui context adecvat pentru luarea în considerare a viitoarelor simulări de criză efectuate de ABE în cadrul seriei de simulări de criză de supraveghere.

Domeniul de aplicare

3. Autoritățile competente trebuie să aplice prezentul ghid în concordanță cu nivelul de aplicare prevăzut la articolul 110 din Directiva 2013/36/UE, cu respectarea cerințelor și a derogărilor aplicate conform articolelor 108 și 109 din Directiva 2013/36/UE.
4. În cazul întreprinderilor-mamă și al filialelor incluse în consolidare, autoritățile competente trebuie să adapteze profunzimea și nivelul de detaliu al evaluărilor lor pentru a corespunde cu nivelul de aplicare stabilit prin cerințele menționate în Partea întâi, Titlul II din Regulamentul (UE) nr. 575/2013, recunoscând în mod specific derogările aplicate conform articolelor 7 și 10 din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 și articolului 21 din Directiva 2013/36/UE.

² Directiva 2013/36/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 cu privire la accesul la activitatea instituțiilor de credit și supravegherea prudențială a instituțiilor de credit și a firmelor de investiții, de modificare a Directivei 2002/87/CE și de abrogare a Directivelor 2006/48/CE și 2006/49/CE (JO L 176, 27.6.2013, p. 338, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2013/36/oj>).

5. În cazul în care o instituție are o filială în același stat membru, însă nu s-au acordat derogările prevăzute în Partea întâi din Regulamentul (UE) nr. 575/2013, se poate aplica o abordare proporțională pentru evaluarea adecvării capitalului și a lichidității, vizând evaluarea alocării capitalului și lichidității în rândul entităților și a impedimentelor posibile din calea transferabilității capitalului sau lichidității în cadrul grupului.
6. În cazul grupurilor transfrontaliere, cerințele procedurale trebuie să se aplice în mod coordonat în cadrul colegiilor de supraveghetori înființate conform articolului 116 sau articolului 51 din Directiva 2013/36/UE. Titlul 10 explică în detaliu modul de aplicare al prezentului ghid în cazul grupurilor transfrontaliere și al entităților acestora.
7. Atunci când o instituție constituie un subgrup de lichiditate în temeiul articolului 8 din Regulamentul (UE) nr. 575/2013, autoritățile competente trebuie să efectueze o evaluare proprie a riscurilor aferente lichidității și finanțării și să aplice măsuri de supraveghere pentru entitățile cuprinse în subgrupul respectiv, la nivelul subgrupului de lichiditate.

Destinatari

8. Prezentul ghid se adresează autorităților competente, așa cum sunt definite la articolul 4 punctul 2 subpunctele (i) și (viii) din Regulamentul (UE) nr. 1093/2010.

Definiții

9. Dacă nu se prevede altfel, termenii folosiți și definiți în Regulamentul (UE) nr. 575/2013³, Directiva 2013/36/UE, Directiva 2014/59/UE⁴ sau Ghidul ABE privind simulările de criză ale instituțiilor⁵ au același înțeles în prezentul ghid. În plus, în sensul prezentului ghid, se aplică următoarele definiții:

„Autoritate de supraveghere în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului” înseamnă o autoritate de supraveghere, astfel cum este definită la articolul 2 alineatul (1) punctul 45 din Regulamentul (UE) 2024/1624, responsabilă cu supravegherea conformității instituțiilor cu dispozițiile regulamentului menționat.

„Cerințe privind amortizorul de capital” înseamnă cerințele privind fondurile proprii, prevăzute la Capitolul 4 Titlul VII din Directiva 2013/36/UE.

³ Regulamentul nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și societățile de investiții și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 (JO L 176, 27.6.2013, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/575/oj>).

⁴ Directiva 2014/59/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 mai 2014 de instituire a unui cadru pentru redresarea și rezoluția instituțiilor de credit și a firmelor de investiții și de modificare a Directivei 82/891/CEE a Consiliului și a Directivelor 2001/24/CE, 2002/47/CE, 2004/25/CE, 2005/56/CE, 2007/36/CE, 2011/35/UE, 2012/30/UE și 2013/36/UE ale Parlamentului European și ale Consiliului, precum și a Regulamentelor (UE) nr. 1093/2010 și (UE) nr. 648/2012 ale Parlamentului European și ale Consiliului (JO L 173, 12.6.2014, p. 190, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/59/oj>).

⁵ Ghidul ABE privind simulările de criză ale instituțiilor (EBA/GL/2018/04).

„Instituție consolidantă” înseamnă o instituție obligată să respecte cerințele prudențiale pe baza situației consolidate, în conformitate cu Partea 1 Titlul 2 Capitolul 2 din Regulamentul (UE) nr. 575/2013.

„Capacitate de contrabalansare” înseamnă capacitatea instituției de a deține sau de a avea acces la lichiditate în exces pe orizonturi de timp scurte, medii și lungi în vederea reacționării la scenarii de criză.

„Risc de finanțare” înseamnă riscul ca instituția să nu aibă surse stabile de finanțare pe termen mediu și lung, ceea ce duce la riscul actual sau potențial de a nu-și îndeplini obligațiile financiare, cum ar fi plățile și necesarul de garanții pe măsură ce acestea devin exigibile pe termen mediu și lung, fie deloc sau fără a suporta creșteri inacceptabile ale costurilor de finanțare.

„Creditare în valută” înseamnă împrumuturi acordate debitorilor, indiferent de forma juridică a facilității de credit (de exemplu, inclusiv plăți amânate sau convenții financiare similare) în alte monede decât mijlocul legal de plată din țara de domiciliu a debitorului.

„Risc generat de creditarea în valută” înseamnă riscul actual sau potențial la adresa veniturilor și fondurilor proprii ale instituției, generat de creditarea în valută a debitorilor neacoperiți la riscul valutar.

„Procesul de evaluare a adecvării capitalului intern (ICAAP)” înseamnă procesul de identificare, măsurare, gestionare și monitorizare a capitalului intern, implementat de către instituție conform articolului 73 din Directiva 2013/36/UE.

„Procesul de evaluare a adecvării lichidității interne (ILAAP)” înseamnă procesul de identificare, măsurare, gestionare și monitorizare a lichidității, implementat de către instituție conform articolului 86 din Directiva 2013/36/UE.

„Categoría instituției” înseamnă indicatorul de importanță sistemică a instituției, care este atribuit în funcție de dimensiunea și complexitatea instituției, precum și de sfera activităților sale.

„Lichidități pe parcursul zilei (intraday)” înseamnă fonduri care pot fi accesate în cursul zilei lucrătoare pentru a permite instituției să efectueze plăți în timp real.

„Risc de lichidități pe parcursul zilei (intraday)” înseamnă riscul actual sau potențial asociat incapacității instituției de a-și gestiona în mod eficace cerințele de lichiditate din cursul unei zile.

„Cerință” sau „măsură macroprudențială” înseamnă o cerință sau o măsură impusă de o autoritate competentă sau desemnată pentru a aborda riscul macroprudențial sau sistemic.

„Monedă semnificativă” înseamnă moneda în care instituția deține poziții bilanțiere sau extrabilanțiere semnificative.

„Risc de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului (SB/FT)” înseamnă un risc astfel cum este definit în Ghidul ABE privind supravegherea în funcție de riscuri⁶.

„Reziliența operațională” înseamnă capacitatea unei instituții de a-și îndeplini funcțiile critice sau importante în condiții de perturbare.

„Cerință globală de capital (OCR)” înseamnă suma cerinței totale de capital SREP (TSCR), a cerințelor privind amortizorul de capital și a cerințelor macroprudențiale, atunci când sunt exprimate sub formă de cerințe de fonduri proprii.

„Cerință globală privind indicatorul efectului de levier (OLRR)” înseamnă suma cerinței totale privind indicatorul efectului de levier din cadrul SREP (TSLRR) și a cerinței privind amortizorul pentru indicatorul efectului de levier în cazul G-SII în conformitate cu articolul 92 alineatul (1a) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013.

„Evaluare generală SREP” înseamnă evaluarea actualizată a viabilității generale a unei instituții pe baza evaluării elementelor SREP.

„Scor general SREP” înseamnă indicatorul numeric al riscului general pentru viabilitatea instituției pe baza evaluării generale SREP.

„Cerințele de fonduri proprii din pilonul 1” sau „P1R” înseamnă cerințele de fonduri proprii pe care instituția este obligată să le dețină în conformitate cu Părțile a treia, a patra și a șaptea din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 și cu Capitolul 2 din Regulamentul (UE) 2017/2402.

„Orientări privind Pilonul 2 (P2G)” înseamnă nivelul și calitatea propriilor fonduri pe care instituția ar trebui să le mențină în plus față de cerința globală de capital propriu, stabilite conform criteriilor prevăzute în prezentul ghid.

„Orientări privind Pilonul 2 pentru riscul asociat folosirii excesive a efectului de levier (P2G-LR)” înseamnă nivelul și calitatea propriilor fonduri pe care instituția ar trebui să le mențină în plus față de cerința globală privind indicatorul efectului de levier, stabilite conform criteriilor prevăzute în prezentul ghid.

„Cerință privind Pilonul 2” sau „P2R” înseamnă cerințele de fonduri proprii suplimentare impuse conform articolului 104 alineatul (1) litera (a) din Directiva 2013/36/UE pentru abordarea riscurilor, altele decât riscul asociat folosirii excesive a efectului de levier.

„Cerință privind Pilonul 2 pentru riscul asociat folosirii excesive a efectului de levier” sau „P2R-LR” înseamnă cerințele de fonduri proprii suplimentare impuse conform articolului 104 alineatul (1)

⁶ Ghidul ABE privind caracteristicile unei abordări bazate pe risc a acțiunii de supraveghere în ceea ce privește combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului, precum și etapele care trebuie urmate atunci când se efectuează supravegherea în funcție de riscuri în temeiul articolului 48 alineatul (10) din Directiva (UE) 2015/849 (de modificare a Ghidului comun ESAs/2016/72) („Ghidul privind supravegherea în funcție de riscuri”) (EBA/GL/2021/16).

litera (a) din Directiva 2013/36/UE pentru abordarea riscului asociat folosirii excesive a efectului de levier.

„Risc reputațional” înseamnă riscul existent sau potențial pentru câștigurile, fondurile proprii sau lichiditatea instituției, care este asociat afectării reputației instituției.

„Apetit la risc” înseamnă nivelul cumulat și tipurile de risc pe care instituția este dispusă să și le asume în limita capacității sale de risc, conform modelului său de afaceri, în vederea realizării obiectivelor sale strategice.

„Scor de risc” înseamnă expresia numerică ce sintetizează opinia supraveghetorilor privind riscul individual pentru capital, lichidități și finanțare și reprezintă probabilitatea ca un risc să aibă un impact prudential semnificativ asupra instituției (de exemplu, pierderi potențiale) având în vedere procedurile de administrare și control al riscurilor și înainte de a analiza capacitatea instituției de a atenua riscul prin resursele de capital sau de lichiditate disponibile.

„Riscuri pentru capital” înseamnă riscuri distincte care, dacă se materializează, vor avea un impact prudential semnificativ asupra fondurilor proprii ale instituției în următoarele 12 luni. Acestea includ, printre altele, riscurile prevăzute la articolele 79-87 din Directiva 2013/36/UE.

„Riscuri pentru lichidități și finanțare” înseamnă riscuri distincte care, dacă se materializează, vor avea un impact prudential semnificativ asupra lichidității instituției pe diferite orizonturi de timp.

„Element SREP” înseamnă una dintre următoarele: analiza modelului de afaceri, evaluarea cadrului de administrare a activității și a procedurilor de control al riscurilor la nivelul instituției, evaluarea riscurilor pentru capital, evaluarea SREP a capitalului, evaluarea SREP a lichidității și a finanțării.

„Sisteme de referință de supraveghere” înseamnă metodologii sau instrumente cantitative orientate spre riscuri, dezvoltate de autoritatea competentă pentru a oferi o estimare a fondurilor proprii necesare pentru acoperirea riscurilor sau a elementelor de riscuri care nu sunt prevăzute de Regulamentul (UE) nr. 575/2013.

„Perioadă de supraviețuire” înseamnă perioada în care instituția poate continua să funcționeze în condiții de criză și cu toate acestea să își respecte obligațiile de plată.

„Cuantumul total al expunerii la risc (TREA)” înseamnă cuantumul total al expunerii la risc, astfel cum este definit la articolul 92 din Regulamentul (UE) nr. 575/2013.

„Cerință totală de capital SREP (TSCR)” înseamnă suma cerințelor de fonduri proprii, astfel cum se specifică la articolul 92 alineatul (1) literele (a)-(c) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013, și a cerințelor de fonduri proprii suplimentare stabilite conform criteriilor prevăzute în prezentul ghid pentru abordarea riscurilor, altele decât riscul asociat folosirii excesive a efectului de levier.

„Cerință totală privind indicatorul efectului de levier din cadrul SREP (TSLRR)” înseamnă suma cerințelor de fonduri proprii, astfel cum se specifică la articolul 92 alineatul (1) litera (d) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013, și a cerințelor de fonduri proprii suplimentare stabilite conform

criteriilor prevăzute în prezentul ghid pentru abordarea riscului asociat folosirii excesive a efectului de levier.

„Debitori neacoperiți față de riscuri” înseamnă debitori persoane fizice și IMM-uri care nu dispun de o acoperire naturală sau financiară, care sunt expuși unei neconcordanțe de monede între moneda împrumutului și moneda acoperirii; acoperirile naturale includ în special cazuri în care debitorii realizează venituri într-o monedă străină (de exemplu, sume transferate/încasări din export), în timp ce acoperirile financiare presupun în mod normal că există un contract cu o instituție financiară.

„Scor pentru viabilitate” înseamnă expresia numerică ce sintetizează opinia supraveghetorilor asupra unui element SREP și reprezintă o indicație a riscului asupra viabilității instituției, care provine din elementul SREP evaluat.

Data aplicării

10. Prezentul ghid se aplică de la 1 ianuarie 2027.

Punctele 102, 103, 239, 462, 463 și 470 litera (f) se aplică de la 1 ianuarie 2027, cu excepția dispozițiilor privind luarea în considerare a riscurilor legate de neimplementarea și de eludarea sancțiunilor financiare specifice, care se aplică de la 10 iulie 2027.

Titlul 12 se aplică de la 11 ianuarie 2027.

Abrogare

11. Ghidul ABE privind procedurile și metodologiile comune pentru procesul de supraveghere și evaluare (SREP) și pentru simulările de criză de supraveghere din 18 martie 2022 (EBA/GL/2022/03) și Ghidul ABE privind evaluarea riscurilor asociate TIC în cadrul procesului de supraveghere și evaluare (SREP) (EBA/GL/2017/05) se abrogă cu efect de la 1 ianuarie 2027. Trimiterile la ghidul abrogat se interpretează ca trimiteri la prezentul ghid.

Titlul 2. Cadrul SREP

2.1. Prezentarea generală a cadrului SREP

12. Autoritățile competente trebuie să dispună de un cadru SREP cuprinzător care să acopere următoarele componente, care trebuie evaluate în mod regulat, având în vedere lista actelor juridice publicate separat pe site-ul ABE, în raport cu care trebuie evaluată conformitatea instituției. Modelul de angajament SREP prezentat în secțiunea 2.4 descrie modul în care acest cadru poate fi adaptat la diverse instituții, în conformitate cu principiul proporționalității. Aceste componente sunt următoarele:

- a. clasificarea instituției, astfel cum se specifică în secțiunea 2.1.1;
- b. monitorizarea indicatorilor-cheie, astfel cum se specifică la Titlul 3;
- c. analiza modelului de afaceri (AMA), astfel cum se specifică la Titlul 4;
- d. evaluarea cadrului de administrare a activității și a procedurilor de control la nivelul instituției, astfel cum se specifică la Titlul 5;
- e. evaluarea riscurilor pentru capital, astfel cum se specifică la Titlul 6;
- f. evaluarea adecvării fondurilor proprii ale instituției, astfel cum se specifică la Titlul 7;
- g. evaluarea riscurilor pentru lichidități și finanțare și evaluarea SREP a lichidității și a finanțării, astfel cum se specifică la Titlul 8;
- h. evaluarea generală SREP (inclusiv aplicarea măsurilor de supraveghere – și a măsurilor de intervenție timpurie, dacă este cazul) și comunicarea, astfel cum se specifică la Titlul 9 și, respectiv, în secțiunea 2.1.2.

13. Autoritățile competente trebuie să considere SREP un proces continuu care integrează rezultatele tuturor activităților de supraveghere și ale tuturor surselor de informații disponibile într-o imagine de ansamblu cuprinzătoare asupra unei instituții. SREP trebuie să ia în considerare următoarele aspecte:

- a. rezultatele evaluărilor SREP anterioare, analiza modelului de afaceri și monitorizarea continuă bazată pe raportări prudențiale;
- b. raportarea financiară a instituției, planul strategic (planurile strategice), raportarea în scopuri de reglementare (raportarea comună – COREP, raportarea financiară – FINREP și registrul de credite, dacă există) și raportarea internă (de exemplu, informații privind conducerea, raportarea privind capitalul și lichiditatea, rapoarte interne privind riscurile);
- c. informațiile privind ICAAP/ILAAP și mecanismele de planificare a redresării ale instituției;
- d. inspecțiile la fața locului;
- e. evaluări pe baza modelelor interne;
- f. analiză aprofundată și specifică;
- g. analize tematice orizontale;

- h. analiza privind simularea de criză;
- i. rapoarte ale terților (de exemplu, rapoarte de audit, rapoarte ale analiștilor de capitaluri proprii/credit);
- j. alte studii/sondaje sectoriale sau macroeconomice relevante.

2.1.1. Clasificarea instituțiilor

14. Autoritățile competente trebuie să clasifice toate instituțiile din competența lor de supraveghere în patru categorii diferite, în funcție de dimensiunea, importanța sistemică, natura, amploarea și complexitatea activităților instituțiilor în cauză și având în vedere articolul 97 alineatul (4) din Directiva 2013/36/UE. Clasificarea trebuie să reflecte evaluarea riscului sistemic din partea instituțiilor asupra sistemului financiar.
15. În cadrul unui grup de entități, dacă stabilesc că relevanța diferitelor entități din cadrul grupului variază, pe baza elementelor enumerate la punctul 17, autoritățile competente pot aplica clasificarea la nivel individual pentru a reflecta aceste diferențe (de exemplu, atribuirea de categorii diferite diverselor filiale din grup și/sau entității consolidate).
16. Autoritățile competente trebuie să revizuiască periodic clasificarea instituțiilor aflate în subordinea lor, precum și în urma unor evenimente care ar putea afecta gradul de risc al modelelor de afaceri sau a unor operațiuni corporative majore, cum ar fi o cesionare de proporții, o fuziune sau o achiziție, sau o acțiune strategică importantă.
17. Pentru a asigura un nivel minim de comparabilitate, autoritățile competente trebuie să ia ca punct de plecare categoriile de mai jos:
 - Categoria 1 – Toate instituțiile definite ca „instituții mari” la articolul 4 alineatul (1) punctul 146 din Regulamentul (UE) nr. 575/2013. Autoritățile competente pot clasifica „instituțiile mari” ca instituții din categoria 2 sau categoria 3 din motive de proporționalitate, cu condiția ca acestea să nu fie instituții de importanță sistemică globală (G-SII). Reclasificarea „instituțiilor mari” care nu sunt G-SII trebuie să se realizeze în conformitate cu criteriile calitative din categoriile 2 și 3 de mai jos, ținând seama de dimensiunea instituției, de importanța sa sistemică, precum și de natura, amploarea și complexitatea activităților sale.
 - Categoria 2 – (i) instituții mijlocii și mari, altele decât cele incluse în categoria 1, care nu sunt o „instituție mică și cu un grad redus de complexitate”, astfel cum este definită la articolul 4 alineatul (1) punctul 145 din Regulamentul (UE) nr. 575/2013, care își desfășoară activitatea pe mai multe linii de activitate, inclusiv activități nebankare, sau care desfășoară activități transfrontaliere apreciabile și care oferă produse de credit și financiare clienților persoane fizice și juridice; (ii) instituții specializate fără importanță sistemică și cu nivel semnificativ al cotelor de piață pe liniile de activitate sau sistemele de plată ale acestora sau al platformelor de tranzacționare/piețelor pentru instrumente financiare; (iii) instituțiile considerate importante, având în vedere dimensiunea, activitățile sau modelul lor de afaceri (de exemplu, instituțiile centrale ale unui SIP, CPC-uri, CSD-uri, băncile

centrale cooperatiste sau băncile centrale de economii), pentru economie (de exemplu, în ceea ce privește raportul active totale/produs intern brut – AT/PIB) sau pentru sectorul bancar dintr-un anumit stat membru.

- Categoria 3 – (i) instituții mici și mijlocii, altele decât cele incluse în categoriile 1 și 2, care nu sunt „instituții mici și cu un grad redus de complexitate”, astfel cum sunt definite la articolul 4 alineatul (1) punctul 145 din Regulamentul (UE) nr. 575/2013, care își desfășoară activitatea pe un număr limitat de linii de activitate, care oferă predominant produse de credit clienților persoane fizice și persoane juridice și instituțiilor și cu o ofertă limitată de produse financiare; (ii) instituții specializate cu un nivel mai puțin semnificativ al cotelor de piață pe liniile de activitate sau sistemele de plată ale acestora sau al schimburilor financiare.
- Categoria 4 – Toate instituțiile definite ca „instituții mici și cu un grad redus de complexitate” la articolul 4 alineatul (1) punctul 145 din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 și toate celelalte instituții mici și cu grad redus de complexitate care nu intră în categoriile 1-3 (de exemplu, cu o sferă limitată de activități și cote de piață nesemnificative pe liniile lor de activitate).

2.1.2. Evaluarea continuă a riscurilor, cadrul de comunicare și măsurile de supraveghere

18. Autoritățile competente trebuie să evalueze în permanență riscurile la care este expusă sau este susceptibilă de a fi expusă instituția prin activitățile lor de supraveghere, în conformitate cu modelul de angajament SREP prevăzut în secțiunea 2.4.
19. Autoritățile competente trebuie să se asigure că constatările evaluărilor lor sunt documentate în mod clar, punând accentul pe cauzele fundamentale ale deficiențelor identificate. Aceste constatări trebuie să se reflecte în scorurile SREP atribuite în conformitate cu prezentul ghid și trebuie să stea la baza măsurilor de supraveghere ulterioare pe care autoritățile competente le pot aplica în conformitate cu articolele 102, 104 și 105 din Directiva 2013/36/UE și cu dreptul intern și, după caz, a măsurilor de intervenție timpurie prevăzute la articolul 27 din Directiva 2014/59/UE sau a oricărei combinații a celor de mai sus.
20. În cadrul activităților lor continue de supraveghere, autoritățile competente trebuie să întreprindă activități de monitorizare adecvate și oportune pentru a se asigura că o instituție a remediat în mod eficace deficiențele identificate. În acest sens, autoritățile competente trebuie să stabilească un cadru de comunicare la nivel înalt pentru măsurile de supraveghere, care să faciliteze alegerea celor mai adecvate măsuri (atât cantitative, cât și calitative) pentru remedierea deficiențelor identificate. Aceasta nu aduce atingere competențelor de supraveghere prevăzute în cadrul juridic aplicabil și libertății de apreciere a autorităților competente de a stabili măsurile cele mai adecvate, în funcție de circumstanțele specifice și de deficiențele constatate.
21. Cadrul menționat la punctul anterior trebuie să ia în considerare următoarele acțiuni, care nu trebuie considerate strict secvențiale și care pot fi intensificate sau reduse, după caz:

- a. inițierea unui dialog de supraveghere avansat cu instituția, cum ar fi organizarea unei întâlniri cu organul de conducere sau solicitarea unei autoevaluări din partea instituției;
 - b. comunicarea măsurilor corective așteptate din partea instituției (măsuri fără caracter obligatoriu), precum așteptările sau recomandările în materie de supraveghere;
 - c. impunerea uneia sau mai multor măsuri corective specifice (măsuri obligatorii) din partea instituției, cum ar fi stabilirea unor indicatori calitativi pe care instituția trebuie să îi respecte și/sau stabilirea/majorarea cerințelor privind Pilonul 2 sau a cerințelor de lichiditate;
 - d. impunerea de măsuri de supraveghere pentru remedierea deficiențelor identificate, cum ar fi sancțiuni administrative, măsuri de remediere sau amenzi.
22. La selectarea măsurilor de supraveghere, autoritățile competente trebuie să identifice parcursul complet de comunicare, ținând cont de informațiile disponibile, de natura, dimensiunea și complexitatea instituției, precum și de necesitatea de a asigura remedierea la timp a deficiențelor identificate. Selecția trebuie să se bazeze pe următoarele considerente, după caz:
- a. rezultatul dorit pe care măsurile urmăresc să îl obțină și, dacă este posibil, termenele preconizate în care instituția să remedieze deficiențele;
 - b. gravitatea deficiențelor și potențialul impact prudential al nesoluționării problemei (și anume, dacă este necesar să se soluționeze problema printr-o anumită măsură) și dacă deficiențele au fost deja soluționate/acoperite prin alte măsuri;
 - c. capacitatea sau intenția demonstrată a instituției de a remedia deficiențele;
 - d. dacă alte măsuri ar realiza același obiectiv cu un impact administrativ și financiar mai redus asupra instituției;
 - e. posibilitatea ca riscurile și vulnerabilitățile identificate să fie corelate sau să se autoconsolideze, sau ambele, ceea ce justifică o creștere a rigurozității măsurilor de supraveghere;
 - f. orice alți factori considerați relevanți de către autoritățile competente.
23. Fără a aduce atingere puterii discreționare a autorităților competente în alegerea celor mai adecvate măsuri, toate măsurile cantitative și calitative disponibile trebuie utilizate într-un mod care să permită abordarea optimă a nivelului de risc și/sau a deficiențelor. Acest lucru trebuie să țină seama de natura riscului (cantitativ și/sau calitativ), de procesul de comunicare, precum și de faptul că trebuie aplicate măsuri cantitative pentru a remedia deficiențele din cadrul de administrare a activității, inclusiv din mecanismele de control intern, și alte aspecte, în cazul în care alte măsuri de supraveghere nu s-au dovedit eficace sau sunt considerate insuficiente pentru a remedia deficiențele identificate într-un termen adecvat⁷.
24. Dispozițiile prezentului titlu nu aduc atingere posibilității ca autoritățile competente să ia măsuri de supraveghere care să fie legate direct de rezultatele oricăror activități de supraveghere (de

⁷ În conformitate cu articolul 104a alineatul (1) litera (b) din Directiva 2013/36/UE a Parlamentului European și a Consiliului cu privire la accesul la activitatea instituțiilor de credit și supravegherea prudentială a instituțiilor de credit, de modificare a Directivei 2002/87/CE și de abrogare a Directivelor 2006/48/CE și 2006/49/CE (JO L 176, 27.6.2013, p. 338, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2013/36/2026-01-11>).

exemplu, examinări la fața locului sau evaluarea caracterului adecvat al membrilor organului de conducere și al funcțiilor-cheie), în cazul în care rezultatele unor astfel de activități necesită aplicarea imediată a măsurilor de supraveghere pentru abordarea deficiențelor semnificative.

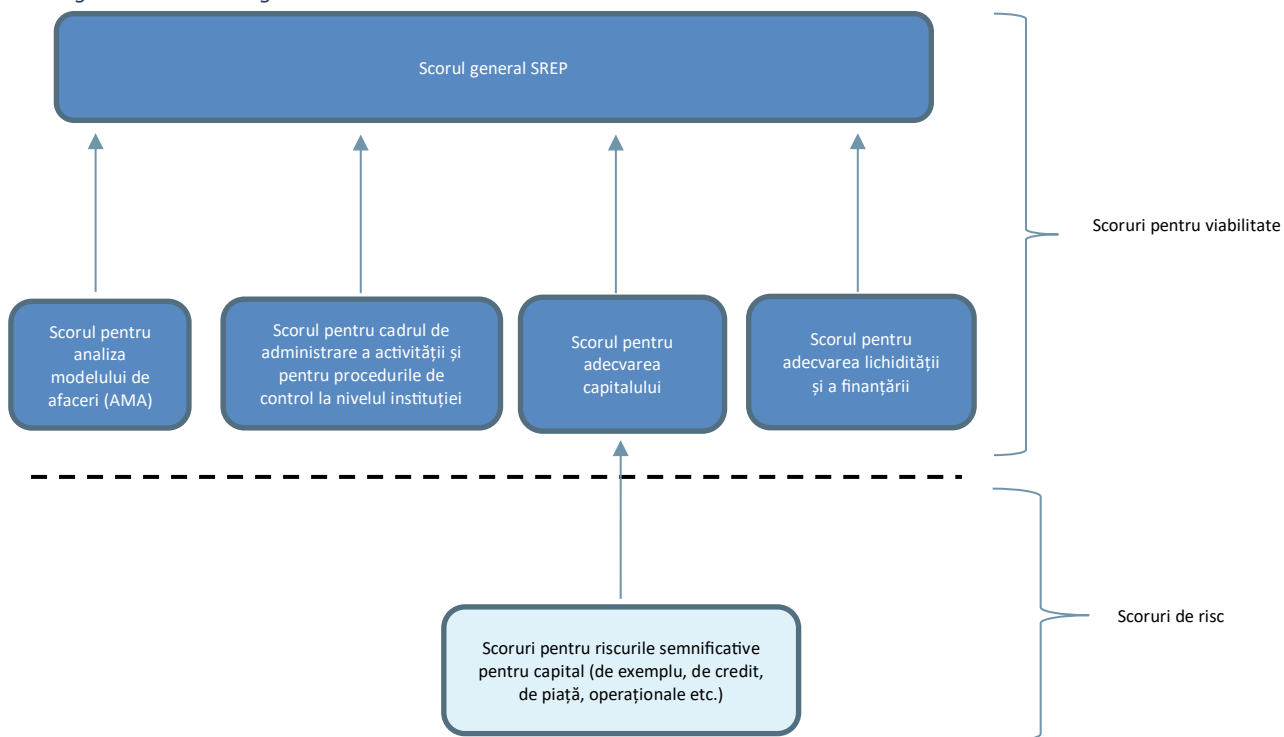
2.1.3. Dialogul cu instituțiile

25. Autoritățile competente trebuie să inițieze un dialog cu instituțiile pe măsură ce își desfășoară activitățile de supraveghere.
26. Autoritățile competente trebuie să comunice instituției rezultatele evaluării SREP în conformitate cu Titlul 9 și să informeze instituția cu privire la orice acțiune necesară pentru a respecta măsurile de supraveghere aplicate pe baza acestor constatări.

2.2. Atribuirea scorului în cadrul SREP

27. Autoritățile competente trebuie să aplice un sistem coerent de atribuire a scorului pentru a facilita comunicarea între autoritățile competente și colegiile de supraveghetori, pentru a promova comparabilitatea și condițiile de concurență echitabile între instituții, precum și pentru a stabili prioritățile în ceea ce privește resursele și măsurile de supraveghere în cadrul evaluării elementelor SREP. Autoritățile trebuie să sintetizeze rezultatele evaluărilor lor prin atribuirea de scoruri de risc, scoruri pentru elementele SREP și un scor general SREP.
28. La atribuirea scorurilor de risc, a scorurilor pentru elementele SREP și a scorului general SREP, autoritățile competente trebuie să țină seama de considerentele prezentate în tabelele de la sfârșitul fiecărei secțiuni și al fiecărui titlu relevant din prezentul ghid, aplicând totodată raționamentul de supraveghere. Deși aceste considerente servesc drept punct de referință pentru atribuirea scorurilor, ele nu trebuie interpretate ca o listă de verificare mecanică care trebuie completată pentru fiecare element, și nici nu trebuie să se considere că stabilesc o ierarhie a importanței între elemente. În schimb, ele au rolul de a oferi orientări autorităților competente în procesul de atribuire a scorurilor, luând în considerare interacțiunea și relevanța diferitelor elemente din cadrul dimensiunii specifice a instituției evaluate.
29. Scorurile pentru risc au scopul de a reflecta probabilitatea ca riscurile pentru capital, lichidități și finanțare să aibă un impact semnificativ asupra instituției. Scorurile pentru elementele SREP și scorul general SREP indică amploarea riscurilor la adresa viabilității instituției; în special, scorul general SREP trebuie să reflecte opinia de supraveghere cu privire la viabilitatea generală a instituției, astfel cum se specifică la Titlul 9.

Figura 1. Prezentare generală a cadrului de atribuire a scorului

30. Scorurile sunt: 1 (risc scăzut), 2 (risc mediu-scazut), 3 (risc mediu-ridicat) și 4 (risc ridicat – aceasta reprezintă cea mai defavorabilă evaluare posibilă). Un scor suplimentar „F” este disponibil numai pentru scorul general SREP, după cum se explică la punctul 38. Autoritățile competente pot introduce un sistem mai detaliat de atribuire a scorului pentru uzul lor intern, cum ar fi planificarea resurselor, cu condiția să se respecte cadrul general de atribuire a scorului prevăzut în prezentul ghid.

31. Autoritățile competente trebuie să revizuiască scorurile la finalizarea evaluărilor SREP cu frecvența minimă prevăzută în modelul de angajament SREP în secțiunea 2.4. De asemenea, scorurile trebuie revizuite fără întârzieri nejustificate, pe baza unor constatări sau evoluții noi și semnificative.

2.2.1. Scoruri de risc

32. Se atribuie scoruri de risc pentru a sintetiza riscurile pentru capital (conform prevederilor din Titlul 6). Aceste scoruri reprezintă probabilitatea ca un risc să aibă un impact prudentțial semnificativ asupra instituției (de exemplu, pierdere potențială), după aprecierea calității controalelor de risc pentru a atenua acest impact (mai exact, riscul rezidual), dar înainte de aprecierea capacității instituției de a atenua riscul prin resurse de capital sau de lichiditate disponibile.

33. Autoritățile competente trebuie să stabilească scorul de risc prin evaluarea nivelului de risc inherent al unei instituții, ținând seama în mod corespunzător de adecvarea cadrului de administrare a riscurilor și de control al instituției respective. În special, un cadru adecvat de administrare și control al riscurilor poate atenua impactul prudentțial al unui anumit risc, în timp

ce un cadru slab poate amplifica impactul prudential. Evaluarea riscului inherent și a adecvării sistemelor de administrare și a mecanismelor de control trebuie efectuată ținând seama de considerentele specificate în tabelul 6 pentru riscul de credit și riscul de credit al contrapărții, în tabelul 8 pentru riscul de piață, în tabelul 10 pentru riscul operațional, în tabelul 12 pentru riscul de rată a dobânzii și riscul de marjă de credit din afara portofoliului de tranzacționare (IRRBB și CSRBB) și în tabelul 17 pentru lichiditate și finanțare.

34. La evaluarea riscurilor pentru capital, autoritățile competente trebuie să ia în considerare și subcategoriile relevante (de exemplu, riscul de concentrare sau riscul de țară, în cadrul evaluării riscului de credit și a riscului de credit al contrapărții, astfel cum se prevede la Titlul 6). În funcție de importanța oricăreia dintre aceste subcategorii pentru o anumită instituție, autoritățile competente pot decide să le evalueze și să le atribuie un scor în mod individual.

35. Autoritățile competente pot utiliza diferite metode pentru a aplica scorurile de risc, pot să punteze „riscul” și „administrarea și controlul riscurilor” separat (obținând astfel un scor intermediar și unul final) sau să le atribuie un scor împreună. Autoritățile competente pot agrega, de asemenea, toate riscurile pentru capital într-un scor agregat.

2.2.2. Scorurile pentru elementele SREP și scorul general SREP

36. La finalul evaluării generale SREP, autoritățile competente trebuie să își formeze o imagine de ansamblu cuprinzătoare asupra profilului de risc și a viabilității instituției pe baza celor patru elemente SREP:

- a. modelul și strategia de afaceri, astfel cum se specifică la Titlul 4;
- b. cadrul de administrare a activității și procedurile de control la nivelul instituției, astfel cum se specifică la Titlul 5;
- c. adecvarea capitalului, astfel cum se specifică la Titlul 7;
- d. adecvarea lichidității și a finanțării, astfel cum se specifică la Titlul 8.

37. Adecvarea capitalului și adecvarea lichidității și a finanțării reprezintă opinia de supraveghere privind capacitatea resurselor de capital și lichiditate ale instituției de a atenua/acoperi riscurile pentru capital și pentru lichidități și finanțare, conform Titlurilor 6 și 8, și/sau alte elemente pentru care s-au stabilit fonduri proprii suplimentare, conform Titlului 7.

38. Scorul final reprezintă un scor general SREP. Acesta include cele patru scoruri pentru elementele SREP menționate mai sus, precum și raționamentul de supraveghere. Autoritățile competente trebuie să se asigure că prin scorul general SREP oferă o indicație privind viabilitatea generală a instituției, inclusiv dacă instituția este „în curs de a intra în dificultate sau este susceptibilă de a intra în dificultate” în sensul articolului 32 din Directiva 2014/59/UE, având în vedere, de asemenea, Ghidul ABE privind situația de a fi „în curs de a intra în dificultate sau de a fi

susceptibil de a intra în dificultate”⁸. Atunci când rezultatul evaluării generale SREP sugerează că se poate considera că o instituție „este în curs de a intra în dificultate sau este susceptibilă de a intra în dificultate”, autoritățile competente trebuie să atribuie scorul „F” și să urmeze procesul de colaborare cu autoritățile de rezoluție, astfel cum se menționează la articolul 32 din Directiva 2014/59/UE.

39. Autoritățile competente trebuie să se asigure că scorurile pentru elementele SREP și scorul general SREP:

- a. reflectă probabilitatea necesității unor măsuri de supraveghere pentru a aborda motivele de îngrijorare;
- b. sunt considerate unii dintre factorii declanșatori pentru decizia privind necesitatea de a lua măsuri de intervenție timpurie în conformitate cu Ghidul ABE privind indicatorii de declanșare pentru utilizarea măsurilor de intervenție timpurie⁹;
- c. stau la baza prioritizării și planificării resurselor de supraveghere și la stabilirea priorităților în cadrul Programului de supraveghere prudențială (SEP).

2.3. Măsuri organizatorice

40. Autoritățile competente trebuie să se asigure că măsurile lor organizatorice pentru desfășurarea SREP includ cel puțin următoarele:

- a. o descriere a rolurilor și responsabilităților personalului lor de supraveghere în ceea ce privește efectuarea SREP, precum și liniile de raportare relevante, atât în situații normale, cât și în situații de urgență;
- b. proceduri pentru documentarea și înregistrarea constatărilor și a raționamentelor de supraveghere;
- c. modalitățile de aprobare a constatărilor și a scorurilor, precum și procedurile de comunicare în cazul în care există opinii divergente în cadrul autorității competente, atât în situații normale, cât și în situații de urgență;
- d. modalitățile de organizare a dialogului cu instituția urmând modelul de angajament minim, astfel cum este prevăzut la secțiunea 2.4, pentru evaluarea elementelor individuale SREP;
- e. modalitățile de angajare în consultări cu o instituție și de comunicare a rezultatelor SREP instituției, care să reflecte și interacțiunea din cadrul colegiilor de supraveghetori pentru grupuri transfrontaliere și entitățile acestora, și în conformitate cu Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 710/2014 al Comisiei¹⁰;

⁸ Ghidul ABE privind interpretarea diferitelor circumstanțe în care o instituție este considerată a fi în curs de a intra în dificultate sau susceptibilă de a intra în dificultate conform articolului 32 alineatul (6) din Directiva 2014/59/UE (EBA/GL/2015/07).

⁹ Ghidul ABE privind indicatorii de declanșare pentru utilizarea măsurilor de intervenție timpurie (EBA/GL/2015/03).

¹⁰ Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 710/2014 al Comisiei din 23 iunie 2014 de stabilire a unor standarde tehnice de punere în aplicare în ceea ce privește condițiile de aplicare a procesului de adoptare a deciziei comune privind cerințele prudențiale specifice unei instituții, în conformitate cu Directiva 2013/36/UE a Parlamentului European și a Consiliului (JO L 188, 27.6.2014, p. 19, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2014/710/oj).

f. mecanisme interne de control și echilibru menite să asigure un proces decizional eficace, coerența rezultatelor și asumarea responsabilității.

41. Când se stabilesc modalități pentru dialogul cu instituțiile, autoritățile competente trebuie să aibă în vedere potențiale implicații legate de punerea scorurilor la dispoziția instituțiilor în vederea respectării cerințelor de publicare ale acestora, conform cerințelor din Regulamentul (UE) nr. 596/2014¹¹ și Directivele 2014/57/UE¹² și 2004/109/CE¹³.

2.4. Proportionalitatea și angajamentul de supraveghere

42. Autoritățile competente trebuie să adapteze domeniul de aplicare, frecvența, nivelul de detaliu și intensitatea angajamentului de supraveghere față de o instituție, în funcție de categoria acesteia și ținând seama de principiul proporționalității. Atunci când planifică activitățile SREP, autoritățile competente trebuie să se bazeze pe modelul de angajament minim SREP prezentat în tabelul 1. Modelul corelează intensitatea angajamentului de supraveghere cu categoria instituției. Modelul nu trebuie interpretat ca un obstacol în alocarea de resurse pentru prioritățile de supraveghere identificate. Prin urmare, autoritățile competente pot, indiferent de clasificarea instituției, să stabilească obiectivul și nivelul de detaliu al evaluării lor pentru a reflecta profilul de risc al instituției, importanța diferitelor riscuri, tendințe și riscuri emergente identificate prin monitorizarea indicatorilor-cheie, astfel cum sunt prezentați la Titlul 3, simularea de criză, astfel cum este descrisă la Titlul 11, sau rezultatul evaluărilor SREP anterioare.

43. În cadrul acestui model, autoritățile competente trebuie să își formeze o opinie cu privire la toate elementele SREP (analiza modelului de afaceri, cadrul de administrare/controalele interne, riscurile pentru capital și riscurile pentru lichidități și finanțare) în conformitate cu frecvența minimă stabilită în tabelul 1, rămânând totodată capabile să realizeze o evaluare anuală semnificativă și cuprinzătoare a viabilității unei instituții (sinteza evaluării generale SREP).

44. Acest punct de vedere trebuie să se bazeze pe informațiile colectate prin intermediul întregii game de activități de supraveghere enumerate la punctul 13. În special, informațiile din anii anteriori pot servi, de asemenea, drept scenariu de bază pentru evaluarea și sinteza evaluării generale SREP, cu condiția ca autoritatea competentă să fi stabilit – ținând cont totodată de monitorizarea trimestrială a indicatorilor – că profilul de risc al instituției nu s-a schimbat semnificativ.

¹¹ Regulamentul (UE) nr. 596/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 aprilie 2014 privind abuzul de piață (regulamentul privind abuzul de piață) și de abrogare a Directivei 2003/6/CE a Parlamentului European și a Consiliului și a Directivelor 2003/124/CE, 2003/125/CE și 2004/72/CE ale Comisiei (JO L 173, 12.6.2014, p. 1). ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/596/oj>.

¹² Directiva 2014/57/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 aprilie 2014 privind sancțiunile penale pentru abuzul de piață (directiva privind abuzul de piață) (JO L 173, 12.6.2014, p. 179, <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2014/57/oj/eng>).

¹³ Directiva 2004/109/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 decembrie 2004 privind armonizarea obligațiilor de transparență în ceea ce privește informația referitoare la emitenții ale căror valori mobiliare sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată și de modificare a Directivei 2001/34/CE (JO L 390, 31.12.2004, p. 38, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2004/109/oj>).

45. Autoritățile competente trebuie să colaboreze cu organul de conducere și cu conducerea superioară a instituțiilor¹⁴, respectând frecvența minimă indicată în tabelul 1. Indiferent de categoria instituției, autoritățile competente trebuie să își intensifice angajamentul pentru a da curs constatărilor evaluărilor SREP anterioare sau pentru a monitoriza instituțiile cu profiluri de risc mai ridicate sau care se modifică rapid, respectiv cele cu un scor general SREP scăzut, care reflectă probleme grave de supraveghere.

46. În cazul în care instituțiile fac parte din grupuri transfrontaliere, autoritățile competente trebuie să discute modul în care intenționează să efectueze evaluarea SREP în cadrul colegiilor de supraveghetori, pentru a identifica din timp problemele și pentru a adapta și coordona abordarea între autorități, astfel cum se specifică la Titlul 10.

Tabelul 1. Aplicarea SREP pentru diferite categorii de instituții

Categoria	Monitorizarea indicatorilor-cheie	Evaluarea tuturor elementelor SREP (cel puțin)*	Sinteza evaluării generale SREP	Nivelul minim de angajament/dialog cu organul de conducere al instituției și cu conducerea superioară
1	Trimestrial	Anual	Anual	Continuu/permanent
2	Trimestrial	La 2 ani	Anual	Continuu/permanent
3	Trimestrial	La 3 ani	Anual	În funcție de riscuri, cel puțin o dată la 3 ani
4	Trimestrial	La fiecare 3 ani, cu posibilitatea de prelungire la 5 ani**	Anual	În funcție de riscuri, cel puțin o dată la 3 ani

*Cu obiectivul și nivelul de detaliu al evaluării adaptate astfel încât să reflecte profilul de risc al instituției, importanța diferitelor riscuri, precum și tendințele și riscurile emergente identificate prin activitățile de supraveghere. Acest lucru se poate baza pe evaluările anterioare, dacă nu au intervenit schimbări semnificative, conform informațiilor disponibile (de exemplu, monitorizarea indicatorilor și raportarea), indiferent de clasificarea instituției.

**Frecvența minimă de evaluare a tuturor elementelor SREP poate fi extinsă de la 3 la 5 ani pentru instituțiile din categoria 4, cu condiția ca: (i) acestea să aibă un profil de risc scăzut stabil, indicatori financiari stabili și marje solide; și (ii) monitorizarea trimestrială a indicatorilor cheie de risc să nu dea naștere la îngrijorări.

47. În cazul în care stabilesc că instituțiile au profiluri de risc similare sau pot fi expuse la riscuri emergente similare, autoritățile competente pot efectua evaluări tematice SREP pentru mai multe instituții în cadrul unei evaluări unice (de exemplu, se poate efectua o AMA pentru toți creditorii ipotecari mici, dat fiind faptul că este posibil să se identifice aceleași probleme de viabilitate a activității la toate aceste instituții). De asemenea, autoritățile competente pot utiliza metodologii adaptate pentru aplicarea SREP în cazul instituțiilor cu profiluri de risc similare, cum ar fi modele de afaceri similare sau localizare geografică similară a expunerilor, în conformitate cu articolul 97 alineatul (4a) din Directiva 2013/36/UE.

¹⁴ Astfel cum este definită la articolul 3 alineatul (1) punctul 9 din Directiva 2013/36/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 cu privire la accesul la activitatea instituțiilor de credit și supravegherea prudentială a instituțiilor de credit și a firmelor de investiții, de modificare a Directivei 2002/87/CE și de abrogare a Directivelor 2006/48/CE și 2006/49/CE (JO L 176, 27.6.2013, p. 338, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2013/36/2026-01-11>).

- 48.În cazul instituțiilor cuprinse în programul de supraveghere prudențială menționat la articolul 99 din Directiva 2013/36/UE, autoritățile competente trebuie să se asigure că nivelul de angajament și de aplicare a SREP este stabilit prin programul respectiv.
- 49.Atunci când planifică activitățile de supraveghere, autoritățile competente trebuie să își coordoneze activitățile la nivel intern pentru a asigura o evaluare coerentă, precum și cu alte părți implicate direct sau indirect în evaluare, în special atunci când este necesară contribuția lor.

Titlul 3. Monitorizarea indicatorilor-cheie

50. Autoritățile competente trebuie să monitorizeze în mod regulat principalii indicatori financiari și nefinanciari pentru a observa modificările condițiilor financiare și operaționale și profilurile de risc ale instituțiilor. Atunci când prin monitorizare se identifică o modificare semnificativă a profilului de risc al unei instituții sau orice anomalii legate de indicatori, autoritățile competente trebuie să examineze cauzele acestora și să revizuiască, după caz, evaluarea elementului SREP în cauză, inclusiv scorul de risc, după caz, prin prisma informațiilor noi. Autoritățile competente trebuie să revizuiască periodic și, dacă este necesar, să actualizeze indicatorii și instrumentele de monitorizare pe care le utilizează, pentru a se asigura că acestea rămân relevante și eficiente.
51. În conformitate cu modelul de angajament SREP prezentat în secțiunea 2.4, autoritățile competente trebuie să monitorizeze indicatorii financiari și nefinanciari cheie cel puțin trimestrial pentru toate instituțiile și să instituie o monitorizare mai frecventă pentru a reflecta caracteristicile specifice ale unei instituții sau riscurile și tendințele emergente, în funcție de disponibilitatea datelor (de exemplu, date de piață).
52. Autoritățile competente trebuie să instituie sisteme de monitorizare pentru a identifica modele, schimbări semnificative și anomalii în evoluția indicatorilor (sau a combinațiilor de indicatori), de exemplu prin stabilirea unor alerte bazate pe praguri de semnificație. Autoritățile competente trebuie să stabilească proceduri de comunicare pentru a face față anomaliilor. Identificarea modificărilor semnificative sau a deficiențelor legate de indicatori, mai ales în cazuri în care modificările reprezintă valori extreme față de performanța grupurilor comparabile, trebuie considerată de către autoritățile competente drept un factor declanșator pentru continuarea investigațiilor.
53. Autoritățile competente trebuie să adapteze sistemele de monitorizare și procedurile de comunicare în cazul apariției unor anomalii, astfel încât acestea să reflecte dimensiunea, complexitatea, modelul de afaceri și profilul de risc al instituției, punând accentul pe zonele geografice, sectoarele și piețele în care își desfășoară activitatea instituția.
54. Sistemele de monitorizare trebuie să se bazeze cel puțin pe informațiile și datele raportate autorităților competente și pot include tablourile de bord sau indicatorii ABE. Sistemele de monitorizare trebuie să includă cel puțin următorii indicatori specifici instituției:
- a. indicatori legați de analiza modelului de afaceri al instituției (vezi Titlul 4), cadrul de administrare a activității și mecanismele de control intern (vezi Titlul 5), riscurile pentru capital (vezi Titlul 6) și riscurile pentru lichidități și finanțare (vezi Titlul 8); indicatori privind riscul asociat folosirii excesive a efectului de levier (vezi Titlul 7) și indicatori deduși din aplicarea Regulamentului (UE) 2022/2554;

- b. toate ratele derivate din aplicarea Regulamentului (UE) nr. 575/2013 și din legislația națională de punere în aplicare a prevederilor Directivei 2013/36/UE pentru calcularea cerințelor prudențiale minime [de exemplu, fonduri proprii de nivel 1 de bază (Core Tier 1 – CET1), indicatorul de acoperire a necesarului de lichiditate (liquidity coverage ratio – LCR), indicatorul de finanțare stabilă netă (net stable funding ratio – NSFR), indicatorul efectului de levier];
- c. cerințele minime de fonduri proprii și datorii eligibile (MREL), astfel cum sunt prevăzute în Directiva 2014/59/UE;
- d. indicatori de piață relevanți [de exemplu, prețul capitalurilor proprii, marjele instrumentelor de tipul swap pe riscul de credit (credit default swap – CDS), marjele obligațiunilor];
- e. după caz¹⁵, și în special în cazul unor evenimente idiosincratice sau sistemice, indicatorii de redresare utilizați în planurile de redresare proprii ale instituției;
- f. dacă este cazul, indicatori bazați pe informații cantitative sau calitative din raportarea furnizată autorităților competente care pot indica riscul de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului.

55. Autoritățile competente trebuie să asocieze indicatorii specifici instituției cu indicatori macroeconomici relevanți, după caz, în zonele geografice, sectoarele și piețele pe care funcționează instituția. De asemenea, trebuie să ia în considerare studiile și analizele de piață independente relevante, inclusiv rapoartele privind peisajul amenințărilor, acolo unde acestea sunt disponibile, ca sursă informativă de puncte de vedere alternative.

¹⁵ Dacă nu se acordă o derogare în contextul obligațiilor simplificate, astfel cum sunt stabilite la articolul 4 din Directiva 2014/59/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 mai 2014 de instituire a unui cadru pentru redresarea și rezoluția instituțiilor de credit și a firmelor de investiții și de modificare a Directivei 82/891/CEE a Consiliului și a Directivelor 2001/24/CE, 2002/47/CE, 2004/25/CE, 2005/56/CE, 2007/36/CE, 2011/35/UE, 2012/30/UE și 2013/36/UE ale Parlamentului European și ale Consiliului, precum și a Regulamentelor (UE) nr. 1093/2010 și (UE) nr. 648/2012 ale Parlamentului European și ale Consiliului (JO L 173, 12.6.2014, p. 190, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/59/oj>).

Titlul 4. Analiza modelului de afaceri (AMA)

4.1. Considerații generale

56. Acest titlu prezintă criteriile pentru evaluarea modelului de afaceri și a strategiei instituției. Scopul acestei evaluări efectuate de autoritățile competente este de a obține o înțelegere cuprinzătoare – atât din perspectiva actuală, cât și din perspectivă anticipativă – a operațiunilor instituției, de a identifica vulnerabilitățile existente sau potențiale semnificative, care sunt cele mai susceptibile de a avea un impact semnificativ asupra instituției, și de a evalua soliditatea generală a modelului de afaceri și a strategiei sale. În urma acestei evaluări, autoritățile competente trebuie să stabilească:

- a. viabilitatea modelului de afaceri existent al instituției, măsurată prin capacitatea acesteia de a genera venituri acceptabile în următoarele 12 luni;
- b. sustenabilitatea strategiei instituției în funcție de capacitatea acesteia de a genera venituri acceptabile pe o perioadă anticipativă de cel puțin 3 ani, astfel cum reiese din planurile sale strategice și din previziunile financiare.

57. Autoritățile competente trebuie să utilizeze rezultatul AMA ca suport pentru evaluarea tuturor celorlalte elemente SREP. Autoritățile competente pot evalua anumite aspecte ale AMA, mai ales evaluarea cantitativă a modelului de afaceri, în cadrul evaluării altor elemente SREP (de exemplu, înțelegerea structurii de finanțare poate fi inclusă în evaluarea riscurilor pentru lichiditate).

58. Autoritățile competente trebuie să țină seama de riscurile de mediu, sociale și de guvernance (ESG), acordând prioritate tranziției ecologice și riscurilor fizice, la efectuarea AMA, în vederea evaluării implicațiilor strategice și prudențiale ale acestor riscuri asupra modelului de afaceri al instituției pe termen scurt, mediu și lung.

59. Totodată, autoritățile competente trebuie să utilizeze analiza modelului de afaceri pentru a evalua implicațiile prudențiale ale riscurilor de spălare a banilor și de finanțare a terorismului, legate de modelul de afaceri al instituției. În acest sens, autoritățile competente trebuie să utilizeze informațiile primite de la autoritățile de supraveghere în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului pentru a-și completa constatările din supravegherea continuă și pentru a evalua dacă acestea dau naștere unor preocupări prudențiale legate de riscul de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului. În cazul în care evaluarea indică faptul că modelul de afaceri al instituției generează preocupări prudențiale legate de riscul de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului, autoritățile competente trebuie să comunice rezultatul

evaluării prudențiale a modelului de afaceri autorităților de supraveghere în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului¹⁶.

60. Pentru a realiza o AMA, autoritățile competente trebuie să utilizeze cel puțin următoarele surse de informare cantitativă și calitativă:

- a. planul (planurile) strategic(e) al(e) instituției cu previziuni pentru anul curent și pentru viitor, precum și ipotezele economice subiacente;
- b. raportarea financiară (de exemplu, contul de profit sau pierdere, publicarea de date din bilanțul contabil);
- c. raportarea în scopuri de reglementare [raportare comună (COREP), raportare financiară (FINREP) și registrul de credite, dacă există];
- d. raportarea internă (informații privind conducerea, inclusiv – dacă este cazul – contribuția la profitabilitate pe linii de activitate, planificarea capitalului, raportarea lichidităților, reziliența operațională, rapoartele interne privind riscurile);
- e. planurile de redresare;
- f. planurile de rezoluție, inclusiv activitatea și rezultatele evaluării posibilităților de soluționare furnizate de autoritatea de rezoluție în conformitate cu articolul 14 din Directiva 2014/59/UE;
- g. planul instituției de abordare a riscurilor ESG, care urmează să fie elaborat în conformitate cu articolul 76 alineatul (2) din Directiva 2013/36/UE;
- h. rapoarte ale terților (de exemplu, rapoarte de audit, rapoarte ale analiștilor de capitaluri proprii/credit);
- i. alte studii/sondaje macroprudențiale sau privind stabilitatea financiară relevante [de exemplu, realizate de Fondul Monetar Internațional (FMI), autorități și instituții macroprudențiale, instituții europene].

4.2. Identificarea domeniilor de interes pentru AMA

Domenii de evaluare

61. În conformitate cu modelul de angajament prevăzut la Titlul 2, autoritățile competente trebuie să își concentreze analiza asupra domeniilor de evaluare cele mai relevante pentru modelul de afaceri al instituției. Sfera de aplicare și amploarea AMA pot varia în funcție de numărul și natura supravegherii prudențiale efectuate deja asupra instituției respective. Această evaluare trebuie, în orice caz, să permită autorităților competente să își formeze o opinie cu privire la viabilitatea și sustenabilitatea modelului de afaceri al instituției în ansamblu.

62. Autoritățile competente trebuie să își formeze o opinie cu privire la importanța modificărilor aduse modelului de afaceri al instituției în comparație cu supravegherea prudențială anterioară,

¹⁶ În conformitate cu Ghidul ABE privind cooperarea și schimbul de informații între autoritățile de supraveghere prudențială, autoritățile de supraveghere a prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului și unitățile de informații financiare în temeiul Directivei 2013/36/UE (EBA/GL/2021/15).

pentru a stabili sfera de aplicare și profunzimea evaluării lor, precum și măsura în care evaluarea anterioară de supraveghere poate fi utilizată ca scenariu de bază pentru cea nouă. Pentru a-și forma o astfel de opinie, autoritățile competente trebuie să analizeze, în special, dacă au existat modificări relevante în următoarele domenii ale instituției:

- a. planul strategic comunicat și evaluat anterior;
- b. structura și compoziția bilanțului, inclusiv evoluțiile surselor de profit și concentrarea acestora, creșterea activelor, evoluțiile structurii datoriilor sau modificările indicatorilor financiari și de risc relevanți, precum și rezultatele monitorizării indicatorilor descrise la Titlul 3;
- c. cadrul de administrare și operațiunile, inclusiv achizițiile, fuziunile sau cesionările altor entități, deschiderea sau ieșirea din liniile de activitate sau de pe piețele geografice, precum și modificări ale infrastructurii IT.

Identificarea celor mai importante linii de activitate

63. Autoritățile competente trebuie să efectueze o evaluare a importanței relative a liniilor de activitate ale instituției, pentru a identifica domeniile-cheie pe care AMA trebuie să se concentreze. Atunci când efectuează această evaluare, autoritățile competente trebuie să țină cont de următoarele:

- a. relevanța liniilor de activitate în ceea ce privește generarea de profituri/pierderi, inclusiv relevanța zonelor geografice, a filialelor/sucursalelor și a liniilor de produse care sunt cele mai importante în funcție de contribuția lor la veniturile/costurile totale din contul de profit sau pierdere, a riscului (de exemplu, pe baza TREA sau a altor măsuri privind riscurile) și/sau a priorităților organizaționale/legale (de exemplu, obligații specifice ale băncilor din sectorul public de a furniza anumite produse);
- b. constatările de supraveghere anterioare, inclusiv cele rezultate din inspecțiile la fața locului – atunci când aceste constatări pot oferi indicii cu privire la liniile de activitate care necesită o investigație suplimentară –, precum și constatările și observațiile din rapoartele de audit intern sau extern – dacă funcția de audit intern a identificat probleme specifice privind sustenabilitatea sau viabilitatea anumitor linii de activitate;
- c. rezultatele supravegherii prudențiale tematice – dacă în urma unei analize la nivel de sector s-au descoperit probleme comune de fond care impun o analiză suplimentară la nivelul instituției;
- d. importanța pentru planurile strategice – dacă există linii de activitate pe care instituția dorește să le extindă semnificativ sau să le reducă;
- e. comparațiile *inter pares* – dacă o linie de activitate are o evoluție atipică (considerată drept extremă) față de linii comparabile, în cazul în care autoritățile competente dispun de astfel de informații. Pentru a identifica liniile comparabile relevante pentru AMA, autoritățile competente trebuie să ia în considerare produsele/liniile de activitate concurente care vizează aceeași sursă de profituri/clienți, regimurile de reglementare și riscurile geopolitice legate de locația operațiunilor, precum și alți factori specifici sectorului în care își desfășoară activitatea instituția.

4.3. Evaluarea robusteții AMA și identificarea vulnerabilităților

64. Autoritățile competente trebuie să efectueze o analiză a caracteristicilor cantitative ale modelului de afaceri actual al instituției pentru a evalua capacitatea acesteia de a genera profituri acceptabile pe termen scurt, mediu și lung, având în vedere apetitul la risc al instituției și structurile sale de finanțare și de capital. Domeniile supuse analizei autorităților competente trebuie să cuprindă:

- a. factorii care determină profitabilitatea, inclusiv tendințele, prin evaluarea elementelor care stau la baza capacității de generare a veniturilor instituției (mai puțin elementele excepționale și măsurile punctuale), defalcarea surselor de venit, defalcarea costurilor și alocarea costurilor, provizioanele pentru depreciere și indicatori-cheie (de exemplu, marja netă a dobânzii, costuri/venituri, deprecierea împrumuturilor și costul riscului). Această evaluare poate fi completată prin analiza indicatorilor relevanți de profitabilitate ajustați la risc (de exemplu, rentabilitatea capitalului alocat – ROAC sau rentabilitatea capitalului ajustată la risc – RAROC), dacă aceștia sunt disponibili și considerați fiabili;
- b. bilanțul, inclusiv tendințele, prin evaluarea combinației de active și datorii, a structurii de finanțare, a variației TREA și a fondurilor proprii, precum și a indicatorilor-cheie (de exemplu, rentabilitatea capitalurilor proprii/activelor, fonduri proprii de nivel 1 de bază, deficitul de finanțare), precum și a concentrărilor din contul de profit și pierdere și din bilanț referitoare la clienți, sectoare și zone geografice;
- c. apetitul la risc și nivelurile de toleranță la risc, prin evaluarea limitelor oficiale stabilite de instituție pentru fiecare tip de risc și a respectării acestora, pentru a înțelege riscurile pe care instituția este dispusă să și le asume în vederea îmbunătățirii performanței sale financiare și a asigurării rezilienței operaționale. Acest lucru trebuie să includă și toleranța la impactul perturbărilor din domeniul TIC.

65. Autoritățile competente trebuie să efectueze o analiză a caracteristicilor calitative ale modelului de afaceri existent pentru a înțelege factorii de succes și principalele elemente dependente. Domeniile supuse analizei autorităților competente trebuie să cuprindă:

- a. mediul de afaceri, prin evaluarea contextului anticipativ în care își desfășoară activitatea instituția, pe baza expunerilor sale geografice și economice principale sau semnificative. În cadrul acestei evaluări, autoritățile competente trebuie să înțeleagă principalele variabile macroeconomice, tendințele pieței, peisajul concurențial și alte evoluții relevante (cum ar fi modificările normative și juridice);
- b. dependențele interne și externe esențiale, prin evaluarea principalilor factori exogeni și endogeni care pot influența succesul modelului de afaceri, ținând seama de mecanismele de administrare a activității și control intern asociate;
- c. franciza și domeniile cu avantaj competitiv, prin evaluarea reputației instituției și a caracterului solid al relațiilor cu clienții, furnizorii și partenerii, precum și dacă există domenii în care instituția are un avantaj competitiv față de entitățile comparabile;
- d. asistență TIC, prin evaluarea nivelului și a adecvării alinierii dintre TIC și activitate în ceea ce privește strategia, obiectivele, activitățile, resursele și funcțiile și prin analizarea posibilității

ca preocupările legate de TIC să aibă un impact asupra strategiei și obiectivelor de afaceri ale instituției.

66. Autoritățile competente trebuie să completeze analiza prin efectuarea unei analize anticipative (atât cantitative, cât și calitative) a proiecțiilor financiare și a planului strategic al instituției pentru a înțelege ipotezele și dependențele subiacente, plauzibilitatea și gradul de risc al strategiei sale de afaceri. Domeniile supuse analizei autorităților competente trebuie să cuprindă:

- a. strategia generală și factorii de succes, prin evaluarea principalelor obiective pentru gestionare cantitativă și calitativă, precum și a decalajului dintre modelul de afaceri prevăzut – după punerea în aplicare – și modelul actual;
- b. rezultatele financiare previzionate, prin evaluarea plauzibilității și coerenței ipotezelor formulate de instituție, care stau la baza strategiei și previziunilor sale;
- c. capacitățile de execuție, prin evaluarea rezultatelor obținute de conducere în ceea ce privește elaborarea strategiilor și previziunilor anterioare, precum și capacitatea generală a instituției de a utiliza avantajele competitive și factorii de succes în desfășurarea activității sale și de a genera venituri într-un mod eficace. În cadrul acestei evaluări, autoritățile competente trebuie să ia în considerare:
 - i. adecvarea cadrului de alocare a costurilor – din punctul de vedere al adecvării pentru a reflecta profitabilitatea liniilor de activitate/unităților operaționale;
 - ii. cadrul de stabilire a prețurilor de transfer al fondurilor – în ceea ce privește determinarea adecvată a componentei venitului net pentru fiecare linie de activitate/unitate operațională, produs și client;
 - iii. cadrul de stabilire a prețurilor creditelor – în ceea ce privește cadrul adecvat de administrare a procesului de stabilire a prețurilor creditelor, metodologia de stabilire a prețurilor, luarea în considerare în mod corespunzător a tuturor componentelor de stabilire a prețurilor creditelor și monitorizarea *ex post* a profitabilității și raportarea deciziilor de stabilire a prețurilor produselor;
 - iv. cadrul de repartizare a veniturilor între instituțiile stabilite în Uniune care fac parte din grupuri din țări terțe și alte entități ale respectivului grup stabilite în afara Uniunii și care nu sunt consolidate de întreprinderea-mamă din UE – în ceea ce privește repartizarea echitabilă a profiturilor și pierderilor între entitățile sau liniile de activitate care participă la ciclul de viață al tranzacțiilor, precum și cadrul adecvat de administrare.

67. În cadrul analizei, autoritățile competente trebuie să ia în considerare orice indiciu că modelul de afaceri și activitățile generează riscuri sporite de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului, inclusiv activități legate de cryptoactive sau depozite sau înființarea sau utilizarea de persoane juridice în țări terțe cu grad ridicat de risc, astfel cum au fost identificate în conformitate cu articolul 9 din Directiva (UE) 2015/849. În cazul în care există, aceste indicații trebuie completate de o analiză cantitativă, după caz, axată în special pe importanța veniturilor și a veniturilor din operațiuni desfășurate în astfel de țări terțe cu grad ridicat de risc, pe concentrările expunerilor față de clienți pentru care instituția aplică măsuri sporite de precauție

privind clientela, astfel cum se prevede în Secțiunea 3 din Capitolul II din Directiva (UE) 2015/849. Autoritățile competente trebuie să facă schimb de informații cu autoritatea de supraveghere în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului cu privire la aceste indicații, astfel cum se prevede la punctul 59.

4.4. Viabilitatea și sustenabilitatea modelului de afaceri

68. Autoritățile competente trebuie să evalueze reziliența modelului de afaceri al instituției la șocuri externe și adaptabilitatea la schimbările structurale, din perspectiva capacității sale de a le absorbi și de a se adapta la factorii exogeni care ar putea pune în pericol obiectivele operaționale și strategice. Domeniile supuse analizei autorităților competente trebuie să cuprindă:

- a. riscurile legate de climă și alte riscuri de mediu, prin evaluarea impactului acestora asupra mediului economic existent și viitor al instituției și asupra strategiei sale de afaceri, prin expunerea instituției la riscuri semnificative de tranziție și la riscuri fizice, precum și prin elaborarea și implementarea unui plan de monitorizare și soluționare a riscurilor financiare generate de factorii ESG – inclusiv a celor care decurg din procesul de tranziție către obiectivele de reglementare, în special obiectivele legate de climă aplicabile în jurisdicția (jurisdicțiile) în care își desfășoară activitatea instituția;
- b. digitalizarea, prin evaluarea utilizării și a nivelului de adoptare a noilor tehnologii și a impactului asupra strategiei de afaceri și a planului de afaceri al instituției, asupra capacităților de execuție și asupra controlului costurilor, precum și asupra generării de venituri;
- c. reziliența operațională, prin analizarea abordării instituției în materie de reziliență operațională și a modului în care organul de conducere ia în considerare această abordare în cadrul strategiei de afaceri;
- d. riscurile geopolitice, prin evaluarea sursei incertitudinilor geopolitice și integrarea ei în strategia de afaceri, precum și a impactului financiar al acestora asupra profitabilității actuale și viitoare a instituției, ținând cont, de asemenea, de capacitatea instituției de a face față unor astfel de incertitudini, de exemplu prin diversificarea profilului său geografic și de activitate;
- e. activitățile legate de criptoactive, dacă este cazul, prin evaluarea modului în care instituția prestează servicii legate de criptoactive și a oricăror activități legate de criptoactive.

69. Pe baza analizei efectuate, autoritățile competente trebuie să își formeze sau să își actualizeze opinia cu privire la următoarele elemente:

- a. principalele vulnerabilități la care este expusă sau poate fi expusă instituția prin modelul de afaceri și strategia ei, cum ar fi concentrările excesive sau asumarea riscurilor, orientarea strategică deficitară a capacităților de profitabilitate și de execuție;
- b. viabilitatea modelului de afaceri actual al instituției, astfel cum este definit la punctul 56, având în vedere performanța sa cantitativă, apetitul la risc, structura de finanțare, factorii și principalele elemente dependente ale succesului, precum și mediul de afaceri;

- c. sustenabilitatea strategiei instituției, astfel cum este definită la punctul 56, pe baza caracterului plauzibil al planului strategic și al previziunilor financiare ale acesteia și având în vedere evaluarea de supraveghere a performanței financiare preconizate, a strategiei globale, a nivelului de reziliență operațională și a capacităților de execuție. Autoritățile competente trebuie, de asemenea, să ia în considerare capacitatea instituției de a-și asigura reziliența pe termen mediu și lung la riscurile de mediu, ținând seama de orizonturi de timp pe termen lung de cel puțin zece ani, inclusiv prin revizuirea analizelor privind reziliența modelului de afaceri din perspectiva mediului, efectuate de instituție în conformitate cu Ghidul ABE privind analiza pe bază de scenarii de mediu¹⁷;

4.5. Sinteza constatărilor, atribuirea scorului și măsurile de supraveghere

70. Pe baza evaluării viabilității și sustenabilității, precum și a eventualelor riscuri și vulnerabilități la care este expusă instituția, autoritățile competente trebuie să își formeze o opinie cu privire la modelul de afaceri al instituției. Acest punct de vedere trebuie să se reflecte într-o sinteză a constatărilor, însoțită de un scor pentru viabilitate bazat pe considerațiile specificate în tabelul 2.

Tabelul 2. Considerații de supraveghere privind atribuirea unui scor pentru modelul de afaceri

Scor	Opinia de supraveghere	Considerații
1	Modelul de afaceri și strategia prezintă un risc scăzut pentru viabilitatea instituției.	<ul style="list-style-type: none"> Instituția are o poziție competitivă fermă pe piețele alese de aceasta și o strategie care îi poate consolida poziția. Instituția generează venituri solide și stabile, proporționale cu riscul pe care și-l asumă, având în vedere apetitul său la risc și structura de finanțare și care nu sunt determinate de asumarea excesivă de riscuri sau de dependența de o strategie nerealistă. Nu există concentrații de active semnificative sau surse concentrate de venit nesustenabile. Instituția are previziuni financiare elaborate pe baza unor ipoteze plauzibile despre viitorul mediu de afaceri. Instituția abordează implicațiile strategice ale riscurilor ESG semnificative, în special riscurile fizice și de tranziție ecologică, pentru modelul său de afaceri pe termen scurt, mediu și lung, printr-un proces solid de planificare a tranziției. Planurile strategice sunt adecvate date fiind modelul de afaceri existent și capacitățile de execuție ale conducerii.
2	Modelul de afaceri și strategia prezintă un nivel de risc scăzut spre mediu pentru viabilitatea instituției.	<ul style="list-style-type: none"> Instituția se confruntă cu o presiune competitivă în ceea ce privește produsele/serviciile sale pe una sau mai multe piețe importante. Există dubii cu privire la strategia acesteia pentru rezolvarea situației. Instituția generează venituri medii față de entitățile comparabile și/sau performanța istorică, care sunt, în linii mari, proporționale cu riscul pe care și-l asumă, dat fiind apetitul său la risc și structura de finanțare. Există unele concentrații de active sau surse concentrate de venit.

¹⁷ EBA/GL/2025/04

Scor	Opinia de supraveghere	Considerații
		<ul style="list-style-type: none"> • Instituția are previziuni financiare elaborate pe baza unor ipoteze optimiste despre mediul de afaceri viitor. • Instituția abordează, în linii mari, implicațiile strategice ale riscurilor ESG semnificative — în special tranziția ecologică și riscurile fizice — asupra modelului său de afaceri, printr-un proces de planificare a tranziției rezonabil în ansamblu, dar care nu este pe deplin robust. • Planurile strategice sunt rezonabile, dat fiind modelul de afaceri existent și capacitățile de execuție ale conducerii, însă nu sunt lipsite de riscuri.
3	Modelul de afaceri și strategia prezintă un risc mediu spre ridicat pentru viabilitatea instituției.	<ul style="list-style-type: none"> • Instituția are o poziție competitivă slabă pentru produsele/serviciile sale pe piețele alese și poate avea câteva linii de activitate cu o evoluție bună. Cota de piață a instituției poate să scadă semnificativ. Există dubii cu privire la strategia acesteia pentru rezolvarea situației. • Instituția generează venituri care sunt adesea slabe sau instabile sau nu sunt proporționale cu riscul pe care și-l asumă, având în vedere apetitul său la risc sau structura de finanțare și care ridică probleme de supraveghere. • Există concentrații de active semnificative sau surse concentrate de venit. • Instituția are previziuni financiare elaborate pe baza unor ipoteze excesiv de optimiste despre mediul de afaceri viitor. • Instituția abordează doar parțial implicațiile strategice ale riscurilor ESG semnificative, în special riscurile fizice și legate de tranziția ecologică, pentru modelul său de afaceri. Procesul său de planificare a tranziției prezintă unele puncte slabe și/sau deficiențe. • Este posibil ca planurile strategice să nu fie plauzibile, dat fiind modelul de afaceri existent și capacitățile de execuție ale conducerii.
4	Modelul de afaceri și strategia prezintă un risc ridicat pentru viabilitatea instituției.	<ul style="list-style-type: none"> • Instituția are o poziție competitivă foarte slabă pentru produsele/serviciile sale pe piețele alese și se implică în linii de activitate cu perspective foarte slabe. Este foarte puțin probabil ca planurile strategice să rezolve situația. • Instituția generează venituri foarte slabe și foarte instabile sau se bazează pe un apetit la risc sau o structură de finanțare inacceptabilă pentru a genera venituri adecvate. • Instituția prezintă concentrații extreme de active sau surse concentrate de venit nesustenabile. • Instituția are previziuni financiare elaborate pe baza unor ipoteze foarte nerealiste despre viitorul mediu de afaceri. • Instituția este expusă unor riscuri ESG semnificative, în special riscuri legate de tranziția ecologică și riscuri fizice, și nu abordează implicațiile strategice pentru modelul său de afaceri. Procesul său de planificare a tranziției nu este în concordanță cu strategia generală de afaceri. Procesul său de planificare a tranziției prezintă deficiențe și/sau lacune grave. • Planurile strategice nu sunt plauzibile, dat fiind modelul de afaceri și capacitățile de execuție ale conducerii.

71. Tabelul de mai jos prezintă o listă neexhaustivă a măsurilor de supraveghere pe care autoritățile competente le pot adopta în cazul identificării unor deficiențe în modelul de afaceri al instituției. Autoritățile competente trebuie să decidă cu privire la tipul măsurii de supraveghere pe baza eficacității acesteia în raport cu deficiența specifică identificată.

72. Autoritățile competente pot aplica măsuri de supraveghere suplimentare [inclusiv măsuri cantitative în conformitate cu articolul 104 alineatul (1) litera (a) din Directiva 2013/36/UE] sau o combinație a acestora, în cazul în care sunt considerate mai adecvate pentru a remedia deficiențele identificate.

Tabelul 3. Lista potențială și neexhaustivă a măsurilor de supraveghere care decurg din AMA

Măsuri de supraveghere potențiale pe care autoritățile competente le pot adopta în conformitate cu articolul 104 alineatul (1) literele (b), (d), (e), (f), (m) și (n) din Directiva 2013/36/UE – Autoritățile competente pot solicita instituției:
A. să ajusteze planul financiar asumat în strategie, dacă nu este susținut de planificarea capitalului intern sau de ipoteze credibile;
B. să aducă modificări structurilor organizaționale, să consolideze funcțiile de administrare și control al riscurilor și măsuri de sprijinire a implementării modelului de afaceri sau a strategiei;
C. să modifice și să consolideze sistemele informatice pentru a sprijini implementarea modelului de afaceri sau a strategiei;
D. să aducă modificări modelului de afaceri sau strategiei;
E. să reducă riscul inerent produselor pe care le creează/distribuie, inclusiv prin solicitarea unor modificări ale riscurilor inerente anumitor oferte de produse; și/sau prin solicitarea unor îmbunătățiri ale mecanismelor de guvernanță și de control pentru dezvoltarea și întreținerea produselor;
F. să reducă riscul inerent sistemelor sale, inclusiv să solicite îmbunătățiri ale sistemelor sau creșterea nivelului investițiilor sau accelerarea implementării noilor sisteme; și/sau să solicite îmbunătățiri ale mecanismelor de guvernanță și de control pentru dezvoltarea și întreținerea sistemelor;
G. să reducă riscul inerent activităților lor, inclusiv al celor externalizate, ceea ce implică modificarea sau reducerea anumitor activități în vederea diminuării riscului inerent acestora; și/sau îmbunătățirea mecanismelor de guvernanță și de control, precum și a supravegherii activităților externalizate;
H. să reducă riscurile ESG, în special riscurile de mediu, prin ajustări ale strategiei sale de afaceri, în acest sens putând fi solicitată consolidarea obiectivelor, măsurilor și acțiunilor incluse în planul instituției care urmează să fie elaborat în conformitate cu articolul 76 alineatul (2) din Directiva 2013/36/UE.

Titlul 5. Evaluarea cadrului de administrare a activității și a procedurilor de control la nivelul instituției

5.1. Considerații generale

73. Atunci când evaluează cadrul de administrare a activității și procedurile de control la nivelul instituției, autoritățile competente trebuie să evalueze, printre altele, dacă instituția se conformează actelor juridice publicate separat pe site-ul ABE, astfel cum se menționează la punctul 12.

74. Autoritățile competente trebuie să evalueze adecvarea cadrului de administrare a activității al instituției, ținând cont de natura, amploarea și complexitatea riscurilor inerente modelului de afaceri și activităților instituției. Autoritățile competente trebuie să stabilească în ce măsură instituția respectă cerințele legale și de reglementare aplicabile privind cadrul solid de administrare a activității, inclusiv cele enumerate la punctul anterior, și să identifice eventualele deficiențe. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă există riscuri semnificative generate de cadrul ineficient de administrare a activității, precum și efectul potențial al acestora asupra profilului de risc, rezilienței operaționale și viabilității instituției. În acest scop, trebuie evaluate următoarele domenii, în conformitate cu principiul proporționalității și cu angajamentul de supraveghere prevăzut la Titlul 2:

- a. structura organizatorică, organul de conducere și comitetele sale;
- b. cultura privind riscurile și conduita profesională;
- c. politicile și practicile de remunerare;
- d. funcțiile de control intern;
- e. cadrul de administrare a riscurilor;
- f. sistemele TIC, agregarea datelor referitoare la riscuri și raportarea riscurilor;
- g. riscurile de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului și preocupări prudențiale;
- h. cadrul de administrare în materie de planificare a redresării.

75. Autoritățile competente trebuie să țină seama de riscurile ESG, acordând prioritate tranziției ecologice și riscurilor fizice, atunci când evaluează domeniile vizate de literele (a)-(f) de la punctul anterior.

76. Evaluarea cadrului de administrare a activității trebuie să constituie o sursă informativă pentru evaluarea specifică a procedurilor de administrare și control al riscurilor din Titlurile 6 și 8, precum și pentru evaluarea ICAAP și ILAAP din evaluarea SREP a capitalului (Titlul 7) și evaluarea SREP a lichidității și a finanțării (Titlul 8). De asemenea, analiza individuală a riscurilor pentru calculele/estimările de capital ICAAP menționate la Titlul 7, precum și orice deficiențe identificate prin analiza respectivă, trebuie să constituie o sursă informativă pentru evaluarea cadrului general ICAAP supus evaluării la acest titlu.

77. Ca parte a evaluării generale a cadrului de administrare a activității și a procedurilor de control la nivelul instituției, autoritățile competente trebuie să evalueze capacitatea instituției de a remedia în mod eficace și la timp deficiențele identificate și/sau preocupările de supraveghere exprimate de autoritățile competente. În cadrul acestei evaluări, autoritățile competente trebuie să analizeze dacă istoricul instituției îi demonstrează capacitatea și intenția de a remedia problemele de supraveghere și/sau deficiențele identificate într-un mod eficace și în timp util, precum și dacă acest aspect a fost deja luat în considerare în evaluarea altor domenii ale SREP. În acest scop, autoritățile competente trebuie să aplice evaluarea următoarelor elemente:

- a. rolul organului de conducere în (i) evaluarea eficacității cadrului de administrare al instituției, în special în ceea ce privește măsurile corective, și (ii) adoptarea măsurilor adecvate pentru a răspunde problemelor și/sau deficiențelor de supraveghere (reacție eficace la problemele de supraveghere);
- b. cultura privind riscurile în cadrul instituției;
- c. adecvarea și promptitudinea informațiilor furnizate și transmise autorității competente;
- d. calitatea raportării interne cu privire la măsurile de remediere către organul de conducere, conducerea superioară și funcțiile de control intern;
- e. rolul funcțiilor de control intern în evaluarea adecvării și a eficacității măsurilor de remediere întreprinse.

78. Când se efectuează evaluarea cadrului de administrare a activității și a procedurilor de control la nivelul instituției pentru filială, pe lângă elementele menționate la acest titlu, autoritățile competente trebuie să evalueze dacă politicile și procedurile specifice grupului sunt implementate consecvent la nivelul filialei și dacă entitățile din cadrul grupului au luat măsurile corespunzătoare pentru a se asigura că activitățile lor se conformează legilor și reglementărilor aplicabile.

5.2. Structura organizatorică, organul de conducere și comitetele acestuia

79. În cadrul evaluării structurii organizatorice a instituției, a organului de conducere și a comitetelor, autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituția respectă articolele 74, 88 și 91 din Directiva 2013/36/UE, Ghidul ABE privind cadrul de administrare a activității¹⁸ și Ghidul comun al ESMA și ABE privind evaluarea adecvării membrilor organului de conducere și

¹⁸ EBA/GL/2021/05

a persoanelor care dețin funcții cheie¹⁹. În contextul evaluării structurii organizatorice și operaționale a instituției și, după caz, a grupului, autoritățile competente trebuie să analizeze, printre altele, dacă:

- a. este organizată în mod corespunzător și clar, cu linii de responsabilitate bine definite, transparente și coerente, inclusiv pentru organul de conducere și comitetele acestuia;
- b. este adecvată pentru dimensiunea și complexitatea activității și a operațiunilor;
- c. este transparentă pentru părțile interesate, inclusiv pentru personal și acționari.

80. În contextul evaluării organului de conducere al instituției, autoritățile competente trebuie să analizeze, printre altele, dacă:

- a. organul de conducere cunoaște și înțelege structura juridică, organizatorică și operațională a instituției (pe baza principiului „cunoaște-ți structura”) și riscurile aferente, inclusiv mecanismele adecvate de supraveghere;
- b. dacă este cazul, organul de conducere al instituției consolidante înțelege atât organizarea grupului, cât și rolurile diferitelor sale entități, precum și legăturile și relațiile dintre acestea;
- c. organul de conducere, în ansamblul său, are o înțelegere adecvată a modelului de afaceri și a activităților instituției și se menține la curent cu cunoștințe și competențe suficiente privind riscurile relevante, inclusiv riscurile legate de TIC, riscurile ESG și alte riscuri emergente, prin instruire periodică;
- d. instituția are o politică de promovare a diversității și a incluziunii în cadrul organului de conducere și evaluează periodic aceste aspecte, inclusiv echilibrul de gen, precum și măsura în care componența, funcționarea și planificarea succedării membrilor consiliului de administrație susțin un proces decizional eficace și reflectă obiectivele instituției în materie de diversitate și incluziune;
- e. membrii organului de conducere interacționează în mod eficace, inclusiv între funcțiile de conducere și cele de supraveghere ale acestuia;
- f. fiecare membru al organului de conducere acționează independent ca mod de gândire, dedicând suficient timp acestei funcții și fiind informat în mod corespunzător cu privire la situația instituției din punctul de vedere al riscurilor;
- g. organul de conducere, în cadrul funcției sale de supraveghere, a înființat, după caz, comitete de risc, de audit, de numiri și de remunerare, precum și dacă aceste comitete își îndeplinesc atribuțiile conform prevederilor cadrului juridic și de reglementare aplicabil.

81. Atunci când analizează componența și funcționarea organului de conducere al instituției și a comitetelor sale, autoritățile competente trebuie să ia în considerare, de asemenea, orice constatări relevante rezultate din evaluările adecvării membrilor organului de conducere al instituției și a persoanelor care dețin funcții cheie, efectuate de instituție sau, după caz, de autoritățile competente. Autoritățile competente trebuie să analizeze rezultatul procesului de identificare a persoanelor care dețin funcții cheie în cadrul instituției și să evalueze nivelul de responsabilitate individuală, ținând seama de declarațiile individuale privind rolurile și atribuțiile

¹⁹ EBA/GL/2021/06

tuturor membrilor organului de conducere în funcția sa de conducere, ale conducerii superioare și ale persoanelor care dețin funcții cheie, precum și de schema de atribuții, inclusiv detalii privind liniile de raportare, liniile de responsabilitate și persoanele care fac parte din cadrul de administrare al instituției, precum și atribuțiile acestora.

5.3. Cultura privind riscurile și conduita profesională

82.În cadrul evaluării culturii privind riscurile și a conduitei profesionale a instituției, autoritățile competente trebuie să evalueze gradul de conformitate al instituției cu Ghidul ABE privind cadrul de administrare a activității. În acest context, autoritățile competente trebuie să ia în considerare, printre altele, dacă:

- a. instituția dispune de valori corporative consecvente și de o cultură solidă privind riscurile, care (i) sunt susținute de politici și proceduri eficace și solide, de comunicarea și instruirea întregului personal, inclusiv un cod de conduită și un cadru adecvat pentru gestionarea conflictelor de interese și mecanisme de raportare menite să încurajeze un comportament responsabil și etic, precum și să monitorizeze și să gestioneze expunerile față de părțile afiliate, și (ii) promovează un mediu de comunicare deschisă și de dezbateră eficientă;
- b. organul de conducere, conducerea superioară și persoanele care ocupă funcții cheie se angajează să promoveze o cultură solidă în materie de riscuri și o cultură a instituției, precum și o conduită profesională în afaceri;
- c. la nivelul instituției s-a demonstrat un nivel ridicat de conștientizare a riscurilor;
- d. instituția integrează conștientizarea riscurilor în procesele sale decizionale, inclusiv prin stabilirea responsabilității corespunzătoare pentru riscuri.

83.Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituția a stabilit un cadru adecvat pentru identificarea, documentarea și gestionarea tranzacțiilor cu părți afiliate, inclusiv un proces de aprobare, limite de expunere, condiții de concurență deplină, mecanisme de monitorizare și raportare. Autoritățile competente trebuie, de asemenea, să evalueze nivelul de supraveghere exercitat de organul de conducere.

5.4. Politicile și practicile de remunerare

84.În cadrul evaluării politicilor și practicilor de remunerare ale instituției, autoritățile competente trebuie să verifice respectarea de către instituție a articolelor 74, 92 și 94 din Directiva 2013/36/UE, a Regulamentului delegat (UE) 2021/923 și a Ghidului ABE privind politicile solide de remunerare²⁰. În acest context, autoritățile competente trebuie să ia în considerare, printre altele, dacă:

- a. instituția a implementat politici și practici de remunerare adecvate și neutre din punctul de vedere al genului pentru întregul personal, aprobate, revizuite în mod regulat și

²⁰ EBA/GL/2021/04

supravegheate de organul de conducere, și dacă aceste politici respectă cerințele legale și de reglementare aplicabile;

- b. funcțiile de control intern sunt implicate în elaborarea politicilor de remunerare și verifică revizuirea, monitorizarea și actualizarea corespunzătoare a acestora;
- c. politicile și practicile de remunerare promovează o administrare solidă și eficace a riscurilor, inclusiv prin luarea în considerare a apetitului la risc al instituției în ceea ce privește riscurile ESG, și sunt în concordanță cu strategiile de afaceri și de risc ale instituției, cu cultura privind riscurile și valorile corporative ale acesteia, cu interesele pe termen lung ale instituției și cu măsurile privind conflictele de interese, fără a oferi stimulente pentru asumarea unor riscuri excesive;
- d. instituția a identificat în mod corect toți angajații săi ale căror activități au un impact semnificativ asupra profilului său de risc, în conformitate cu cerințele legale și de reglementare aplicabile;
- e. raportul dintre remunerația variabilă și cea fixă este adecvat, iar componenta de remunerare variabilă nu depășește 100 % din componenta de remunerare fixă (sau 200 % cu aprobarea acționarilor) pentru personalul identificat;
- f. instituția a efectuat o alocare corespunzătoare a componentelor fixe și variabile, fără a recurge la mijloace sau practici menite să eludeze cerințele privind remunerația;
- g. remunerația variabilă se bazează pe performanță (luând în considerare atât criteriile financiare, cât și pe cele nefinanciare) și dacă instituția respectă cerințele legale și de reglementare conexe privind perioadele de amânare și retenție, plata în instrumente și aplicarea acordurilor de tip „malus” și „clawback”.

5.5. Funcții de control intern

85. În cadrul evaluării funcțiilor de control intern ale instituției, autoritățile competente trebuie să evalueze conformitatea instituției cu Ghidul ABE privind cadrul de administrare a activității și cu dispozițiile relevante din Regulamentul (UE) 2022/2554 (DORA)²¹. În acest context, autoritățile competente trebuie să ia în considerare, printre altele, dacă:

- a. instituția dispune de un cadru de control intern adecvat, care acoperă toate domeniile, în conformitate cu modelul „celor trei linii de apărare”, incluzând funcții de administrare a riscurilor, de conformitate și de audit intern care funcționează corespunzător, sunt eficace și independente;
- b. responsabilii funcțiilor de control intern (i) sunt numiți la un nivel ierarhic adecvat, care le conferă autoritatea și prestigiul necesare pentru a-și îndeplini responsabilitățile, (ii) au acces direct și pot raporta direct organului de conducere în funcția sa de supraveghere și (iii) dispun de toate resursele necesare pentru a-și îndeplini sarcinile;

²¹ DORA – Regulamentul (UE) 2022/2554 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 decembrie 2022 privind reziliența operațională digitală a sectorului financiar și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 1060/2009, (UE) nr. 648/2012, (UE) nr. 600/2014, (UE) nr. 909/2014 și (UE) 2016/1011 (JO L 333, 27.12.2022, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2554/oj>).

- c. instituția dispune de politici scrise de control intern, adecvate și implementate în mod eficace, precum și de o repartizare clară a responsabilităților pentru implementarea cadrului de control, de separarea funcțiilor, de proceduri administrative și contabile solide și de mecanisme solide de raportare.

86. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă funcția de administrare a riscurilor acoperă întreaga instituție, având o viziune de ansamblu asupra tuturor riscurilor, este implicată activ încă dintr-o etapă timpurie în elaborarea strategiei de risc a instituției și monitorizează implementarea efectivă a acesteia. Autoritățile competente trebuie, de asemenea, să stabilească dacă funcția de administrare a riscurilor furnizează organului de conducere informații complete, actualizate și relevante legate de riscuri pentru a permite stabilirea nivelului de apetit la risc al instituției și a limitelor de risc aferente. Autoritățile competente trebuie să ia în considerare și evaluarea de către funcția de administrare a riscurilor a robusteții și sustenabilității strategiei privind administrarea riscurilor și a apetitului la risc, precum și implicarea ei în evaluarea impactului modificărilor semnificative sau al tranzacțiilor excepționale asupra riscului general al instituției și al grupului (după caz).

87. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă funcția de conformitate evaluează și atenuează în mod eficace riscurile de conformitate care decurg din nerespectarea cerințelor legale și de reglementare aplicabile, a obligațiilor contractuale sau a normelor interne și a codurilor de conduită, inclusiv a normelor de etică, și să se asigure că toate deciziile semnificative de administrare a riscurilor iau în considerare în mod adecvat aceste riscuri.

88. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă funcția de audit intern examinează în mod independent și oferă asigurări obiective, în conformitate cu planul de audit și cu programul detaliat de lucru, cu privire la caracterul adecvat și eficacitatea politicilor, procedurilor și controalelor interne ale instituției, precum și cu privire la conformitatea tuturor activităților instituției, inclusiv a celor prestate de furnizorii terți de servicii, cu cerințele legale și de reglementare. După caz, autoritățile competente trebuie să evalueze dacă funcția de audit intern la nivelul grupului este independentă, are un plan de audit bazat pe riscuri la nivelul grupului, are resursele și statutul adecvate și are o linie de raportare directă către organul de conducere al instituției consolidante.

5.6. Cadrul de administrare a riscurilor

89. În evaluarea cadrului de administrare a riscurilor al instituției, autoritățile competente trebuie să evalueze conformitatea instituției cu Ghidul ABE privind cadrul de administrare a activității, cu DORA și cu alte ghiduri ale ABE emise în temeiul articolului 74 alineatul (3) din Directiva 2013/36/UE privind cadrul de administrare, procese și mecanisme. În acest context, autoritățile competente trebuie să ia în considerare, printre altele, dacă:

- a. instituția a instituit un cadru adecvat de administrare a riscurilor și procese de administrare a riscurilor care să cuprindă o strategie de risc adecvată și implementată, apetitul la risc, inclusiv o politică de administrare a riscurilor generate de părți terțe, cadrele ICAAP și ILAAP și capacitățile și rezultatele simulărilor de criză;

- b. dacă este cazul, cadrul de administrare a riscurilor la nivel de grup acoperă toate riscurile semnificative, indiferent dacă acestea provin de la entități care nu sunt supuse consolidării, și oferă o imagine cuprinzătoare asupra tuturor riscurilor la care instituția este sau ar putea fi expusă;
- c. organul de conducere are responsabilitatea finală pentru strategia de risc, apetitul la risc și cadrul de administrare a riscurilor și oferă îndrumare și supraveghere adecvate;
- d. instituția și, după caz, instituția consolidantă, au documentat și implementat o strategie adecvată de administrare a riscurilor și un nivel adecvat de apetit la risc, care să acopere toate riscurile semnificative ale instituției, să includă limite și praguri de risc și să reflecte resursele financiare ale instituției;
- e. cadrul de administrare a riscurilor stabilește proceduri adecvate pentru identificarea, măsurarea, atenuarea și monitorizarea riscurilor, precum și măsura în care acesta este integrat în strategia generală a instituției și modul în care o influențează;
- f. procesele decizionale sunt clare, transparente și documentate corespunzător, ținând seama de aspectele relevante legate de riscuri, precum și dacă politicile și modificările aduse acestora sunt comunicate în mod corespunzător și în timp util;
- g. există legături adecvate și coerente între strategia de afaceri, strategia de risc, strategia privind reziliența operațională digitală, apetitul la risc și cadrul de administrare a riscurilor și cadrele de gestionare a capitalului și a lichidităților, precum și planul instituției de abordare a riscurilor ESG, în conformitate cu articolul 76 alineatul (2) din Directiva 2013/36/UE.

90. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituția dispune de o politică bine documentată de aprobare a produselor noi, aprobată de organul de conducere, care să vizeze dezvoltarea de piețe, produse și servicii noi și modificări semnificative ale celor existente, inclusiv desfășurarea de tranzacții excepționale. Autoritățile competente trebuie, de asemenea, să analizeze dacă funcțiile de administrare a riscurilor și de conformitate sunt implicate în mod corespunzător în evaluarea și aprobarea produselor noi sau a modificărilor semnificative aduse celor existente, aprobările fiind condiționate de adecvarea mecanismelor de control respective.

Cadrele ICAAP și ILAAP

91. În evaluarea cadrelor ICAAP și ILAAP ale instituției, autoritățile competente trebuie să verifice dacă instituția respectă Ghidul ABE privind informațiile ICAAP și ILAAP²². Evaluarea cadrelor ICAAP și ILAAP ale instituției trebuie să cuprindă revizuirea periodică a ICAAP și ILAAP și să stabilească soliditatea, eficacitatea și caracterul cuprinzător al acestora. În acest sens, autoritățile competente trebuie:

- a. să evalueze modul în care ICAAP și ILAAP sunt integrate în practicile generale de administrare a riscurilor și în practicile de gestionare strategică ale instituției, inclusiv planificarea capitalului și a lichidității, precum și amplasarea caracterului lor anticipativ;
- b. să analizeze dacă ICAAP și ILAAP sunt adecvate pentru evaluarea și menținerea unui nivel adecvat de capital intern și lichiditate, necesar pentru acoperirea riscurilor instituției și

²² Ghidul privind informațiile ICAAP și ILAAP colectate în scopul evaluării SREP (EBA/GL/2016/10).

pentru luarea unor decizii de afaceri solide (de exemplu, în ceea ce privește alocarea capitalului în cadrul planului de afaceri), inclusiv în condiții de stres;

- c. să evalueze dacă ICAAP și ILAAP sunt integrate în procesele decizionale și administrative la toate nivelurile instituției (de exemplu, stabilirea limitelor, măsurarea performanței);
- d. să verifice în ce măsură cadrele ICAAP și ILAAP fac obiectul unei supravegheri periodice de către organul de conducere, inclusiv aprobarea acestor cadre și a rezultatelor lor;
- e. să evalueze dacă ICAAP și ILAAP sunt implementate în mod consecvent și proporțional în toate liniile de activitate și persoanele juridice ale instituției și acoperă toate riscurile semnificative la care instituția este sau ar putea fi expusă;
- f. să evalueze conformitatea cu cerințele legale și de reglementare relevante și, de asemenea, să analizeze dacă procesul ICAAP al instituției identifică riscurile emergente și/sau riscurile cu probabilitate redusă, dar cu impact ridicat, inclusiv riscurile TIC, riscurile de mediu și incertitudinile geopolitice;
- g. să evalueze dacă se justifică orice abatere de la procesele ICAAP sau ILAAP standard ale instituției pentru una sau mai multe dintre persoanele juridice sau liniile de activitate ale acesteia.

92. Aceste evaluări trebuie să contribuie la stabilirea P2R și la evaluarea adecvării capitalului, astfel cum se subliniază la Titlul 7, precum și la evaluarea adecvării lichidității și a finanțării, astfel cum se subliniază la Titlul 8.

Evaluarea simulărilor de criză ale instituției

93. În evaluarea simulărilor de criză ale instituției, autoritățile competente trebuie să verifice respectarea de către instituție a Ghidului ABE privind simulările de criză²³ și a Ghidului ABE privind analiza pe bază de scenarii de mediu pentru integrarea riscurilor de mediu. Această evaluare cuprinde analiza programului de simulare de criză al instituției, ținând seama de dimensiunea și organizarea internă a acesteia, precum și de natura, amploarea și complexitatea activităților sale.

94. Autoritățile competente trebuie să evalueze din punct de vedere calitativ programul de simulare de criză al instituției și din punct de vedere cantitativ rezultatele simulărilor de criză. Autoritățile competente trebuie să analizeze rezultatele evaluărilor calitative și cantitative împreună cu rezultatele simulărilor de criză de supraveghere (vezi Titlul 11) în scopul evaluării adecvării capitalului și lichidității instituției și al stabilirii răspunsului de supraveghere corect pentru deficiențele identificate. În cazul în care analiza simulărilor de criză identifică deficiențe în cadrul de administrare și în procedurile de control la nivelul instituției, acestea trebuie avute în vedere de autoritățile competente în evaluarea acestor domenii. În plus, rezultatele simulărilor de criză ale unei instituții pot fi utilizate pentru evaluarea planificării capitalului acesteia, precum și pentru cuantificarea cerințelor de lichiditate în vederea evaluării adecvării lichidității.

²³ Ghidul ABE privind simulările de criză ale instituțiilor (EBA/GL/2018/04).

95. Autoritățile competente trebuie să evalueze măsura în care simulările de criză sunt integrate în cadrul de administrare a riscurilor al instituției, inclusiv modul în care simulările de criză sunt luate în considerare în procesele de stabilire a apetitului la risc și a limitelor de risc ale instituției. În plus, autoritățile competente trebuie să evalueze implicarea conducerii superioare și a organului de conducere a instituției în programul de simulare de criză, inclusiv raportarea internă aferentă, precum și gradul de integrare a simulărilor de criză și a rezultatelor acestora în procesele decizionale.
96. La evaluarea programului de simulare de criză, a rezultatelor simulărilor de criză și a măsurilor de administrare propuse, autoritățile competente trebuie să aibă în vedere atât o perspectivă idiosincronică, cât și una la nivel de sistem. Autoritățile competente trebuie să evalueze fezabilitatea măsurilor de administrare în condiții de criză, inclusiv dacă termenele de implementare a acestor măsuri sunt realiste, și să țină seama de particularitățile instituției respective. În cadrul evaluării programelor de simulare de criză ale grupurilor transfrontaliere, autoritățile competente trebuie să țină seama de eventualele obstacole în calea transferabilității capitalului și a lichidităților în cadrul grupurilor, precum și de funcționarea oricăror mecanisme de sprijin financiar intragrup, care ar putea apărea în condiții de criză.
97. Autoritățile competente trebuie să evalueze rezultatele simulărilor de criză²⁴ și dacă instituția poate menține în permanență rata cerinței totale de capital SREP (TSCR) aplicabilă într-un scenariu advers și dacă a identificat o serie de măsuri de administrare pentru a aborda eventualele încălcări ale TSCR. Autoritățile competente trebuie să aibă în vedere și impactul simulărilor de criză asupra indicatorului efectului de levier al unei instituții, precum și datoriile eligibile ale acesteia deținute conform cerinței minime de datorii eligibile (MREL), așa cum sunt menționate în Directiva 2014/59/UE.
98. La evaluarea rezultatelor simulărilor de criză, autoritățile competente trebuie să aibă, de asemenea, în vedere toate schimbările normative viitoare cunoscute care afectează instituția în sfera de aplicare și orizontul de timp al simulării de criză.

5.7. Sistemele TIC, agregarea datelor privind riscurile și raportarea riscurilor

99. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă sistemele TIC ale instituției sunt fiabile, reziliente și adecvate pentru măsurarea, evaluarea și raportarea dimensiunii, componenței și calității expunerilor pentru toate tipurile de riscuri, produsele și contrapărțile instituției și să sprijine pe deplin capacitățile de agregare a datelor despre riscuri în perioade normale și în perioade de criză.
100. Autoritățile competente trebuie să verifice dacă instituția dezvoltă și menține capacități adecvate de agregare a datelor privind riscurile și de raportare a riscurilor proporționale cu profilul său de risc și cu importanța sa sistemică. Atunci când revizuiesc capacitățile instituției de

²⁴ În sensul prezentului punct, simulările de criză nu se extind la simulările de criză în sens invers.

agregare a datelor privind riscurile și de raportare a riscurilor, autoritățile competente trebuie să țină seama de Principiile Comitetului de la Basel pentru supraveghere bancară pentru agregarea eficace a datelor privind riscurile și raportarea riscurilor (BCBS 239)²⁵ pentru instituțiile supravegheate care intră sub incidența acestor principii. În special, autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituția este în măsură să genereze date și rapoarte privind riscurile precise, coerente, complete și fiabile la nivelul întregii instituții, care să cuprindă toate riscurile semnificative și să reflecte în mod adecvat profilul de risc al instituției, precum și necesitățile ei de capital și lichiditate, precum și dacă acestea pot fi agregate și puse la dispoziția organului de conducere și a conducerii superioare în timp util și într-un mod flexibil. Dacă este cazul, autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituția a stabilit un sistem de administrare a informației și de raportare eficace la nivelul grupului, care este aplicabil pentru toate unitățile operaționale și persoanele juridice, și aceste informații sunt puse la dispoziție cu promptitudine organului de conducere al întreprinderii-mamă a instituției.

101. Autoritățile competente trebuie să stabilească dacă organul de conducere al instituției aprobă cadrul instituției de agregare a datelor referitoare la riscuri și de raportare a riscurilor și supraveghează implementarea eficace a acestuia, inclusiv mobilizarea de resurse adecvate pentru a sprijini aceste eforturi. Autoritățile competente trebuie, de asemenea, să evalueze în ce măsură capacitățile instituției de agregare a datelor referitoare la riscuri și practicile de raportare a riscurilor sunt validate în mod independent, în conformitate cu cadrul de control intern al instituției.

5.8. Riscuri de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului și preocupări prudentiale

102. Atunci când analizează cadrul de administrare a activității și procedurile de control la nivelul instituției, autoritățile competente trebuie să ia în considerare și evaluările primite de la autoritățile de supraveghere în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului și să evalueze dacă acestea generează preocupări prudentiale. În schimb, atunci când evaluarea autorității competente arată că deficiențele în ceea ce privește cadrul de administrare a activității și controalele interne ale unei instituții, precum și procedurile de control la nivelul instituției, generează preocupări prudentiale legate de riscul de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului și de riscurile legate de neimplementarea și eludarea sancțiunilor financiare specifice, autoritățile competente trebuie să comunice rezultatul evaluării respective autorităților de supraveghere în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului.
103. Autoritățile competente trebuie să evalueze în ce măsură cadrul general de administrare a activității și de administrare a riscurilor al instituției include și administrarea riscurilor de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului, precum și a riscurilor legate de neimplementarea și eludarea sancțiunilor financiare specifice.

²⁵ Comitetul de la Basel pentru supraveghere bancară, Principii pentru agregarea eficace a datelor privind riscurile și raportarea riscurilor (BCBS 239).

104. Autoritățile competente trebuie să evalueze dintr-o perspectivă prudențială dacă rolurile și responsabilitățile organului de conducere în ceea ce privește cadrul de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului sunt respectate. Autoritățile competente trebuie să ia în considerare informațiile suplimentare primite de la autoritățile de supraveghere în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului în urma evaluării lor în conformitate cu Ghidul ABE privind politicile și procedurile legate de gestionarea conformității și rolul și responsabilitățile coordonatorului funcției de conformitate în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului în temeiul articolului 8 și al capitolului VI din Directiva (UE) 2015/849 ²⁶.

5.9. Cadrul de administrare a planificării redresării

105. Pentru a evalua cadrul de administrare a activității și procedurile de control la nivelul instituției, autoritățile competente trebuie să țină cont de constatările și deficiențele identificate în evaluarea cadrului de administrare a planificării redresării conform articolelor 6 și 8 din Directiva 2014/59/UE.

106. În mod similar, constatările identificate în urma evaluării elementelor SREP, inclusiv evaluarea cadrului de administrare a activității și a procedurilor de control la nivelul instituției, trebuie să constituie o sursă informativă pentru planurile de redresare ale instituției.

5.10. Sinteza constatărilor, atribuirea scorului și măsurile de supraveghere

107. În urma evaluării de mai sus, autoritățile competente trebuie să își formeze o opinie cu privire la adecvarea cadrului de administrare a activității și a procedurilor de control la nivelul instituției. Acest punct de vedere trebuie să se reflecte într-o sinteză a constatărilor, însoțită de un scor pentru viabilitate bazat pe considerațiile specificate în tabelul 4.

Tabelul 4. Considerații de supraveghere privind atribuirea unui scor pentru cadrul de administrare a activității și procedurile de control la nivelul instituției

Scor	Opinia de supraveghere	Considerații
1	Deficiențele identificate în cadrul de administrare a activității și procedurile de control la nivelul instituției prezintă un nivel redus de risc pentru viabilitatea instituției.	<ul style="list-style-type: none"> • Instituția are o structură organizatorică solidă și transparentă, cu responsabilități clare și separarea asumării riscurilor de funcțiile de administrare a riscurilor și de cele de control. • Componenta și funcționarea organului de conducere sunt adecvate. • Alocarea timpului de către membrii organului de conducere este adecvată și este respectată limita numărului de mandate, dacă este cazul. • Există o cultură privind riscurile și o conduită profesională solidă, care include gestionarea conflictelor de interese și procese de avertizare în interes public.

²⁶ EBA/GL/2022/05

Scor	Opinia de supraveghere	Considerații
		<ul style="list-style-type: none"> • Instituția a adoptat o politică de diversitate care încurajează diversitatea în componența organului de conducere și respectă obiectivele stabilite. • Politica de remunerare este aliniată la strategia de risc și interesele pe termen lung. • Cadrul și procesele de administrare a riscurilor, inclusiv ICAAP, ILAAP, politica de aprobare a produselor noi, cadrul pentru simulări de criză, planificarea capitalului și a lichidității, sunt adecvate. • Cadrul de control intern și controalele interne sunt adecvate. • Funcțiile de administrare a riscurilor, de conformitate și de audit intern sunt independente, funcționează eficient, și dispun de resurse suficiente, iar funcția de audit intern funcționează conform standardelor și cerințelor internaționale instituite. • Sistemele TIC, agregarea datelor referitoare la riscuri și raportarea riscurilor sunt adecvate. • Integrarea riscurilor ESG în cadrul de administrare a activității și în cadrul de administrare a riscurilor este adecvată. • Cadrul de administrare a planificării redresării este adecvat. • Instituția abordează cu promptitudine deficiențele identificate și/sau preocupările exprimate de autoritățile competente și le remediază în mod eficace într-un interval scurt de timp, obținând rezultate satisfăcătoare. În plus, instituția raportează și informează în mod proactiv autoritățile competente pe tot parcursul acestui proces.

Scor	Opinia de supraveghere	Considerații
2	Deficiențele identificate în cadrul de administrare a activității și mecanismele de control existente la nivelul instituției prezintă un risc mic spre mediu pentru viabilitatea instituției.	<ul style="list-style-type: none"> • Instituția are o structură organizatorică predominant solidă și transparentă, cu responsabilități clare și separarea asumării riscurilor de funcțiile de administrare a riscurilor și de cele de control. • Componenta și funcționarea organului de conducere sunt predominant adecvate. • Alocarea timpului de către membrii organului de conducere este predominant adecvată și, dacă este cazul, este respectată limita numărului de mandate. • Cultura privind riscurile și conduita profesională, inclusiv gestionarea conflictelor de interese și procesele de avertizare în interes public sunt în mare parte solide. • Instituția a adoptat o politică de diversitate care încurajează diversitatea în componența organului de conducere și care în general respectă obiectivele stabilite sau a implementat măsuri adecvate pentru a atinge obiectivele stabilite în politică. • Politica de remunerare este în mare parte aliniată la strategia de risc și la interesele pe termen lung ale instituției. • Cadrul și procesele de administrare a riscurilor, inclusiv ICAAP, ILAAP, politica de aprobare a produselor noi, cadrul pentru simulări de criză, planificarea capitalului și a lichidității, sunt într-o mare măsură adecvate. • Cadrul de control intern și controalele interne sunt într-o mare măsură adecvate. • Funcțiile de administrare a riscurilor, de conformitate și de audit intern sunt independente și operațiunile acestora sunt într-o mare măsură eficace. • Sistemele TIC, agregarea datelor referitoare la riscuri și raportarea riscurilor sunt în mare măsură adecvate. • Integrarea riscurilor ESG în cadrul de administrare a activității și administrare a riscurilor este în mare măsură adecvată. • Cadrul de administrare a planificării redresării este în mare măsură adecvat. • Instituția este în măsură să remedieze în mod adecvat majoritatea deficiențelor identificate și/sau a preocupărilor exprimate de autoritățile competente, într-un termen acceptabil și – după caz – respectă cerințele de raportare stabilite de autoritățile competente în legătură cu aceste deficiențe.

Scor	Opinia de supraveghere	Considerații
3	Deficiențele identificate în cadrul de administrare a activității și mecanismele de control existente la nivelul instituției prezintă un risc mediu spre mare pentru viabilitatea instituției.	<ul style="list-style-type: none"> • Structura organizatorică și responsabilitățile instituției nu sunt complet transparente, iar asumarea riscurilor nu este complet separată de funcțiile de administrare a riscurilor și de cele de control. • Există îndoieli referitoare la adecvarea componenței și funcționării organului de conducere. • Există îndoieli referitoare la alocarea adecvată a timpului de către membrii organului de conducere și, acolo unde este cazul, aceștia nu respectă limita numărului de mandate. • Există îndoieli cu privire la adecvarea culturii privind riscurile și a conduitei profesionale, inclusiv a gestionării conflictelor de interese și/sau a proceselor de avertizare în interes public. • Instituția nu a adoptat o politică privind diversitatea și nu a implementat măsuri menite să asigure un nivel adecvat de diversitate în cadrul organului de conducere. • Există motive de îngrijorare conform cărora este posibil ca politica de remunerare să nu fie aliniată cu strategia de risc și interesele pe termen lung ale instituției. • Există îndoieli referitoare la adecvarea proceselor și cadrului de administrare a riscurilor, inclusiv ICAAP, ILAAP, politica de aprobare a produselor noi, cadrul pentru simulări de criză, planificarea capitalului și/sau a lichidității. • Există îndoieli referitoare la adecvarea cadrului de control intern și a controalelor interne. • Există îndoieli referitoare la independența și eficiența funcțiilor de administrare a riscurilor, de conformitate și de audit intern. • Există îndoieli cu privire la adecvarea sistemelor TIC, agregarea datelor referitoare la riscuri și raportarea riscurilor. • Există îndoieli cu privire la adecvarea integrării riscurilor ESG în cadrul de administrare a activității și în cadrul de administrare a riscurilor. • Cadrul de administrare a planificării redresării a fost evaluat ca putând prezenta deficiențe substanțiale și/sau impedimente substanțiale de implementare efectivă, iar preocupările supraveghetorilor nu au fost remediate în întregime. • Instituția se confruntă cu provocări semnificative sau demonstrează o intenție limitată de a aborda în mod adecvat deficiențele identificate și/sau preocupările exprimate de

Scor	Opinia de supraveghere	Considerații
		<p>autoritățile competente, în ceea ce privește calitatea măsurilor de remediere și/sau calendarul implementării lor, ceea ce ar putea indica necesitatea unei acțiuni în sens ascendent. Instituția se confruntă, de asemenea, cu dificultăți în ceea ce privește raportarea către autoritățile competente cu privire la stadiul măsurilor de remediere.</p>
4	<p>Deficiențele identificate în cadrul de administrare a activității și mecanismele de control la nivelul instituției prezintă un risc mare pentru viabilitatea instituției.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Structura organizatorică și responsabilitățile instituției nu sunt transparente, iar asumarea riscurilor nu este separată de funcțiile de administrare a riscurilor și de cele de control. • Componenta și funcționarea organului de conducere nu sunt adecvate. • Alocarea timpului de către membrii organului de conducere este insuficientă și, acolo unde este cazul, aceștia nu respectă limita numărului de mandate. • Cultura privind riscurile și conduita profesională, inclusiv gestionarea conflictelor de interese și/sau procesele de avertizare în interes public nu sunt adecvate. • Instituția nu a adoptat o politică de diversitate, organul de conducere nu este divers, iar instituția nu a implementat măsuri care să vizeze un nivel de diversitate adecvat. • Politica de remunerare nu este aliniată la strategia de risc și la interesele pe termen lung ale instituției. • Cadrul și procesele de administrare a riscurilor, inclusiv ICAAP, ILAAP, politica de aprobare a produselor noi, cadrul pentru simulări de criză, planificarea capitalului și a lichidității, nu sunt adecvate. • Funcțiile de administrare a riscurilor, de conformitate și/sau de audit intern nu sunt independente, nu funcționează în mod eficient și/sau funcția de audit intern nu funcționează conform standardelor și cerințelor internaționale stabilite. • Cadrul de control intern și controalele interne nu sunt adecvate. • Sistemele TIC, agregarea datelor referitoare la riscuri și raportarea riscurilor nu sunt adecvate. • Integrarea riscurilor ESG în cadrul de administrare a activității și de administrare a riscurilor nu este adecvată. • Cadrul de administrare a planificării redresării a fost evaluat ca prezentând deficiențe substanțiale și/sau impedimente substanțiale de implementare efectivă, iar preocupările

Scor	Opinia de supraveghere	Considerații
		<p>supraveghetorilor nu au fost remediate în întregime.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Instituția nu este în măsură sau nu intenționează să remedieze în mod adecvat deficiențele identificate și/sau preocupările exprimate de autoritățile competente și nu dispune de capacitatea necesară pentru a le remedia într-un termen acceptabil, în urma comunicării din partea autorităților competente. De asemenea, instituția se confruntă cu dificultăți majore în ceea ce privește raportarea către autoritățile competente cu privire la stadiul măsurilor de remediere.

108. Tabelul de mai jos prezintă o listă neexhaustivă a măsurilor de supraveghere pe care autoritățile competente le pot adopta în cazul identificării unor deficiențe în cadrul de administrare a activității și a procedurilor de control la nivelul instituției. Autoritățile competente trebuie să decidă asupra tipului de măsură de supraveghere pe baza eficacității acesteia în remedierea deficienței specifice identificate. Autoritățile competente pot aplica măsuri de supraveghere suplimentare sau o combinație a acestora cu cele enumerate în tabelul de mai jos, dacă se consideră că sunt mai adecvate pentru a aborda deficiențele identificate. În cazul încălcării DORA, autoritățile competente trebuie să ia în considerare măsurile corective și de remediere aplicabile prevăzute la articolul 50 din DORA.

Tabelul 5. Lista orientativă și neexhaustivă a măsurilor de supraveghere care decurg din evaluarea cadrului de administrare a activității și a procedurilor de control la nivelul instituției

Măsuri de supraveghere potențiale pe care autoritățile competente le pot adopta în conformitate cu articolul 104 alineatul (1) literele (b), (d), (e), (f), (g), (j), (l), (m) și (n) din Directiva 2013/36/UE și cu articolul 50 din Regulamentul (UE) 2022/2554 – Autoritățile competente pot impune instituției următoarele:
A. să îmbunătățească organul de conducere sau comitetele lui și să aibă o implicare mai activă a acestora;
B. să elaboreze și să implementeze planuri de măsuri corective pentru remedierea deficiențelor;
C. să consolideze controalele interne;
D. să îmbunătățească cadrul de administrare a activității;
E. să îmbunătățească mecanismele de raportare și supravegherea;
F. să limiteze remunerația variabilă;
G. să implementeze sisteme de management al conformității;
H. să dispună de cerințe de raportare suplimentare sau mai frecvente;
I. să consolideze politicile, procesele, mecanismele și strategiile specifice;
J. să efectueze din nou simulările de criză folosind ipoteze modificate;
K. să îmbunătățească cadrul de administrare a activității și mecanismele de administrare a riscurilor aplicate riscurilor ESG, în special riscurilor de mediu.

Titlul 6. Evaluarea riscurilor pentru capital

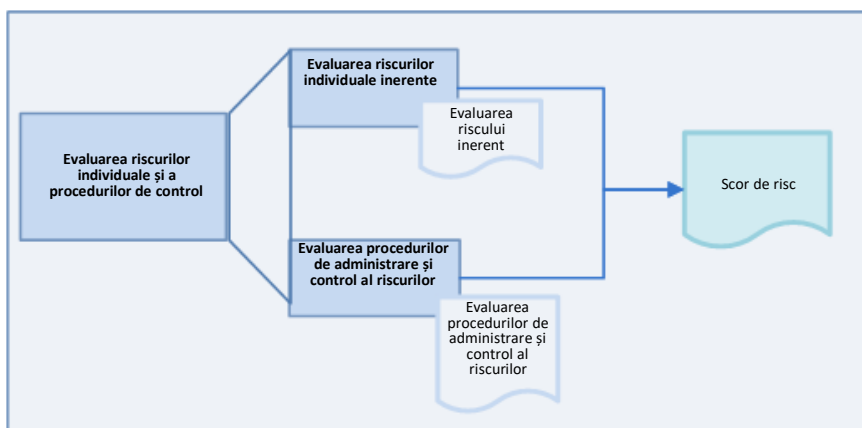
6.1. Considerații generale

109. Autoritățile competente trebuie să evalueze și să atribuie un scor pentru riscurile pentru capital identificate ca fiind semnificative pentru instituție.
110. Scopul prezentului titlu este de a asigura metodologii comune care să fie luate în considerare în vederea evaluării riscurilor individuale și a procedurilor de administrare și control al riscurilor. Acesta nu este prevăzut a fi exhaustiv și lasă o marjă de manevră autorităților competente pentru a ține cont și de alte criterii suplimentare care pot fi considerate relevante pe baza experienței acestora și a caracteristicilor instituției.
111. Prezentul titlu oferă autorităților competente orientări pentru evaluarea și atribuirea unui scor pentru următoarele riscuri pentru capital:
- a. riscul de credit și riscul de credit al contrapărții;
 - b. riscul de piață;
 - c. riscul operațional;
 - d. riscul de rată a dobânzii asociat activităților din afara portofoliului de tranzacționare (IRRBB).
112. Titlul identifică și un set de subcategorii în cadrul fiecărei categorii de risc, care trebuie să fie luată în considerare atunci când se evaluează riscurile pentru capital. În funcție de importanța oricăreia dintre aceste subcategorii pentru o anumită instituție, acestea pot fi evaluate și prevăzute cu un scor individual. Anexele I-IV prezintă liste neexhaustive de subcategorii pentru riscul de credit, riscul de piață, riscul operațional și IRRBB pe care autoritățile competente trebuie să le ia în considerare, atunci când este cazul.
113. Decizia privind importanța depinde de raționamentul de supraveghere. Cu toate acestea, în ceea ce privește riscul generat de acordarea de împrumuturi în valută, în contextul Recomandării CERS privind acordarea de împrumuturi în monedă străină²⁷, importanța trebuie stabilită ținând cont de următorul prag: împrumuturile denominate în valută acordate debitorilor neacoperiți față de riscuri constituie cel puțin 10 % din portofoliul total de credite al unei instituții (credite totale acordate corporațiilor nefinanciare și gospodăriilor), atunci când portofoliul total de credite constituie cel puțin 25 % din activele totale ale instituției.

²⁷ Recomandarea Comitetului European pentru Risc Sistemic din 21 septembrie 2011 privind acordarea de împrumuturi în monedă străină (ESRB/2011/1) (JO C 342, 22.11.2011, p. 1).

114. Autoritățile competente trebuie să evalueze și alte riscuri care sunt identificate ca fiind semnificative pentru o anumită instituție, însă care nu sunt menționate mai sus (de exemplu, riscul de pensie, riscul strategic și comercial, riscul aferent intervenției, concentrarea intra-risc și inter-riscuri). Următoarele elemente pot fi de folos în procesul de identificare:
- a. factori TREA;
 - b. riscuri identificate în cadrul procesului ICAAP al instituției;
 - c. riscuri care apar în legătură cu modelul de afaceri al instituției (inclusiv cele identificate de alte instituții care utilizează un model de afaceri similar);
 - d. informații provenite în urma monitorizării indicatorilor-cheie;
 - e. constatări și observații din rapoarte de audit interne și externe;
 - f. recomandări și ghiduri publicate de ABE, precum și avertismente și recomandări emise de autorități macroprudențiale sau CERS.
115. Elementele de mai sus trebuie să fie luate în calcul de către autoritățile competente și atunci când acestea planifică intensitatea activității lor de supraveghere în legătură cu evaluarea unui risc specific.
116. În ceea ce privește riscul de credit, riscul de piață și riscul operațional, autoritățile competente trebuie să evalueze, printre altele, conformitatea instituției cu actele juridice publicate separat pe site-ul ABE, astfel cum se menționează la punctul 12. Cu toate acestea, prezentul ghid extinde sfera de aplicare a evaluării dincolo de aceste cerințe minime, permițând autorităților competente să își formeze o opinie cuprinzătoare despre riscurile pentru capital.
117. La evaluarea riscurilor pentru capital, autoritățile competente trebuie să aibă în vedere și impactul potențial al riscului de costuri de finanțare cu respectarea metodologiilor cuprinse la Titlul 8 și pot decide cu privire la necesitatea măsurilor de diminuare a acestui risc.
118. Cu ocazia implementării metodologiilor menționate la prezentul titlu, autoritățile competente trebuie să identifice indicatorii cantitativi relevanți și alți indicatori, care de asemenea se pot utiliza pentru a monitoriza indicatorii-cheie, astfel cum se menționează la Titlul 3 și trebuie, de asemenea, să ia în considerare, atunci când este cazul, măsurile interne privind riscurile adoptate de instituții.
119. În cazul fiecărui risc semnificativ, autoritățile competente trebuie să evalueze și să reflecte în scorul de risc următoarele:
- a. riscul inherent (expuneri la risc);
 - b. calitatea și eficacitatea procedurilor de administrare și control al riscurilor.
120. Acest circuit de evaluare este reprezentat în figura 2 de mai jos.

Figura 2. Circuitul de evaluare a riscurilor pentru capital

121. Când își efectuează evaluările, autoritățile competente trebuie să utilizeze toate sursele informaționale disponibile, inclusiv raportări în scopuri de reglementare, sisteme metrice și rapoarte interne ale instituției (de exemplu, raportul de audit intern, rapoarte de administrare a riscurilor, informații din cadrul ICAAP), rapoarte de inspecție la fața locului și rapoarte externe (de exemplu, comunicările instituției cu investitorii, agenții de rating). Autoritățile competente trebuie să recurgă la raportarea ad-hoc numai atunci când acest lucru este strict necesar și proporțional pentru îndeplinirea sarcinilor lor de supraveghere și atunci când informațiile nu se suprapun sau nu sunt disponibile din alte surse, în conformitate cu articolul 104 alineatul (2) al doilea paragraf din Directiva privind cerințele de capital (CRD). Când evaluarea este prevăzută a fi specifică instituției, trebuie să se aibă în vedere raportarea la entitățile comparabile pentru a identifica o eventuală expunere la riscuri pentru capital. În acest sens, trebuie să se identifice entități comparabile pentru fiecare risc, acestea putând fi diferite de cele identificate pentru AMA sau alte analize.
122. La evaluarea riscurilor pentru capital, autoritățile competente trebuie să evalueze de asemenea precizia și prudența calculării cerințelor minime de fonduri proprii pentru a identifica situațiile în care calculele fondurilor proprii minime pot subestima nivelul de risc existent. Această evaluare ar constitui o sursă informativă pentru stabilirea P2R, conform celor prevăzute la secțiunea 7.2.3.
123. Rezultatul evaluării fiecărui risc semnificativ trebuie să se reflecte într-o sinteză a constatărilor care să ofere o explicație a principalilor factori determinanți de risc și un scor de risc, după cum este indicat în secțiunile următoare.

6.2. Evaluarea riscului de credit și a riscului de credit al contrapărții

6.2.1. Considerații generale

124. Atunci când evaluează cadrul de administrare a riscului de credit, autoritățile competente trebuie să evalueze conformitatea instituției cu actele juridice publicate separat pe site-ul ABE, astfel cum se menționează la punctul 12.

125. Autoritățile competente trebuie să evalueze riscul de credit asociat tuturor expunerilor din afara portofoliului de tranzacționare (inclusiv elementelor extrabilanțiere). Ele trebuie să evalueze, de asemenea, riscul de credit al contrapărții și riscul de decontare care ar putea fi prezente atât în afara portofoliului de tranzacționare, cât și în portofoliul de tranzacționare. Pentru a efectua o astfel de evaluare, autoritățile competente trebuie să ia în considerare toate componentele care determină potențialele pierderi de credit și, în special:
- a. probabilitatea unui eveniment de credit (mai exact, nerambursare) sau a unor evenimente de credit corelate, care se referă în principal la debitori și la capacitatea lor de a rambursa obligațiile relevante;
 - b. dimensiunea expunerilor supuse riscului de credit;
 - c. rata de recuperare a expunerilor din credite în cazul intrării debitorilor în stare de nerambursare.
126. Autoritățile competente trebuie să țină cont de posibilitatea ca aceste componente să se deterioreze în timp și să devină mai precare în raport cu rezultatele așteptate.
127. Autoritățile competente trebuie să evalueze impactul riscurilor ESG asupra riscului de credit inerent, precum și adecvarea controalelor riscului de credit legate de riscurile ESG, acordând prioritate riscurilor de mediu. În special, autoritățile competente trebuie să ia în considerare riscurile fizice și de tranziție ecologică atunci când efectuează evaluarea riscului de concentrare a expunerilor și a riscului imobiliar, precum și atunci când evaluează riscul de credit în portofolii specifice sau clase de expuneri considerate ca fiind expuse în mod semnificativ riscurilor de mediu.
128. În plus, autoritățile competente trebuie să acorde atenție și modului în care sunt luate în considerare riscurile de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului în cadrul procesului de acordare a creditelor, inclusiv dacă instituția dispune de sisteme și mecanisme de control care să garanteze că fondurile utilizate pentru rambursarea împrumuturilor provin din surse legitime.

6.2.2. Evaluarea riscului de credit inerent

Identificarea surselor semnificative ale riscului de credit

129. Autoritățile competente trebuie să evalueze riscul de credit atât dintr-o perspectivă actuală, cât și dintr-una anticipativă, integrând analiza riscului de credit al portofoliului existent cu evaluarea strategiei de risc de credit a instituției, a apetitului la risc și a limitelor de risc (posibil în cadrul evaluării mai ample a strategiei desfășurate în cadrul AMA). Autoritățile competente trebuie, de asemenea, să analizeze modul în care evoluțiile macroeconomice preconizate și cele avute în vedere în scenariile sau situații de criză ar putea afecta aceste elemente.
130. Pentru a evalua riscul de credit inerent al unei instituții, autoritățile competente trebuie să identifice mai întâi expunerea ei la riscul de credit. Pentru a realiza acest lucru și a asigura

identificarea consecvență a surselor de risc de credit la care instituția este sau ar putea fi expusă, autoritățile competente trebuie să ia în considerare următoarele surse de informații:

- a. modelele de raportare în scopuri de reglementare, cum ar fi COREP și FINREP, ținând cont de clasele de expuneri de reglementare relevante pe baza abordării instituției privind cerințele de fonduri proprii (și anume, standard sau IRB);
- b. concluziile desprinse din evaluarea altor elemente ale SREP (cum ar fi AMA) și din activitățile de supraveghere anterioare;
- c. comparații între poziția instituției și cea a instituțiilor similare, acolo unde sunt disponibile. În special, în cazul instituțiilor care utilizează abordarea bazată pe ratinguri interne, autoritățile competente trebuie să ia în considerare rezultatul exercițiului de analiză comparativă în materie de supraveghere, desfășurat în conformitate cu articolul 78 din Directiva 2013/36/UE.

131. Autoritățile competente trebuie să își concentreze evaluarea în principal pe cele mai semnificative surse identificate de risc de credit, evaluând importanța acestora pentru instituție dintr-o perspectivă prudentială. Pentru a realiza această evaluare, autoritățile competente trebuie să ia în considerare următoarele elemente:

- a. strategia privind riscul de credit și apetitul la acest risc, precum și limitele relevante;
- b. valoarea expunerii pentru portofoliul avut în vedere, comparativ cu valoarea totală a expunerii pentru expunerile din credite, inclusiv creșterea acestora în timp;
- c. valoarea cerinței de fonduri proprii pentru riscul de credit pentru portofoliul luat în considerare în comparație cu cerința totală de fonduri proprii, inclusiv creșterea sa în timp;
- d. după caz, capitalul intern alocat de instituție pentru riscul de credit pentru portofoliul avut în vedere, în comparație cu capitalul intern total;
- e. componența și calitatea elementelor bilanțiere și extrabilanțiere legate de credite, din portofoliul performant (inclusiv expunerile care fac obiectul unor măsuri de restructurare) și din cel neperformant, inclusiv nivelul și modificarea în timp a deprecierilor și a scoaterilor în afara bilanțului, precum și a ratelor de nerambursare, din portofoliul de credite.

132. Autoritățile competente trebuie să evalueze importanța riscului în raport cu portofoliul actual, precum și dintr-o perspectivă istorică și anticipativă (modificarea anterioară a acestor cifre și previziuni, dacă există).

133. Ca sursă suplimentară de informații pentru evaluarea importanței riscului, autoritățile competente trebuie să ia în considerare parametrii interni ai riscului de credit utilizați de instituție, dacă sunt disponibili și adecvați. Aici este inclusă evaluarea adecvării acestora în cuantificarea exactă a expunerilor la riscul de credit din diferite portofolii, acordându-se o atenție deosebită constatărilor din raportul anual elaborat de funcția de validare a instituției și, mai precis, rezultatelor testării *ex-post* – respectiv compararea parametrilor estimați cu rezultatele observate, astfel cum este efectuată de instituție. Autoritățile competente trebuie să acorde o atenție deosebită portofoliilor în cazul cărora parametrii estimați au subestimat rezultatele observate.

134. Autoritățile competente trebuie să țină cont de rezultatele simulărilor de criză efectuate de către instituție pentru a identifica orice surse de risc de credit neidentificate anterior, cum ar fi cele asociate variațiilor calității creditelor, concentrărilor de credite, valorii garanțiilor reale și expunerii din credite într-o perioadă de criză.

135. Pe baza evaluării importanței riscului, efectuată în conformitate cu punctele anterioare, precum și a dimensiunii și complexității riscului de credit și a portofoliului de credite al instituției, autoritățile competente trebuie să aleagă nivelul de detaliere adecvat pentru evaluare.

Natura, dimensiunea și componența portofoliului de credite al instituției (elementele de credit bilanțiere și extrabilanțiere)

136. Autoritățile competente trebuie să evalueze natura expunerilor din credite (mai exact, tipurile de debitori și expuneri) și să analizeze componența portofoliului de credite al instituției. Când efectuează această evaluare, autoritățile competente trebuie să țină cont și de modul în care natura expunerii la riscul de credit poate afecta dimensiunea expunerii (de exemplu, linii de credit/angajamente neutilizate care pot fi trase ulterior de debitori, expuneri denominate în monedă străină), ținându-se cont de capacitatea legală a instituției de a anula unilateral sumele neutilizate din facilitățile de credit angajate.

137. Pentru a evalua natura riscului de credit, autoritățile competente trebuie să ia în considerare cel puțin următoarele subcategorii de riscuri de credit prin efectuarea unei evaluări mai detaliate a acelor subcategorii care sunt considerate cele mai relevante pentru instituție²⁸:

- a. riscul de concentrare a creditului;
- b. riscul de credit al contrapărții și riscul de decontare și livrare;
- c. riscul de țară;
- d. riscul de credit din securitizări;
- e. riscul generat de acordarea de împrumuturi în valută;
- f. riscul imobiliar;
- g. riscul privind capitalurile proprii din afara portofoliului de tranzacționare;
- h. riscul de diminuare a valorii creanței;
- i. riscul de model pentru modele reglementate aprobate.

138. Atunci când expunerile provenind din finanțări specializate sunt considerate semnificative, autoritățile competente trebuie să evalueze aceste expuneri separat de alte activități de împrumut deoarece riscul unor astfel de expuneri derivă mai degrabă din profitabilitatea activului sau a proiectului finanțat (de exemplu, bunuri imobiliare comerciale, centrale energetice, transport naval, mărfuri) mai degrabă decât să fie asociat debitorului (acesta fiind

²⁸ Vă rugăm să consultați Anexa I pentru o prezentare neexhaustivă a subcategoriilor de risc de credit și pentru detalii suplimentare privind evaluarea acestora.

în general un vehicul investițional special). Pentru efectuarea acestei evaluări, autoritățile competente trebuie să ia în considerare:

- a. profitabilitatea proiectelor și caracterul prudent al ipotezelor care stau la baza planurilor de afaceri (inclusiv riscul de credit asociat principalilor clienți);
- b. impactul modificărilor legislative, mai ales în sectoarele care fac obiectul unor subvenții, asupra fluxurilor de numerar viitoare;
- c. impactul cererii fluctuante de pe piață, după caz, și existența unei piețe pentru eventuala vânzare, în viitor, a obiectului finanțat;
- d. existența unui sindicat sau a altor împrumutători care partajează riscul de credit;
- e. orice formă de garanție depusă de sponsori;
- f. posibila creștere a riscului de concentrare pe care o pot genera aceste activități.

Calitatea portofoliului de credite

139. Când evaluează calitatea portofoliului de credite, autoritățile competente trebuie să acorde o atenție deosebită adecvării clasificării expunerilor din credite și să evalueze impactul unei posibile clasificări greșite, având ca efect întârzierea ulterioară a constituirii de provizioane și a recunoașterii pierderilor de către instituție.

140. Autoritățile competente trebuie să efectueze o analiză pentru a face distincția între categoriile de expuneri performante, neperformante și restructurate în urma dificultăților financiare, luând în considerare atât numărul de debitori, cât și sumele/volumele relevante. Autoritățile competente trebuie să evalueze calitatea generală a creditului la nivel de portofoliu și diferitele clase de calitate pentru fiecare dintre categoriile de mai sus pentru a stabili riscul de credit general al instituției. Ca parte a acestei evaluări, autoritățile competente trebuie să analizeze riscul de nerambursare și de migrare pe clase de expuneri, ținând seama de tendințele în ceea ce privește calitatea creditului de-a lungul timpului, și trebuie să examineze dacă nivelul efectiv al calității portofoliului de credite este în concordanță cu apetitul la risc stabilit și să justifice orice abateri.

141. Acest lucru trebuie să conducă la o evaluare generală a ciclului de creditare de la un capăt la altul al instituției, de la inițierea creditului până la monitorizarea și gestionarea fiecărei categorii de expuneri. La efectuarea acestei analize, autoritățile competente trebuie să recurgă la comparații *inter pares* („peer comparison”) și să utilizeze portofolii de referință („benchmark portfolios”, mai exact, portofolii formate din debitori comuni mai multor grupuri de instituții) dacă este cazul și dacă este posibil. Această analiză trebuie efectuată ținând cont de:

- a. indicatori ai calității activelor, tendințe istorice și rate de creștere pe tipuri de debitori, sectoare și produse, alocarea debitorilor pe clase de rating, rate de migrație istorice între clase de rating, întârzieri la plată și rate de nerambursare pe diferite orizonturi de timp;
- b. ratele expunerilor neperformante și gradul de acoperire pe portofolii, sectoare, locații geografice și modificări în timp, ținând seama și de intrările/ieșirile relevante în/din fiecare portofoliu relevant, distribuția expunerilor pe categoriile de expuneri neperformante (adică

expuneri restante, expuneri îndoielnice), nivelul și evoluția în timp a deprecierilor și a scoaterilor în afara bilanțului pentru fiecare factor relevant, ratele de recuperare istorice și durata procesului de recuperare, activele ipotecate executate și evoluția lor în timp, precum și perioada scursă de la momentul clasificării expunerilor ca neperformante.

142. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă nivelul de provizioane pentru pierderi din împrumuturi și cel al ajustărilor evaluării creditului sunt adecvate calității expunerilor și, după caz, nivelului garanțiilor, analizând în special dacă nivelul de provizioane pentru pierderi din împrumuturi este în concordanță cu nivelul de risc din diferite portofolii, în timp și în comparație cu instituțiile similare relevante, precum și cu evoluțiile macroeconomice relevante, și dacă ajustările evaluării creditului la valorile de piață ale instrumentelor derivate reflectă bonitatea contrapărților relevante. Dacă se consideră necesar, autoritățile competente trebuie să procedeze la inspecția la fața locului sau la alte acțiuni de supraveghere adecvate pentru a evalua dacă nivelul provizioanelor pentru pierderi din împrumuturi și de acoperire a riscului este suficient, de exemplu, prin evaluarea unui eșantion de împrumuturi. Atunci când efectuează o astfel de evaluare, autoritățile competente trebuie să ia în considerare și eventualele constatări formulate de auditorii interni și externi, dacă acestea sunt disponibile.

143. La evaluarea riscului de credit inerent al unei instituții, autoritățile competente trebuie să țină cont și de rezultatele simulărilor de criză efectuate de instituție pentru a identifica orice surse de risc de credit neidentificate anterior, cum ar fi cele asociate variațiilor calității creditelor, concentrărilor de credite, valorii garanțiilor reale și expunerii din credite într-o perioadă de criză.

Nivelul și calitatea cadrului de diminuare a riscului de credit

144. Autoritățile competente trebuie să ia în considerare nivelul și calitatea garanțiilor (inclusiv a instrumentelor derivate de credit), precum și ale garanțiilor reale disponibile care ar atenua pierderile de credit în cazul în care apar evenimente de credit, inclusiv a celor neacceptate drept tehnici eligibile pentru diminuarea riscului de credit pentru calcularea cerințelor de fonduri proprii. La efectuarea acestei evaluări, autoritățile competente trebuie să ia în considerare:

- a. acoperirea asigurată prin garanții reale și garanții personale pe portofolii, tipuri de debitori, ratinguri, sectoare și alte aspecte relevante;
- b. valorile garanțiilor reale, pentru expunerile performante și neperformante;
- c. ratele de recuperare istorice pe tipuri și valori ale garanțiilor reale și ale garanțiilor personale.

145. Autoritățile competente trebuie, de asemenea, să evalueze importanța riscului rezidual (astfel cum se menționează la articolul 80 din Directiva 2013/36/UE) și, în special, adecvarea și caracterul executoriu al acordurilor de garanție reală și al garanțiilor personale, calendarul și capacitatea de a valorifica garanțiile și de a executa garanțiile în conformitate cu cadrul juridic național, lichiditatea și volatilitatea valorilor activelor constituite ca garanții reale, precum și

valoarea recuperabilă a garanțiilor în cadrul oricăror acțiuni de executare a creanțelor. Autoritățile competente trebuie să evalueze totodată concentrarea garanțiilor personale și a garanțiilor reale, precum și corelarea cu bonitatea debitorilor (mai exact, riscul de corelare defavorabilă) și eventualul impact sub aspectul eficacității protecției.

Factori ESG

146. Atunci când evaluează impactul riscurilor ESG și, în special, al riscurilor de mediu asupra riscului de credit inerent, autoritățile competente trebuie să urmărească să țină seama de caracteristicile specifice ale acestor riscuri, precum natura lor anticipativă și impacturile distincte pe diverse orizonturi de timp, recunoscând incertitudinile asociate proiecțiilor pe termen lung și dezvoltându-și în același timp capacitatea de a integra aceste caracteristici în evaluarea lor.

6.2.3. Evaluarea cadrului de administrare și control al riscurilor

147. Pentru a înțelege în mod cuprinzător profilul de risc de credit al instituției, autoritățile competente trebuie să analizeze cadrul de administrare și control al riscurilor de credit al instituției, precum și adecvarea acestuia în raport cu expunerile la riscul de credit inerent. În sensul acestei evaluări, autoritățile competente trebuie să se bazeze și pe rezultatele obținute în urma evaluării altor elemente ale SREP (cum ar fi AMA și cadrul de administrare). Pentru instituțiile care fac obiectul aplicării strategiilor (de reducere a) expunerilor neperformante și a orientărilor operaționale și privind cadrul de administrare aferente, autoritățile competente trebuie să evalueze, de asemenea, dacă instituțiile îndeplinesc anumite cerințe prevăzute în ghidurile ABE relevante pentru astfel de strategii și pentru operaționalizarea lor, inclusiv în ceea ce privește îndeplinirea obligațiilor în materie de protecție a consumatorilor.

Strategia privind riscul de credit și apetitul la risc

148. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituția dispune de un cadru solid, clar definit și documentat privind apetitul la riscul de credit, strategia de credit și limitele de risc aprobate de organul de conducere. În scopul acestei evaluări, printre alți factori, autoritățile competente trebuie să țină cont de rolul organului de conducere în stabilirea, aprobarea și revizuirea strategiei privind riscul de credit și a apetitului la acest risc, de implementarea corespunzătoare a acestei strategii de către conducerea superioară, precum și de caracterul adecvat al strategiei pentru instituție dat fiind modelul său de afaceri, apetitul general la risc, mediul de piață actual și potențial și situația financiară.

Cadrul organizațional și de control intern

149. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituția are un cadru organizațional și un cadru de administrare adecvate pentru a permite asumarea, administrarea, cuantificarea și controlul eficace al riscului de credit, cu resurse umane și tehnice (atât calitative, cât și cantitative) suficiente pentru a realiza sarcinile solicitate. Ele trebuie să evalueze, în special, dacă organul de conducere și conducerea superioară a instituției înțeleg ipotezele care stau la

baza sistemului de cuantificare a riscului de credit. În scopul acestei evaluări, autoritățile competente trebuie să țină seama de adecvarea liniilor de responsabilitate, precum și de competențele și experiența personalului necesare îndeplinirii sarcinilor, în ceea ce privește asumarea, evaluarea, monitorizarea și raportarea riscului de credit, inclusiv administrarea expunerilor neperformante, și în special pentru recuperarea acestora, și, în final, de existența unei separări clare între persoanele care își asumă riscuri și cele care administrează riscurile.

150. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituția dispune de politici și proceduri adecvate pentru acordarea creditelor, identificarea, evaluarea, raportarea și controlul riscului de credit și dacă acestea sunt în concordanță cu strategia instituției privind riscul de credit și acoperă toate activitățile și procesele principale. Aceasta include evaluarea modului în care aceste politici sunt oficializate și comunicate în mod clar și aplicate în mod coerent în cadrul instituției și al grupului bancar din care face parte. În scopul acestei evaluări, autoritățile competente trebuie să ia în considerare dacă organul de conducere aprobă aceste politici, le discută și le revizuieste în mod regulat, în conformitate cu strategiile de risc, precum și dacă conducerea superioară este responsabilă de elaborarea și implementarea politicilor și procedurilor, astfel cum sunt definite de organul de conducere.
151. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituția are un cadru adecvat pentru identificarea, înțelegerea, măsurarea, monitorizarea și raportarea riscului de credit corespunzător dimensiunii și complexității instituției. În acest sens, autoritățile competente trebuie să analizeze dacă instituția dispune de o infrastructură de date adecvată și dacă tehnicile analitice sunt adecvate pentru a permite instituției să își administreze în mod adecvat riscul de credit și să îndeplinească cerințele de raportare în scopuri de supraveghere, precum și să detecteze, să măsoare și să monitorizeze în mod regulat riscul de credit inerent tuturor activităților bilanțiere și extrabilanțiere (dacă este cazul, la nivel de grup).
152. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă organul de conducere și conducerea superioară a instituției înțeleg ipotezele care stau la baza sistemului de cuantificare a riscului de credit și dacă acestea au cunoștință de gradul de risc de model relevant. Acestea trebuie să evalueze dacă instituția a efectuat simulări de criză pentru a înțelege impactul evenimentelor adverse asupra expunerilor sale la riscul de credit și asupra adecvării provizioanelor constituite pentru riscul de credit, luând în considerare frecvența simulărilor de criză, factorii de risc relevanți identificați, ipotezele care stau la baza scenariului de criză, precum și utilizarea internă a rezultatelor simulărilor de criză în planificarea capitalului și în strategiile privind riscul de credit.
153. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituția a stabilit și a implementat acțiuni de monitorizare permanentă și eficace a expunerilor la riscul de credit (inclusiv concentrarea creditelor) în cadrul instituției, printre altele, prin indicatori specifici și factori declanșatori relevanți pentru a asigura emiterea de alerte timpurii eficiente. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituția a implementat un sistem de raportare regulată a expunerilor la riscul de credit, inclusiv a rezultatelor simulărilor de criză, organului de conducere, conducerii superioare și responsabililor cu administrarea riscurilor de credit.

154. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituția are un cadru de control intern solid și cuprinzător, precum și măsuri de protecție sigure care să îi atenueze riscul de credit în concordanță cu strategia privind riscul de credit și apetitul la risc. În scopul acestei evaluări, autoritățile competente trebuie să acorde o atenție deosebită caracterului adecvat al domeniului de aplicare acoperit de funcțiile de control ale instituției (incluzând toate entitățile consolidate, locațiile geografice și activitățile de creditare), existenței unor limite de funcționare și altor practici menite să mențină expunerile la riscul de credit în limitele acceptabile pentru instituție, în conformitate cu apetitul la risc și limitele de risc ale acesteia. În acest sens, autoritățile competente trebuie să acorde o atenție deosebită faptului dacă instituția dispune de controale și practici interne adecvate pentru a garanta că încălcările politicilor și (sau excepțiile de la politici), procedurile și limitele sunt raportate în timp util către nivelul corespunzător de conducere în vederea luării de măsuri, de exemplu verificări menite să identifice, să evalueze și să administreze riscurile de spălare a banilor și de finanțare a terorismului la care este expusă instituția ca urmare a activităților de acordare a creditelor.
155. La efectuarea acestei evaluări, autoritățile competente trebuie să analizeze dacă sistemul de limite este adecvat pentru complexitatea instituției și capacitatea ei de a măsura și de a administra riscul de credit. Aceasta presupune evaluarea faptului dacă limitele stabilite sunt absolute sau dacă pot apărea încălcări ale acestora. În cel din urmă caz, politicile instituției trebuie să descrie în mod clar perioada de timp și împrejurările specifice în care sunt posibile astfel de încălcări ale limitelor. În plus, autoritățile competente trebuie să evalueze dacă procedurile existente sunt adecvate pentru a asigura informarea administratorilor de credite cu privire la limitele lor, precum și dacă aceste limite fac obiectul unei revizui și actualizări periodice (de exemplu, pentru a rămâne în concordanță cu modificările de strategie).
156. Autoritățile competente trebuie să evalueze și funcționalitatea funcției de audit intern în ceea ce privește adecvarea, domeniul de aplicare și frecvența auditurilor interne privind cadrul de administrare a riscului de credit. Aceste audituri trebuie să cuprindă analiza principalelor elemente ale cadrului de administrare, evaluare și control al riscului de credit la nivelul întregii instituții, precum și conformitatea politicilor și procedurilor interne cu reglementările externe relevante și identificarea eventualelor abateri de la acestea.
157. În cazul instituțiilor care adoptă o abordare bazată pe ratinguri interne pentru stabilirea cerințelor minime de fonduri proprii pentru riscul de credit, autoritățile competente trebuie, de asemenea, să evalueze dacă procesul de validare internă este solid și eficient în ceea ce privește verificarea ipotezelor modelului și identificarea eventualelor deficiențe ale sistemului de administrare a riscului de credit. Această evaluare trebuie să se bazeze pe informațiile – dacă sunt disponibile – provenite din activitățile de supraveghere deja desfășurate cu privire la modelele interne (cum ar fi inspecțiile la fața locului) și să țină seama de practicile de supraveghere detaliate în Manualul de supraveghere al ABE privind validarea sistemelor bazate pe ratinguri interne²⁹.

²⁹ EBA/REP/2023/29.

6.2.4. Sinteza constatărilor, atribuirea scorului și măsurile de supraveghere

158. În urma evaluării de mai sus, autoritățile competente trebuie să își formeze o opinie cu privire la riscul de credit și riscul de credit al contrapărții aferent instituției. Această opinie trebuie să se reflecte într-o sinteză a constatărilor, însoțită de un scor de risc bazat pe considerațiile specificate în tabelul 6. Dacă, în funcție de importanța anumitor subcategorii de riscuri, autoritatea competentă decide să le evalueze și să le atribuie un scor individual, trebuie să se aplice pe cât posibil indicația din acest tabel, prin analogie.

Tabelul 6. Considerații de supraveghere privind atribuirea unui scor pentru riscul de credit și riscul de credit al contrapărții

Scor de risc	Opinia de supraveghere	Considerații privind riscul inerent	Considerații privind procedurile adecvate de administrare și control
1	Există un risc scăzut de impact prudential semnificativ asupra instituției, având în vedere nivelul de risc inerent și procedurile de administrare și control.	<ul style="list-style-type: none"> Natura și componenta expunerii la riscul de credit implică un risc nesemnificativ/foarte mic. Expunerea la produse și tranzacții complexe este nesemnificativă/foarte mică. Nivelul riscului de concentrare a creditelor este nesemnificativ/foarte mic. Nivelul expunerilor restructurate în urma dificultăților financiare și al expunerilor neperformante este nesemnificativ/foarte mic. Riscul de credit asociat expunerilor performante este nesemnificativ/foarte mic. Impactul riscurilor ESG, în special al tranziției ecologice și al riscurilor fizice, asupra riscului de credit nu este semnificativ/este foarte mic. Nivelul de acoperire a provizioanelor și a ajustării evaluării creditelor este adecvat și fiabil, oferind un grad foarte ridicat de certitudine. Nivelul de acoperire și calitate a garanțiilor și garanțiilor reale este foarte mare. 	<ul style="list-style-type: none"> Procedurile de administrare și control al riscurilor sunt adecvate în raport cu cerințele prevăzute în ghidurile relevante ale ABE. Există o concordanță între politica și strategia instituției privind riscul de credit și strategia generală și apetitul la risc al acesteia. Cadrul organizațional pentru riscul de credit este solid și conține responsabilități clare și separarea sarcinilor între persoanele care își asumă riscuri și funcțiile de conducere și control. Sistemele de cuantificare, monitorizare și raportare a riscului de credit sunt adecvate. Limitele interne și cadrul de control al riscului de credit sunt ferme. Limitele care permit atenuarea sau limitarea riscului de credit sunt conforme cu strategia instituției de administrare a riscului de credit și apetitul la risc al acesteia. Riscurile ESG, în special cele legate de tranziția ecologică și riscurile fizice, sunt integrate în mod corespunzător în sistemul procedurilor de administrare și control al riscurilor.
2	Există un risc mic spre mediu de impact prudential semnificativ asupra instituției, având în vedere nivelul de risc inerent și	<ul style="list-style-type: none"> Natura și componenta expunerii la riscul de credit implică un risc mic spre mediu. Expunerea la produse și tranzacții complexe este mică spre medie. 	

Scor de risc	Opinia de supraveghere	Considerații privind riscul inerent	Considerații privind procedurile adecvate de administrare și control
	procedurile de administrare și control.	<ul style="list-style-type: none"> Nivelul riscului de concentrare a creditelor este mic spre mediu. Nivelul expunerilor restructurate în urma dificultăților financiare și al expunerilor neperformante este mic spre mediu. Riscul de credit asociat expunerilor performante este mic spre mediu. Impactul riscurilor ESG, în special al riscurilor fizice și legate de tranziția ecologică, asupra riscului de credit este mic spre mediu. Nivelul de acoperire a provizioanelor și a ajustării evaluării creditelor este adecvat și fiabil, oferind un grad ridicat de certitudine. Nivelul de acoperire și calitate a garanțiilor și garanțiilor reale este mare. 	
3	Există un risc mediu spre mare de impact prudentțial semnificativ asupra instituției, având în vedere nivelul de risc inerent și procedurile de administrare și control.	<ul style="list-style-type: none"> Natura și componența expunerii la riscul de credit implică un risc mediu spre mare. Expunerea la produse și tranzacții complexe este medie spre mare. Nivelul riscului de concentrare a creditelor este mediu spre mare. Nivelul expunerilor restructurate în urma dificultăților financiare (forborne) și al expunerilor neperformante este mediu spre mare. Riscul de credit asociat expunerilor performante este mediu spre mare și este predispus la deteriorare ulterioară în condiții de criză. Impactul riscurilor ESG, în special al riscurilor legate de tranziție ecologică și al celor fizice, asupra riscului de credit este mediu spre mare. 	<ul style="list-style-type: none"> Procedurile de administrare și control al riscurilor nu sunt conforme cu cerințele prevăzute în ghidul relevant al ABE. Există o lipsă de coerență între politica și strategia instituției privind riscul de credit și strategia generală și apetitul la risc al acesteia. Cadrul organizațional pentru riscul de credit nu este suficient de solid; nu există o separare clară a sarcinilor între persoanele care își asumă riscuri sau funcțiile de conducere și control. Sistemele de cuantificare, monitorizare și raportare a riscului de credit nu sunt adecvate. Limitele interne și cadrul de control al riscului de credit nu sunt suficient de ferme. Limitele care permit atenuarea sau limitarea riscului de credit

Scor de risc	Opinia de supraveghere	Considerații privind riscul inerent	Considerații privind procedurile adecvate de administrare și control
		<ul style="list-style-type: none"> Nivelul de acoperire a provizioanelor și a ajustării evaluării creditelor este mediu. Nivelul de acoperire și calitate a garanțiilor și garanțiilor reale este mediu. 	<p>nu sunt conforme cu strategia instituției de administrare a riscului de credit și apetitul la risc al acesteia.</p> <ul style="list-style-type: none"> Riscurile ESG, în special riscurile legate de tranziția ecologică și cele fizice, sunt insuficient integrate în procedurile de administrare și control al riscului de credit.
4	Există un risc ridicat de impact prudential semnificativ asupra instituției, având în vedere nivelul de risc inerent și procedurile de administrare și control.	<ul style="list-style-type: none"> Natura și componenta expunerii la riscul de credit implică un risc ridicat. Expunerea la produse și tranzacții complexe este ridicată. Nivelul riscului de concentrare a creditelor este ridicat. Nivelul expunerilor restructurate în urma dificultăților financiare și al expunerilor neperformante este ridicat. Riscul de credit asociat expunerilor performante este ridicat. Impactul riscurilor ESG, în special al riscurilor legate de tranziția ecologică și al celor fizice, asupra riscului de credit este ridicat. Nivelul de acoperire a provizioanelor și a ajustării evaluării creditelor este mic. Nivelul de acoperire și calitate a garanțiilor și garanțiilor reale este mic. 	

159. Tabelul de mai jos prezintă o listă neexhaustivă a măsurilor de supraveghere pe care autoritățile competente le pot adopta în cazul identificării unor deficiențe în cadrul instituției de administrare a riscului de credit și a riscului de credit al contrapărții. Autoritățile competente trebuie să decidă cu privire la tipul măsurii pe baza eficacității acesteia în raport cu deficiența specifică identificată. Autoritățile competente pot aplica măsuri de supraveghere suplimentare [inclusiv măsuri cantitative în conformitate cu articolul 104 alineatul (1) litera (a) din Directiva 2013/36/UE] sau o combinație a acestora, în cazul în care sunt considerate mai adecvate pentru a remedia deficiențele identificate.

Tabelul 7. Măsuri de supraveghere potențiale și neexhaustive pentru riscul de credit și riscul de credit al contrapărții

Măsuri de supraveghere potențiale pe care autoritățile competente le pot adopta în conformitate cu articolul 104 alineatul (1) literele (b), (d), (e), (f), (j), (l), (m) și (n) din Directiva 2013/36/UE – Autoritățile competente pot impune instituției:
A. să implice mai activ organul de conducere sau comitetele sale în decizii relevante privind creditele;
B. să îmbunătățească sistemele de cuantificare a riscului de credit;

Măsurile de supraveghere potențiale pe care autoritățile competente le pot adopta în conformitate cu articolul 104 alineatul (1) literele (b), (d), (e), (f), (j), (l), (m) și (n) din Directiva 2013/36/UE – Autoritățile competente pot impune instituției:

C. să îmbunătățească controalele privind procesele de creditare, inclusiv acordarea, monitorizarea și recuperarea creditelor;
D. să îmbunătățească sistemul de administrare, evaluare și monitorizare a garanțiilor reale;
E. să îmbunătățească calitatea și frecvența raportării cu privire la riscul de credit către organul de conducere și conducerea superioară;
F. să aplice o politică specifică privind provizioanele și, în cazurile admise de regulile și regulamentele contabile, să i se solicite instituției să crească nivelul provizioanelor;
G. să ajusteze parametrii de risc și/sau ponderile de risc utilizate pentru calcularea valorilor de expunere la risc pentru anumite produse, sectoare sau tipuri de debitori;
H. să aplice marje de ajustare mai mari la valoarea garanției reale;
I. să reducă expunerile mari sau alte surse de concentrare a riscului de credit;
J. să înăsprească criteriile de acordare a creditelor pentru toate sau o parte dintre categoriile de produse sau debitori;
K. să reducă expunerea acestora la tipuri specifice de facilități și să asigure protecție pentru aceste tipuri de facilități (de exemplu, ipoteci, finanțarea exporturilor, proprietăți imobiliare comerciale, securitizări), categorii de debitori, sectoare, țări etc.;
L. să pună în aplicare o strategie adecvată pentru a reduce cuantumul sau ponderea expunerilor neperformante;
M. să îmbunătățească administrarea riscului de credit legat de riscurile ESG, în special riscurile de mediu, eventual pe baza uneia sau a mai multor acțiuni enumerate mai sus.

6.3. Evaluarea riscului de piață

6.3.1. Considerații generale

160. La evaluarea cadrului de administrare a riscului de piață, autoritățile competente trebuie să evalueze, printre altele, conformitatea instituției cu actele juridice publicate separat pe site-ul ABE, astfel cum se menționează la punctul 12.

161. În ghidul de față, referirile la „riscul de piață” vor include toate riscurile enumerate în continuare, care trebuie evaluate de autoritățile competente:

- riscul de piață care decurge din toate pozițiile bilanțiere și extrabilanțiere și care sunt supuse pierderilor rezultate din variațiile prețurilor de piață, adică riscurile aferente pozițiilor din portofoliul de tranzacționare, precum și riscul valutar și riscul de marfă din afara portofoliului de tranzacționare;
- riscul de pierderi care decurg din variațiile valorilor ajustării evaluării creditului (CVA) ca urmare a modificărilor marjelor de credit ale contrapărților și/sau ale prețurilor de piață, care afectează valoarea justă a tranzacțiilor cu instrumente derivate și, dacă este cazul, a operațiunilor de finanțare prin instrumente financiare (security financing transactions – SFT);
- riscul legat de evaluarea instrumentelor evaluate la valoarea justă în sensul articolului 105 din Regulamentul (UE) nr. 575/2013.

162. Autoritățile competente pot efectua o analiză mai puțin detaliată pentru instituțiile care îndeplinesc condițiile portofoliului de tranzacționare de mici dimensiuni, astfel cum se prevede

la articolul 94 din Regulamentul (UE) nr. 575/2013. În cazul instituțiilor cu expuneri ne semnificative, evaluarea trebuie să se axeze pe adecvarea structurii de administrare a riscurilor și a cadrului de administrare, precum și pe calitatea și eficacitatea sistemelor și a mecanismelor de control.

163. Autoritățile competente trebuie să țină seama de impactul riscurilor ESG asupra riscului de piață inerent, precum și de adecvarea cadrului de administrare a riscurilor de piață și al controalelor legate de riscurile ESG, acordând prioritate riscurilor de mediu.

6.3.2. Evaluarea riscului de piață inerent

164. Prin evaluarea riscului de piață inerent, autoritățile competente trebuie să stabilească principalii factori determinanți de expunere a instituției la risc și să evalueze riscul impactului prudential semnificativ asupra instituției. Pentru a ajunge la o astfel de înțelegere, autoritățile competente trebuie să identifice mai întâi riscurile de piață la care instituția este sau ar putea fi expusă și să își concentreze atenția asupra subcategoriilor și factorilor considerați cei mai semnificativi pentru instituția respectivă.
165. Pentru a susține această analiză, autoritățile competente trebuie să ia în considerare cel puțin produsele, activitățile și liniile de activitate ale instituției. Autoritățile competente trebuie să compare cerințele de fonduri proprii pentru riscul de piață și riscul aferent ajustării evaluării creditului (CVA) și ajustarea suplimentară a evaluării dedusă din fondurile proprii ale instituției cu cerințele de fonduri proprii totale. După caz, autoritățile competente trebuie să compare capitalul intern alocat de instituție acestor riscuri cu capitalul intern total. De asemenea, pot lua în considerare ponderea relativă a pozițiilor care prezintă un risc de piață în raport cu totalul activelor, ponderea relativă a câștigurilor nete din pozițiile care prezintă un risc de piață în raport cu veniturile totale din exploatare, precum și evoluția istorică a acestor cifre și previziunile aferente. De asemenea, trebuie luată în considerare strategia instituției cu privire la activitățile de piață și apetitul la risc aferent. Atunci când analizează activitățile de piață, autoritățile competente trebuie să țină cont de riscurile menționate la punctul 161, care pot viza portofoliul de tranzacționare, dar și riscurile din afara portofoliului de tranzacționare.

Natura și componența activităților cu risc ale instituției

166. Primul pas în evaluarea naturii riscului de piață inerent al unei instituții este identificarea consecventă și cuprinzătoare a expunerilor sale la riscul de piață. Autoritățile competente trebuie să utilizeze modelele disponibile de raportare în scopuri de reglementare, precum COREP și FINREP, rapoartele interne, concluziile desprinse din evaluarea altor elemente ale SREP (cum ar fi AMA) sau din activitățile de supraveghere anterioare, precum și comparațiile cu instituțiile similare, acolo unde acestea sunt disponibile.
167. Autoritățile competente trebuie să își bazeze evaluarea în principal pe cele mai semnificative surse de risc identificate, evaluând importanța acestora pentru instituție dintr-o perspectivă

prudențială. Pentru a evalua natura riscului de piață, autoritățile competente trebuie să ia în considerare cel puțin următoarele subcategorii³⁰:

- a. riscul de rată a dobânzii (portofoliul de tranzacționare);
- b. marja de credit pentru instrumentele care nu sunt poziții din securitizare, marja de credit pentru instrumentele care sunt poziții din securitizare (portofoliul de tranzacționare);
- c. riscul privind capitalurile proprii (portofoliul de tranzacționare);
- d. riscul de migrare (pentru activitățile care fac obiectul unei cerințe pentru riscul de nerambursare)³¹;
- e. riscul de nerambursare (pentru întreprinderile supuse unei cerințe pentru riscul de nerambursare);
- f. riscul valutar, inclusiv riscul de conversie (atât în portofoliul de tranzacționare, cât și în afara portofoliului de tranzacționare);
- g. riscul de marfă (în portofoliul de tranzacționare și în afara portofoliului de tranzacționare);
- h. riscul CVA (în portofoliul de tranzacționare și în afara portofoliului de tranzacționare);
- i. riscul de evaluare (instrumente evaluate la valoarea justă din portofoliul de tranzacționare și din afara acestuia).

168. Autoritățile competente trebuie, de asemenea, să ia în considerare:

- a. complexitatea produselor financiare (de exemplu, produsele evaluate prin tehnici de evaluare în funcție de model, produsele care prezintă alte riscuri decât riscul delta și riscuri de bază). Autoritatea competentă poate evalua acest aspect utilizând ca indicator procentul rezultat din riscurile reziduale, în conformitate cu articolul 325u din Regulamentul (UE) nr. 575/2013;
- b. lichiditatea expunerii instituției. Autoritatea competentă poate face acest lucru evaluând dacă instituția este expusă la subcategorii cu orizonturi de lichiditate ridicate, în conformitate cu tabelul 2 din articolul 325bd din Regulamentul (UE) nr. 575/2013;
- c. concentrarea riscului de piață către denumiri, sectoare, economii, clase de risc specifice;
- d. utilizarea anumitor operațiuni comerciale al căror risc ar putea să nu fie pe deplin reprezentat de cerințele de fonduri proprii pentru riscul de piață (de exemplu, tranzacționarea cu frecvență ridicată).

169. Dacă este cazul, autoritățile competente trebuie să ia în considerare și măsurile interne privind riscurile adoptate de instituții. Acestea ar putea include valoarea internă VaR sau deficitul preconizat neutilizate în calcularea cerințelor de fonduri proprii sau a sensibilităților riscului de piață la diferiți factori de risc și posibile pierderi.

170. Autoritățile competente trebuie să evalueze, de asemenea, capacitatea instituției de a-și forma o imagine cuprinzătoare asupra gradului de risc de concentrare a pieței la care este

³⁰ Vă rugăm să consultați Anexa II pentru o prezentare neexhaustivă a subcategoriilor de risc de piață.

³¹ Riscul de migrare este tratat ca parte a riscului de marjă de credit în cadrul revizuirii fundamentale a portofoliului de tranzacționare (FRTB – fundamental review of the trading book).

expusă, fie din expuneri la un singur factor de risc, fie din expuneri la mai mulți factori de risc care sunt corelați, acordând astfel o atenție deosebită concentrărilor în produse complexe și nelichide. Autoritățile competente trebuie să analizeze evaluarea efectuată de firmă cu privire la concentrări și pozițiile nelichide. Autoritățile competente trebuie să solicite instituțiilor să reducă expunerea față de o anumită CPC în cazul unui risc de concentrare excesiv sau să realinieze expunerile din conturile lor de compensare în conformitate cu articolul 7 litera (a) din Regulamentul (UE) nr. 648/2012.

171. Atunci când stabilesc dacă se impun P2R pentru riscul de piață la care este expusă instituția, în conformitate cu punctul 300, autoritățile competente trebuie să ia în considerare dacă metodologia referitoare la pilonul 1 reflectă în mod adecvat riscul, ținând cont de faptul că:
 - a. instituțiile care utilizează abordarea standardizată alternativă sunt obligate în cadrul pilonului 1 să calculeze o majorare (majorare pentru riscul rezidual) pentru riscurile inerente produselor financiare complexe care nu sunt reflectate suficient în metoda bazată pe sensibilitate și în cerința pentru riscul de nerambursare;
 - b. instituțiile care utilizează abordarea bazată pe modele interne sau abordarea alternativă bazată pe modele interne sunt obligate să includă toate riscurile semnificative în respectivele modele interne;
 - c. ponderile de risc prevăzute în abordarea standardizată alternativă, măsurile valorii la risc condiționate menționate la articolul 325bb din Regulamentul 575/2013/UE și măsurile riscului pentru scenarii de criză menționate la articolul 325bk din Regulamentul 575/2013/UE în cadrul abordării alternative bazate pe modele interne sunt concepute pentru a ține seama de lichiditatea pozițiilor în conformitate cu orizontul de lichiditate menționat în tabelul 2 de la articolul 325bd din Regulamentul 575/2013/UE.
172. Autoritățile competente trebuie să identifice și să analizeze, în legătură cu pozițiile care prezintă un risc de piață și cadrul de administrare corespunzător, orice metode de stabilire a prețurilor de transfer între instituții stabilite în Uniune care fac parte dintr-un grup dintr-o țară terță și alte entități din grupul respectiv stabilite în afara Uniunii și care nu sunt consolidate de întreprinderea-mamă din UE. Analiza trebuie să includă:
 - a. o componentă cantitativă pentru a identifica importanța semnificativă a metodelor de stabilire a prețurilor de transfer în raport cu rezultatul total al contului de profit și pierdere al portofoliului de tranzacționare și cu fondurile proprii ale instituției;
 - b. o componentă calitativă pentru a evalua dacă efectul acestor măsuri este transparent pentru consiliul de administrație al instituției și se reflectă în mod corespunzător în cadrul de administrare a activității de administrare a riscurilor;
 - c. o componentă calitativă menită să evalueze modul în care metoda de stabilire a prețurilor de transfer influențează deciziile operaționale ale instituției, inclusiv modul în care dinamica acestei metode poate influența deciziile compartimentelor însărcinate cu inițierea tranzacțiilor (front office, precum și potențialele conflicte de interese pe care acordul le-ar putea genera.

173. Autoritățile competente trebuie să identifice importanța stabilirii prețurilor de transfer în contextul elementelor din portofoliul de tranzacționare, concentrându-se asupra metodelor de stabilire a prețurilor de transfer care îndeplinesc următoarele condiții:
- a. implică cel puțin o entitate a grupului care este stabilită în afara Uniunii și pentru care cel mai înalt nivel de consolidare este în afara Uniunii;
 - b. se bazează pe o metodă a profitului tranzacției (transaction profit method – TPM) – sau pe orice practică similară care ar fi echivalentă din punct de vedere economic – conform căreia profiturile și pierderile aferente pozițiilor deținute de mai multe entități sunt redistribuite între aceste entități pe baza contribuției marginale „m” a fiecărei entități la indicatorii-cheie prevăzuți în acordul de stabilire a prețurilor.
174. În ceea ce privește instituțiile prevăzute la punctul 173 litera (a), în cazul în care profiturile și pierderile, realocate ca urmare a metodelor de stabilire a prețurilor de transfer pe baza metodelor bazate pe profitul tranzacției, sunt semnificative (de exemplu, reprezintă mai mult de 5 % din profitul și pierderile generate de instituție), iar acest risc nu este acoperit sau nu este acoperit integral de P1R, autoritățile competente trebuie:
- a. să ia în considerare acest risc pentru stabilirea P2R;
 - b. să ia în considerare rezultatele componentelor enumerate la punctul 172, cum ar fi importanța semnificativă a metodelor de stabilire a prețurilor de transfer, în raport cu cerințele de capital pentru riscul de piață ale portofoliului ale cărui profituri și pierderi sunt utilizate pentru a stabili suma care urmează să fie transferată instituției, precum și potențialele deficiențe ale cadrului de administrare aferent;
 - c. să stabilească P2R care să acopere în mod adecvat riscurile de piață neacoperite de P1R și generate de metoda de stabilire a prețurilor de transfer. În acest scop, autoritățile competente pot utiliza metoda de calcul prevăzută în anexa V sau o metodologie alternativă care să asigure o evaluare precisă a riscului neacoperit de P1R și să identifice P2R corespunzător, luând ca referință metodologia din anexa V.

Analiza de profitabilitate și simulările de criză

175. Autoritățile competente trebuie să analizeze profitabilitatea istorică, inclusiv volatilitatea profiturilor și a activităților comerciale pentru a înțelege mai bine profilul de risc de piață al instituției. Această analiză ar putea fi realizată atât la nivel de portofoliu, cât și defalcată pe linii de activitate, clase de active sau birou de tranzacționare, în funcție de importanța și complexitatea expunerilor instituției (așa cum reiese din AMA sau din alte informații de supraveghere).
176. Autoritățile competente trebuie să facă distincția, pe de o parte, între veniturile din activități de tranzacționare și veniturile din alte activități decât cele de tranzacționare (cum ar fi comisioane, taxele clienților etc.) și, pe de altă parte, pierderile/profiturile realizate și nerealizate.

177. Pentru clasele de active și/sau expuneri care generează profituri sau pierderi semnificative, autoritățile competente trebuie să evalueze profitabilitatea în comparație cu nivelul de risc asumat de către instituție (de exemplu, VaR/câștiguri nete aferente activelor și datoriilor financiare deținute pentru tranzacționare) pentru a identifica și a analiza posibile consecvențe. Dacă este cazul, autoritățile competente trebuie să compare valorile instituției cu performanța sa istorică și valorile entităților comparabile.
178. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituția a implementat simulări de criză adecvate care să completeze sistemul acesteia de cuantificare a riscurilor. În acest sens, acestea trebuie să țină cont de următoarele elemente:
- a. frecvența simulărilor de criză;
 - b. dacă s-au identificat factorii determinanți de risc specifici (de exemplu, lipsa de lichiditate/diferențe de prețuri, poziții concentrate, piețe unidirecționale);
 - c. ipotezele care stau la baza scenariului de criză;
 - d. utilizarea internă a rezultatelor simulărilor de criză pentru planificarea capitalului și strategii privind riscul de piață.

6.3.3. Evaluarea cadrului de administrare și control al riscului de piață

179. Pentru a asigura o înțelegere adecvată a administrării riscului de piață, corespunzătoare profilului de risc al instituției, autoritățile competente trebuie să analizeze cadrul de administrare și control al riscurilor al instituției, precum și adecvarea acestuia în raport cu expunerile la riscurile inerente. Pentru această evaluare, autoritatea competentă trebuie să utilizeze punctele prevăzute în această secțiune, valorificând în același timp:
- a. rezultatul evaluării altor elemente ale SREP (cum ar fi AMA și aspectele legate de cadrul de administrare);
 - b. rezultatul evaluării menționate la articolul 325c din Regulamentul 575/2013/UE pentru instituțiile care utilizează abordarea standardizată alternativă și rezultatul evaluării efectuate în conformitate cu Regulamentul delegat (UE) 2024/1085, în special în ceea ce privește cerințele menționate la articolele 104b, 325bi și 325bj din Regulamentul (UE) nr. 575/2013/UE.
180. Autoritățile competente trebuie, de asemenea, să evalueze politicile și procedurile instituțiilor privind alocarea pozițiilor în portofoliul de tranzacționare și în afara portofoliului de tranzacționare, astfel cum sunt descrise în Titlul 1 din capitolul 3 al Regulamentului (UE) nr. 575/2013.

Strategia privind riscul de piață și apetitul la risc

181. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituțiile au limite și o strategie solidă privind apetitul la risc, care este formulată și documentată clar și care să fie aprobată de organul lor de conducere. În scopul acestei evaluări, printre alți factori, autoritățile competente trebuie să țină cont de rolul organului de conducere în stabilirea, aprobarea și

revizuirea strategiei de risc și a apetitului la risc, de implementarea corespunzătoare a acestei strategii de către organul de conducere, precum și de caracterul adecvat al acesteia pentru instituție dat fiind modelul său de afaceri, apetitul general la risc, mediul pieței actual și din viitor și situația financiară.

Cadrul organizațional și de control intern

182. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituția are un cadru organizațional adecvat pentru identificarea, înțelegerea, măsurarea, monitorizarea și controlul riscului de piață, cu resurse umane și tehnice (atât calitative, cât și cantitative) suficiente pentru a realiza sarcinile solicitate. În sensul acestei evaluări, autoritățile competente trebuie să țină cont de adecvarea liniilor de responsabilitate pentru asumarea, monitorizarea, raportarea și controlul riscului de piață, de acoperirea acestora față de întreaga instituție, de existența unei separări clare între compartimentul însărcinat cu inițierea tranzacțiilor și unitățile back office, precum și între funcțiile de asumare a riscurilor și de control, precum și de competențele și cunoștințele de specialitate ale personalului implicat.
183. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituția are politici și proceduri clar definite pentru identificarea, administrarea, cuantificarea și controlul riscului de piață și dacă acestea sunt solide și conforme cu strategia de risc a instituției și dacă acoperă toate activitățile și procesele principale. Aceasta include evaluarea modului în care aceste politici și proceduri sunt oficializate și comunicate în mod clar și aplicate în mod coerent în cadrul instituției.
184. În special, evaluarea trebuie să vizeze pozițiile care urmează să fie incluse sau excluse din portofoliul de tranzacționare în scopuri de reglementare, politicile privind acoperirile interne, precum și procedurile referitoare la noile activități și/sau produse de pe piață.
185. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituția are un cadru adecvat pentru identificarea, înțelegerea și cuantificarea riscului de piață, conform dimensiunii și complexității instituției, și dacă acest cadru respectă cerințele minime relevante în conformitate cu cadrul juridic și de reglementare aplicabil.
186. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituțiile au stabilit un cadru de monitorizare și de raportare adecvat pentru riscurile de piață, care să asigure luarea unor măsuri prompte la nivelul corespunzător al conducerii superioare sau al organului de conducere a instituției, în caz de nerespectare a obligațiilor. Sistemul de monitorizare trebuie să includă indicatori specifici și factori declanșatori relevanți pentru a asigura alerte timpurii eficace și trebuie să informeze organul de conducere și conducerea superioară cu privire la expunerile și măsurile actuale în comparație cu limitele politicii.
187. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituția are un sistem de limite și un cadru de control solid și cuprinzător, cu măsuri de protecție sigure pentru a atenua riscurile acesteia în concordanță cu strategia privind riscul și apetitul la risc. În scopul acestei evaluări, autoritățile competente trebuie să acorde o atenție deosebită sferei de aplicare adecvate acoperite de funcțiile de control ale instituției (inclusiv toate entitățile consolidate, locațiile

geografice și activitățile de piață), existenței limitelor de funcționare (inclusiv limitele individuale la nivel de birou sau de unitate operațională care trebuie monitorizate zilnic) și altor practici menite să mențină expunerile la riscul de piață la niveluri acceptabile pentru instituție în conformitate cu apetitul la risc și limitele de risc ale acesteia.

188. Autoritățile competente trebuie, de asemenea, să evalueze dacă procesul intern de validare este sigur și eficace în combaterea ipotezelor ce stau la baza modelelor și în identificarea oricăror eventuale deficiențe ale sistemului de administrare a riscului de piață. Pentru instituțiile care adoptă o abordare internă pentru stabilirea cerințelor minime de fonduri proprii pentru riscul de piață, această evaluare trebuie să se bazeze pe informațiile care decurg din activitățile de supraveghere deja efectuate cu privire la modelele interne (cum ar fi inspecțiile la fața locului), dacă aceste informații sunt disponibile.

189. Autoritățile competente trebuie să evalueze, de asemenea, funcționalitatea funcției de audit intern în ceea ce privește adecvarea, sfera de aplicare și frecvența auditurilor interne asupra cadrului de administrare a riscului de piață. Aceasta trebuie să cuprindă analiza principalelor elemente ale cadrului de administrare, cuantificare și control al riscului de la nivelul întregii instituții, precum și conformitatea politicilor și procedurilor interne cu reglementările externe relevante și identificarea eventualelor abateri de la acestea.

6.3.4. Sinteza constatărilor, atribuirea scorului și măsurile de supraveghere

190. În urma evaluării de mai sus, autoritățile competente trebuie să își formeze o opinie cu privire la riscul de piață al instituției. Această opinie trebuie să se reflecte într-o sinteză a constatărilor, însoțită de un scor pentru risc bazat pe considerațiile specificate în tabelul 8. Dacă, în funcție de importanța anumitor subcategorii de risc, autoritatea competentă decide să le evalueze și să le atribuie un scor individual, trebuie să se aplice pe cât posibil indicația oferită în acest tabel, prin analogie.

Tabelul 8. Considerații de supraveghere privind atribuirea unui scor pentru riscul de piață

Scor de risc	Opinia de supraveghere	Considerații privind riscul inherent	Considerații privind procedurile adecvate de administrare și control
1	Există un risc scăzut de impact prudențial semnificativ asupra instituției, având în vedere nivelul de risc inherent și procedurile de administrare și control.	<ul style="list-style-type: none"> Natura și componenta expunerilor la riscul de piață implică un risc nesemnificativ/foarte mic. Expunerile instituției la riscul de piață nu sunt complexe. Nivelul de concentrare a riscului de piață este nesemnificativ/foarte mic. Expunerile instituției la riscul de piață generează venituri nevolatile. 	<ul style="list-style-type: none"> Există o concordanță între politica și strategia instituției de administrare a riscului de piață și strategia generală și apetitul la risc al acesteia. Cadrul organizațional pentru riscul de piață este solid și conține responsabilități clare și o separare clară a sarcinilor între persoanele care își asumă riscuri și funcțiile de conducere și control.
2	Există un risc mic spre mediu de impact prudențial	<ul style="list-style-type: none"> Natura și componenta expunerii la riscul de piață 	<ul style="list-style-type: none"> Sistemele de cuantificare, monitorizare și raportare a

Scor de risc	Opinia de supraveghere	Considerații privind riscul inerent	Considerații privind procedurile adecvate de administrare și control
	semnificativ asupra instituției, având în vedere nivelul de risc inerent și procedurile de administrare și control.	<p>implică un risc mic spre mediu.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Complexitatea expunerilor instituției la riscul de piață este mică spre medie. • Nivelul de concentrare a riscului de piață este mic spre mediu. • Expunerile instituției la riscul de piață generează venituri cu un grad de volatilitate mic spre mediu. 	<p>riscului de piață sunt adecvate.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Limitele interne și cadrul de control al riscului de piață sunt ferme și în concordanță cu strategia instituției de administrare a riscurilor și apetitul la risc al acesteia.
3	Există un risc mediu spre mare de impact prudentțial semnificativ asupra instituției, având în vedere nivelul de risc inerent și procedurile de administrare și control.	<ul style="list-style-type: none"> • Natura și componența expunerii la riscul de piață implică un risc mediu spre mare. • Complexitatea expunerilor instituției la riscul de piață este medie spre mare. • Nivelul de concentrare a riscului de piață este mediu spre mare. • Expunerile instituției la riscul de piață generează venituri cu un grad de volatilitate mediu spre mare. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nu există o concordanță deplină între politica și strategia instituției de administrare a riscului de piață și strategia generală și profilul de risc al acesteia. • Cadrul organizațional pentru riscul de piață nu conține o separare suficientă a responsabilităților și a sarcinilor între persoanele care își asumă riscuri și funcțiile de conducere și de control. • Sistemele de cuantificare, monitorizare și raportare a riscului de piață nu sunt realizate cu suficientă acuratețe și frecvență. • Limitele interne și cadrul de control al riscului de piață nu sunt în concordanță cu strategia instituției de administrare a riscurilor și apetitul la risc al acesteia.
4	Există un risc ridicat de impact prudentțial semnificativ asupra instituției, având în vedere nivelul de risc inerent și procedurile de administrare și control.	<ul style="list-style-type: none"> • Natura și componența expunerii la riscul de piață implică un risc ridicat. • Complexitatea expunerilor instituției la riscul de piață este ridicată. • Nivelul de concentrare a riscului de piață este ridicat. • Expunerile instituției la riscul de piață generează venituri cu un grad de volatilitate ridicat. 	

191. Tabelul de mai jos prezintă o listă neexhaustivă a măsurilor de supraveghere pe care autoritățile competente le pot adopta în cazul identificării unor deficiențe în cadrul de administrare a riscului de piață al instituției. Autoritățile competente trebuie să decidă cu privire la tipul măsurii pe baza eficacității acesteia în raport cu deficiența specifică identificată. Autoritățile competente pot aplica și alte măsuri de supraveghere [inclusiv măsuri cantitative în conformitate cu articolul 104 alineatul (1) litera (a) din Directiva 2013/36/UE] sau o combinație a acestora, dacă sunt considerate mai adecvate pentru remedierea deficiențelor identificate.

Tabelul 9. Măsuri de supraveghere potențiale și neexhaustive pentru riscul de piață

Măsuri de supraveghere potențiale pe care autoritățile competente le pot adopta în conformitate cu articolul 104 alineatul (1) literele (b), (d), (e), (f), (j), (l), (m) și (n) din Directiva 2013/36/UE – Autoritățile competente pot impune instituției:
A. să amelioreze calitatea și să crească frecvența de raportare a riscului de piață către organul de conducere și conducerea superioară a instituției;
B. să sporească performanța abordărilor interne ale instituției sau a testării <i>ex post</i> , ori a capacității de simulare de criză;
C. să desfășoare acțiuni mai frecvente și mai detaliate de audit intern privind activitatea comercială;
D. să restricționeze investițiile în anumite produse atunci când politicile și procedurile instituției nu asigură acoperirea și controlarea corespunzătoare a riscului asociat acestor produse;
E. să ceseze produsele financiare atunci când, în urma proceselor de evaluare ale instituției, nu se obțin evaluări conservatoare conforme cu standardele din Regulamentul (UE) nr. 575/2013;
F. să reducă nivelul riscului de piață inerent [de exemplu, prin acoperirea sau vânzarea de active sau prin creșterea valorii instrumentelor financiare derivate decontate prin contrapărțile centrale (CPC)] atunci când s-au constatat deficiențe semnificative în sistemele de măsurare sau de control ale instituției;
G. să prezinte un plan pentru reducerea treptată a expunerilor sale la activele și/sau pozițiile nelichide aflate în dificultate.

6.4. Evaluarea riscului operațional

6.4.1. Considerații generale

192. La evaluarea cadrului de administrare a riscului operațional, autoritățile competente trebuie să evalueze, printre altele, conformitatea instituției cu actele juridice publicate separat pe site-ul ABE, astfel cum se menționează la punctul 12.
193. Autoritățile competente trebuie să evalueze riscul operațional pe toate liniile de activitate și operațiunile instituției, ținând cont de constatările din urma evaluării cadrului de administrare a activității și a procedurilor de control la nivelul instituției, astfel cum este menționat la Titlul 5. Când efectuează această evaluare, autoritățile competente trebuie să stabilească modul în care se poate materializa riscul operațional, luând în considerare și setul de date privind pierderile instituției, precum și impactul potențial al altor riscuri conexe (de exemplu, „cazuri la limită” privind riscul operațional – riscul de credit, riscul operațional – riscul de piață).
194. Autoritățile competente trebuie să evalueze importanța riscului operațional generat de furnizorii terți de servicii, inclusiv concentrarea (la nivel de entitate și, după caz, la nivel de grup) asupra unuia sau mai multor servicii furnizate de un singur furnizor terț (direct sau indirect, prin lanțuri de subcontractare) sau de un număr limitat de furnizori terți care susțin funcțiile critice sau importante ale instituției, precum și dacă acestea ar putea afecta reziliența operațională, performanța și administrarea riscurilor instituției. La realizarea acestei evaluări, autoritățile competente trebuie să țină seama de măsura în care aceiași furnizori de servicii terți sunt utilizați de alte instituții, atunci când aceste informații le sunt puse la dispoziție.
195. La evaluarea riscului operațional, autoritățile competente trebuie să evalueze riscul TIC, în conformitate cu DORA, precum și impactul potențial al acestuia asupra funcțiilor critice sau importante ale instituției, inclusiv orice impact potențial de natură financiară, reputațională, de reglementare și strategică asupra instituției.

196. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituția dispune de o abordare adecvată în materie de reziliență operațională, care să îi permită să facă față perturbărilor, să se adapteze la acestea și să își revină în urma lor atunci când apar, precum și dacă această abordare a fost aliniată în mod adecvat și consecvent la cadrul existent de administrare a riscurilor, la planurile de continuitate a activității și la administrarea riscurilor legate de serviciile furnizate de către terți.
197. La evaluarea riscului operațional, autoritățile competente trebuie să analizeze, dacă este cazul, dacă politicile și procedurile instituției identifică, evaluează și administrează în mod adecvat riscurile operaționale generate de activitățile legate de criptoactive și de tehnologia pe care se bazează acestea.
198. Autoritățile competente trebuie să evalueze riscul reputațional împreună cu riscul operațional, întrucât acesta este strâns legat de evenimentele care generează risc operațional. Cu toate acestea, rezultatul evaluării riscului reputațional nu trebuie să se reflecte în scorul atribuit pentru riscul operațional însă, dacă este important, trebuie luat în considerare în cadrul AMA și/sau al evaluării riscului de lichiditate, întrucât principalele efecte pe care le poate avea pot afecta încrederea investitorilor, a deponenților sau a participanților la piața interbancară în instituție.
199. Autoritățile competente trebuie să evalueze impactul riscurilor ESG asupra riscurilor operaționale și reputaționale inerente, precum și adecvarea controalelor privind riscul operațional și riscul reputațional legate de riscurile ESG, acordând prioritate riscurilor fizice și de tranziție ecologică. În special, autoritățile competente trebuie să ia în considerare riscurile de mediu și riscurile de dezinformare ecologică atunci când efectuează evaluarea riscului juridic și a riscului reputațional.

6.4.2. Evaluarea riscului operațional inerent

200. Autoritățile competente trebuie să dobândească o înțelegere aprofundată a expunerilor instituției la riscul operațional inerent și să evalueze importanța impactului prudentțial al acestui risc pentru instituție, precum și impactul asupra capacității acesteia de a îndeplini funcțiile critice sau importante în caz de perturbare.
201. Pentru a sprijini această evaluare, autoritățile competente trebuie să ia în considerare cerința de fonduri proprii pentru riscul operațional în comparație cu cerința totală de fonduri proprii și, după caz, capitalul intern alocat pentru riscul operațional de către instituție în comparație cu capitalul intern total. În plus, autoritățile competente trebuie să valorifice cunoștințele dobândite în urma evaluării altor elemente ale SREP (în special din Titlul 4 și Titlul 5), din comparația cu instituțiile similare, din orice alte activități de supraveghere, inclusiv contribuțiile autorităților de supraveghere în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului și ale autorităților de supraveghere a pieței, precum și din alte surse de informații relevante.

202. Autoritățile competente trebuie să ia în considerare, cel puțin, factorii-cheie de risc operațional, scenariile potențial perturbatoare și, dacă este cazul, să le analizeze pe linii de activitate, persoane juridice, zone geografice și categorii de tipuri de evenimente (în funcție de disponibilitatea datelor) și să compare poziția instituției cu cea a instituțiilor similare. Acești factori trebuie să acopere cel puțin strategia principală a instituției privind riscul operațional și apetitul la risc operațional, mediul de afaceri (inclusiv prezența geografică, operațiunile TIC și canalele de distribuție), evenimentele corporative semnificative recente (cum ar fi fuziunile, achizițiile, vânzările și restructurările), sistemele TIC și alte aspecte legate de TIC, conform secțiunii 6.4.2.3, modificările proceselor, acordurile cu terți, aspectele legate de conformitatea cu reglementările, obiectivele de afaceri și sistemele de stimulente, precum și alți factori-cheie determinanți ai riscului operațional.

Natura și importanța expunerilor la riscul operațional

203. Autoritățile competente trebuie să stabilească natura expunerilor la riscul operațional prin analiza expunerilor la principalele surse și la principalii factori determinanți de risc operațional pentru a-și forma o opinie anticipativă asupra unui risc operațional prospectiv. Pentru această analiză, autoritățile competente:

- a. pot lua în considerare modelul operațional, liniile de activitate, produsele, procesele și locațiile geografice relevante pentru instituție, evaluarea dependențelor și a expunerilor la riscul operațional față de principalii factori determinanți de risc (de exemplu, procese, personal, sisteme și factori externi), precum și interacțiunile dintre factorii de risc, valorificând evaluarea internă a riscurilor realizată de instituție, analiza entităților comparabile, datele proprii și bazele de date publice și/sau ale consorțiului, dacă acestea sunt disponibile și relevante;
- b. trebuie să țină cont atât de frecvența, cât și de gravitatea evenimentelor la care este expusă instituția și să facă distincție între cele care provoacă pierderi foarte grave și cele care au loc cu frecvență ridicată. Pe baza acestei distincții, autoritățile competente trebuie să evalueze tendințele pierderilor cauzate de riscul operațional și concentrarea acestora; și
- c. trebuie să se bazeze pe analize pe bază de scenariu și să ia în considerare operațiunile comerciale planificate, precum și analizele prospective ale riscurilor operaționale efectuate de instituție, dacă acestea sunt disponibile, ținând seama de orice măsuri corective și de diminuare deja implementate și aflate în vigoare.

204. În urma identificării și analizei principalelor surse și factori generatori ai riscului operațional, autoritățile competente trebuie să se concentreze asupra celor care pot avea cel mai semnificativ impact asupra instituției.

205. O sursă principală de informații pe care autoritățile competente trebuie să o ia în considerare este setul de date privind pierderile și evenimentele instituției, întrucât acesta poate oferi informații valoroase cu privire la evoluția profilului de risc operațional al instituției. Autoritățile competente trebuie să evalueze periodic caracterul cuprinzător, exactitatea și calitatea datelor privind pierderile. O altă sursă de informații trebuie să fie evidențele instituției cu privire la

toate incidentele legate de TIC și amenințările cibernetice semnificative [în conformitate cu articolul 17 alineatul (2) din DORA] și sursele de risc TIC identificate [în conformitate cu articolul 8 alineatul (2) din DORA].

Evaluarea subcategoriilor de risc operațional

206. Autoritățile competente trebuie să concentreze evaluarea subcategoriilor de risc operațional asupra celor care sunt considerate semnificative pentru instituție. Autoritățile competente trebuie, de asemenea, să aplice opiniile profesionale pentru a identifica subcategoriile semnificative, pe baza tuturor surselor de informații interne și externe disponibile. La efectuarea evaluării, autoritățile competente trebuie să acorde întotdeauna atenție următoarelor aspecte ale riscului operațional³²:

- a. riscul juridic;
- b. riscul de model;
- c. riscul TIC.

6.4.2.1. Riscul juridic

207. Atunci când evaluează relevanța și importanța expunerilor instituției la riscul juridic, autoritățile competente trebuie să ia în considerare următoarele:

- a. vânzarea abuzivă de produse sau servicii;
- b. conflicte de interese în desfășurarea activității;
- c. manipularea ratelor dobânzii de referință, a cursurilor de schimb valutar sau a oricăror alte instrumente financiare sau indici financiar;
- d. obstacole în calea schimbării de produse financiare pe perioada de valabilitate a acestora și/sau a schimbării furnizorilor de servicii financiare;
- e. reînnoiri automate de produse sau penalități la ieșirea din contract; și/sau
- f. gestionarea reclamațiilor clienților;
- g. încălcarea normelor și reglementărilor naționale și internaționale (norme fiscale, fraudă internă sau furt intern, norme privind combaterea spălării banilor, norme privind combaterea terorismului și sancțiuni economice);
- h. expunerile de natură contencioasă legate de ESG, în special cele legate de mediu și de dezinformarea ecologică.

208. Autoritățile competente trebuie să analizeze dacă instituția poate suporta cheltuieli, amenzi, penalități sau daune punitive din proceduri judiciare, precum și numărul și conținutul plângerilor. Rezultatele evaluării prevăzute la Titlul 4 trebuie, de asemenea, valorificate, alături de analiza atentă a politicilor de stimulente, pentru a obține informații detaliate privind sursele posibilei conduite neadecvate. În acest context, autoritățile competente trebuie să analizeze, de asemenea, dacă instituția dispune de sisteme și procese adecvate și eficace pentru

³² Vă rugăm să consultați Anexa III pentru o prezentare neexhaustivă a subcategoriilor de risc operațional.

implementarea și respectarea măsurilor restrictive (de exemplu, sancțiuni), inclusiv prin evaluarea conformității instituției cu Ghidul ABE privind politicile, procedurile și controalele interne³³.

209. Cu toate acestea, autoritatea competentă trebuie să aplice o abordare anticipativă, ținând cont totodată de posibilul impact al evoluțiilor de reglementare și de activitatea autorităților relevante în privința protecției consumatorului și a furnizării de servicii financiare în general.

6.4.2.2. Riscul de model

210. În cadrul riscului operațional, autoritățile competente trebuie să evalueze riscul de model, acordând o atenție deosebită modelelor interne nereglementate (de exemplu, modele de inteligență artificială, stabilirea prețurilor produselor, stabilirea și monitorizarea limitelor de risc, modele ICAAP/ILAAP, opțiuni de redresare).

211. Pentru evaluarea riscului de model, autoritățile competente trebuie să ia în considerare:

- a. în ce măsură și în ce scop utilizează instituția modele pentru a lua decizii, precum și importanța economică a unor astfel de decizii. Autoritățile competente trebuie să stabilească activitatea economică/activitatea pentru care instituția utilizează modele în mod semnificativ și să evalueze impactul potențial al riscului de model, printre altele, prin analize de sensibilitate și analize pe bază de scenariu sau prin simulări de criză; și
- b. fiabilitatea mecanismelor de control (din punct de vedere al metodelor, frecvenței, monitorizării etc.), inclusiv procesul de aprobare a modelelor, revizuirile periodice efectuate și gradul de conștientizare al instituției cu privire la deficiențele de model sau la evoluțiile pieței și ale activității.

212. Atunci când modelele sunt utilizate în scopul luării deciziilor (de exemplu, stabilirea prețurilor produselor, modele de inteligență artificială, evaluarea instrumentelor financiare, crearea de profiluri ale clienților), autoritățile competente trebuie să evalueze dacă există un proces solid de validare internă și/sau un proces de revizuire a modelelor, menit să identifice și să atenueze riscul asociat modelelor (altele decât modelele reglementate).

213. Când efectuează evaluarea riscului de model, autoritățile competente trebuie să țină seama de evaluarea altor riscuri pentru capital și a riscurilor pentru lichiditate și finanțare, în mod deosebit cu privire la adecvarea metodologiilor utilizate la cuantificarea riscurilor, stabilirea prețurilor și evaluarea activelor și/sau a datoriilor. Rezultatele unei astfel de evaluări trebuie să constituie o sursă informativă pentru constatările privind riscul operațional.

³³ Ghidul ABE privind politicile, procedurile și controalele interne de asigurare a implementării măsurilor restrictive naționale și ale Uniunii (EBA/GL/2024/14)

6.4.2.3. Riscul TIC – Evaluarea riscului TIC inerent

Identificarea riscurilor TIC semnificative

214. În conformitate cu DORA, autoritățile competente trebuie să revizuiască identificarea, clasificarea și documentarea de către instituție a tuturor funcțiilor, rolurilor și responsabilităților aferente activității susținute de TIC, a activelor informaționale³⁴ și a activelor TIC³⁵ care sprijină aceste funcții, precum și a rolurilor și dependențelor acestora în raport cu riscul TIC. Această analiză trebuie să ajute autoritățile competente să dobândească o înțelegere aprofundată a expunerilor instituției la riscul TIC inerent (profilul de risc TIC), să identifice riscul TIC inerent semnificativ și să își formeze o opinie cu privire la impactul prudential al acestuia. În acest scop, autoritățile competente trebuie să ia în considerare cel puțin următoarele aspecte, în măsura în care sunt relevante și aplicabile:

- a. raportul privind revizuirea cadrului de administrare a riscurilor TIC [în conformitate cu articolul 6 alineatul (5) din DORA];
- b. sursele de riscuri TIC, în special expunerea la risc față de alte entități financiare și din partea altor entități financiare, identificate de instituție în temeiul articolului 8 alineatul (2) din DORA;
- c. incidentele majore legate de TIC raportate [în conformitate cu articolul 19 alineatul (1) din DORA], inclusiv tendința costurilor și pierderilor anuale agregate cauzate de incidentele majore legate de TIC [în conformitate cu articolul 11 alineatul (10) din DORA];
- d. rezultatele testelor avute în vedere în programul de testare a rezilienței operaționale digitale (în conformitate cu articolul 24 din DORA), inclusiv o sinteză a constatărilor testelor de penetrare bazate pe amenințări (TLPT) și planurile de remediere aferente [în conformitate cu articolul 26 alineatul (6) din DORA];
- e. registrul de informații [în conformitate cu articolul 28 alineatul (3) din DORA], inclusiv gradul de concentrare privind furnizorii terți de servicii TIC, inclusiv furnizorii de TIC la nivel de grup, în funcție de tipul de servicii TIC și/sau de sisteme TIC;
- f. recomandările și avizele supraveghetorilor principali [în conformitate cu articolul 40 alineatul (3) și articolul 42 alineatul (7) din DORA], precum și răspunsurile, rapoartele și informațiile aferente furnizate de furnizorii terți esențiali de servicii TIC [în conformitate cu articolul 35 alineatul (1) litera (c), articolul 42 alineatul (1) și articolul 48 alineatul (2) din DORA];
- g. nivelul de complexitate al sistemelor TIC și rezultatele evaluării riscului TIC în ceea ce privește sistemele TIC moștenite [în conformitate cu articolul 8 alineatul (7) din DORA];
- h. evaluarea riscurilor legate de modificările majore [în conformitate cu articolul 8 alineatul (3) din DORA];
- i. nivelul de adoptare și integrare a soluțiilor inovatoare din domeniul TIC;

³⁴ Articolul 3 punctul 6 din Regulamentul (UE) 2022/2554.

³⁵ Articolul 3 punctul 7 din Regulamentul (UE) 2022/2554.

- j. locațiile, și anume regiunile sau țările, în care se află centrele de date și zonele desemnate sensibile, inclusiv în cazul în care serviciile TIC contractuale sunt furnizate de furnizori terți de servicii TIC, cuprinzând, de asemenea, locul stabilit pentru prelucrarea și stocarea datelor;
- k. orice deficiențe sau puncte slabe relevante identificate în temeiul Titlului 5;
- l. autoevaluări ale riscurilor TIC și ale procedurilor de control al riscurilor (dacă sunt prevăzute în informațiile ICAAP);
- m. informațiile privind administrarea riscurilor legate de TIC transmise organului de conducere al instituției;
- n. constatările auditurilor interne și externe legate de TIC;
- o. mediul amenințărilor externe, inclusiv informații privind amenințările și vulnerabilitățile.

Revizuirea sistemelor TIC și a serviciilor TIC

215. Autoritățile competente trebuie să examineze documentația, metodologia și procesele relevante ale instituției și să își formeze o opinie cu privire la faptul dacă instituția a identificat în mod corespunzător sistemele și serviciile TIC care susțin funcțiile critice sau importante. În acest scop, autoritățile competente trebuie să ia în considerare:

- a. sistemele TIC care susțin funcții critice sau importante, precum și activele informaționale critice și activele TIC identificate de instituție (în conformitate cu articolul 8 din DORA);
- b. procesele-cheie care depind de furnizorii terți de servicii TIC, inclusiv interconectările cu acești furnizori terți de servicii TIC care susțin funcții critice sau importante, identificate de instituție [în conformitate cu articolul 8 alineatul (5) din DORA].

Identificarea și cartografierea riscurilor TIC semnificative care afectează sistemele și serviciile TIC care susțin funcții critice sau importante

216. În urma analizei dependenței instituției de activele informaționale și de activele TIC, a profilului de risc TIC, a sistemelor TIC și a serviciilor TIC, autoritățile competente trebuie să își formeze o opinie cu privire la riscurile TIC semnificative care pot avea un impact prudential semnificativ asupra sistemelor și serviciilor TIC ale instituției care susțin funcții critice sau importante, precum și un impact semnificativ asupra capacității instituției de a-și desfășura activitatea în condiții de perturbare. În acest scop, autoritățile competente trebuie să ia în considerare:

- a. pierderile financiare, inclusiv posibila compensare a clienților, cheltuielile de judecată și de remediere, daunele contractuale, costurile suportate și veniturile nerealizate;
- b. riscul de perturbare a activității, ținând seama de importanța serviciilor afectate (fără a se limita la acestea), inclusiv tranzacțiile și operațiunile instituției (inclusiv dependențele de terți), numărul de clienți și/sau contrapărțile financiare și/sau sucursalele și angajații care ar putea fi afectați;
- c. eventualele pierderi de date;
- d. impactul potențial asupra reputației;

- e. impactul potențial de reglementare, inclusiv eventualitatea cenzurării publice, a aplicării de amenzi sau chiar a modificării autorizației ori a drepturilor de desfășurare a activității;
- f. impactul strategic potențial asupra instituției;
- g. eventuala întindere geografică.

217. Autoritățile competente trebuie apoi să încadreze riscul TIC semnificativ identificat în categoriile de risc TIC prevăzute în Anexa III. Se așteaptă din partea instituțiilor să își mențină propria clasificare, în loc să o utilizeze pe cea prezentată în anexă.

6.4.3. Evaluarea cadrului de administrare și control al riscului operațional

218. Autoritățile competente trebuie să evalueze cadrul și mecanismele pe care instituția le-a instituit pentru administrarea și controlul riscului operațional, ținând seama de rezultatele analizei cadrului general de administrare a riscurilor și de control intern menționat la Titlul 5, întrucât acestea vor influența expunerile instituției la riscul operațional. În ceea ce privește riscul de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului, autoritatea competentă trebuie să ia în considerare evaluarea furnizată de autoritatea de supraveghere în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului.

Strategia privind riscul operațional și apetitul la riscul operațional

219. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituția dispune de o strategie solidă, clar formulată și documentată privind riscul operațional, precum și de un nivel de toleranță la risc aprobat de organul de conducere, care să precizeze natura, tipurile și nivelurile riscului operațional pe care instituția este dispusă să și le asume. În scopul acestei evaluări, printre alți factori, autoritățile competente trebuie să țină seama de rolul organului de conducere în stabilirea, aprobarea, implementarea și revizuirea strategiei și a apetitului la risc operațional (inclusiv apetitul la riscul TIC și strategia privind reziliența operațională digitală), precum și de acoperirea suficientă și caracterul adecvat al strategiei în raport cu natura și importanța profilului de risc operațional al instituției.

Cadrul organizațional și de control intern

220. Autoritățile competente trebuie să evalueze respectarea de către instituție a articolului 323 din Regulamentul (UE) nr. 575/2013. În cadrul acestei evaluări, autoritățile competente trebuie să analizeze soliditatea și eficacitatea cadrului organizațional și a cadrului de administrare, pentru a permite administrarea, măsurarea și controlul eficace al riscului operațional, cu resurse umane și tehnice suficiente pentru îndeplinirea sarcinilor necesare. Autoritățile competente trebuie să ia în considerare dacă există linii clare de responsabilitate pentru identificarea, evaluarea, diminuarea, monitorizarea și raportarea riscului operațional, precum și aderarea la modelul celor trei linii de apărare.

221. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituția dispune de un cadru de control solid și de măsuri de protecție adecvate pentru a reduce riscul operațional, inclusiv politici și proceduri corespunzătoare, care să acopere și riscul rezidual, precum și dacă acestea sunt în

concordanță cu apetitul la risc și cu strategia instituției în materie de administrare a riscului operațional și acoperă toate operațiunile și procesele cheie. Aceasta include, printre altele, evaluarea modului în care aceste politici și proceduri sunt oficializate și comunicate în mod clar și aplicate în mod coerent în cadrul instituției.

222. Autoritățile competente trebuie să evalueze, de asemenea, funcționalitatea funcției de audit intern în ceea ce privește adecvarea, sfera de aplicare și frecvența auditurilor interne asupra cadrului de administrare a riscului operațional.

Continuitatea activității, capacitatea de răspuns la incidente și redresarea

223. Autoritățile competente trebuie să evalueze conformitatea instituției cu (i) Ghidul ABE privind cadrul de administrare a activității în ceea ce privește gestionarea generală a continuității activității și cu (ii) DORA în ceea ce privește politica de continuitate a activității TIC și planurile de răspuns și de recuperare în domeniul TIC. În acest sens, autoritățile competente trebuie să stabilească dacă politica de continuitate a activității TIC și planurile de răspuns și de recuperare în domeniul TIC fac parte integrantă din politica generală a instituției privind continuitatea activității și din planul general de răspuns și de recuperare al acesteia.
224. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituția a instituit un sistem eficace de gestionare a continuității activității, cu planuri testate de continuitate a activității, de răspuns și de recuperare care să acopere cel puțin funcțiile sale critice sau importante, inclusiv cele externalizate către furnizori terți, și dacă aceste planuri iau în considerare o serie de scenarii severe, dar plauzibile, la care instituția ar putea fi vulnerabilă. Autoritățile competente trebuie, de asemenea, să evalueze dacă politica de continuitate a activității instituției permite adoptarea unor măsuri adecvate de răspuns și de recuperare în cazul oricărui tip de incident.
225. Autoritățile competente trebuie să stabilească dacă sistemul de gestionare a continuității activității instituției include:
- a. analiza impactului asupra activității (AIA);
 - b. strategii de recuperare adecvate care integrează principalele dependențe interne și externe, precum și prioritățile de recuperare și nivelurile de reziliență definite clar;
 - c. planuri cuprinzătoare și flexibile pentru a aborda scenarii perturbatoare plauzibile, care sunt stabilite pe baza AIA și în coordonare cu părțile interesate interne și externe;
 - d. planuri care stabilesc strategii pentru situații neprevăzute și proceduri de răspuns și de recuperare;
 - e. testarea eficientă a structurii și a eficacității operaționale a planurilor;
 - f. programe de instruire și informare/sensibilizare a personalului cu privire la planul de gestionare a continuității activității;
 - g. planuri de comunicare pentru informarea conducerii și a tuturor părților interesate relevante, precum și documentația și măsurile de gestionare a crizelor și o funcție de gestionare a crizelor, după caz [în conformitate cu articolul 11 alineatul (7) din DORA].

226. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă planurile de continuitate a activității, de răspuns și de recuperare ale instituției:

- a. stabilesc roluri și responsabilități, inclusiv orientări clare cu privire la o eventuală succesiune sau înlocuire a personalului desemnat, și stabilesc procesul decizional intern, împreună cu definirea factorilor declanșatori ai activării planurilor;
- b. sunt revizuite pentru a se asigura că strategiile pentru situații neprevăzute rămân coerente cu operațiunile, riscurile și amenințările actuale, cu nivelurile de reziliență și cu obiectivele și prioritățile de recuperare;
- c. stabilește ordinea de prioritate a acțiunilor de continuitate a activității utilizând o abordare bazată pe riscuri;
- d. sunt testate periodic pentru a se asigura că obiectivele și termenele de recuperare pot fi îndeplinite; și
- e. includ testarea serviciilor furnizate de furnizorii terți de servicii, după caz;

227. Autoritățile competente trebuie, de asemenea, să evalueze dacă rezultatele testelor sunt documentate și comunicate organului de conducere.

Evaluarea cadrului de administrare a riscurilor TIC

228. Autoritățile competente trebuie să evalueze respectarea de către instituție a Ghidului DORA și a Ghidului ABE privind cadrul de administrare a activității, în ceea ce privește cadrul de administrare și organizare stabilit pentru administrarea riscului TIC. Autoritățile competente trebuie să își formeze o opinie cu privire la faptul dacă organul de conducere al instituției este responsabil în ansamblu pentru administrarea riscurilor TIC și dacă definește, aprobă și supraveghează în mod corespunzător implementarea tuturor măsurilor legate de TIC. Autoritățile competente trebuie să analizeze dacă membrii organului de conducere posedă suficiente cunoștințe și competențe pentru a înțelege și a evalua riscul TIC și impactul acestuia asupra operațiunilor instituției.

229. Autoritățile competente trebuie să evalueze modul în care rolurile și responsabilitățile pentru toate funcțiile legate de TIC, precum și cadrul de administrare stabilit sunt încorporate și integrate în cadrul de control intern și de administrare al instituției, în vederea administrării riscurilor TIC. În acest scop, autoritățile competente trebuie să analizeze dacă instituția a atribuit efectiv responsabilitatea administrării și supravegherii riscului TIC unei funcții de control independente, care are acces direct și poate raporta direct organului de conducere în cadrul funcției sale de supraveghere, și să evalueze dacă instituția demonstrează:

- a. comunicarea clară, repartizarea și integrarea rolurilor și responsabilităților în toate funcțiile legate de TIC, inclusiv în funcțiile operaționale și procesele sprijinite de TIC;
- b. buget suficient și adecvat pentru a asigura reziliența operațională digitală în ceea ce privește toate tipurile de resurse, inclusiv programe relevante de sensibilizare, instruire și dezvoltare de competențe TIC pentru întregul personal [în conformitate cu articolul 5 alineatul (2) litera (g) din DORA];

- c. urmărirea și reacția adecvate din partea organului de conducere cu privire la constatările critice ale auditului TIC și la constatările raportate în temeiul articolului 13 alineatul (5) din DORA.

230. Autoritățile competente trebuie să dobândească o înțelegere aprofundată a cadrului de administrare a riscurilor TIC al instituției și să evalueze dacă instituția a instituit strategii, politici, proceduri, protocoale și instrumente TIC suficiente și adecvate, inclusiv niveluri de toleranță, pentru a aborda în mod eficace, eficient și cuprinzător riscul TIC semnificativ în conformitate cu DORA. În acest scop, autoritățile competente trebuie să ia în considerare, după caz:

- a. caracterul adecvat și eficacitatea politicilor, proceselor și procedurilor instituției de administrare a riscurilor TIC³⁶, care acoperă, printre altele, gestionarea de către terți a TIC, detectarea incidentelor legate de TIC și răspunsul la acestea, gestionarea activelor TIC, criptarea și criptografia, securitatea operațiunilor TIC, securitatea rețelei, controlul accesului și dacă acestea au fost aprobate de organul de conducere și comunicate tuturor părților interesate relevante (conform articolului 14 din DORA);
- b. caracterul adecvat al nivelului de toleranță la risc al instituției pentru riscurile TIC și al toleranței la impact pentru perturbările TIC [în conformitate cu articolul 6 alineatul (8) litera (b) din DORA];
- c. caracterul adecvat și implementarea strategiei de reziliență operațională digitală a instituției, inclusiv alinierea ei la strategia de afaceri;
- d. coerența strategiei privind riscurile TIC generate de părți terțe, inclusiv strategia privind furnizorii multipli din domeniul TIC, dacă este cazul, cu strategia generală de afaceri și cu cadrul de administrare a riscurilor TIC;
- e. riscul rezidual provenit din riscurile identificate la nivelul instituției în ceea ce privește acordurile contractuale referitoare la utilizarea serviciilor TIC care susțin funcții critice sau importante;
- f. riscul rezidual asociat riscurilor identificate de instituție cu privire la proiectele TIC care au impact asupra funcțiilor critice sau importante, raportate organului de conducere, precum și cu privire la achizițiile, dezvoltarea și întreținerea sistemelor TIC și la modificările aduse acestora;
- g. soliditatea și exhaustivitatea programului de testare a rezilienței operaționale digitale;
- h. tendința și amploarea incidentelor majore legate de TIC și a constatărilor raportate organului de conducere, în conformitate cu articolul 17 alineatul (3) litera (e) și articolul 13 alineatul (5) din DORA;
- i. procedurile de control al riscurilor TIC specifice riscurilor TIC semnificative identificate;

³⁶ În conformitate cu DORA, acestea trebuie să includă cel puțin politica de securitate a informațiilor, politicile privind copiile de rezervă, politica privind gestionarea activelor TIC, politica privind criptarea și controalele criptografice, politica privind gestionarea cheilor criptografice, politica privind gestionarea proiectelor TIC, politica privind achiziția, dezvoltarea și întreținerea sistemelor TIC, politica privind resursele umane, politica privind securitatea fizică și de mediu, politica privind gestionarea incidentelor legate de TIC, precum și politica privind utilizarea serviciilor TIC care susțin funcții critice sau importante, furnizate de furnizori terți de servicii TIC.

- j. raportarea în timp util a aspectelor legate de administrarea riscurilor TIC către organul de conducere și conducerea superioară;
- k. sfera de acoperire a acțiunii de audit intern și constatările desprinse ca urmare a acestora.

231. Atunci când evaluează administrarea riscurilor TIC, autoritățile competente trebuie să acorde o atenție deosebită administrării riscurilor TIC generate de părți terțe, inclusiv nivelului de concentrare al instituției asupra furnizorilor terți de servicii TIC. În acest scop, autoritățile competente trebuie să asigure o cooperare strânsă cu supraveghetorii principali ai furnizorilor terți esențiali de servicii TIC, în conformitate cu Ghidul comun al AES³⁷, în cazul în care instituția care face obiectul evaluării primește servicii TIC de la un furnizor terț esențial. Autoritățile competente trebuie să analizeze, de asemenea, eficacitatea rolului dedicat (funcției dedicate) stabilit de instituție sau a membrului desemnat al conducerii superioare în ceea ce privește monitorizarea acordurilor cu părți terțe în domeniul TIC.

232. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă funcția de audit intern este eficace și dispune de cunoștințe, competențe și expertiză suficiente pentru a audita cadrul de administrare a riscurilor TIC al instituției, verificând dacă:

- a. cadrul de administrare a riscurilor TIC este supus unui audit care respectă standardele de calitate, obiectivele și frecvența necesare și este proporțional cu profilul de risc TIC al instituției;
- b. planul de audit include audituri privind riscurile TIC semnificative identificate de instituție, inclusiv analize independente ale planurilor de răspuns și de recuperare în domeniul TIC;
- c. constatările critice ale auditurilor TIC sunt verificate și remediate în timp util, inclusiv prin raportarea către organul de conducere;
- d. constatările auditurilor TIC, inclusiv acțiunile convenite, sunt urmărite oficial și se analizează periodic rapoartele privind progresele înregistrate, de către conducerea superioară și/sau comitetul de audit.

6.4.4. Evaluarea riscului reputațional

233. Autoritățile competente trebuie să evalueze riscul reputațional la care este expusă instituția, pe baza cunoștințelor dobândite de la Titlul 4 până la Titlul 6.2. O astfel de evaluare trebuie să se concentreze, de asemenea, asupra cadrului general privind riscul reputațional, asigurând capacitatea instituției de a gestiona în mod eficace orice situație care i-ar putea afecta reputația. Pentru această evaluare, autoritățile competente trebuie să evite dubla contabilizare a aspectelor deja luate în considerare în cadrul evaluării riscului juridic (secțiunea 6.4.2.1).

234. Atunci când evaluează relevanța riscului reputațional, autoritățile competente trebuie să ia în considerare mărimea instituției, precum și natura, amploarea și complexitatea serviciilor,

³⁷ Ghidul comun al autorităților europene de supraveghere (AES) privind cooperarea și schimbul de informații în materie de supraveghere între autoritățile europene de supraveghere și autoritățile competente în temeiul Regulamentului (UE) 2022/2554 (JC/2024/36).

activităților și operațiunilor lor (de exemplu, titlurile de capital sau datoriile cotate sau participarea pe piețe interbancare).

235. Autoritățile competente trebuie să țină cont atât de factorii interni, cât și de factorii externi, sau de evenimentele care pot genera îngrijorări reputaționale, cu excepția evenimentelor care duc la proceduri judiciare. Pentru instituțiile din categoriile 1 și 2, autoritățile competente trebuie să ia în considerare în evaluarea lor toți indicatorii următori:
- a. gradul de expunere negativă în mass-media și pe rețelele sociale, precum și inițiativele asociațiilor de consumatori care ar putea afecta percepția publică și reputația instituției;
 - b. numărul și schimbările legate de reclamațiile clienților sau pierderea bruscă a clienților sau a investitorilor;
 - c. evenimente negative legate de instituțiile similare, pe care publicul le-ar putea asocia cu întregul sector financiar sau cu un grup de instituții;
 - d. reputația persoanelor implicate în administrarea instituției sau care dețin participații calificate;
 - e. implicarea sau desfășurarea de activități în sectoare sau jurisdicții cu expunere ridicată la spălarea banilor și finanțarea terorismului sau în relație cu persoane asociate cu un risc ridicat din perspectiva spălării banilor și a finanțării terorismului;
 - f. implicarea sau desfășurarea activității în sectoare sau jurisdicții și/sau cu contrapărți expuse în mare măsură la probleme semnificative sau controversate publice legate de factorii ESG, inclusiv, dar fără a se limita neapărat la factorii de mediu;
 - g. impactul reputațional al incidentelor legate de TIC, astfel cum sunt înregistrate de instituție în conformitate cu Regulamentul delegat (UE) 2024/1772 al Comisiei³⁸;
 - h. alți indicatori „de piață”, dacă sunt disponibili (de exemplu, scăderile de rating sau fluctuațiile prețului acțiunilor pe parcursul anului).
236. Autoritățile competente trebuie să evalueze importanța expunerii instituției la riscul reputațional și interdependența cu celelalte riscuri, folosindu-se de evaluările de risc relevante (inclusiv cele realizate de alte autorități de supraveghere) pentru a identifica eventualele efecte secundare în ambele sensuri.
237. În contextul analizei riscului operațional, autoritățile competente trebuie să ia în considerare relevanța și importanța expunerilor instituției la riscul de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului dintr-o perspectivă prudențială în cadrul domeniului de aplicare a riscului operațional. În acest sens, autoritățile competente trebuie să utilizeze informațiile relevante primite de la autoritățile de supraveghere în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului pentru a-și completa constatările din supravegherea continuă și pentru

³⁸ Regulamentul delegat (UE) 2024/1772 al Comisiei din 13 martie 2024 de completare a Regulamentului (UE) 2022/2554 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește standardele tehnice de reglementare care precizează criteriile de clasificare a incidentelor legate de TIC și a amenințărilor cibernetice, stabilesc pragurile de semnificație și detaliile rapoartelor privind incidentele majore, C/2024/1519 (JO L, 2024/1772, 25.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2024/1772/oj).

a evalua dacă acestea dau naștere unor preocupări prudențiale legate de riscul de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului.

238. Autoritățile competente trebuie să aibă în vedere faptul că orice instituție poate fi expusă la riscul de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului indiferent de dimensiunea sau soliditatea financiară a instituției. Prin urmare, trebuie să se acorde suficientă atenție și instituțiilor care sunt percepute ca fiind solide din punct de vedere financiar și care pot avea o bună reputație, având în vedere că aceste instituții ar putea fi vizate în mod specific în scopuri de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului. De asemenea, trebuie să se acorde atenție instituțiilor care au un mare succes în atragerea de noi clienți/extinderea cotei de piață – în special prin utilizarea canalelor de distribuție netradiționale – deoarece acest lucru ar putea fi legat de controalele deficitare de precauție privind clientela în faza de inițiere a relației client-bancă.
239. Autoritățile competente trebuie să facă schimb de informații relevante privind aspectele de risc operațional identificate care pot genera riscuri de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului, riscurile legate de neimplementarea și eludarea sancțiunilor financiare specifice și preocupări precum deficiențe ale sistemului TIC al instituțiilor sau ale cadrului de control intern cu autoritățile de supraveghere în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului.
240. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituția a implementat aranjamente, strategii, procese și mecanisme adecvate pentru administrarea riscului reputațional. În mod specific, autoritățile competente trebuie să ia în considerare dacă:
- a. instituția a instituit politici și procese formalizate pentru identificarea, administrarea și monitorizarea acestui risc, inclusiv un cod de conduită riguros, și dacă aceste politici și procese sunt proporționale cu dimensiunea și relevanța sa în sistem;
 - b. instituția abordează acest risc într-o manieră preventivă, inclusiv prin instituirea unor indicatori și instrumente de monitorizare adecvate, prin includerea potențialelor probleme de reputație în planurile de urgență, prin organizarea de sesiuni relevante de instruire și sensibilizare și prin valorificarea lecțiilor învățate;
 - c. instituția realizează simulări de criză sau analiza pe bază de scenariu pentru a evalua orice efecte secundare ale riscului reputațional (de exemplu, impact pe lichiditate și costuri de finanțare, tranzacțiile de securitizare, accesul la serviciul băncilor corespondente etc.);
 - d. instituția acționează pentru a-și proteja imaginea prin instrumente de monitorizare a mass-mediei/rețelelor sociale, protocoale pentru abordarea dezinformării și a publicității negative, precum și prin campanii de comunicare prompte;
 - e. instituția ia în considerare impactul potențial al strategiei și planurilor sale de afaceri și, la nivel mai general, al conduitei sale asupra reputației sale.

6.4.5. Reziliență operațională

241. Autoritățile competente trebuie să își formeze o viziune de ansamblu asupra capacității instituției de a îndeplini funcțiile critice sau importante în condiții de perturbare (nivelul de reziliență operațională), un rezultat care depinde de administrarea eficace a riscului operațional, ținând seama de dimensiunea instituției, de modelul său de afaceri și de profilul general de risc. În acest scop, autoritățile competente trebuie să se bazeze pe evaluările existente privind administrarea riscului operațional, continuitatea activității, capacitățile de gestionare a modificărilor, serviciile prestate de terți și TIC pe care se bazează instituția, pentru a evalua în mod cuprinzător dacă aceste elemente, în ansamblu, susțin reziliența operațională a instituției. Autoritățile competente trebuie, de asemenea, să analizeze dacă instituția implementează cadrul său de administrare a riscurilor, planurile de continuitate a activității, administrarea riscurilor față de către terți (deja evaluată în contextul DORA și al Ghidului ABE emis în temeiul articolului 74 alineatul (3) din Directiva 2013/36/UE privind dispozițiile, procesele și cadrul de administrare a activității) și cadrele de redresare și rezoluție într-un mod coerent și coordonat. În plus, autoritățile competente trebuie să analizeze dacă instituția a identificat în mod adecvat interconexiunile și interdependențele interne și externe necesare pentru îndeplinirea funcțiilor sale critice sau importante.
242. Autoritățile competente trebuie să aibă în vedere atenția acordată de organul de conducere și de conducerea superioară capacității instituției de a reacționa la perturbări și de a se redresa în urma lor, în ipoteza că vor apărea disfuncționalități. În acest sens, autoritățile competente trebuie să ia în considerare dacă:
- organul de conducere își asumă un rol activ în stabilirea unei înțelegeri ample a abordării bazate pe reziliența operațională la nivelul întregii instituții și în monitorizarea eficacității abordării bazate pe reziliența operațională a instituției;
 - se asigură raportarea în timp util cu privire la reziliența operațională curentă a instituției, în sprijinul activității de supraveghere a organului de conducere, în special atunci când deficiențele majore identificate ar putea afecta îndeplinirea funcțiilor critice sau importante ale instituției.

6.4.6. Sinteza constatărilor, atribuirea scorului și măsurile de supraveghere

243. În urma evaluării de mai sus, autoritățile competente trebuie să își formeze o opinie cu privire la riscul operațional al instituției. Această opinie trebuie să se reflecte într-o sinteză a constatărilor, însoțită de un scor de risc bazat pe considerațiile specificate în tabelul 10. Dacă, în funcție de importanța anumitor subcategorii de riscuri, autoritatea competentă decide să le evalueze și să le atribuie un scor individual, trebuie să se aplice pe cât posibil indicația din acest tabel, prin analogie.

Tabelul 10. Considerații de supraveghere privind atribuirea unui scor pentru riscul operațional

Scor de risc	Opinia de supraveghere	Considerații privind riscul inerent	Considerații privind procedurile adecvate de administrare și control
1	Există un risc scăzut de	<ul style="list-style-type: none"> Expunerile la riscul operațional sunt limitate la câteva categorii 	<ul style="list-style-type: none"> Există o concordanță între politica și strategia de

Scor de risc	Opinia de supraveghere	Considerații privind riscul inerent	Considerații privind procedurile adecvate de administrare și control
	impact prudential semnificativ asupra instituției, având în vedere nivelul de risc inerent și procedurile de administrare și control.	<p>cu frecvență ridicată/cu impact redus.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Importanța expunerii la riscul operațional este nesemnificativă/foarte mică, astfel cum se arată în analiza pe bază de scenariu și prin raportare la pierderile entităților comparabile. • Nivelul pierderilor brute (înainte de recuperare și incluzând pierderile din portofoliul de credite cauzate de riscul operațional) cu care s-a confruntat instituția în ultimii ani a fost nesemnificativ/foarte scăzut sau a scăzut de la un nivel mai ridicat. • Nu există expuneri semnificative la riscul TIC, arhitectura TIC este simplă/rezilientă/agilă, iar riscurile în acest domeniu sunt nesemnificative/foarte scăzute. • Nivelul riscului de concentrare față de furnizorii terți de servicii este scăzut, cu lanțuri simple de subcontractare. • Intensitatea amenințării care ar putea duce la perturbări operaționale majore (inclusiv incidente legate de TIC) ale funcțiilor critice sau importante este scăzută. 	<p>administrare a riscului operațional ale instituției și strategia generală și apetitul la risc al acesteia.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cadrul organizațional pentru riscul operațional este solid și conține responsabilități clare și o separare clară a sarcinilor între persoanele care își asumă riscuri și funcțiile de conducere și control. • Cadrul pentru riscul operațional include toate riscurile relevante. • Sistemele de cuantificare, monitorizare și raportare a riscului operațional sunt adecvate. • Cadrul de control pentru riscul operațional este solid. • Procedurile de administrare și control al riscurilor TIC sunt adecvate în raport cu cerințele prevăzute în DORA. • Cadrul de administrare a riscurilor generate de părți terțe este solid și eficace, fiind însoțit de dispoziții contractuale adecvate. • O gestionare eficace și solidă a continuității activității, inclusiv planuri testate de continuitate a activității, de răspuns și de recuperare.
2	Există un risc mic spre mediu de impact prudential semnificativ asupra instituției, având în vedere nivelul de risc inerent și procedurile de administrare și control.	<ul style="list-style-type: none"> • Expunerile la riscul operațional sunt situate în general în categorii cu frecvență ridicată/cu impact redus. • Importanța expunerii la riscul operațional este mică spre medie, astfel cum se arată în analiza pe bază de scenariu și prin raportare la pierderile entităților comparabile. • Nivelul pierderilor brute suportate de instituție în ultimii ani a fost mic spre mediu sau este estimat că va crește de la un nivel istoric scăzut sau va scădea de la un nivel istoric ridicat. 	

Scor de risc	Opinia de supraveghere	Considerații privind riscul inerent	Considerații privind procedurile adecvate de administrare și control
		<ul style="list-style-type: none"> Expuneri la riscuri TIC scăzute, arhitectură TIC de complexitate moderată /cu un grad limitat de flexibilitate și riscuri TIC scăzute/medii. Nivelul riscului de concentrare față de furnizorii terți de servicii este mediu, cu lanțuri de subcontractare moderate. Intensitatea amenințării care ar putea duce la perturbări operaționale majore (inclusiv incidente legate de TIC) ale funcțiilor critice sau importante este medie. 	
3	Există un risc mediu spre mare de impact prudential semnificativ asupra instituției, având în vedere nivelul de risc inerent și procedurile de administrare și control.	<ul style="list-style-type: none"> Expunerile la riscul operațional se extind la câteva categorii cu frecvență scăzută/cu impact cu severitate ridicată. Importanța expunerii la riscul operațional este medie spre mare, astfel cum se arată în analiza pe bază de scenariu și prin raportare la pierderile entităților comparabile. Nivelul pierderilor brute suportate de instituție în ultimii ani a fost mediu spre mare sau este estimat că va crește de la un nivel istoric scăzut sau va scădea de la un nivel istoric ridicat. Indicații privind posibile expuneri semnificative la riscul TIC, arhitectura TIC complexă/cu grad scăzut de flexibilitate/fragmentată și riscuri TIC medii/mari. Nivelul riscului de concentrare asociat furnizorilor terți de servicii este ridicat, cu lanțuri de subcontractare de la moderate până la lungi/complex. Intensitatea amenințării care ar putea duce la perturbări operaționale majore (inclusiv incidente legate de TIC) ale funcțiilor critice sau importante este ridicată. 	<ul style="list-style-type: none"> Coerența dintre politica și strategia privind riscul operațional a instituției și strategia sa globală și apetitul la risc nu este suficient de dezvoltată sau este chiar inadecvată. Cadrul organizațional pentru riscul operațional nu este suficient de robust. Cadrul pentru riscul operațional nu include toate riscurile relevante. Sistemele de cuantificare, monitorizare și raportare a riscului operațional sunt inadecvate. Cadrul de control pentru riscul operațional este lipsit de consistență. Procedurile de administrare și control al riscurilor TIC nu sunt conforme cu cerințele prevăzute în DORA. Cadrul de administrare a riscurilor generate de părți terțe este incomplet/deficitar, iar dispozițiile contractuale sunt inadecvate. Gestionarea inadecvată a continuității activității, inclusiv planuri de continuitate a activității, de răspuns și de recuperare

Scor de risc	Opinia de supraveghere	Considerații privind riscul inerent	Considerații privind procedurile adecvate de administrare și control
4	Există un risc ridicat de impact prudential semnificativ asupra instituției, având în vedere nivelul de risc inerent și procedurile de administrare și control.	<ul style="list-style-type: none"> • Expunerile la riscul operațional se extind la toate categoriile principale. • Importanța expunerii la riscul operațional este mare și în creștere, astfel cum se arată în analiza pe bază de scenariu și prin raportare la pierderile entităților comparabile. • Nivelul pierderilor brute suportate de instituție în ultimii ani a fost mare sau riscul a crescut substanțial. • Există numeroase indicii privind expuneri semnificative la riscuri TIC, o arhitectură TIC extrem de complexă/fragilă și riscuri TIC ridicate. • Nivelul riscului de concentrare față de furnizorii terți de servicii este foarte ridicat/sever, cu lanțuri de subcontractare lungi/complex. • Intensitatea amenințării care ar putea duce la perturbări operaționale majore (inclusiv incidente legate de TIC) ale funcțiilor critice sau importante este foarte mare/severă. 	nesigure/inadecvate, ineficiente sau incomplete.

244. Tabelul de mai jos prezintă o listă neexhaustivă a măsurilor de supraveghere pe care autoritățile competente le pot adopta în cazul identificării unor deficiențe în cadrul de administrare a riscului operațional și în reziliența operațională a instituției (ținând seama de strânsa legătură dintre reziliența operațională și administrarea riscului operațional). Autoritățile competente trebuie să decidă cu privire la tipul măsurii pe baza eficacității acesteia în raport cu deficiența specifică identificată. Autoritățile competente pot aplica măsuri de supraveghere suplimentare [inclusiv măsuri cantitative în conformitate cu articolul 104 alineatul (1) litera (a) din Directiva 2013/36/UE] sau o combinație a acestora cu cele enumerate în tabelul de mai jos, dacă se consideră că sunt mai adecvate pentru remedierea deficiențelor identificate. În cazul încălcării DORA, autoritățile competente trebuie să ia în considerare măsurile corective și de remediere aplicabile prevăzute la articolul 50 din DORA.

Tabelul 11. Lista orientativă și neexhaustivă a măsurilor de supraveghere care decurg din evaluarea riscului operațional și a rezilienței operaționale

Măsuri de supraveghere potențiale pe care autoritățile competente le pot adopta în conformitate cu articolul 104 alineatul (1) literele (b), (d), (e), (f), (j), (l), (m) și (n) din Directiva 2013/36/UE și cu articolul 50 din Regulamentul (UE) 2022/2554 – Autoritățile competente pot impune instituției următoarele:
A. să implice mai activ organul de conducere sau comitetele sale în deciziile privind administrarea riscului operațional;

Măsuri de supraveghere potențiale pe care autoritățile competente le pot adopta în conformitate cu articolul 104 alineatul (1) literele (b), (d), (e), (f), (j), (l), (m) și (n) din Directiva 2013/36/UE și cu articolul 50 din Regulamentul (UE) 2022/2554 – Autoritățile competente pot impune instituției următoarele:

B. să îmbunătățească sistemele de cuantificare a riscului operațional;
C. să consolideze controalele asupra proceselor operaționale, inclusiv identificarea, monitorizarea, răspunsul și recuperarea;
D. să îmbunătățească cadrul de administrare operațională;
E. să îmbunătățească raportarea riscului operațional către organul de conducere și conducerea superioară;
F. să elaboreze și să implementeze planuri de măsuri corective pentru a remedia deficiențele;
G. să limiteze anumite înțelegeri contractuale cu terțe părți, în special pentru funcțiile critice sau importante;
H. să îmbunătățească simulările de criză și analiza pe bază de scenariu a riscului operațional;
I. să implementeze măsuri operaționale mai stricte;
J. să consolideze planurile de continuitate a activității, de răspuns și de recuperare;
K. să îmbunătățească administrarea riscului operațional legat de riscurile ESG, în special riscurile de mediu, care se pot baza pe una sau mai multe dintre acțiunile enumerate mai sus.

6.5. Evaluarea riscului de rată a dobânzii și a riscului de marjă de credit asociat activităților din afara portofoliului de tranzacționare

6.5.1. Considerații generale

245. Atunci când evaluează riscul de rată a dobânzii asociat pozițiilor sensibile la rata dobânzii din activități bilanțiere și extrabilanțiere din afara portofoliului de tranzacționare (denumit în general riscul de rată a dobânzii asociat portofoliului din afara portofoliului de tranzacționare sau IRRBB) și riscul de marjă de credit care decurge din pozițiile din afara portofoliului de tranzacționare (denumită în general CSRBB), precum și adecvarea cadrului de control intern, autoritățile competente trebuie să evalueze, printre altele, conformitatea instituției cu actele juridice publicate separat pe site-ul ABE, astfel cum se menționează la punctul 12.
246. Autoritățile competente trebuie să evalueze IRRBB, inclusiv acoperirile pentru aceste poziții, indiferent de recunoașterea și măsurarea lor și indiferent de recunoașterea și măsurarea pierderilor și a câștigurilor, în scopuri contabile.
247. La evaluarea IRRBB, autoritățile competente trebuie să ia în considerare relevanța și importanța cel puțin a următoarelor subcategorii³⁹: riscul de discrepanță, riscul de bază și riscul de opțiune.
248. Evaluarea IRRBB trebuie diferențiată de evaluarea CSRBB, pe care autoritățile competente trebuie să o efectueze, de asemenea, în conformitate cu secțiunea 6.5.3. În special, autoritățile competente trebuie să ia în considerare dacă sistemele interne ale instituțiilor evaluează și monitorizează adecvat riscul legat de CSRBB din perspectiva valorii economice și a venitului

³⁹ Consultați anexa IV pentru o defalcare neexhaustivă a subcategoriilor IRRBB.

net din dobânzi (inclusiv variațiile valorii de piață) și dacă definesc în mod corespunzător CSRBB și îi stabilesc sfera de aplicare⁴⁰.

249. Pe baza evaluării generale a riscului inerent legat de IRRBB, precum și a măsurilor de administrare a riscurilor și a controalelor aplicabile IRRBB și CSRBB, autoritățile competente trebuie să își formeze o opinie cu privire la IRRBB și CSRBB, care să conducă la un scor combinat, utilizând criteriile prezentate în tabelul 12. Rezultatul evaluării fiecărui risc individual trebuie să se reflecte într-o sinteză a constatărilor și o explicație a principalilor factori determinanți de risc.

6.5.2. IRRBB

6.5.2.1. Evaluarea riscului IRRBB inerent

250. Prin evaluarea nivelului inerent al IRRBB, autoritățile competente trebuie să stabilească principalii factori determinanți ai expunerii instituției la riscul IRRBB și să evalueze eventualul impact prudential al acestui risc asupra instituției.

Evaluare preliminară

251. Pentru a stabili sfera de aplicare a evaluării riscului IRRBB, autoritățile competente trebuie să identifice mai întâi sursele acestui risc la care este expusă sau este susceptibilă a fi expusă instituția și dacă au avut loc modificări semnificative. În acest sens, autoritățile competente trebuie să aplice cunoștințele obținute din informațiile ICAAP și ILAAP dobândite în scopul evaluării SREP, din raportarea referitoare la IRRBB, din evaluarea altor elemente SREP, din comparația poziției instituției cu cea a entităților comparabile și din orice alte activități de supraveghere. În acest context, autoritățile competente trebuie să ia în considerare modul în care instituția administrează riscul de rată a dobânzii, inclusiv strategia sa principală privind IRRBB și apetitul la risc în ceea ce privește IRRBB, precum și nivelul capitalului intern pe care instituția l-a alocat pentru IRRBB.

Natura și componența profilului de risc de rată a dobânzii specific instituției

252. Autoritățile competente trebuie să își formeze o opinie clară asupra modului în care variațiile ratelor dobânzii pot avea un impact negativ asupra veniturilor nete din dobânzi (și, după caz, asupra câștigurilor sale) și valorii economice a unei instituții (valoarea actuală a fluxurilor de numerar așteptate) pentru a dobândi atât o perspectivă pe termen scurt, cât și o perspectivă pe termen mai lung asupra unei posibile amenințări pentru adecvarea capitalului.

253. În acest scop, autoritățile competente trebuie să analizeze și să își formeze o imagine clară asupra structurii și caracteristicilor activelor, datoriilor și expunerilor extrabilanțiere ale instituției, inclusiv asupra sensibilității acestora la variațiile ratelor dobânzilor, scadențelor și datelor de reevaluare, precum și asupra proporției de produse și poziții cu scadențe incerte

⁴⁰ Luând în considerare și orientările din Ghidul ABE/2022/14.

(de exemplu, cu opțiuni încorporate sau clauze de plată în avans) și asupra oricăror ipoteze comportamentale asociate.

254. În plus, autoritățile competente trebuie să revizuiască strategia de acoperire a instituției și măsura în care se poate aplica o acoperire naturală împotriva riscurilor (luând în considerare, de asemenea, soliditatea modelării scadențelor de reevaluare pentru elementele care nu au o scadență nedefinită), valoarea instrumentelor financiare derivate utilizate în scopuri de acoperire împotriva riscurilor și dacă instrumentele financiare derivate pot atenua sensibilitatea în valoarea economică a capitalurilor proprii, veniturile nete din dobânzi sau alți indicatori utilizați de instituție la nivel intern.
255. Autoritățile competente trebuie, de asemenea, să acorde atenție eventualelor concentrări (de exemplu, în portofoliile de credite sau de obligațiuni) în ceea ce privește scadența pentru reevaluare sau în cazul produselor cu opționalitate automată sau comportamentală, expunerile neperformante, precum și natura riscului IRRBB încorporat în instrumentele evaluate la valoarea justă, inclusiv instrumentele mai puțin lichide, cum ar fi activele și datoriile de nivel 3.
256. Atunci când analizează impactul asupra veniturilor instituției, autoritățile competente trebuie să știe în ce măsură depind veniturile instituției de pozițiile sensibile la rata dobânzii și trebuie să stabilească în ce mod afectează variațiile ratelor dobânzii venitul net al instituției din dobânzi, și să stabilească efectele variației valorii de piață a instrumentelor financiare – în funcție de tratamentul contabil – reflectate fie în contul de profit sau pierdere, fie direct în capitalurile proprii (de exemplu, în alte elemente ale rezultatului global).
257. Când analizează impactul asupra valorii economice și a profitului instituției, autoritățile competente trebuie să țină cont mai întâi de rezultatele testului de supraveghere pentru detectarea valorilor extreme, astfel cum se menționează la articolul 98 alineatul (5) din Directiva 2013/36/UE și se precizează în detaliu în Regulamentul delegat (UE) 2024/856, pentru a obține un nivel de referință inițial ca element de comparație pentru modul în care variațiile ratelor dobânzii afectează instituția. În scopul acestei evaluări, autoritățile competente trebuie să acorde o atenție deosebită sensibilității fluxurilor de numerar la reevaluare, atât în ceea ce privește momentul, cât și valoarea acestora și modificărilor produse în principalele ipoteze subiacente (mai ales în privința conturilor de clienți fără date specifice de reevaluare, a conturilor de clienți cu caracteristici specifice opțiunilor încorporate pentru client și/sau capitaluri proprii).
258. Atunci când instituția este identificată ca valoare extremă prin testul de supraveghere pentru detectarea valorilor extreme în venitul net din dobânzi, autoritățile competente trebuie să ia în considerare analiza unor dimensiuni suplimentare pentru a completa evaluarea, dacă se consideră necesar (de exemplu, având în vedere modelul de afaceri al instituției). Alte aspecte care trebuie luate în considerare pot include variațiile valorii de piață ale instrumentelor evaluate la valoarea justă, evaluarea celor mai pesimiste prognoze privind veniturile nete din dobânzi în comparație cu veniturile nete din dobânzi realizate în prezent, precum și în

comparație cu cheltuielile administrative/costurile generale și comisioanele/taxele nete, în vederea identificării pierderilor/câștigurilor implicite generate de modificările observate ale ratelor dobânzilor și ale condițiilor de piață.

259. Autoritățile competente trebuie să acorde o atenție deosebită sensibilității fluxurilor de numerar la modificările de valoare justă aferente instrumentelor financiare din afara portofoliului de tranzacționare, inclusiv instrumentele derivate având ca suport rata dobânzii utilizate pentru acoperirea instrumentelor din afara portofoliului de tranzacționare (de exemplu, impactul modificărilor de valoare de piață asupra instrumentelor financiare evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere, eficacitatea acoperirii riscurilor în cazul instrumentelor de acoperire care îndeplinesc condițiile pentru contabilitatea de acoperire).
260. Pe lângă utilizarea testului de supraveghere pentru detectarea valorilor extreme prevăzute la articolul 98 alineatul (5) din Directiva 2013/36/UE și specificate mai detaliat în Regulamentul delegat (UE) 2024/856, autoritățile competente pot solicita instituțiilor să ia în considerare alte scenarii de șoc al ratei dobânzii.
261. În cadrul evaluării cantitative, autoritățile competente trebuie să ia în considerare și rezultatele metodologiilor interne sau standardizate ale instituției pentru măsurarea IRRBB; printre acestea, autoritățile competente trebuie să evalueze, în cazul instituțiilor care își desfășoară activitatea în diferite monede, impactul asupra valorii economice și asupra indicatorilor de profitabilitate generat de diferitele monede și, în cazul în care se aplică o metodologie internă, abordările utilizate de instituții pentru agregarea datelor la nivelul acestor monede. Prin analiza acestor metodologii, autoritățile competente trebuie să înțeleagă mai bine principalii factori de risc care stau la baza profilului IRRBB specific instituției.
262. Atunci când analizează atât rezultatele impactului testului valorii aberante, cât și ale metodologiilor interne sau standardizate ale instituției, autoritățile competente trebuie să ia în considerare cifre „cu indicativ temporal” și tendințe istorice. Aceste rate trebuie comparate cu cele ale entităților comparabile și analizate în contextul situației globale de pe piață.

Scenarii de șoc și simulări de criză

263. Autoritățile competente trebuie să evalueze și să țină cont de rezultatele scenariilor de șoc pentru rata dobânzii în cadrul procesului de gestionare curentă, precum și de rezultatele simulărilor de criză privind IRRBB realizate de instituție în cadrul procesului administrativ intern continuu. În acest context, autoritățile competente trebuie să cunoască principalele surse de risc IRRBB ale instituției și, în special, efectul modificărilor ipotezelor comportamentale, cum ar fi asupra depozitelor fără scadență.
264. Dacă, la analiza rezultatelor scenariilor de șoc și simulărilor de criză ale instituției, se identifică sau se suspectează anumite acumulări de reevaluări/scadențe în diferite puncte pe curbă, autoritățile competente pot efectua analize suplimentare.

6.5.2.2 Evaluarea cadrului de gestionare și control al IRRBB

265. Pentru a realiza o înțelegere cuprinzătoare a profilului de rată a dobânzii specific instituției din afara portofoliului de tranzacționare, autoritățile competente trebuie să analizeze administrarea activității și cadrul care stau la baza expunerilor sale la rata dobânzii.

Strategia și apetitul la risc IRRBB

266. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituția are o strategie solidă, clar formulată și documentată privind riscul IRRBB și apetitul la acest risc, care să fie aprobată de organul de conducere. În cadrul acestei evaluări, printre alți factori, autoritățile competente trebuie să țină cont de rolul organului de conducere în stabilirea, aprobarea și revizuirea strategiei privind riscul IRRBB și apetitul la risc, de implementarea corespunzătoare a acestei strategii de către conducerea superioară, precum și de caracterul adecvat al acesteia pentru instituție, având în vedere modelul său de afaceri, mediul pieței în care activează și rolul său în sistemul financiar, precum și de adecvarea capitalului.

Cadrul organizațional și de control intern

267. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituția are un cadru organizațional adecvat și responsabilități bine alocate pentru funcțiile de administrare, cuantificare, monitorizare și control IRRBB cu resurse umane și tehnice suficiente. În scopul acestei evaluări, autoritățile competente trebuie să țină cont de adecvarea liniilor de responsabilitate pentru administrarea generală a IRRBB și pentru asumarea, monitorizarea, controlul și raportarea IRRBB, inclusiv de independența domeniului de control al IRRBB.

268. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituția are politici și proceduri bine definite pentru administrarea IRRBB, care sunt în concordanță cu strategia privind riscul IRRBB și apetitul la risc, aprobată și revizuită periodic de organul de conducere. Politicile trebuie oficializate și comunicate în mod clar și aplicate coerent în cadrul instituției, precum și în cadrul grupurilor bancare. Autoritățile competente trebuie să verifice dacă politicile definesc procedurile pentru dezvoltarea de noi produse, pentru operațiunile majore de acoperire a riscurilor sau pentru inițiativele de administrare a riscurilor, asigurându-se că acestea sunt supuse unor proceduri și controale adecvate înainte de a fi întreprinse, iar instituția a efectuat o analiză a posibilului impact al acestora în profilul său general de risc.

269. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituția are un cadru adecvat pentru identificarea, evaluarea și diminuarea IRRBB corespunzător nivelului, complexității și riscului pozițiilor din afara portofoliului de tranzacționare și dimensiunii și complexității instituției. Această evaluare trebuie să includă modele interne, cum ar fi cele privitoare la comportamentul clienților (de exemplu, modele privind stabilitate depozitelor și rambursarea anticipată a creditelor). În cadrul acestei evaluări, autoritățile competente trebuie să analizeze dacă responsabilii cu administrarea riscurilor și conducerea superioară a instituției înțeleg ipotezele care stau la baza sistemelor de cuantificare și dacă sunt conștienți de gradul de risc de model care caracterizează tehnicile de cuantificare a riscurilor utilizate de instituție.

270. În plus, trebuie să analizeze dacă sistemele informaționale și tehnicile de cuantificare permit conducerii să cuantifice riscul IRRBB inherent în toate cazurile de expunere semnificativă din elementele bilanțiere și extrabilanțiere (dacă este cazul, la nivel de grup), inclusiv cazurile de acoperire internă, în ceea ce privește concentrările la nivelul scadențelor și al contrapărților, din afara portofoliului de tranzacționare. Cadrul IRRBB trebuie să facă obiectul unor analize și evaluări periodice ale eficacității cadrului. Autoritățile competente trebuie să compare analizele și evaluările interne cu informațiile din COREP.
271. Autoritățile competente trebuie să evalueze abordarea instituției în ceea ce privește modelarea comportamentului depozitelor fără scadență, inclusiv dacă aceasta ține seama de factorii de risc relevanți care influențează comportamentul de reevaluare a depozitelor fără scadență. Autoritățile competente trebuie să utilizeze instrumente analitice adecvate pentru această evaluare, ținând cont de modelul de afaceri al instituției. Printre abordările care ar putea fi relevante se numără evaluarea modului în care instituția segmentează depozitele fără scadență pe baza unor factori de risc legați de profilul clientului, al instituției sau al pieței, precum și compararea cu instituții similare care prezintă un profil de risc similar. În plus, autoritățile competente trebuie să analizeze modul în care instituția asigură un echilibru între datele istorice, abordările anticipative și avizul experților, precum și să evalueze impactul asupra valorii economice a capitalurilor proprii și a veniturilor nete din dobânzi dacă ipotezele comportamentale ar fi ajustate.
272. Autoritățile competente trebuie să analizeze dacă sistemele instituției de cuantificare a riscurilor iau în considerare toate formele materiale de risc de rată a dobânzii la care se expune instituția (de exemplu, riscul de discrepanță, riscul de bază și riscul de opțiune). Sistemul de cuantificare a riscurilor trebuie să fie calibrat corespunzător, validat independent, supus unor teste *ex post* și revizuit la intervale adecvate. Autoritățile competente trebuie să ia în considerare dacă sistemul de cuantificare a riscurilor este susținut de documentație, ținând seama de natura, amploarea și complexitatea riscului IRRBB inherent modelului de afaceri și activităților instituției.
273. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituția dispune de un cadru adecvat de monitorizare și de raportare internă pentru IRRBB, care să asigure luarea unor măsuri prompte la nivelul corespunzător al conducerii superioare sau al organului de conducere a instituției, după caz. Sistemul de monitorizare trebuie să includă indicatori specifici și factori declanșatori relevanți pentru a asigura emiterea de alerte timpurii eficiente (de exemplu, în cazul încălcării limitelor IRRBB). Autoritățile competente trebuie să ia în considerare dacă structurile de conducere și de control raportează periodic rezultatele monitorizării organului de conducere și conducerii superioare, cu o frecvență adecvată în funcție de amploarea, complexitatea și nivelul expunerilor la riscul IRRBB.
274. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituția are un cadru de control solid și cuprinzător, precum și măsuri de protecție sigure pentru a diminua expunerile acesteia la riscul IRRBB în concordanță cu strategia sa privind administrarea riscurilor și apetitul la risc, inclusiv un sistem adecvat de limitare pentru ambii indicatori IRRBB. Funcția de control intern trebuie

să includă toate entitățile consolidate, toate locațiile geografice și toate activitățile financiare. Autoritățile competente trebuie să evalueze funcționalitatea funcției de audit intern, inclusiv dacă evaluările acestea sunt efectuate suficient de frecvent și acoperă principalele elemente ale cadrului IRRBB.

6.5.3. CSRBB

6.5.3.1. Evaluarea riscurilor inerente CSRBB

275. Prin evaluarea nivelului inherent al IRRBB, autoritățile competente trebuie să înțeleagă principalii factori determinanți ai expunerii instituției la riscul IRRBB și să evalueze eventualul impact prudential al acestui risc asupra instituției.
276. Pentru a stabili sfera de aplicare a evaluării riscului CSRBB, autoritățile competente trebuie să identifice mai întâi sursele acestui risc la care este expusă sau este susceptibilă a fi expusă instituția și dacă au avut loc modificări semnificative. În acest context, autoritățile competente trebuie să țină seama de modul în care instituția administrează riscul de marjă de credit, inclusiv de strategia sa privind CSRBB și de apetitul la risc în ceea ce privește CSRBB, precum și de tratarea CSRBB în contextul ICAAP.
277. Autoritățile competente trebuie să își formeze o opinie clară asupra modului în care modificările marjei de credit pot avea un impact negativ asupra veniturilor nete din dobânzi (și, după caz, asupra câștigurilor sale) și valorii economice pentru a dobândi atât o perspectivă pe termen scurt, cât și o perspectivă pe termen mai lung asupra unei posibile amenințări pentru adecvarea capitalului. În acest scop, autoritățile competente trebuie să ia în considerare abordarea aplicată de instituție pentru a-și forma această imagine clară asupra structurii și caracteristicilor activelor, datoriilor și expunerilor extrabilanțiere ale instituției, precum și asupra modului în care acestea determină nivelul și direcția CSRBB.
278. Atunci când analizează impactul asupra veniturilor instituției, autoritățile competente trebuie să ia în considerare impactul pozițiilor sensibile la marja de credit asupra randamentului instituției, impactul variațiilor marjei de credit asupra venitului net din dobânzi al instituției, precum și efectele variațiilor valorii de piață a instrumentelor – în funcție de modul de contabilizare – fie în contul de profit și pierdere, fie direct în capitalurile proprii (de exemplu, prin intermediul altor elemente ale rezultatului global).
279. Autoritățile competente trebuie să ia în considerare rezultatele metodologiilor instituției pentru măsurarea CSRBB, după caz. Prin analiza acestor metodologii, autoritățile competente trebuie să înțeleagă mai bine principalii factori de risc care stau la baza profilului CSRBB specific instituției.

6.5.3.2. Evaluarea cadrului de gestionare și control al CSRBB

280. Pentru a realiza o înțelegere cuprinzătoare a profilului de risc de marjă de credit specific instituției din afara portofoliului de tranzacționare, autoritățile competente trebuie să analizeze administrarea activității și cadrul care stau la baza expunerilor sale la rata dobânzii.

281. Analiza modului în care instituția administrează CSRBB trebuie să includă următoarele elemente:

- a. strategia privind CSRBB și apetitul la acest risc;
- b. cadrul organizațional al instituției și alocarea responsabilităților în ceea ce privește funcțiile de gestionare, cuantificare, monitorizare și control al CSRBB;
- c. politicile și procedurile instituției privind gestionarea CSRBB.

282. Pentru evaluarea acestor aspecte, autoritățile competente trebuie să consulte secțiunea 6.5.2.2 privind evaluarea cadrului de gestionare și control al IRRBB, principiile menționate fiind aplicabile și în cazul evaluării gestionării CSRBB.

283. Atunci când analizează perimetrul activelor și datoriilor acoperite de evaluarea CSRBB, astfel cum este luat în considerare și în cadrul metodologiilor instituției, autoritățile competente trebuie să evalueze dacă orice excludere potențială a instrumentelor din perimetrul relevant se face numai în absența sensibilității la riscul de marjă de credit și este documentată și justificată în mod corespunzător, astfel cum se prevede la punctul 124 din Ghidul ABE privind IRRBB și CSRBB⁴¹. Printre factorii care trebuie luați în considerare se numără următorii:

- a. dacă instituția include toate activele și datoriile contabilizate la valoarea justă;
- b. dacă instituția include toate activele și datoriile al căror risc de marjă de credit poate fi dedus dintr-un preț de piață direct/indirect sau chiar modelat, indiferent de tratamentul contabil;
- c. posibila relevanță a marjelor de credit în practica de stabilire a prețurilor a instituției pentru diferite active/datorii (de exemplu, prin trimiteri explicite la prețurile de piață observate sau o relevanță indirectă);
- d. diferențele, dacă există, pe care instituția le aplică între perimetrul pentru valoarea economică a capitalurilor proprii și veniturile nete din dobânzi în măsurarea CSRBB (de exemplu, din cauza orizontului de timp al veniturilor nete din dobânzi sau din alte motive).

284. Pentru a analiza modul în care instituția măsoară CSRBB, autoritățile competente trebuie să ia în considerare, după caz, verificarea scenariilor de șoc pe care le are în vedere instituția, precum și modul și motivele pentru care șocurile pot varia de la un element la altul al bilanțului.

⁴¹Ghid emis în temeiul articolului 84 alineatul (6) din Directiva 2013/36/UE care precizează criteriile de identificare, evaluare, administrare și atenuare a riscurilor care decurg din eventualele modificări ale ratelor dobânzii și de evaluare și monitorizare a riscului de marjă de credit, aferente activităților din afara portofoliului de tranzacționare ale instituțiilor (EBA/GL/2022/14).

285. Autoritățile competente trebuie să verifice dacă marja idiosincronică este exclusă din calculul CSRBB al instituției sau dacă este inclusă doar din motive de proporționalitate și indiferent de clasificarea instituției în cadrul SREP, cu condiția să se garanteze că măsurile vor conduce la rezultate mai conservatoare.
286. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituția are un cadru adecvat pentru identificarea, evaluarea și atenuarea CSRBB corespunzător nivelului, complexității și riscului pozițiilor din afara portofoliului de tranzacționare și dimensiunii și complexității instituției. Autoritățile competente trebuie să aibă în vedere dacă sistemele informaționale și tehnicile de cuantificare permit conducerii să cuantifice riscul CSRBB inerent în toate cazurile de expunere semnificativă din elementele bilanțiere și extrabilanțiere (dacă este cazul, la nivel de grup) din afara portofoliului de tranzacționare. Cadrul CSRBB trebuie să fie supus unor revizui și evaluări periodice ale eficacității sale. În acest context, autoritățile competente trebuie să evalueze dacă ipotezele semnificative privind cuantificarea riscurilor sunt revizuite cel puțin anual și mai frecvent în condiții de piață aflate în schimbare rapidă.
287. Autoritățile competente trebuie să analizeze dacă sistemele interne de cuantificare a riscurilor ale instituției iau în considerare toate sursele de CSRBB care sunt relevante pentru modelul de afaceri al instituției. Sistemul de cuantificare a riscurilor trebuie să fie calibrat corespunzător, validat independent, supus unor teste *ex post* și revizuit la intervale adecvate. Autoritățile competente trebuie să ia în considerare dacă sistemul de cuantificare a riscurilor este susținut de documentație, ținând seama de natura, amploarea și complexitatea riscului CSRBB inerent modelului de afaceri și activităților instituției.
288. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituția dispune de un cadru adecvat de monitorizare și de raportare internă pentru CSRBB, care să asigure luarea unor măsuri prompte la nivelul corespunzător al conducerii superioare sau al organului de conducere a instituției, după caz. Autoritățile competente trebuie să ia în considerare dacă structurile de conducere și de control raportează periodic rezultatele monitorizării organului de conducere și conducerii superioare, cu o frecvență adecvată în funcție de amploarea, complexitatea și nivelul expunerilor la riscul CSRBB.
289. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituția are un cadru de control solid și cuprinzător, precum și măsuri de protecție sigure pentru a diminua expunerile semnificative la riscul CSRBB în concordanță cu strategia sa privind administrarea riscurilor și apetitul la risc. Funcția de control intern trebuie să includă toate entitățile consolidate, toate locațiile geografice și toate activitățile financiare. Autoritățile competente trebuie să evalueze funcționalitatea funcției de audit intern, inclusiv dacă evaluările acestora sunt efectuate suficient de frecvent și acoperă principalele elemente ale cadrului CSRBB.

6.5.4. Sinteza constatărilor, atribuirea scorului și măsurile de supraveghere

290. În urma evaluării de mai sus, autoritățile competente trebuie să își formeze o opinie cu privire la riscul IRRBB și CSRBB al instituției. Această opinie trebuie să se reflecte într-o sinteză a constatărilor, însoțită de un scor bazat pe considerațiile menționate în tabelul 12. Dacă, în

funcție de importanța anumitor subcategorii de riscuri, autoritatea competentă decide să le evalueze și să le atribuie un scor individual, trebuie să se aplice pe cât posibil indicația din acest tabel, prin analogie.

Tabelul 12. Considerații de supraveghere privind atribuirea unui scor pentru IRRBB și CSRBB

Scor de risc	Opinia de supraveghere	Considerații privind riscul inerent	Considerații privind procedurile adecvate de administrare și control
1	Există un risc scăzut de impact prudential semnificativ asupra instituției, având în vedere nivelul de risc inerent și procedurile de administrare și control.	Pentru IRRBB: <ul style="list-style-type: none"> Sensibilitatea valorii economice la variațiile ratelor dobânzii este nesemnificativă/foarte mică. Sensibilitatea câștigurilor la variațiile ratelor dobânzii este nesemnificativă/foarte mică. Sensibilitatea valorii economice și a câștigurilor la schimbările produse în ipotezele subiacente (de exemplu, în cazul produselor cu posibilitate de opțiuni încorporate pentru client) este nesemnificativă/foarte mică. 	Pentru IRRBB și CSRBB: <ul style="list-style-type: none"> Există o coerență între politica și strategia instituției privind riscul de rată a dobânzii și de marjă de credit, pe de o parte, și strategia sa generală și apetitul la risc, pe de altă parte. Cadrul organizațional pentru riscul de rată a dobânzii și riscul de marjă de credit este solid și conține responsabilități clare și o separare clară a sarcinilor între persoanele care își asumă riscuri și funcțiile de conducere și control. Sistemele de cuantificare, monitorizare și raportare a riscului de rată a dobânzii și a riscului de marjă de credit sunt adecvate. Există limite de politică internă clar definite, împreună cu măsurile asociate de diminuare a riscurilor, precum și cadrul de control pentru riscul de rată a dobânzii și riscul de marjă de credit (dacă este semnificativ) care sunt solide și în concordanță cu strategia de risc și apetitul la risc al instituției.
2	Există un risc mic spre mediu de impact prudential semnificativ asupra instituției, având în vedere nivelul de risc inerent și procedurile de administrare și control.	Pentru IRRBB: <ul style="list-style-type: none"> Sensibilitatea valorii economice la variațiile ratelor dobânzii este mică spre medie. Sensibilitatea câștigurilor la variațiile ratelor dobânzii este mică spre medie. Sensibilitatea valorii economice și a câștigurilor la modificările produse în ipotezele subiacente (de exemplu, produse cu posibilitate de opțiuni încorporate pentru client) este mică spre medie. 	<ul style="list-style-type: none"> Există o neconcordanță între politica și strategia instituției privind riscul de rată a dobânzii și riscul de marjă de credit, pe de o parte, și strategia sa generală și apetitul la risc, pe de altă parte. Cadrul organizațional pentru riscul de rată a dobânzii și riscul de marjă de credit nu conține o separare suficientă a responsabilităților și a sarcinilor între persoanele care își asumă riscuri și funcțiile de conducere și de control. Sistemele de cuantificare, monitorizare și raportare a
3	Există un risc mediu spre mare de impact prudential semnificativ asupra instituției, având în vedere nivelul de risc inerent și procedurile de administrare și control.	Pentru IRRBB: <ul style="list-style-type: none"> Sensibilitatea valorii economice la variațiile ratelor dobânzii este medie spre mare. Sensibilitatea câștigurilor la variațiile ratelor dobânzii este medie spre mare. Sensibilitatea valorii economice și a câștigurilor la modificările produse în ipotezele subiacente (de exemplu, produse cu posibilitate de opțiuni încorporate pentru client) este medie spre mare. 	
4	Există un risc ridicat de	Pentru IRRBB:	

Scor de risc	Opinia de supraveghere	Considerații privind riscul inerent	Considerații privind procedurile adecvate de administrare și control
	impact prudential semnificativ asupra instituției, având în vedere nivelul de risc inerent și procedurile de administrare și control.	<ul style="list-style-type: none"> Sensibilitatea valorii economice la variațiile ratelor dobânzii este mare. Sensibilitatea câștigurilor la variațiile ratelor dobânzii este mare. Sensibilitatea valorii economice și a câștigurilor la modificările produse în ipotezele subiacente (de exemplu, în cazul produselor cu posibilitate de opțiuni încorporate pentru client) este mare. 	<p>riscului de rată a dobânzii și a riscului de marjă de credit nu sunt realizate cu suficientă acuratețe și frecvență.</p> <ul style="list-style-type: none"> Limitele de politică internă, măsurile de diminuare a riscurilor și/sau cadrul de control pentru riscul de rată a dobânzii și riscul de marjă de credit (dacă sunt semnificative) nu sunt aliniate între ele sau nu sunt în concordanță cu strategia de risc și apetitul la risc al instituției.

291. Tabelul de mai jos prezintă o listă neexhaustivă a măsurilor de supraveghere pe care autoritățile competente le pot adopta în cazul identificării unor deficiențe în cadrul de gestionare a IRRBB și CSRBB al instituției. Autoritățile competente trebuie să decidă cu privire la tipul măsurii pe baza eficacității acesteia în raport cu deficiența specifică identificată. Autoritățile competente pot aplica măsuri de supraveghere suplimentare [inclusiv măsuri cantitative în conformitate cu articolul 104 alineatul (1) litera (a) din Directiva 2013/36/UE] sau o combinație a acestora, în cazul în care sunt considerate mai adecvate pentru a remedia deficiențele identificate.

Tabelul 13. Măsuri de supraveghere posibile și neexhaustive pentru IRRBB și CSRBB

Măsuri de supraveghere potențiale pe care autoritățile competente le pot adopta în conformitate cu articolul 104 alineatul (1) literele (b), (d), (e), (f), (j) și (l) și cu articolul 84 alineatul (3) din Directiva 2013/36/UE – Autoritățile competente pot impune instituției următoarele:
A. să își îmbunătățească capacitatea de simulare de criză;
B. să sporească raportarea către organul de conducere și conducerea superioară a instituției a informațiilor privind administrarea IRRBB;
C. să aplice variații la limitele interne pentru a reduce riscul inerent activităților, produselor și sistemelor;
D. să furnizeze raportări suplimentare sau mai frecvente ale pozițiilor IRRBB ale instituțiilor;
E. să utilizeze metodologia standardizată pentru IRRBB;
F. să precizeze ipotezele în materie de modelare și de parametri, altele decât cele identificate în standardele tehnice de reglementare ale ABE [în conformitate cu articolul 98 alineatul (5) ultimul paragraf din Directiva 2013/36/UE].

Titlul 7. Evaluarea SREP a capitalului

7.1. Considerații generale

292. Autoritățile competente trebuie să stabilească prin evaluarea SREP a capitalului dacă fondurile proprii deținute de instituție asigură o acoperire solidă a riscurilor pentru capital la care este expusă sau este susceptibilă de a fi expusă instituția, dacă astfel de riscuri sunt evaluate ca fiind semnificative pentru instituție.
293. Autoritățile competente trebuie să realizeze acest lucru prin determinarea și stabilirea cantității (valorii) și calității (compoziției) fondurilor proprii suplimentare pe care instituția este obligată să le dețină pentru a acoperi riscurile specifice instituției și elementele de risc care nu sunt acoperite sau nu sunt acoperite suficient de P1R, și, acolo unde este necesar, cerințele de fonduri proprii menite să remedieze deficiențele modelelor, controalelor, cadrului de administrare sau alte deficiențe, precum și riscul care decurge din modelul de afaceri al instituției (P2R pentru riscuri, altele decât riscul asociat folosirii excesive a efectului de levier, și P2R-LR pentru riscul asociat folosirii excesive a efectului de levier).
294. Atunci când se constată sau se preconizează un impact semnificativ asupra profilului de capital al unei instituții, ca urmare a unor modificări relevante ale cadrului de reglementare pentru determinarea P1R (de exemplu, creșterea sau scăderea TREA) sau a implementării acestuia în cazul instituției respective (cum ar fi pragul minim privind cerințele de capital), autoritățile competente trebuie să evalueze acest impact din perspectiva interacțiunii sale cu P2R. O astfel de evaluare poate conduce la o reevaluare (fie în sensul creșterii, fie al scăderii) a nivelului sau a componenței P2R, pentru a se asigura că cerințele totale de fonduri proprii ale instituției sunt în conformitate cu articolul 104a alineatul (1) din Directiva 2013/36/UE, în special pentru a se asigura că P2R acoperă riscurile sau elementele de risc care nu sunt acoperite sau nu sunt acoperite în mod suficient de P1R. Pentru a efectua o astfel de evaluare, autoritățile competente pot crește frecvența evaluării SREP, astfel cum este prevăzută în modelul de angajament SREP din secțiunea 2.4, sau a anumitor elemente ale acesteia.
295. Pentru a aborda eventualele inadecvări de capital, inclusiv în condiții de criză, autoritățile competente trebuie să ia măsuri prudențiale adecvate, inclusiv, dacă este cazul, să stabilească și să comunice P2G și P2G-LR, care este cantitatea (valoarea) și calitatea (componența) propriilor fonduri pe care instituția este așteptată să le dețină pe lângă cerința globală de capital (OCR) sau cerința globală privind indicatorul efectului de levier (OLRR).
296. Atunci când stabilesc P2R și, după caz, P2G, autoritățile competente trebuie:
- să ia în considerare orice măsuri de supraveghere pe care le-au aplicat sau intenționează să le aplice unei instituții;

- b. să justifice în mod clar toate elementele cerințelor de fonduri proprii suplimentare pentru P2R și P2R-LR, precum și pentru P2G și P2G-LR;
- c. să aplice P2R și P2R-LR, precum și P2G și P2G-LR în mod consecvent, pentru a asigura coerența generală a rezultatelor prudențiale între instituții.

297. Autoritățile competente trebuie să evalueze adecvarea fondurilor proprii ale instituției, precum și impactul crizei economice asupra acestora, precum și riscurile pe care le prezintă folosirea excesivă a efectului de levier, ca un factor determinant cheie al viabilității instituției. Această determinare trebuie rezumată într-un scor, ținând seama de considerațiile specificate la sfârșitul prezentului titlu.

7.2. Stabilirea cerinței privind Pilonul 2 pentru alte riscuri decât riscul asociat folosirii excesive a efectului de levier (P2R)

298. Autoritățile competente trebuie să stabilească P2R pentru alte riscuri decât riscul asociat folosirii excesive a efectului de levier, în cazul în care identifică oricare dintre situațiile enumerate la articolul 104a alineatul (1) din Directiva 2013/36/UE pentru o instituție, inclusiv, în special:

- a. riscul de pierderi neașteptate și de orice pierderi așteptate care nu sunt suficient acoperite de provizioane, pe o perioadă de 12 luni [(cu excepția cazului în care Regulamentul (UE) nr. 575/2013 specifică cerințe de fonduri proprii pentru o perioadă diferită], cu care se confruntă fiecare instituție din cauza activităților lor, inclusiv a celor care reflectă impactul anumitor evoluții economice și ale pieței;
- b. deficiențele de model utilizate în cadrul abordărilor interne pentru calcularea cerințelor de fonduri proprii („deficiențe de model de reglementare”), astfel cum sunt evaluate în contextul articolului 101 din Directiva 2013/36/UE, cu excepția celor care sunt deja acoperite de faptul că o instituție a devenit supusă pragului minim privind cerințele de capital, în conformitate cu articolul 92 din Regulamentul nr. 575/2013;
- c. deficiențele în ceea ce privește cadrul de administrare a activității, inclusiv mecanismele de control intern și alte deficiențe, precum și riscurile care decurg din modelul de afaceri al instituției, identificate în urma evaluării riscurilor descrise în titlurile 4-6, în cazul în care alte măsuri de supraveghere nu s-au dovedit eficace sau sunt considerate insuficiente pentru remedierea deficiențelor identificate.

7.2.1. Stabilirea fondurilor proprii suplimentare pentru acoperirea pierderilor neașteptate

299. La stabilirea valorii P2R pentru riscul de pierderi neașteptate în conformitate cu litera (a) de la punctul următor, autoritățile competente trebuie să ia în considerare fiecare tip de risc care ar putea pune în pericol poziția de capital a instituției. Autoritățile competente trebuie să stabilească valoarea P2R astfel încât să acopere riscul pierderilor neprevăzute, determinând capitalul considerat adecvat pentru acoperirea tipului de risc respectiv și deducând partea corespunzătoare din P1R.

300. Autoritățile competente trebuie să stabilească, pentru fiecare risc în parte, nivelurile de capital considerate adecvate, prin identificarea, evaluarea și cuantificarea riscurilor la care este expusă instituția, ținând seama de profilul său complet de risc. Stabilirea valorilor capitalului considerat adecvat trebuie să includă:
- a. riscurile specifice instituției sau elementele de risc care nu sunt acoperite de P1R;
 - b. riscurile specifice instituției sau elementele unor astfel de riscuri care nu sunt acoperite suficient de P1R.
301. Autoritățile competente trebuie să se asigure că valoarea capitalului considerată adecvată pentru a acoperi fiecare risc identificat în conformitate cu articolele 79-85 și 87a din Directiva 2013/36/UE nu este mai mică decât partea relevantă a cerinței aplicabile de fonduri proprii din pilonul 1 care acoperă riscul respectiv. În cazuri excepționale în care este excesiv de împovăraător, în special pentru instituțiile mici, să se distingă în mod semnificativ cuantumul capitalului considerat adecvat în funcție de risc, autoritățile competente trebuie să respecte prima teză de la acest punct cu maxima diligență posibilă, utilizând calculele ICAAP, judecata profesională în materie de supraveghere și alte surse de informații.
302. La identificarea, evaluarea și cuantificarea riscurilor la care este expusă instituția, autoritățile competente trebuie să se bazeze pe următoarele surse de informații:
- a. ICAAP și rezultatele evaluării sale de către autoritatea competentă, inclusiv calculele ICAAP, atunci când acestea sunt considerate fiabile sau parțial fiabile în conformitate cu punctele 306–308;
 - b. raportarea în scopuri de supraveghere;
 - c. rezultatul evaluării de supraveghere, inclusiv orice activități de supraveghere anterioare relevante și analiza comparativă, precum și alte informații relevante, inclusiv cele rezultate din interacțiunea și dialogul cu instituția.
303. ICAAP și rezultatele evaluării sale trebuie să fie luate în considerare de către autoritățile competente ca unul dintre elementele-cheie pentru identificarea și evaluarea riscurilor relevante pentru instituție. Stabilirea valorii capitalului considerat adecvat și a P2R în funcție de risc trebuie să țină seama de calculele ICAAP, în cazul în care acestea sunt considerate fiabile sau parțial fiabile, precum și de rezultatele analizei comparative în materie de supraveghere și de alte date relevante, după caz, inclusiv procesul de evaluare în vederea supravegherii.
304. În sensul articolului 98 alineatul (1) litera (f) din Directiva 2013/36/UE și pentru stabilirea P2R, autoritățile competente trebuie să evalueze și să ia în considerare efectele de diversificare produse de factori geografici, sectoriali sau alți factori relevanți în cadrul fiecărei categorii de risc semnificativ (diversificare în cadrul fiecărui risc). Pentru fiecare dintre riscurile pentru capital care intră sub incidența Regulamentului (UE) nr. 575/2013, astfel de efecte de diversificare nu trebuie să reducă cerințele minime de fonduri proprii calculate conform articolului 92 din Regulamentul (UE) nr. 575/2013.

305. Însă, diversificarea riscurilor din categorii diferite, inclusiv a celor care intră sub incidența Regulamentului (UE) nr. 575/2013 (diversificare între riscuri), nu trebuie să fie luată în considerare în cadrul procesului de stabilire a P2R.

Calcululele ICAAP

306. Autoritățile competente trebuie să evalueze fiabilitatea calcululelor ICAAP, stabilind dacă acestea sunt:

- a. granulare: calcululele/metodologiile trebuie să permită mai degrabă clasificarea calcululelor pe tipuri de risc, nu să se prezinte un singur calcul (capital economic) care acoperă toate riscurile.
- b. credibile: calcululele/metodologiile utilizate trebuie să acopere în mod argumentat riscul vizat a fi abordat (de exemplu, calcularea riscului de concentrare a creditelor trebuie să utilizeze clasificări sectoriale corespunzătoare care reflectă corelări și elemente componente reale ale portofoliului) și trebuie să fie suficient de solide, stabile, sensibile la risc și prudente pentru a cuantifica în mod adecvat pierderile asociate riscurilor. Aceste calculule/metodologii trebuie să fie în concordanță cu procesele strategice ale instituțiilor, inclusiv cu apetitul la risc al instituțiilor;
- c. inteligibile: factorii determinanți și principalele ipoteze care stau la baza calcululelor/metodologiilor trebuie să fie indicați în mod clar. Nu trebuie să se accepte un calcul de tip „black box” (incert). Autoritățile competente trebuie să se asigure că instituția oferă explicații ale ipotezelor principale utilizate, inclusiv, cel puțin, orizontul de timp, nivelurile de încredere, ipotezele de corelare, parametrii-cheie, cele mai failibile puncte ale modelelor utilizate și pentru modul în care acestea se justifică și se corectează în cadrul calculului final ICAAP;
- d. comparabile: calcululele/metodologiile trebuie să menționeze în mod clar principalele ipoteze în ceea ce privește nivelul general de prudență, perioadele de deținere/orizonturile de risc și nivelurile de încredere (sau o cuantificare echivalentă) pentru a permite ajustarea care poate fi solicitată sau adoptată de autoritățile competente pentru a facilita posibilitatea de comparare cu entitățile comparabile și sistemele de referință de supraveghere.

307. Autoritățile competente trebuie să evalueze în continuare siguranța calcululelor ICAAP, comparându-le cu rezultatul sistemelor de referință de supraveghere pentru aceleași riscuri, precum și cu alte date relevante.

308. Un calcul ICAAP trebuie să fie considerat parțial sigur în cazul în care, în ciuda faptului că nu respectă toate criteriile de la punctul 306, calculul pare totuși foarte credibil, însă acest lucru trebuie să reprezinte o excepție și să fie urmat de măsuri pentru remedierea deficiențelor identificate în calculul ICAAP.

Sisteme de referință de supraveghere și alte date relevante

309. Autoritățile competente trebuie să elaboreze și să aplice sisteme de referință de supraveghere pe riscuri drept mijloace de confruntare cu calculele ICAAP în cazul riscurilor sau elementelor de risc semnificativ care nu sunt acoperite sau nu sunt acoperite suficient de Regulamentul (UE) nr. 575/2013, sau pentru a susține în continuare stabilirea P2R pentru fiecare risc, în special în cazul în care calculele ICAAP pentru astfel de riscuri sau elemente de risc semnificativ se consideră nesigure sau nu sunt disponibile.
310. Sistemele de referință de supraveghere trebuie să fie elaborate pentru a oferi o măsură prudentă, consecventă [și anume, după caz, calibrată pe perioade de deținere/orizonturi de risc și niveluri de încredere echivalente, astfel cum este prevăzut în Regulamentul (UE) nr. 575/2013]], transparentă și comparabilă cu care să se calculeze și să se compare între instituții capitalul considerat adecvat pentru un anumit risc.
311. Atunci când aplică sisteme de referință de supraveghere, autoritățile competente trebuie să țină seama de modelul de afaceri al instituțiilor și, în măsura în care este cazul, să le completeze prin exercitarea raționamentului de supraveghere, pentru a ține cont de aspectele specifice modelului de afaceri și ale instituției respective.
312. Autoritățile competente trebuie să utilizeze alte date relevante pentru a susține stabilirea de P2R pentru fiecare risc. Alte date relevante pot include rezultatele evaluărilor riscurilor (conform criteriilor specificate la Titlul 6), comparații cu grupuri comparabile, inclusiv raportul (rapoartele) și sistemele de referință publicate de ABE.
313. Alte date relevante trebuie să determine autoritatea competentă să reevalueze caracterul adecvat/fiabilitatea unui calcul ICAAP/unui sistem de referință de supraveghere pentru un anumit risc, și/sau să efectueze ajustări ale rezultatului, atunci când acestea ridică îndoieli cu privire la acuratețea acestuia.
314. Pentru a asigura coerența în stabilirea P2R, autoritățile competente trebuie să utilizeze aceleași grupuri comparabile stabilite pentru a analiza riscurile pentru capital, astfel cum este menționat la Titlul 6.
315. Atunci când iau în considerare sistemele de referință de supraveghere, precum și alte date relevante pentru stabilirea P2R, în cadrul dialogului cu instituția, autoritățile competente trebuie să explice raționamentul și principiile generale care stau la baza datelor utilizate.

7.2.2. Stabilirea fondurilor proprii sau a altor măsuri pentru acoperirea deficiențelor de model de reglementare care nu sunt acoperite de faptul că o instituție a devenit obligată să respecte pragul minim privind cerințele de capital

316. Dacă, în cursul analizei continue a abordărilor interne pentru calcularea cerințelor de fonduri proprii, identifică deficiențe de model care ar putea duce la subestimarea P1R, autoritățile competente trebuie să stabilească P2R numai dacă se stabilește că acest lucru este mai adecvat

decât alte măsuri de supraveghere. Autoritățile competente trebuie să stabilească P2R doar pentru a acoperi aceste deficiențe:

- a. atunci când nu este posibilă abordarea acestora în temeiul P1R prin alte măsuri de supraveghere, cum ar fi obligarea instituțiilor să își ajusteze modelele sau să aplice o marjă adecvată de prudență estimărilor lor;
- b. luând în considerare dacă instituția a devenit obligată să respecte pragul minim privind cerințele de capital în conformitate cu articolul 92 din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 și, în caz afirmativ, să procedeze astfel cum se explică la punctul următor.

Această cerință privind Pilonul 2 trebuie să fie stabilită doar ca măsură intermediară, în timp ce deficiențele sunt remediate.

317. Atunci când o instituție devine obligată să respecte pragul minim privind cerințele de capital, astfel cum se prevede la articolul 92 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013, autoritățile competente trebuie:

- a. să se asigure că valoarea nominală a P2R nu crește automat ca urmare a faptului că instituția devine supusă pragului minim privind cerințele de capital („plafon temporar”), în conformitate cu articolul 104a alineatul (6) litera (a) din Directiva 2013/36/UE. În acest scop, procentul aplicabil al P2R, comunicat anterior instituției de autoritatea competentă în urma ultimului ciclu SREP va fi aplicat valorii TREA fără aplicarea pragului minim (U-TREA) a instituției, astfel cum se prevede la articolul 92 alineatul (4) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013. Această abordare va rămâne în vigoare până la finalizarea evaluării descrise la litera (b);
- b. să revizuiască fără întârziere și cel târziu până la data de încheiere a următorului SREP, P2R impuse instituției în conformitate cu articolul 104 alineatul (1) litera (a) din Directiva 2013/36/UE. În această revizuire, autoritățile competente trebuie:
 - i. să elimine orice parte a P2R care ar putea acoperi deficiențele de model de reglementare utilizat pentru calcularea cerințelor de fonduri proprii și care este deja acoperită de pragul minim privind cerințele de capital, în vederea eliminării oricăror efecte potențiale de dublă contabilizare;
 - ii. să analizeze dacă există efecte aritmetice (adică situații în care creșterea valorii nominale a P2R nu se datorează unei creșteri a riscului, ci rezultă din faptul că P2R este exprimată ca procent din TREA) asupra valorii nominale a P2R care decurg din creșterea automată a TREA ca urmare a faptului că instituția a devenit supusă pragului minim privind cerințele de capital și să le elimine, după caz;
- c. să comunice instituțiilor cerințele de fonduri proprii aplicabile în urma revizuirii de la litera (b), subliniind, în special, orice constatări legate de elementele de dublă contabilizare. Autoritățile competente pot solicita, de asemenea, instituțiilor să publice, în cadrul raportării lor în temeiul Pilonului 3, impactul plafonului temporar sau al revizuirii dublei contabilizări – oricare dintre acestea este aplicabil(ă) la data de referință – asupra P2R raportat.

318. În sensul punctului anterior, autoritățile competente trebuie să încurajeze instituțiile să le informeze într-o etapă timpurie, atunci când prevăd (pe baza estimărilor) că ar putea fi obligate să respecte pragul minim privind cerințele de capital. Acest lucru este necesar pentru a facilita, pe cât posibil, revizuirea elementelor de dublă contabilizare descrise la punctul anterior.
319. Autoritățile competente trebuie să efectueze analiza descrisă la punctul 317 în momentul în care o instituție devine pentru prima dată supusă pragului minim privind cerințele de capital. În urma finalizării acestei revizui, plafonul temporar aplicat P2R nu mai este valabil, iar valoarea P2R comunicată de autoritățile competente se aplică TREA cu prag minim. Autoritățile competente trebuie să aibă în vedere că, atât timp cât o instituție este obligată să respecte pragul minim privind cerințele de capital, nu se impun cerințe suplimentare de fonduri proprii care să dubleze riscurile acoperite deja în totalitate de faptul că instituția este obligată să respecte pragul minim privind cerințele de capital, în conformitate cu articolul 104a alineatul (8) din Directiva 2013/36/UE și cu punctul 294.

7.2.3. Stabilirea fondurilor proprii sau a altor măsuri pentru acoperirea altor deficiențe

320. Autoritățile competente trebuie să stabilească P2R pentru a acoperi deficiențele – identificate în urma evaluării riscurilor prezentate în titlurile 4-6 – atunci când alte măsuri de supraveghere nu au fost eficace sau sunt considerate insuficiente pentru a remedia deficiențele identificate. Autoritățile competente trebuie să stabilească o P2R doar ca măsură intermediară în timp ce deficiențele sunt remediate.
321. Autoritățile competente trebuie să stabilească P2R numai pentru a acoperi riscul de finanțare, astfel cum se identifică în urma evaluării riscurilor prezentate la Titlul 8, în cazul în care acest lucru se consideră a fi mai adecvat decât luarea altor măsuri de supraveghere.
322. Atunci când o instituție nu se conformează în mod repetat cerinței de a stabili sau menține un nivel adecvat de fonduri proprii pentru a acoperi orientările privind Pilonul 2 (P2G), autoritățile competente trebuie să stabilească P2R pentru a acoperi riscul suplimentar respectiv în termen de cel mult 2 ani de la încălcarea orientărilor. Autoritățile competente pot amâna această decizie atunci când permit instituțiilor să funcționeze sub nivelul orientărilor din cauza condițiilor economice sau de piață sau a circumstanțelor specifice instituției, în conformitate cu punctele 452 și 453.

7.2.4. Stabilirea componenței cerințelor privind Pilonul 2

323. Dacă este necesar și având în vedere circumstanțele specifice ale instituției, autoritățile competente pot decide să solicite instituției să acopere P2R cu o calitate mai ridicată a capitalului decât cea menționată la articolul 104a alineatul (4) din Directiva 2013/36/UE⁴². Această decizie trebuie să fie justificată în mod clar, evidențiind circumstanțele specifice care

⁴² Cel puțin 56,25 % instrumente de fonduri proprii de nivel 1 de bază (Common Equity Tier 1 – CET1) și cel puțin 75 % fonduri proprii de nivel 1.

au condus la adoptarea ei. În justificările lor, autoritățile competente trebuie să se refere la elemente precum:

- a. natura specifică a instituției, structura acționariatului și, după caz, structura grupului, care ar putea afecta posibilitatea de a atrage capital;
- b. natura specifică a riscurilor cu care se confruntă instituția, care ar putea duce la o diminuare deosebit de rapidă a capitalului CET1.

7.3. Cerințe privind Pilonul 2 pentru riscul asociat folosirii excesive a efectului de levier (P2R-LR)

324. Atunci când, în urma evaluării riscului asociat folosirii excesive a efectului de levier, în conformitate cu articolul 104a alineatele (3) și (4) din Directiva 2013/36/UE, autoritățile competente stabilesc P2R-LR pentru a aborda acest risc, ele trebuie să adauge această cerință la cerința de fonduri proprii bazată pe indicatorul efectului de levier prevăzut la articolul 92 alineatul (1) litera (d) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013, și nu la P1R bazată pe TREA, astfel cum se prevede la articolul 92 alineatul (1) literele (a)-(c). Autoritățile competente trebuie să ia în considerare cerința privind indicatorul efectului de levier și P2R-LR ca un set separat de cerințe bazate pe TREA și de P2R pentru toate celelalte tipuri de risc (cu alte cuvinte, fondurile proprii disponibile pot fi utilizate simultan pentru a îndeplini cerințele din setul bazat pe TREA și din setul bazat pe indicatorul efectului de levier de cerințe de fonduri proprii).

7.3.1. Evaluarea riscului asociat folosirii excesive a efectului de levier

325. În conformitate cu conceptul de indicator al efectului de levier (și cu setul său de cerințe) ca mecanism de protecție pentru cerințele de fonduri proprii bazate pe TREA, în evaluarea riscului asociat folosirii excesive a efectului de levier, autoritățile competente trebuie să se concentreze asupra potențialelor vulnerabilități semnificative neacoperite sau insuficient acoperite de cerințele de fonduri proprii, astfel cum sunt prevăzute la articolul 92 alineatul (1) litera (d) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013, care ar putea necesita măsuri corective pentru activitățile economice ale instituției, care nu au fost prevăzute în planul său de afaceri.

326. La evaluarea riscului asociat folosirii excesive a efectului de levier, autoritățile competente trebuie să ia în considerare toate aspectele următoare și să adapteze profunzimea evaluării fiecărui aspect în conformitate cu relevanța sa pentru instituție:

- a. elementele de risc asociat folosirii excesive a efectului de levier care sunt considerate neacoperite sau insuficient acoperite de cerința de fonduri proprii pentru indicatorul efectului de levier prevăzut la articolul 92 alineatul (1) litera (d) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013, ca urmare, în special, a:
 - i. arbitrajului de reglementare/optimizării indicatorului efectului de levier prin schimbul expunerilor contabilizate în indicatorul efectului de levier pentru expuneri similare din punct de vedere economic care pot fi mai puțin luate în considerare în calculul expunerii indicatorului efectului de levier;

- ii. arbitrajului de reglementare/optimizării prin reducerea la minimum a expunerii indicatorului efectului de levier sub forma unor reduceri temporare ale volumelor de tranzacții pe principalele piețe financiare (în special pe piața monetară, a anumitor activități, cum ar fi SFT, dar și pe piața instrumentelor financiare derivate) în jurul datelor de referință, având ca rezultat raportarea și publicarea unor indicatori ai efectului de levier cu valori ridicate („activități de cosmetizare”);
- iii. caracteristicilor specifice ale modelului de afaceri, ale activităților economice sau ale altor idiosincrazii bancare care fie cresc, fie reduc măsura în care instituția este expusă riscului asociat folosirii excesive a efectului de levier, dar nu sunt acoperite sau nu sunt acoperite suficient în calculul indicatorului efectului de levier. Autoritățile competente trebuie să ia în considerare, după caz, expunerile ridicate la opțiuni emise pe capitaluri proprii sau poziții scurte prin intermediul instrumentelor financiare derivate de credit care ar putea avea o expunere ridicată la pierderi maxime, deoarece aceste poziții nu sunt pe deplin reflectate în calculul expunerii indicatorului efectului de levier (spre deosebire, de exemplu, de instrumentele financiare derivate de credit subscrise), precum și concentrările la anumite elemente extrabilanțiere în cazul în care idiosincrazia inerentă activităților economice ale instituției poate conduce la o volatilitate sporită a tragerilor;
- b. elementele de risc asociat folosirii excesive a efectului de levier care sunt excluse în mod explicit din cerința de fonduri proprii privind indicatorul efectului de levier sau care nu sunt abordate în mod explicit de aceasta, inclusiv din cauza excluderilor enumerate la articolul 429a din Regulamentul (UE) nr. 575/2013, în special în cazul în care există preocupări cu privire la evaluarea respectării continue a condițiilor pentru aceste excluderi și în cazul în care recurgerea la o singură excludere este foarte semnificativă pentru instituție, iar cuantumul exclus este volatil în mod nejustificat;
- c. modificările indicatorului efectului de levier al instituției și ale componentelor sale, inclusiv impactul previzibil al pierderilor preconizate actuale și viitoare asupra indicatorului efectului de levier, ținând seama de modelul de afaceri al instituției.

7.3.2. Stabilirea P2R-LR

327. Autoritățile competente trebuie să stabilească P2R-LR ca diferență între capitalul considerat adecvat pentru a acoperi riscul asociat folosirii excesive a efectului de levier și cerințele de fonduri proprii pentru indicatorul efectului de levier, astfel cum se prevede la articolul 92 alineatul (1) litera (d) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013. Acest cuantum nu poate fi negativ.

328. La stabilirea P2R-LR, autoritățile competente trebuie să ia în considerare în special:

- a) elementele de risc asociat folosirii excesive a efectului de levier care sunt considerate neacoperite sau insuficient acoperite de cerința de fonduri proprii pentru indicatorul efectului de levier prevăzută la articolul 92 alineatul (1) litera (d) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013, în special în cazul în care evaluarea aspectelor descrise la punctele 325 și 326 indică o vulnerabilitate ridicată în comparație cu expunerea indicatorului efectului de levier;

- b) elementele de risc asociat folosirii excesive a efectului de levier care sunt excluse în mod explicit de la cerința de fonduri proprii pentru indicatorul efectului de levier sau care nu sunt abordate în mod explicit de aceasta, inclusiv din cauza excluderilor enumerate la articolul 429a alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013, evaluate în conformitate cu punctul 326, litera (b). Autoritățile competente trebuie să stabilească P2R-LR numai în cazurile în care utilizarea deosebit de extinsă a unei anumite excluderi duce la un nivel al indicatorului efectului de levier care nu reflectă în mod corespunzător riscul cu care se confruntă instituția.

329. Autoritățile competente trebuie să identifice, să evalueze și să cuantifice riscul asociat folosirii excesive a efectului de levier pe baza surselor de informații și a metodelor prevăzute la punctele 302 și 303, în măsura în care acestea sunt relevante pentru acest risc.

7.3.3. Componenta P2R-LR

330. Autoritățile competente trebuie să adauge P2R-LR la cerința minimă de nivelul 1 privind indicatorul efectului de levier. Pentru a îndeplini această cerință suplimentară, instituțiile trebuie, de asemenea, să poată utiliza orice fonduri proprii de nivel 1.

331. Dacă este necesar și având în vedere circumstanțele specifice ale instituțiilor, autoritățile competente pot decide să solicite instituțiilor să acopere P2R-LR cu capital de o calitate mai bună decât cea specificată la punctul anterior. Această decizie trebuie să fie clar motivată, evidențiind circumstanțele specifice care au condus la adoptarea ei, ținând seama de situația riscului individual al instituției și luând în considerare situațiile în care materializarea riscului asociat folosirii excesive a efectului de levier ar putea necesita capital de o calitate superioară pentru a acoperi pierderile potențiale.

7.4. Reconcilierea cu amortizoarele de capital și cu eventualele cerințe macroprudențiale

332. La stabilirea cerințelor privind Pilonul 2 (sau a altor măsuri privind capitalul), autoritățile competente trebuie să reconcilieze cerințele privind Pilonul 2 cu cerințele privind amortizorul de capital abordând aceleași riscuri sau elemente ale acelor riscuri. Autoritățile competente nu trebuie să stabilească cerințe privind Pilonul 2 sau alte măsuri privind capitalul (inclusiv P2G) în cazul în care riscul este deja acoperit de cerințele privind amortizorul de capital. Orice cerințe privind Pilonul 2 sau alți indicatori de măsurare a capitalului trebuie să fie specifice instituției și nu trebuie să acopere riscurile macroprudențiale sau sistemice.

7.5. Stabilirea cerinței TSCR, TSLRR, OCR și OLRR

333. Autoritățile competente trebuie să stabilească și să exprime cerința TSCR în ceea ce privește fondurile proprii de nivel 1 de bază, fondurile proprii de nivel 1 și quantumul total al fondurilor proprii, în conformitate cu tabelul 14 de mai jos:

Tabelul 14. Stabilirea cerinței TSCR în ceea ce privește fondurile proprii de nivel 1 de bază, fondurile proprii de nivel 1 și fondurile proprii totale

	TSCR = (a) + (b)	
	Componenta (a)	Componenta (b)
În ceea ce privește fondurile proprii de nivel 1 de bază	Cerința de fonduri proprii în temeiul articolului 92 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013	P2R care trebuie deținute în fondurile proprii de nivel 1 de bază în conformitate cu secțiunea 7.2
În ceea ce privește fondurile proprii de nivel 1	Cerința de fonduri proprii în temeiul articolului 92 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013	P2R care trebuie deținute în fonduri proprii de nivel 1 în conformitate cu secțiunea 7.2
În ceea ce privește fondurile proprii totale	Cerința de fonduri proprii în temeiul articolului 92 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013	Valoarea totală a P2R stabilită în conformitate cu secțiunea 7.2

334. Autoritățile competente trebuie să stabilească cerința TSLRR (în ceea ce privește fondurile proprii de nivel 1) ca suma dintre:

- cerința de fonduri proprii pentru indicatorul efectului de levier în temeiul articolului 92 alineatul (1) litera (d) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013;
- fondurile proprii suplimentare necesare pentru abordarea riscului asociat folosirii excesive a efectului de levier (stabilite în conformitate cu criteriile specificate în secțiunea 7.3).

335. În cazul în care autoritățile competente solicită instituțiilor să acopere P2R-LR cu capital de o calitate superioară în conformitate cu punctul 331, trebuie să stabilească cerința TSLRR (din punctul de vedere al fondurilor proprii de nivel 1 de bază) ca parte a fondurilor proprii suplimentare menționate la litera (b) de la punctul anterior, care este impusă de autoritatea competentă pentru a fi deținută sub formă de fonduri proprii de nivel 1 de bază.

336. Atunci când iau în considerare posibilitatea de a impune un capital de o calitate superioară, autoritățile competente trebuie să urmărească evitarea suprapunerilor cu alte cerințe existente în cadrul setului relevant de cerințe bazate pe TREA sau pe indicatorul efectului de levier și cu MREL.

337. Autoritățile competente trebuie să stabilească cerința OCR ca suma dintre:

- TSCR;
- cerințe privind amortizorul de capital combinat.

338. Autoritățile competente trebuie să stabilească cerința OLRR ca suma dintre:

- TSLRR;
- cerința amortizorului pentru indicatorul efectului de levier al G-SII în conformitate cu articolul 92 alineatul (1a) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013.

339. Autoritățile competente nu trebuie să ia în considerare alte elemente și instrumente decât cele eligibile pentru stabilirea fondurilor proprii [astfel cum este prevăzut în partea a doua din Regulamentul (UE) nr. 575/2013] la evaluarea/calcularea cerinței TSCR, TSLRR, OCR sau OLRR.

7.6. Respectarea cerințelor în condiții de criză – Utilizarea P2G și a P2G-LR pentru a aborda rezultatele cantitative ale simulărilor de criză

340. Autoritățile competente trebuie să stabilească, prin intermediul simulărilor de criză, adecvarea fondurilor proprii ale instituției (cantitate și componență) în condiții de criză și dacă măsurile de supraveghere, inclusiv P2G, P2G-LR, planificarea revizuită a capitalului și alte măsuri, sunt necesare pentru abordarea potențialelor insuficiențe. Pentru a evalua adecvarea capitalului în condiții de criză, autoritățile competente trebuie să aibă în vedere:

- a. utilizarea rezultatelor calitative (de exemplu, deficiențele identificate în administrarea și controlul riscurilor) ale simulărilor de criză ale instituțiilor și simulările de criză de supraveghere;
- b. utilizarea rezultatelor cantitative ale simulărilor de criză efectuate de instituții, în cazul în care ICAAP este considerat fiabil, și ale simulărilor de criză de supraveghere, în conformitate cu articolul 100 din Directiva 2013/36/UE, astfel cum este indicat în Titlul 11, incluzând, de exemplu:
 - i. prescrierea de scenarii/ipoteze specifice de ancorare care să fie implementate de către instituții;
 - ii. realizarea de simulări de criză la nivel de sistem cu aplicarea de metodologii și scenarii coerente de către instituții sau supraveghetori.

341. Autoritățile competente trebuie să considere adecvate rezultatele cantitative ale simulărilor de criză cu privire la adecvarea și calitatea fondurilor proprii ale instituției și să determine în ce măsură cantitatea și calitatea fondurilor proprii sunt suficiente pentru a acoperi cerințele de capital aplicabile, în special:

- a. OCR, inclusiv cerințele privind amortizoarele combinate în cadrul scenariului de bază într-un orizont de timp anticipativ de cel puțin doi ani;
- b. TSCR în cadrul scenariilor adverse într-un orizont de timp anticipativ de cel puțin 2 ani.

342. Autoritățile competente trebuie să determine P2G și P2G-LR și, dacă determinarea duce la o valoare pozitivă, să aplice P2G sau P2G-LR pentru a aborda preocupările supraveghetorilor privind sensibilitatea instituției la scenariile adverse folosite în simulările de criză de supraveghere. P2G nu trebuie utilizat pentru a acoperi riscuri sau elemente de risc care sunt deja acoperite de P2R, în conformitate cu secțiunea 7.2. În mod similar, P2G-LR nu trebuie utilizat pentru a acoperi acele aspecte ale riscului asociat folosirii excesive a efectului de levier deja acoperite de P2R-LR în conformitate cu secțiunea 7.3.

343. Nivelul P2G trebuie să protejeze împotriva unei eventuale încălcări a TSCR într-un scenariu advers. În mod asemănător, nivelul P2G-LR trebuie să protejeze împotriva încălcării TSLRR într-un scenariu advers. Dacă rezultatele cantitative ale simulărilor de criză de supraveghere indică faptul că nu este de așteptat ca instituția să depășească TSCR în scenariul advers al simulării de criză, autoritățile competente pot decide să nu aplice P2G. În mod similar, autoritățile competente pot decide să nu stabilească P2G-LR în cazul în care nu se preconizează că TSLRR va fi încălcat în scenariul advers al simulării de criză.
344. Autoritățile competente trebuie să stabilească și să aplice P2G și P2G-LR pe baza rezultatelor scenariului advers al simulărilor de criză de supraveghere relevante, inclusiv al simulărilor de criză la nivelul UE efectuate de ABE sau al oricăror alte simulări de criză de supraveghere relevante efectuate la nivelul sistemului într-un orizont de timp anticipativ de cel puțin 2 ani.
345. În cadrul stabilirii unei abordări proporționale pentru instituțiile și filialele care nu fac parte din Categoria 1 din cadrul grupurilor transfrontaliere, pentru aplicarea și actualizarea P2G și P2G-LR, autoritățile competente pot avea în vedere rezultatele formelor simplificate ale simulărilor de criză de supraveghere (de exemplu, prin utilizarea scenariilor de supraveghere de ancorare prescrise, a analizei sensibilității, a simulărilor de criză de sus în jos desfășurate de autoritățile desemnate și a impactului simulărilor de criză consolidate la nivelul portofoliului), ale simulărilor de criză de supraveghere anterioare sau ale simulărilor de criză ale instituțiilor în conformitate cu punctul 340. Formele simplificate de simulări de criză de supraveghere pot fi efectuate mai degrabă individual decât ca parte a exercițiului la nivel de sistem.
346. Autoritățile competente trebuie să determine și să aplice P2G și P2G-LR conform modelului de angajament minim menționat în secțiunea 2.4. În special, frecvența minimă cu care se determină și aplică P2G și P2G-LR trebuie să fie frecvența evaluării adecvării capitalului conform modelului de angajament minim SREP.
347. Fără a aduce atingere punctului anterior, autoritățile competente:
- trebuie să evalueze dacă P2G și P2G-LR existente sunt în continuare adecvate ori de câte ori sunt disponibile rezultatele noilor simulări de criză de supraveghere și să le revizuiască, dacă este necesar;
 - pot stabili indicatorii P2G și P2G-LR doar o dată la doi ani, în loc de anual, inclusiv pentru instituțiile din categoria 1 SREP. Cu toate acestea, în anul următor celui în care s-a stabilit P2G, autoritățile competente trebuie să evalueze dacă P2G și P2G-LR sunt încă relevante sau dacă trebuie actualizate, pe baza tuturor informațiilor relevante, inclusiv a rezultatelor simulărilor de criză de supraveghere anterioare, precum și a unor analize de sensibilitate suplimentare (adică forme simplificate de simulări de criză de supraveghere).
348. La calibrarea P2G, autoritățile competente trebuie să se asigure că este stabilită la un nivel adecvat pentru a acoperi cel puțin impactul de criză maxim anticipat, care se calculează pe baza variațiilor ratei CET1 (de exemplu, având în vedere atât variațiile de capital CET1, cât și TREA) în cel mai prost an de criză și luând în calcul nivelul cerințelor de capital aplicabile. Impactul de criză maxim în scopul stabilirii P2G trebuie înțeles ca diferența dintre cea mai

scăzută rată a CET1 din scenariul advers pe durata simulării de criză și rata reală CET1 de bază la punctul de plecare.

349. La calibrarea P2G-LR, impactul de criză maxim trebuie calculat pe baza variațiilor fondurilor proprii de nivel 1 în cel mai dificil an de criză și ținând seama de cerințele de capital aplicabile indicatorului efectului de levier. Impactul de criză maxim în scopul stabilirii P2G-LR trebuie înțeles ca diferența dintre cel mai scăzut indicator al efectului de levier în scenariul advers pe durata simulării de criză și indicatorul efectiv al efectului de levier la punctul de plecare.
350. Autoritățile competente trebuie să obțină punctul de plecare al P2G specific fiecărei instituții prin compensarea elementelor care acoperă deja riscurile reflectate în impactul de criză maxim. În special, autoritățile competente trebuie să compenseze măsurile relevante, în special amortizorul de conservare a capitalului, în conformitate cu punctul 354. În plus, atunci când stabilesc punctele de plecare ale P2G și P2G-LR, autoritățile competente pot lua în considerare, după caz, alte ajustări ale impactului de criză maxim legat de ipoteza statică a bilanțului sau de orizontul de timp diferit dintre exercițiul simulării de criză și momentul punctului de plecare.
351. La stabilirea P2G și P2G-LR, autoritățile competente trebuie să asigure o legătură adecvată între punctele de plecare respective ale acestora, precum și între valorile lor finale. În acest scop, acestea pot decide să utilizeze o abordare pe categorii pentru a clasifica instituțiile în conformitate cu punctele de plecare P2G și P2G-LR, pe baza simulărilor de criză de supraveghere relevante prevăzute la punctul 344 sau pe baza altor abordări prevăzute la punctul 345. În consecință, autoritățile competente pot atribui un interval fix de niveluri P2G sau P2G-LR fiecărei benzi și pot stabili P2G și P2G-LR finale în intervalul benzii atribuite sau, în mod excepțional, în afara intervalului benzii relevante, pe baza considerațiilor specifice instituției. Autoritățile competente trebuie să urmărească evitarea efectelor în cascadă disproporționate între benzi, de exemplu prin permiterea suprapunerii parțiale între nivelurile P2G sau P2G-LR pentru banda adiacentă, și trebuie să se asigure că P2G și P2G-LR finale rezultate sunt specifice instituției.
352. La determinarea P2G și P2G-LR finale, autoritățile competente trebuie să aibă în vedere factorii următori, după caz și în măsura în care sunt disponibili:
- anul în care s-a înregistrat impactul de criză maxim raportat la punctul de pornire și orizontul de timp al scenariilor folosite în simularea de criză;
 - rezultatul unui test de criză fiabil al instituției, luând în calcul definițiile și ipotezele scenariilor specifice, în special dacă sunt considerate mai relevante pentru modelul de afaceri și profilul de risc al instituției sau dacă scenariile interne sunt mai severe decât scenariile în materie de supraveghere;
 - modificări care au loc după data-limită a exercițiului de simulare a situațiilor de criză, cu un impact semnificativ asupra profilului de risc sau asupra poziției de capital a instituției (de exemplu, vânzarea de credite neperformante). Aceste modificări pot include modificări

intermediare ale profilului de risc, inclusiv modificări structurale în activitatea sau bilanțul instituției;

- d. măsurile de diminuare relevante ale conducerii instituției, care sunt considerate credibile și extrem de sigure în urma evaluării de supraveghere;
- e. informații despre opiniile de supraveghere privind relevanța simulărilor de criză de supraveghere pentru strategia, planurile financiare și modelul de afaceri al instituției;
- f. o certitudine redusă cu privire la sensibilitatea reală a instituției la scenarii adverse;
- g. orice suprapunere potențială cu P2R sau P2R-LR;
- h. capacitatea generală de redresare a instituției, astfel cum este specificată în Ghidul ABE privind capacitatea generală de redresare în planificarea redresării⁴³;
- i. calitatea (componența) fondurilor proprii disponibile ale instituției, inclusiv cel mai prost an de criză;
- j. dacă o instituție este în curs de restructurare sau rezoluție.

353. În scopul stabilirii P2G, autoritățile competente trebuie să aibă în vedere și măsura în care scenariile de criză acoperă toate riscurile semnificative care contribuie la P2R în cadrul TSCR. Autoritățile competente trebuie să aibă în vedere în special faptul că este posibil ca scenariile de declin macroeconomic să nu includă în întregime unele riscuri, de exemplu riscul de pensie sau anumite elemente ale riscului de concentrare a creditului (de exemplu, concentrarea pe o singură entitate), care ar putea amplifica eventualele pierderi în scenariile adverse simulate.

354. În plus, autoritățile competente trebuie să aibă în vedere măsura în care cerințele privind amortizoarele combinate existente și alte măsuri aplicabile acoperă deja riscurile indicate de simulările de criză. În acest sens, autoritățile competente:

- a. trebuie să compenseze P2G cu amortizorul de conservare a capitalului (CCB), dat fiind că natura P2G și cea a CCB se suprapun;
- b. în cazuri excepționale, trebuie să compenseze P2G de la caz la caz cu amortizorul anticiclic de capital (CCyB) – deși, în principiu, nu se preconizează nicio suprapunere între acestea – pe baza considerării riscurilor subiacente acoperite de amortizor și avute în vedere la proiectarea scenariilor folosite în simulările de criză, după consultarea autorității macroprudențiale;
- c. nu trebuie să compenseze P2G cu amortizoarele de risc sistemic (amortizoarele G-SII/O-SII și amortizorul de risc sistemic), întrucât acestea sunt menite să acopere riscurile pe care o instituție le prezintă pentru sistemul financiar;
- d. nu trebuie să compenseze P2G-LR cu cerința amortizorului pentru indicatorul efectului de levier al G-SII menționată la articolul 92 alineatul (1a) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013;
- e. pot revizui indicatorul P2G comunicat respectivei instituții pentru a se asigura că calibrarea acestuia rămâne adecvată în cazul în care o instituție devine supusă pragului minim privind

⁴³ Ghidul ABE privind capacitatea generală de redresare în planificarea redresării (EBA/GL/2023/06) – Secțiunea II. Evaluarea capacității generale de redresare (CGR) – „CGR ajustată”.

cerințele de capital, în conformitate cu articolul 104b alineatul (4a) din Directiva 2013/36/UE.

355. În cazul în care autoritățile competente stabilesc P2G, acestea trebuie să adauge prezentele orientări pe lângă OCR. În cazul în care autoritățile competente stabilesc P2G-LR, acestea trebuie să adauge prezentele orientări pe lângă OLRR. Autoritățile competente trebuie să considere OCR și OLRR drept două seturi separate de cerințe. În consecință, fondurile proprii disponibile pot fi utilizate simultan pentru a îndeplini P2G și P2G-LR.

7.7. Sinteza constatărilor, atribuirea scorului și măsurile de supraveghere

356. În urma evaluării de mai sus, autoritățile competente trebuie să își formeze o opinie cu privire la posibilitatea acoperirii sigure a riscurilor la care este expusă sau este susceptibilă de a fi expusă instituția prin resursele existente de fonduri proprii. Acest punct de vedere trebuie să se reflecte într-o sinteză a constatărilor, însoțită de un scor pentru viabilitate bazat pe considerațiile specificate în tabelul 15.

357. La stabilirea scorului pentru adecvarea capitalului, dacă este cazul, autoritățile competente trebuie să ia în considerare scorul capacității generale de redresare în ceea ce privește capitalul (slab, adecvat, cu posibilitate de îmbunătățire sau satisfăcător), astfel cum se specifică la punctele 41-43 din Ghidul ABE privind capacitatea generală de redresare în planificarea redresării⁴⁴. Luarea în considerare a scorului general al capacității de redresare în contextul adecvării capitalului este relevantă în special în cazul unui scor general „slab” al capacității de redresare pentru capital.

Tabelul 15. Considerații de supraveghere privind atribuirea unui scor pentru adecvarea capitalului

Scor	Opinia de supraveghere	Considerații
1	Cantitatea și componența fondurilor proprii deținute prezintă un nivel de risc scăzut pentru viabilitatea instituției.	<ul style="list-style-type: none"> • Instituția poate îndeplini cu ușurință orientările P2G și P2G LR. • Instituția deține un nivel de fonduri proprii lejer peste cerințele OCR și OLRR, acest lucru fiind prevăzut și pentru viitor. • Simulările de criză nu relevă niciun risc perceptibil privind impactul unui declin economic sever, dar plauzibil asupra fondurilor proprii sau a efectului de levier. • Nu se împiedică fluxul liber de capital dintre entități din cadrul grupului, acolo unde este cazul, sau toate entitățile sunt bine capitalizate peste nivelul cerințelor de supraveghere. • Instituția are un plan de capital plauzibil și credibil, cu potențialul de a fi eficace, dacă este necesar.

⁴⁴ EBA/GL/2023/06

Scor	Opinia de supraveghere	Considerații
		<ul style="list-style-type: none"> Capacitatea generală de redresare a instituției în ceea ce privește capitalul, rezultată din evaluarea de supraveghere, este „satisfăcătoare”. Nu există un risc semnificativ/există un risc foarte scăzut asociat folosirii excesive a efectului de levier.
2	Cantitatea și componența fondurilor proprii deținute prezintă un nivel de risc mic spre mediu pentru viabilitatea instituției.	<ul style="list-style-type: none"> Instituția întâmpină dificultăți în îndeplinirea recomandărilor P2G sau P2G LR. Măsurile de atenuare ale conducerii pentru abordarea acestei probleme sunt evaluate ca fiind credibile. Instituția este la limita de a-și încălca unele cerințe privind amortizoarele de capital, însă este totuși clar peste cerințele TSCR și TSLRR. Simulările de criză relevă un risc scăzut privind impactul unui declin economic sever, dar plauzibil asupra fondurilor proprii sau a efectului de levier, însă măsurile de administrare pentru abordarea acestuia par credibile. Este împiedicat sau poate fi ușor împiedicat fluxul liber de capital dintre entități din cadrul grupului, acolo unde este cazul. Instituția are un plan de capital plauzibil și credibil care, deși prezintă riscuri, are potențialul de a fi eficace, dacă este necesar. Capacitatea generală de redresare a instituției în ceea ce privește capitalul, astfel cum reiese din evaluarea de supraveghere, este „satisfăcătoare” sau „adecvată, cu potențial de îmbunătățire”. Există un risc scăzut asociat folosirii excesive a efectului de levier.
3	Cantitatea și componența fondurilor proprii deținute prezintă un nivel de risc mediu spre mare pentru viabilitatea instituției.	<ul style="list-style-type: none"> Instituția nu îndeplinește orientările P2G sau P2G-LR. Există îndoieli referitoare la credibilitatea măsurilor de atenuare ale conducerii pentru abordarea acestei probleme. Instituția folosește unele dintre amortizoarele sale de capital. Există posibilitatea ca instituția să încalce cerințele TSCR sau TSLRR dacă situația se deteriorează. Simulările de criză relevă un risc mediu privind impactul unui declin economic sever, dar plauzibil asupra fondurilor proprii sau a efectului de levier. Este posibil ca măsurile de administrare să nu abordeze acest risc în mod credibil. Este împiedicat fluxul liber de capital dintre entități din cadrul grupului, acolo unde este cazul. Instituția are un plan de capital puțin probabil de a fi eficace. Capacitatea generală de redresare a instituției în ceea ce privește capitalul, astfel cum reiese din evaluarea de supraveghere, este „adecvată, cu potențial de îmbunătățire” sau „slabă”.

Scor	Opinia de supraveghere	Considerații
		<ul style="list-style-type: none"> Există un risc mediu asociat folosirii excesive a efectului de levier.
4	Cantitatea și componența fondurilor proprii deținute prezintă un risc ridicat pentru viabilitatea instituției.	<ul style="list-style-type: none"> Instituția nu îndeplinește P2G sau P2G-LR (sau nu a stabilit intenționat P2G sau P2G-LR) și nici nu o va face în viitorul apropiat. Măsurile de atenuare ale conducerii pentru abordarea acestei probleme sunt evaluate ca nefiind credibile. Instituția este la limita de a încălca cerințele TSCR sau TSLRR. Simulările de criză relevă faptul că cerințele TSCR sau TSLRR vor fi încălcate aproape de începutul unui declin economic sever, dar plauzibil. Măsurile de administrare nu vor aborda acest risc în mod credibil. Este împiedicat fluxul liber de capital dintre entități din cadrul grupului, acolo unde este cazul. Instituția nu are un plan de capital sau are un astfel de plan care este în mod evident neadecvat. Capacitatea generală de redresare a instituției în ceea ce privește capitalul, astfel cum reiese din evaluarea de supraveghere, este „slabă”. Există un risc ridicat asociat folosirii excesive a efectului de levier.

358. Tabelul de mai jos prezintă o listă neexhaustivă a măsurilor de supraveghere pe care autoritățile competente le pot adopta în cazul identificării unor deficiențe în ceea ce privește adecvarea capitalului instituției, inclusiv în condiții de criză. Autoritățile competente trebuie să decidă cu privire la tipul măsurii de supraveghere pe baza eficacității acesteia în raport cu deficiența specifică identificată. Autoritățile competente pot aplica măsuri de supraveghere suplimentare sau o combinație a acestora dacă sunt considerate mai adecvate pentru remedierea deficiențelor identificate.

Tabelul 16. Măsuri de supraveghere potențiale și neexhaustive pentru adecvarea capitalului

Măsuri de supraveghere potențiale pe care autoritățile competente le pot adopta în conformitate cu articolul 104 alineatul (1) literele (a), (c), (h), (i) și (j) din Directiva 2013/36/UE – Autoritățile competente pot impune instituției următoarele:
A. să dețină cerințe de fonduri proprii suplimentare prin stabilirea TSCR și determinarea P2G, dacă este cazul;
B. să prezinte un plan de capital credibil care să abordeze riscul de a nu îndeplini cerințele de capital aplicabile, în cazul în care rezultatele cantitative ale simulărilor de criză indică faptul că, în scenariile de criză date, o instituție nu va putea îndeplini cerințele, și să stabilească un termen pentru implementarea acestuia;
C. să modifice planurile de capital, după caz, inclusiv măsurile de administrare propuse, sau să ia măsuri de atenuare suplimentare care ar deveni relevante având în vedere scenariile și condițiile macroeconomice actuale;
D. să limiteze remunerația variabilă ca procent din veniturile nete, în cazul în care nu este compatibilă cu menținerea unei baze de capital solide;
E. să își restricționeze sau să își limiteze activitatea sau operațiunile sau să renunțe la activitățile care prezintă riscuri excesive pentru soliditatea sa;
F. să reducă riscul inerent anumitor activități, produse și sisteme ale instituțiilor, inclusiv al activităților prestate de terți;
G. să utilizeze profiturile nete pentru a consolida fondurile proprii;
H. să restricționeze sau să interzică distribuirile sau plățile sub formă de dobânzi către acționari, membri sau deținători de instrumente suplimentare de fonduri proprii de nivel 1, în cazul în care o astfel de interdicție nu constituie un eveniment de nerambursare;
I. să impună cerințe de raportare suplimentare sau mai frecvente, inclusiv raportarea privind fondurile proprii și efectul de levier.

359. Atunci când evaluează credibilitatea planului de capital sau a planului de capital revizuit, în conformitate cu punctele B și C din tabelul 16, autoritățile competente trebuie să ia în considerare următoarele criterii:

- a. planul acoperă întregul orizont de timp asumat în simularea de criză;
- b. planul prezintă o serie de măsuri credibile de atenuare și administrare, precum limitarea plăților de dividende etc.;
- c. instituția vrea și poate să ia aceste măsuri pentru a aborda nerespectarea cerințelor de capital aplicabile în cadrul simulărilor de criză la nivelul sistemului;
- d. măsurile de atenuare și de administrare se supun unor constrângeri juridice sau referitoare la reputație, de exemplu din cauza unor anunțuri publice anterioare care contrazic sau intră în conflict cu aceste măsuri (de exemplu, cu privire la politica de dividende, planurile de afaceri și apetitul la risc);
- e. probabilitatea ca măsurile de atenuare și de administrare să îi permită instituției să îndeplinească în totalitate cerințele de capital într-un anumit interval de timp;
- f. măsurile propuse se conformează în linii mari considerațiilor macroeconomice și modificărilor normative viitoare cunoscute care afectează instituția în cadrul de aplicare și cronologia scenariilor adverse presupuse;
- g. opțiunile de redresare și analiza acestora conform planului de redresare al instituției.

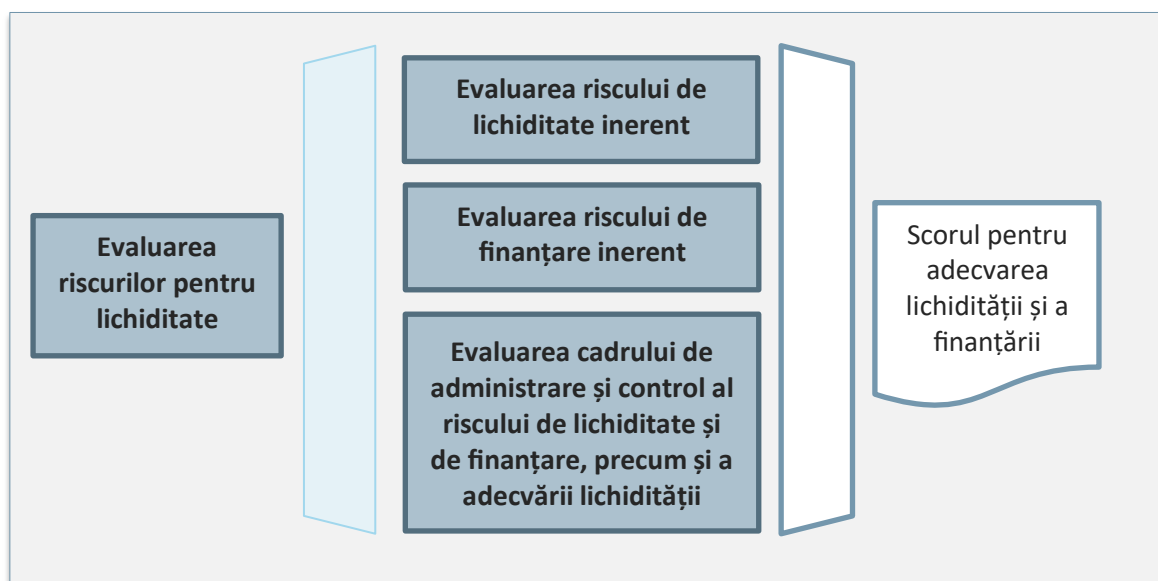
360. Autoritățile competente trebuie să ceară instituțiilor să implementeze planul de capital revizuit, inclusiv modificările suplimentare efectuate pe baza rezultatelor evaluării de supraveghere și a dialogului cu instituția.

Titlul 8. Evaluarea riscurilor pentru lichiditate și finanțare și evaluarea SREP a lichidității și a finanțării

8.1. Considerații generale

361. Autoritățile competente trebuie să evalueze riscurile semnificative de lichiditate și finanțare ale instituției și dacă lichiditatea și finanțarea instituției asigură o acoperire adecvată a riscurilor evaluate. Scopul prezentului titlu este de a asigura metodologii care să fie luate în considerare la evaluarea riscurilor individuale și a procedurilor de administrare și control al riscurilor. Titlul nu este prevăzut a fi exhaustiv și lasă o marjă de manevră autorităților competente pentru a ține cont și de alte criterii suplimentare care pot fi considerate relevante pe baza experienței acestora și a caracteristicilor specifice ale instituției în evaluarea lichidității și a finanțării acesteia.
362. Atunci când evaluează riscul inerent de lichiditate și de finanțare, precum și adecvarea cadrului de control intern privind riscul de lichiditate și de finanțare, autoritățile competente trebuie să evalueze, printre altele, respectarea generală de către instituție a actelor juridice publicate separat pe site-ul ABE, astfel cum se menționează la punctul 12.
363. Metodologia cuprinde șase componente principale:
- a. evaluarea riscului de lichiditate inerent (secțiunea 8.2);
 - b. evaluarea riscului de finanțare inerent (secțiunea 8.3);
 - c. evaluarea cadrului de administrare și control al riscului de lichiditate și de finanțare (secțiunea 8.4);
 - d. sinteza constatărilor și atribuirea scorului pentru adecvarea lichidității și a finanțării (secțiunea 8.5);
 - e. stabilirea indicatorilor potențiali de risc de lichiditate și finanțare în cadrul SREP (secțiunea 8.6);
 - f. evaluarea comparativă și stabilirea cerințelor cantitative de lichiditate și finanțare (secțiunea 8.7).
364. Acest flux de evaluare este documentat grafic în figura 3.

Figura 3. Elemente ale evaluării riscurilor pentru lichiditate și finanțare

365. La evaluarea riscurilor pentru lichidități și finanțare, autoritățile competente trebuie să analizeze, printre altele, indicatorul de acoperire a necesarului de lichiditate (liquidity coverage ratio – LCR) al instituției, astfel cum se specifică în Regulamentul delegat (UE) 2015/61 al Comisiei⁴⁴ și indicatorul de finanțare stabilă netă (NSFR), astfel cum este stabilit în partea a șasea din Titlul IV din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 și în procesul ILAAP al instituției. Trebuie să ia în considerare și recomandările, ghidurile și orientările incluse în rapoartele de implementare a LCR și NSFR emise de ABE, precum și avertismentele și recomandările emise de autorități macroprudențiale sau CERS. Cu toate acestea, prezentul ghid extinde domeniul de aplicare al evaluării dincolo de aceste cerințe minime, vizând să permită autorităților competente să își formeze o opinie cuprinzătoare despre riscuri.

366. Autoritățile competente trebuie să se asigure că evaluarea acordă atenție modului în care modelul de afaceri al instituției îi afectează profilul de risc de lichiditate și de finanțare, ținând cont de rezultatul analizei modelului de afaceri efectuate în temeiul Titlului 4. În acest sens, trebuie să acorde atenție modului în care s-a schimbat modelul de afaceri al instituției de-a lungul timpului și dacă acest lucru a dus la o creștere a riscurilor. Autoritățile competente trebuie să monitorizeze principalii indicatori cantitativi pentru a surprinde tendințele și pentru a fundamenta această analiză.

367. Pentru a contribui la evaluarea cantitativă a riscurilor de lichiditate și de finanțare ale instituției, precum și a adecvării, autoritățile competente trebuie să consulte orientările suplimentare disponibile în secțiunea 8.7 privind evaluarea comparativă și stabilirea cerințelor cantitative de lichiditate și de finanțare.

368. Autoritățile competente evaluează, de asemenea, orice informație care ar putea avea un impact asupra lichidității și poziției de finanțare (de exemplu, informații provenite de la autoritățile competente în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului).

369. Atunci când analizează calitatea măsurilor organizatorice și a mecanismelor de administrare a riscurilor ale instituției pentru administrarea riscului de lichiditate și de finanțare, autoritățile competente trebuie să se asigure că măsurile acoperă toate persoanele juridice, sucursalele și filialele semnificative ale instituției.
370. Autoritățile competente trebuie să ia în considerare impactul riscurilor ESG asupra riscurilor inerente de lichiditate și finanțare, precum și adecvarea cadrului de administrare și control al riscurilor de lichiditate și de finanțare legate de riscurile ESG, acordând prioritate riscurilor de mediu.
371. Rezultatul evaluării fiecărui risc semnificativ trebuie să se reflecte într-o sinteză a constatărilor și o explicație a principalilor factori determinanți de risc și un scor pentru risc, după cum este indicat în secțiunile următoare.

8.2. Evaluarea riscului de lichiditate inherent

372. Autoritățile competente trebuie să evalueze riscul de lichiditate pe termen scurt și mediu pe o serie de orizonturi de timp adecvate, inclusiv perioade din cursul zilei, pentru a asigura menținerea de către instituție a unor niveluri adecvate ale rezervelor de lichidități în condiții normale și de criză. Această evaluare include următoarele elemente:
- a. evaluarea necesarului de lichiditate pe termen scurt și mediu;
 - b. evaluarea riscului de lichiditate pe parcursul zilei;
 - c. evaluarea rezervei de lichiditate și a capacității de contrabalansare;
 - d. simulări de criză pentru lichiditate în scopuri de supraveghere.
373. Pentru evaluarea necesarului de lichiditate, a amortizoarelor și a capacității de contrabalansare în condiții normale, autoritățile competente trebuie să fundamenteze analiza prin dovezi din modelele de raportare pentru indicatori de monitorizare suplimentari, astfel cum se specifică în standardele tehnice de punere în aplicare privind raportarea în scopuri de supraveghere. Atunci când evaluează nevoile de lichiditate în condiții de criză, autoritățile competente trebuie să ia în considerare și măsurile pe care instituțiile le pot lua pentru a-și păstra reputația/franciza. În acest context, trebuie să se țină seama de efectele asupra reputației contrapărților mari de tip corporativ sau clienți individuali, inclusiv de cele care ar putea fi declanșate prin intermediul rețelelor sociale sau al altor canale. Autoritățile competente pot efectua o evaluare mai puțin detaliată a riscului de lichidități pe parcursul zilei și simulări de criză pentru lichiditate, atunci când acest lucru este justificat de un grad mai scăzut de semnificație al acestor surse de risc, în special pentru instituțiile din categoriile 3 și 4, și ținând cont de rezultatele procesului ILAAP.

Evaluarea necesarului de lichiditate pe termen scurt și mediu

374. Autoritățile competente trebuie să evalueze necesarul de lichiditate al instituției pe termen scurt și mediu în condiții normale și de criză. Acestea trebuie să ia în considerare efectul asupra nevoilor de lichiditate în situații de criză ale instituției înainte de 30 de zile, între, de exemplu,

30 de zile și 3 luni, și după, de exemplu, trei până la 12 luni de criză severă, dar plauzibilă, acoperind șocurile idiosincratice, la nivelul pieței și combinate. Autoritățile competente trebuie, de asemenea, să analizeze amploarea, localizarea și moneda în care sunt exprimate nevoile de lichiditate, precum și impactul distinct al șocurilor asupra diferitelor monede semnificative, pentru a reflecta riscul de convertibilitate a monedei și riscul unor posibile perturbări ale accesului la piețele valutare (inclusiv particularități specifice, cum ar fi, de exemplu, pierderea accesului la un cont bancar corespondent denominat într-o monedă străină).

375. Autoritățile competente trebuie să sprijine evaluarea riscului de lichiditate pe termen scurt prin analizarea indicatorului LCR, astfel cum se prevede în Regulamentul delegat (UE) 2015/61 al Comisiei, inclusiv să verifice dacă LCR este măsurat și raportat corect și dacă identifică în mod adecvat acoperirea nevoilor de lichiditate ale instituției. Autoritățile competente trebuie, de asemenea, să evalueze dacă instituțiile își testează periodic capacitatea de a raporta zilnic indicatorul LCR, pentru a se asigura că vor fi în măsură să furnizeze date fiabile, în conformitate cu articolul 414 din Regulamentul (UE) nr. 575/2013, atunci când este necesar.

376. La evaluarea impactului șocurilor asupra necesarului de lichiditate al instituției, autoritățile competente trebuie să țină cont de toate sursele semnificative de risc de lichiditate pentru instituție, în special:

- a. posibilitatea ca cerințele de reglementare aplicabile la nivelul UE să nu identifice în mod adecvat necesarul de lichiditate al instituției în eventualitatea unui tip de scenariu de criză utilizat pentru cerința respectivă, inclusiv în cazul în care scadențele sunt mai mici de 30 de zile;
- b. riscurile asociate contrapărților de tip corporativ în legătură cu elementele bilanțiere și concentrările de fonduri. Autoritățile competente trebuie să aibă în vedere volatilitatea finanțării furnizate de contrapărțile care aparțin toate sectoarelor celor mai semnificative deservite și potențialele riscuri de contagiune. În acest sens, trebuie acordată o atenție deosebită finanțării colectate prin intermediul unor noi linii de activitate și canale de distribuție, precum și de la clienții care desfășoară activități care prezintă un nivel crescut de risc (emitenți de cryptoactive și furnizori de servicii);
- c. riscurile asociate fluxurilor de numerar/elementelor extrabilanțiere contingente (de exemplu, linii de credit, apeluri în marjă) și activități (de exemplu, suport de lichiditate pentru vehicule investiționale speciale în afara obligațiilor contractuale);
- d. intrări și ieșiri brute și nete: în cazul în care există niveluri foarte mari de intrări și ieșiri, autoritățile competente trebuie să acorde o atenție deosebită riscului la care este expusă instituția atunci când nu se primesc intrări conform așteptărilor, chiar și atunci când riscul de ieșiri nete este redus;
- e. riscurile asociate contrapărților clienți individuali, inclusiv concentrările de fonduri. În acest sens, în vederea raportării lichidității, autoritățile competente trebuie să recurgă la metodologia privind clasificarea depozitelor pentru clienți individuali în diferite tranșe de risc, conform articolelor 24 și 25 din Regulamentul (UE) nr. 61/2015;

- f. riscul ca riscurile excesive din profilul de finanțare pe termen mediu și lung să afecteze negativ comportamentul contrapărților relevante pentru poziția de lichiditate pe termen scurt;
- g. riscul care apare în contextul depozitelor fiduciare⁴⁵.

377. Autoritățile competente trebuie să se asigure că evaluarea nevoilor de lichiditate pe termen scurt ale instituției ia în considerare impactul digitalizării (inclusiv, de exemplu, plățile instant) și potențialul de răspândire a informațiilor pe platformele de comunicare socială pentru a mări viteza retragerilor într-un scenariu de criză.

Evaluarea riscului de lichidități pe parcursul zilei

378. Autoritățile competente trebuie să evalueze expunerea instituției la riscul de lichidități pe parcursul zilei pentru un orizont de timp selectat. Această evaluare trebuie să includă cel puțin o evaluare a lichidității disponibile sau accesibile pe parcursul zilei în condiții normale, precum și în condiții de criză financiară sau operațională (de exemplu, defecțiuni informatice, constrângeri legale privind transferul de fonduri, suspendarea/încetarea accesului la serviciile bancare corespondente și/sau la serviciile de compensare pentru monede, mărfuri sau instrumente semnificative pentru instituție). În acest context, trebuie să se țină seama în special de faptul că, în perioadele de criză, nevoile crescute de garanții intrazilnice ale unei instituții îi pot limita capacitatea de a utiliza o rezervă de lichidități pentru a acoperi ieșirile de fonduri generate de situațiile de criză, atunci când este necesar.

379. În cazul jurisdicțiilor în care nu este încă disponibilă raportarea riscului aferent unei zile, autoritățile competente se pot baza pe analiza proprie a instituției privind riscul de lichidități pe parcursul zilei.

Evaluarea rezervei de lichidități și a capacității de contrabalansare

380. Autoritățile competente trebuie să evalueze adecvarea rezervei de lichidități și capacitatea de contrabalansare a instituției în ceea ce privește caracteristicile activelor luate în considerare în cadrul diferitelor scenarii de criză în decurs de o lună și pe diferite orizonturi de timp, eventual în decurs de cel mult un an, inclusiv peste noapte. Evaluarea trebuie să includă luarea în considerare a clasificării și a calității activelor lichide [astfel cum se specifică în Regulamentul delegat (UE) 2015/61 al Comisiei], a conformității acestora cu cerințele generale și operaționale pentru activele lichide de înaltă calitate, precum și a măsurii în care rezerva de lichidități și capacitatea de contrabalansare sunt în concordanță cu apetitul la risc al instituției.

381. Autoritățile competente trebuie să ia în considerare factorii care ar putea reduce capacitatea instituției de a-și valorifica activele lichide în timp util în perioadele de criză, inclusiv concentrări ridicate la anumite contrapărți sau tipuri de active, activele din rezervă care sunt grevate cu sarcini sau luate cu împrumut, precum și faptul că activele lichide sunt denuminate

⁴⁵ Cele mai bune practici sunt disponibile în raportul ABE: Monitorizarea punerii în aplicare a indicatorului de acoperire a necesarului de lichiditate în UE – Al doilea raport (EBA/REP/2021/07).

într-o monedă diferită de cea necesară pentru acoperirea nevoilor de lichiditate ale instituției. Autoritățile competente trebuie să ia în considerare, de asemenea, valoarea probabilă a facilităților de lichiditate angajate care pot fi incluse în capacitatea de contrabalansare.

382. Autoritățile competente trebuie să examineze (dacă este cazul) caracterul adecvat al ipotezelor instituției privind capacitatea acesteia de a accesa piețele repo și finanțarea de la banca centrală într-o perioadă de criză, inclusiv în ceea ce privește adecvarea și disponibilitatea activelor pentru a servi drept garanții. Autoritățile competente trebuie să ia în considerare dacă instituția își testează accesul pe piață prin acțiuni periodice de vânzare sau tranzacții repo. De asemenea, trebuie să revizuiască ipotezele instituțiilor privind timpul necesar pentru obținerea lichidității în condiții de criză.

Simulări de criză pentru lichiditate în scopuri de supraveghere

383. Autoritățile competente trebuie să efectueze propriile simulări de criză de lichiditate, pentru a evalua în mod independent riscurile de lichiditate pe termen scurt și mediu. Scenariile de criză trebuie să fie susținute de ipotezele de criză pentru LCR pe 30 de zile, însă autoritățile competente își pot extinde domeniul de aplicare a evaluării lor, explorând riscuri pe o perioadă de 30 de zile și peste această perioadă și, modificând ipotezele pentru LCR, pentru a reflecta riscuri care nu sunt cuprinse corespunzător în LCR. Aceasta trebuie să cuprindă o simulare de criză de supraveghere care combină crize specifice instituției și crize apărute la nivelul pieței.

8.3. Evaluarea riscului de finanțare inerent

384. Autoritățile competente trebuie să evalueze riscul de finanțare al instituției, precum și dacă sunt respectate în mod corespunzător activele pe termen mediu și lung și elementele extrabilanțiere pe termen mediu și lung cu o serie de instrumente de finanțare stabile în condiții normale și de criză. Această evaluare include următoarele elemente:

- a. evaluarea profilului de finanțare al instituției;
- b. evaluarea riscurilor pentru stabilitatea profilului de finanțare;
- c. evaluarea accesului efectiv la piață;
- d. evaluarea modificării prevăzute a se produce în riscurile de finanțare în funcție de planul de finanțare al instituției.

Evaluarea profilului de finanțare al instituției

385. Autoritățile competente trebuie să evalueze caracterul adecvat al profilului de finanțare al instituției, inclusiv neconcordanțele de comportament și contractare pe termen mediu și lung, în legătură cu modelul de afaceri, strategia și apetitul la risc al acesteia. Acestea trebuie să ia în considerare dacă activele pe termen mediu și lung ale instituției, precum și elementele extrabilanțiere, sunt acoperite în mod adecvat printr-o gamă de instrumente de finanțare stabile, în conformitate cu articolul 413 din Regulamentul (UE) nr. 575/2013. Autoritățile competente trebuie să susțină această evaluare prin analizarea indicatorului de finanțare

stabilă netă (NSFR), astfel cum este prevăzut în Titlul IV din partea a șasea a Regulamentului (UE) nr. 575/2013, și să evalueze dacă acesta a fost raportat corect.

386. Autoritățile competente trebuie să ia în considerare impactul asupra profilului de finanțare al instituției al oricăror factori (locali) de reglementare și contractuali care afectează caracteristicile comportamentale ale furnizorilor de finanțare (de exemplu, regulamente privind compensarea, recapitalizarea internă, scheme de garantare a depozitelor, întrucât acestea pot influența comportamentul furnizorilor de finanțare).
387. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă eventuale deficiențe care apar în profilul de finanțare al instituției, cum ar fi neconcordanțe de scadență cu depășirea limitelor acceptabile, concentrări excesive ale surselor de finanțare, niveluri excesive de grevare cu sarcini a activelor sau finanțare necorespunzătoare sau instabilă a activelor pe termen lung, pot duce la o creștere inacceptabilă a costului de finanțare și o pierdere a accesului la finanțare pentru instituție. În special, ipotezele privind stabilitatea finanțării atrase prin canale care se bazează pe tehnologia financiară (fintech) sau care sunt mai puțin tradiționale – de exemplu platformele de depozite online – trebuie evaluate cu atenție în momentul planificării sau elaborării scenariilor de criză.

Evaluarea riscurilor pentru stabilitatea profilului de finanțare

388. Autoritățile competente trebuie să ia în considerare factori care ar putea reduce stabilitatea profilului de finanțare în raport cu tipul și caracteristicile activelor, elementelor extrabilanțiere și datoriilor. Ele trebuie să țină seama de neconcordanța structurală de scadență dintre active și datorii (inclusiv de impactul eventualelor neconcordanțe de monede), de indicatorii structurali adecvați privind finanțarea (de exemplu, raportul credite/depozite, deficitul de finanțare a clientului și benzile de scadență ajustate la comportament), precum și de caracteristicile finanțării care ar putea indica riscuri sporite de spălare a banilor și de finanțare a terorismului și motive de îngrijorare din perspectivă prudențială. Autoritățile competente trebuie, de asemenea, să ia în considerare impactul pierderilor asupra stabilității finanțării, având în vedere că furnizorii de finanțare pot fi sensibili la pierderi mult mai mici decât cele care ar pune în pericol indicatorii de capital.
389. Autoritățile competente trebuie să evalueze riscurile pentru sustenabilitatea profilului de finanțare asociate concentrărilor din sursele de finanțare (în special în ceea ce privește tipul instrumentelor de finanțare utilizate, piețele de finanțare specifice, contrapărțile unice sau conectate). De exemplu, trebuie să ia în considerare caracteristicile celor mai importante sectoare deservite de instituție și modul în care acestea influențează profilul de risc de finanțare al instituției, acordând o atenție deosebită expunerilor față de sectoarele ciclice sau volatile.
390. Autoritățile competente trebuie să evalueze și riscul ca grevarea cu sarcini a activelor să aibă un efect negativ asupra apetitului pieței pentru creanțele negarantate ale instituției (în contextul caracteristicilor specifice ale pieței/piețelor pe care își desfășoară activitatea instituția și al modelului de afaceri).

Evaluarea accesului efectiv la piață

391. Autoritățile competente trebuie să fie la curent cu accesul efectiv al instituției la piață, precum și cu amenințările actuale și viitoare la adresa acestui acces, inclusiv cu perturbările în ceea ce privește accesul la piețele valutare (inclusiv cele de natură idiosincratică). În scopul evaluării, trebuie să țină seama de măsura în care instituția impune cerințe ridicate anumitor piețe sau contrapărți (inclusiv băncilor centrale) în raport cu capacitatea respectivelor piețe/contrapărți, de orice modificări semnificative sau neprevăzute în emiterea unei creanțe, de riscul ca știrile referitoare la instituție să influențeze negativ piața (percepția/încrederea) și, prin urmare, accesul la piață, precum și de semnalele care indică faptul că riscurile de lichiditate pe termen scurt ar putea reduce accesul instituției la principalele sale piețe de finanțare.

Evaluarea modificării prevăzute a se produce în riscurile de finanțare pe baza planului de finanțare al instituției

392. Autoritățile competente trebuie să evalueze evoluția preconizată a riscurilor de finanțare pe baza planului de finanțare al instituției și să își formeze o opinie cu privire la fezabilitatea planului (de exemplu, prin testări *ex-post*, luând în considerare scenarii alternative).

8.4. Evaluarea cadrului de administrare și control al riscului de lichiditate și de finanțare

393. Pentru a înțelege în mod cuprinzător profilul de risc de lichiditate și de finanțare al instituției și interdependența acestor riscuri, autoritățile competente trebuie să examineze și cadrul de administrare a activității și de administrare a riscurilor care stă la baza riscului de lichiditate și de finanțare. În acest sens, autoritățile competente trebuie să evalueze:

- a. riscul de lichiditate și strategia de finanțare, precum și apetitul la riscul de lichiditate și de finanțare;
- b. cadrul, politicile și procedurile organizaționale;
- c. identificarea, cuantificarea, administrarea, monitorizarea și raportarea riscurilor;
- d. simulările de criză de lichiditate/de finanțare specifice instituției;
- e. cadrul de control intern pentru administrarea riscului de lichiditate și de finanțare;
- f. planurile de urgență pentru lichiditate ale instituției și planurile de redresare;
- g. planurile de finanțare ale instituției.

Strategia privind riscul de lichiditate și de finanțare și apetitul la risc

394. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituția are o strategie solidă privind riscul de lichiditate și de finanțare și apetitul la risc, care este formulată, documentată și comunicată clar și care să fie aprobată de organul de conducere. Pentru această evaluare, printre alți factori, autoritățile competente trebuie să țină cont de rolul organului de conducere în stabilirea, aprobarea și revizuirea strategiei privind riscul de lichiditate/finanțare și a apetitului la acest risc (inclusiv a ipotezelor principale de bază ale acestuia), de implementarea

corespunzătoare a acestei strategii de către organul de conducere, precum și de caracterul adecvat al acesteia pentru instituție dat fiind modelul său de afaceri, toleranța generală la risc, rolul său în sistemul financiar, situația financiară și capacitatea de finanțare.

Cadrul organizațional, politicile și procedurile

395. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituția dispune de un cadru organizațional și de un cadru de administrare adecvate pentru administrarea riscului de lichiditate și de finanțare, inclusiv un cadru ILAAP solid, în conformitate cu punctul 91 din Titlul 5 al prezentului ghid. În plus, acestea trebuie să evalueze dacă instituția a implementat funcții adecvate de cuantificare și control, cu resurse umane și tehnice suficiente pentru a dezvolta și a implementa aceste funcții, precum și pentru a realiza sarcinile de monitorizare impuse. Controlul riscului de lichiditate și monitorizarea sistemelor și proceselor trebuie să fie controlate de o funcție independentă.
396. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituția dispune de politici și proceduri adecvate pentru administrarea riscului de lichiditate și a riscului de finanțare și dacă acestea sunt în concordanță cu apetitul instituției la riscul de lichiditate. Aceasta include evaluarea măsurii în care politicile și procedurile sunt definite și oficializate în mod corect și comunicate în mod eficace în cadrul instituției. Organul de conducere trebuie să aprobe și să revizuiască periodic politicile și procedurile, iar acestea trebuie implementate de către conducerea superioară.
397. Autoritățile competente trebuie să evalueze adecvarea abordării instituției de a menține accesul pe piață pe piețele sale de finanțare semnificative, inclusiv orice testare a accesului pe piață care a fost efectuată, abordarea instituției de a menține o prezență continuă pe piețe (pentru anumite instituții mici sau modele de afaceri specializate, este posibil ca testarea accesului pe piețe să nu fie relevantă), abordarea instituției de a dezvolta relații puternice cu furnizorii de finanțare și orice dovadă că instituția va continua să aibă acces continuu pe piață în perioade de criză.

Identificarea, cuantificarea, administrarea, monitorizarea și raportarea riscurilor

398. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituția are un cadru și sisteme informaționale adecvate pentru identificarea și cuantificarea riscului de lichiditate și de finanțare, corespunzător cu dimensiunea, complexitatea, apetitul la risc și capacitatea instituției de asumare a riscurilor. Acestea trebuie să ia în considerare următorii factori:
- a. dacă instituția a implementat metode adecvate pentru previzionarea fluxurilor sale de numerar pe orizonturi de timp adecvate, în condiții de activitate normală și de criză, precum și în mod cuprinzător pe factori determinanți de risc semnificativi;
 - b. dacă instituția recurge la ipoteze și metodologii-cheie adecvate care sunt revizuite în mod regulat, cu recunoașterea interacțiunii dintre diferite riscuri (de credit, de piață, IRRBB etc.) asociate elementelor bilanțiere și extrabilanțiere;

- c. dacă instituția își înțelege capacitatea de a accesa instrumente financiare, indiferent de locul în care acestea sunt deținute, ținând cont de orice restricții legale, reglementate și de funcționare privind utilizarea acestora, inclusiv, de exemplu, inaccesibilitatea activelor din cauza grevării cu sarcini pe orizonturi de timp diferite.
399. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituțiile au un cadru de raportare adecvat pentru riscul de lichiditate și de finanțare, care a fost convenit de conducerea superioară. Trebuie să țină seama de calitatea sistemelor informatice și a fluxurilor interne de informații utilizate pentru elaborarea rapoartelor, precum și de faptul dacă aceste rapoarte sunt ușor de înțeles pentru publicul țintă, exacte și utile (de exemplu, actuale, nu excesiv de complexe, cu o sferă de aplicare corectă). Rapoartele trebuie transmise periodic destinatarilor corespunzători (cum ar fi organul de conducere, conducerea superioară sau un comitet pentru active și datorii).
400. Autoritățile competente trebuie să evalueze adecvarea procesului de cuantificare a riscului de lichiditate pe parcursul zilei, mai ales în cazul acelor instituții care sunt implicate în sisteme de plată, decontare și compensare. Acestea trebuie să ia în considerare dacă instituția monitorizează și controlează în mod adecvat fluxurile de numerar și resursele lichide disponibile pentru a îndeplini cerințele și previziunile din cursul unei zile atunci când există fluxuri de numerar în cursul zilei, precum și dacă instituția efectuează simulări de criză specifice adecvate pentru operațiunile din cursul unei zile, ținând seama și de evoluțiile din domeniu (de exemplu, posibilitatea efectuării plăților instant).
401. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituția are un set adecvat de indicatori de lichiditate și de finanțare. Acestea trebuie să ia în considerare:
- dacă indicatorii reflectă în mod adecvat profilul de risc de lichiditate al instituției, inclusiv gradul de diversificare a activelor în rezerva de lichidități, precum și coerența dintre moneda în care sunt denominate activele lichide și distribuția pe monede a ieșirilor lor de lichidități;
 - dacă indicatorii acoperă în mod adecvat aspectele esențiale ale riscului de lichiditate legate de riscurile potențiale în cascadă, precum concentrarea scadențelor ieșirilor (luând în considerare, de asemenea, orice eventuală retragere anticipată a datoriilor) și programele de sprijin ale băncilor centrale;
 - dacă indicatorii permit identificarea vulnerabilităților instituției în materie de finanțare structurală, inclusiv a eventualelor concentrări pe anumite piețe, valute, contrapărți și scadențe;
 - dacă indicatorii oferă o imagine asupra „stabilității” finanțării instituțiilor (indiferent de ipotezele utilizate în cadrul LCR sau al NSFR), inclusiv defalcarea pe categorii omogene în funcție de caracteristicile de risc ale acestora, precum și proporția depozitelor care nu intră sub incidența unui sistem de garantare/asigurare.

402. Instituțiile trebuie să poată demonstra că indicatorii sunt înregistrați în mod adecvat, revizuiți periodic, utilizați ca date pentru determinarea apetitului la risc al instituției, integrați în raportarea administrativă și utilizați pentru stabilirea limitelor de funcționare.

Simulările de criză de lichiditate și de finanțare ale instituției

403. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă o instituție a implementat simulări de criză adecvate pentru lichiditate, în conformitate cu Ghidul ABE privind simulările de criză ale instituțiilor⁴⁶:

- a. pentru a înțelege impactul evenimentelor adverse asupra expunerii sale la risc și pentru a putea evalua adecvarea activelor sale lichide, a capacității de contrabalansare și a structurii de finanțare;
- b. pentru a acoperi riscurile care se pot cristaliza în timpul diferitelor tipuri de scenarii de criză și/sau pentru a aborda riscurile pe care le prezintă deficiențele de control, ale cadrului de administrare sau de altă natură.

404. Autoritățile competente trebuie să ia în considerare dacă acest cadru permite instituției:

- a. să stabilească orizontul de supraviețuire a instituției, dat fiind rezerva sa de lichidități și sursele stabile de finanțare și ținând cont de apetitul la risc al instituției, într-o perioadă severă dar plauzibilă de criză de lichiditate;
- b. să analizeze impactul scenariilor de criză asupra poziției sale consolidate a lichidității la nivel de grup și asupra poziției lichidității la nivelul entităților individuale și al liniilor de activitate;
- c. să înțeleagă locul în care pot să apară riscuri, indiferent de structura organizatorică a acesteia și de gradul de administrare centralizată a riscului de lichiditate.

405. Autoritățile competente trebuie să se asigure că instituția oferă modele de impact al unor tipuri diferite de scenarii de criză (așa cum se explică în Ghidul ABE privind simulările de criză ale instituțiilor), precum și o serie de teste de sensibilitate (pe baza proporționalității). Scenariile de criză și șocurile simulate în cadrul acestora nu trebuie să se bazeze doar pe date istorice, ci să includă și scenarii ipotetice de criză bazate pe avizul experților. Autoritățile competente trebuie să analizeze dacă cel puțin următoarele scenarii sunt luate în considerare:

- a. pe termen scurt și extins;
- b. la nivel de instituție și la nivel de piață (cu apariție simultană pe piețe diverse);
- c. punctele (a) și (b) combinate.

406. Un aspect important pe care autoritățile competente trebuie să îl ia în considerare atunci când evaluează cadrul de simulări de criză al instituției îl reprezintă modelarea impactului scenariului (scenariilor) ipotetice de criză asupra fluxurilor de numerar ale instituției și asupra capacității de contrabalansare și a orizontului de supraviețuire al acesteia, precum și dacă

⁴⁶ EBA/GL/2018/04

modelarea reflectă impacturile diferite pe care le poate avea criza economică asupra activelor instituției și asupra intrărilor și ieșirilor acesteia.

407. Autoritățile competente trebuie să analizeze de asemenea dacă instituția are o abordare conservatoare privind stabilirea de ipoteze de simulări de criză. În funcție de tipul și severitatea scenariului, autoritățile competente trebuie să ia în considerare, după caz, caracterul adecvat al unor ipoteze, în special:
- a. retragerea finanțării retail;
 - b. reducerea finanțării interbancare garantate și negarantate;
 - c. corelarea dintre piețele de finanțare și diversificarea de pe diferite piețe;
 - d. expuneri suplimentare la elemente extrabilanțiere contingente;
 - e. termenele de plată ale finanțării (de exemplu, în cazul în care furnizorul de finanțare are opțiuni de cumpărare);
 - f. impactul unei deteriorări a ratingului de credit al instituției;
 - g. convertibilitatea în monedă străină și accesul la piețe de schimb valutar și la conturile bancare corespondente;
 - h. capacitatea de a transfera lichidități entităților, în sectoare și țări;
 - i. estimări ale creșterii bilanțiere viitoare;
 - j. din cauza riscului reputațional, o cerință implicită pentru instituție de a transfera activele și a extinde sau a menține alte forme de suport de lichiditate.
408. Autoritățile competente trebuie să evalueze în ce măsură cadrul de administrare a simulărilor de criză pentru lichiditate al instituției este adecvat și dacă acesta este integrat în mod corespunzător în strategia generală de administrare a riscurilor. Acestea trebuie să ia în considerare:
- a. dacă amploarea și frecvența simulărilor de criză sunt adecvate pentru natura și complexitatea instituției, expunerile sale la riscul de lichiditate și importanța relativă a acesteia în sistemul financiar;
 - b. dacă rezultatele simulărilor de criză sunt integrate în procesul de planificare strategică al instituției pentru lichiditate și finanțare, și dacă sunt utilizate pentru a eficientiza administrarea lichidității în eventualitatea unei crize, inclusiv în planul de urgență și de recuperare a lichidității al instituției;
 - c. dacă instituția are un proces adecvat de identificare a factorilor de risc corespunzători în vederea realizării simulărilor de criză, având în vedere toate vulnerabilitățile semnificative care pot submina poziția lichidității instituției respective;
 - d. dacă ipotezele și scenariile sunt revizuite și actualizate suficient de frecvent;
 - e. în cazul în care se evaluează administrarea lichidității unui grup, dacă instituția acordă o atenție deosebită oricăror eventuale obstacole din calea transferului de lichiditate în cadrul grupului.

Cadrul de control intern privind riscul de lichiditate și de finanțare

409. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituția are un cadru intern de limitare și control solid și cuprinzător, precum și garanții solide pentru a-și atenua riscul de lichiditate și de finanțare în conformitate cu apetitul său la risc și pentru a asigura disponibilitatea unei structuri de finanțare diversificate. Acestea trebuie să ia în considerare în ce măsură cadrul de limitare și de control este adecvat pentru complexitatea, dimensiunea și modelul de afaceri al instituției și reflectă diferenții factori determinanți semnificativi ai riscului de lichiditate și rezultatele simulărilor de criză de lichiditate.
410. Autoritățile competente trebuie să analizeze dacă instituția dispune de limite pentru a asigura coerența între moneda în care sunt denominate activele lichide și distribuirea în funcție de monedă a ieșirilor nete de lichidități, în conformitate cu articolul 8 alineatul (6) din Regulamentul delegat (UE) 2015/61 al Comisiei.
411. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă limitele sunt aprobate și revizuite în mod regulat de către organele competente ale instituției și comunicate tuturor liniilor de activitate relevante. Acest proces, precum și modul în care instituția monitorizează respectarea limitelor și procedura de comunicare a cazurilor de nerespectare, trebuie să fie clar documentate în procedurile sale.
412. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituția a implementat un sistem adecvat de stabilire a prețurilor de transfer în cadrul de control al riscului de lichiditate, care să includă toate costurile, beneficiile și riscurile relevante legate de lichiditate. Autoritățile competente trebuie să ia în considerare dacă mecanismul de stabilire a prețurilor de transfer permite conducerii să ofere stimulente adecvate pentru administrarea riscului de lichiditate și dacă sistemul și calibrarea acestuia sunt revizuite și actualizate în mod corespunzător, având în vedere dimensiunea și complexitatea instituției. În plus, autoritățile competente trebuie să evalueze dacă politica instituției privind integrarea metodologiei de stabilire a prețurilor de transfer al fondurilor (PTF) în cadrul intern de stabilire a prețurilor se folosește pentru evaluarea tranzacțiilor cu clienții și luarea deciziilor privind aceste tranzacții (aici se includ ambele părți ale bilanțului, de exemplu acordarea de împrumuturi și preluarea de depozite).
413. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituția are mecanisme de control adecvate în ceea ce privește rezerva de active lichide, inclusiv limite de concentrare și monitorizarea permanentă corespunzătoare a adecvării rezervei, precum și dacă există modificări ale condițiilor de piață care ar putea afecta capacitatea instituției de a-și lichida activele rapid.

Planurile de urgență pentru lichiditate

414. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă planul de urgență pentru lichiditate al instituției (PUL) menționează în mod adecvat politicile, procedurile și planurile de acțiune pentru a răspunde la eventualele perturbări grave ale capacității instituției de a-și satisface nevoile de lichiditate și de a se autofinanța. Acestea trebuie să ia în considerare cuprinsul și

domeniul de aplicare al măsurilor de finanțare de urgență incluse în PUL, mai ales factori precum:

- a. dacă PUL explică în mod adecvat cadrul de administrare pentru activarea și întreținerea acestuia;
- b. dacă PUL reflectă în mod adecvat profilul de risc de lichiditate și de finanțare și de risc general al instituției;
- c. dacă instituția are un cadru de indicatori de alertă timpurie pentru lichiditate, inclusiv, printre altele, cei stabiliți ca indicatori de lichiditate în Ghidul ABE privind indicatorii planului de redresare care se pot dovedi eficienți în a asigura identificarea cu promptitudine de către instituție a condițiilor de piață în curs de deteriorare și stabilirea cu rapiditate a acțiunilor care se impun a fi luate;
- d. dacă PUL descrie în mod clar faptul că rezerva de lichidități aferentă LCR este concepută pentru a fi utilizată în caz de criză, chiar dacă acest lucru conduce la valori ale LCR mai mici de 100 %, inclusiv faptul că, în cazul în care se ating valorile stabilite ale LCR mai mici, comunicarea ulterioară către conducerea superioară face parte din administrarea preconizată a riscului de lichiditate în condiții de criză. PUL trebuie să reflecte în mod clar și să descrie modul în care riscul de lichiditate trebuie administrat în condiții de criză pentru a se orienta cât mai aproape posibil către nivelurile de LCR vizate;
- e. dacă PUL indică în mod clar toate sursele de finanțare semnificative (potențiale), inclusiv valorile disponibile estimate pentru diferitele surse de lichiditate și timpul estimat a fi necesar pentru a obține fonduri din acestea;
- f. dacă măsurile sunt conforme cu strategia generală privind riscul și apetitul la riscul de lichiditate ale instituției;
- g. caracterul adecvat al ipotezelor privind rolul finanțării din partea băncii centrale în PUL al instituției. Exemple de factori pe care autoritățile competente îi pot considera că ar putea să includă opiniile instituției privind:
 - I. disponibilitatea actuală și viitoare a eventualelor surse alternative de finanțare legate de programele de acordare a împrumuturilor ale băncii centrale;
 - II. tipurile de facilități de acordare a împrumuturilor, procedurile acceptabile de garantare reală și cele operaționale pentru accesarea fondurilor băncii centrale;
 - III. împrejurările în care ar fi necesară finanțarea din partea băncii centrale, valoarea necesară și perioada pentru care s-ar impune probabil o astfel de utilizare a finanțării din partea băncii centrale.

415. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă măsurile descrise în PUL sunt fezabile în contextul scenariilor de criză în care sunt prevăzute a fi luate. Acestea trebuie să ia în considerare factori precum:

- a. nivelul de coerență și interacțiune dintre simulările de criză ale instituției pentru lichiditate, planul său de urgență pentru lichiditate, indicatorii săi de alertă timpurie pentru lichiditate și, după caz, planul său de redresare legat de lichiditate;

- b. dacă măsurile stabilite în PUL prezintă posibilitatea de a permite instituției să reacționeze în mod corespunzător la o serie de posibile scenarii de criză severă de lichiditate, inclusiv criză la nivelul instituției și al pieței, precum și o eventuală interacțiune între acestea și dacă măsurile stabilite în PUL sunt cuantificate în mod prudent sub aspectul capacității de generare a lichidității în condiții de criză și al timpului necesar pentru punerea acestora în practică, ținând cont de cerințele operaționale cum ar fi depunerea de garanții reale la o bancă centrală.

416. Autoritățile competente trebuie să evalueze caracterul adecvat al cadrului de administrare a activității instituției în privința PUL. Acestea trebuie să ia în considerare factori precum:

- a. caracterul adecvat al procedurilor de comunicare și prioritizare, cu detalierea timpului și a modului în care poate și trebuie activată fiecare măsură;
- b. dacă instituția are politici și proceduri adecvate în ceea ce privește comunicarea în cadrul instituției și cu părțile externe;
- c. gradul de coerență dintre PUL⁴⁷ și planurile instituției de continuitate a activității.

Planurile de finanțare

417. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă planul de finanțare este fezabil și adecvat în ceea ce privește natura, amploarea și complexitatea instituției, activitățile sale actuale și cele previzionate, precum și profilul său de lichiditate și de finanțare. Acestea trebuie să ia în considerare factori precum:

- a. dacă planul de finanțare ia în considerare scenarii alternative. Autoritățile competente trebuie să acorde o atenție deosebită robusteții planului pentru sprijinirea activităților economice preconizate în scenarii negative;
- b. schimbarea preconizată a profilului de finanțare a instituției, determinată de punerea în practică a planului de finanțare, precum și dacă aceasta este adecvată date fiind activitățile și modelul de afaceri al instituției;
- c. dacă planul de finanțare susține orice progrese necesare și dorite în profilul de finanțare al instituției;
- d. propria opinie asupra activității comerciale (și a schimbărilor aferente) planificate de către instituții în cadrul jurisdicției acestora la nivel agregat, și ce înseamnă aceasta pentru fezabilitatea planurilor de finanțare individuale; și
- e. dacă planul de finanțare este:
 - I. integrat în planul strategic general al instituției;
 - II. conform cu modelul de afaceri;
 - III. conform cu apetitul său la riscul de lichiditate;

418. În plus, autoritățile competente pot lua în considerare:

⁴⁷ În cazul în care PUL este pe deplin integrat în planul de redresare, va fi inclus în scorul CGR pentru lichiditate. În cazul în care PUL nu este inclus în planul de redresare și cele două documente sunt separate, PUL trebuie analizat separat.

- a. dacă instituția analizează în mod adecvat și cunoaște caracterul adecvat și adecvarea planului de finanțare date fiind pozițiile de lichiditate și de finanțare actuale ale instituției, precum și dezvoltarea previzionată a acestora. În cadrul acesteia, autoritățile competente pot lua în considerare dacă conducerea superioară a instituției poate explica de ce este fezabil planul de finanțare și care sunt punctele slabe ale acestuia;
 - b. politica instituției pentru stabilirea dimensiunilor de finanțare și a piețelor relevante pentru instituție (și dacă aceasta este adecvată);
 - c. orizontul de timp avut în vedere de către instituție pentru migrarea la un profil de finanțare diferit, dacă este necesar sau dorit, având în vedere că pot exista riscuri dacă migrarea spre starea finală este prea rapidă sau prea lentă;
 - d. dacă planul de finanțare conține diferite strategii și proceduri administrative clare pentru implementarea promptă a modificărilor strategice.
419. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă planul de finanțare al instituției este implementat în mod corespunzător. Acestea trebuie să ia în considerare cel puțin:
- a. dacă planul de finanțare este documentat și comunicat în mod adecvat tuturor angajaților relevanți;
 - b. dacă planul de finanțare este integrat în operațiunile curente ale instituției, mai ales în procesul decizional de finanțare.
420. În plus, autoritățile competente pot lua în considerare dacă instituția poate reconcilia planul de finanțare cu datele furnizate autorităților competente din modelul planului de finanțare.
421. Autoritățile competente trebuie să ia în considerare calitatea proceselor de monitorizare a punerii în aplicare a planului de finanțare ale instituției și capacitatea acesteia de a reacționa cu promptitudine la abateri. În cadrul acestei evaluări, autoritățile competente trebuie să țină cont de factori precum:
- a. calitatea actualizărilor aduse la cunoștința conducerii (superioare) cu privire la starea actuală a punerii în aplicare a planului de finanțare;
 - b. dacă planul de finanțare are în vedere implementarea de măsuri alternative de rezervă dacă există schimbări în condițiile pieței; și
 - c. politica și practica instituției privind revizuirea, testele *ex post* și actualizarea regulată a planului de finanțare atunci când acumularea efectivă a fondurilor diferă semnificativ de planul de finanțare.

8.5. Sinteza constatărilor, atribuirea scorului și măsurile de supraveghere

422. În urma evaluării menționate mai sus, autoritățile competente trebuie să își formeze o opinie cu privire la riscurile de lichiditate și de finanțare ale instituției, precum și la capacitatea resurselor de lichiditate ale acesteia de a acoperi sau atenua aceste riscuri. Acest punct de vedere trebuie să se reflecte într-o sinteză a constatărilor, însoțită de un scor pentru adecvarea

lichidității și a finanțării bazat pe considerațiile specificate în tabelul 17. Scorul pentru adecvarea lichidității și a finanțării trebuie să reflecte opinia autorităților competente cu privire la măsura în care resursele de lichiditate existente asigură o acoperire adecvată a riscurilor de lichiditate și de finanțare. Autoritățile competente pot lua în considerare utilizarea unor scoruri intermediare pentru riscul de lichiditate și de finanțare, dacă se consideră relevant.

423. La stabilirea scorului pentru adecvarea lichidității și a finanțării, autoritățile competente trebuie, după caz, să ia în considerare scorul capacității generale de redresare pentru lichiditate în planificarea redresării (slab, adecvat cu posibilitatea de îmbunătățire, satisfăcător), astfel cum se specifică la punctele 41-43 din Ghidul ABE privind capacitatea generală de redresare în planificarea redresării⁴⁸. Luarea în considerare a scorului general al capacității de redresare în contextul adecvării lichidității este relevantă în special în cazul unui scor general „slab” al capacității de redresare pentru lichiditate.

Tabelul 17. Considerații de supraveghere privind atribuirea unui scor pentru adecvarea lichidității și a finanțării

Scor de risc	Opinia de supraveghere	Considerații privind riscul inerent	Considerații privind procedurile adecvate de administrare și control
1	Există un risc scăzut de impact prudential semnificativ asupra instituției, având în vedere nivelul de risc inerent și procedurile de administrare și control.	<ul style="list-style-type: none"> Există un risc nesemnificativ/foarte mic asociat neconcordanțelor (de exemplu, între scadențe, monede). Dimensiunea și componența rezervei de lichidități este suficientă și adecvată. Nivelul celorlalți factori determinanți de risc de lichiditate (de exemplu, riscul reputațional, incapacitatea de a transfera lichiditatea în interiorul grupului) este nesemnificativ/foarte mic. Capacitatea de contrabalansare și rezervele de lichidități ale instituției sunt lejer peste cerințele cantitative de supraveghere și sunt prevăzute să rămână astfel în viitor. Nu se împiedică fluxul liber de lichidități dintre entități din cadrul grupului, după caz, sau toate entitățile au o capacitate de contrabalansare și rezerve de lichidități peste nivelul cerințelor de supraveghere. Există un risc nesemnificativ/foarte mic asociat profilului de finanțare al instituției sau sustenabilității sale. Riscul asociat stabilității finanțării este nesemnificativ. Alți factori determinanți de risc de finanțare (de exemplu, riscul reputațional, accesul la piețele de 	<ul style="list-style-type: none"> Există o concordanță între politica și strategia de administrare a riscului de lichiditate/finanțare ale instituției și strategia generală și apetitul la risc al acesteia. Cadrul organizațional pentru riscul de lichiditate și de finanțare este robust și conține responsabilități clare și o separare clară a sarcinilor între persoanele care își asumă riscuri și funcțiile de conducere și control. Sistemele de cuantificare, monitorizare și raportare a riscului de lichiditate și de finanțare sunt adecvate. Limitele interne și cadrul de control pentru riscul de lichiditate sunt solide și în concordanță cu strategia de administrare a riscurilor și apetitul la risc al instituției. Instituția are un plan de urgență plauzibil și credibil pentru lichiditate, cu potențial de eficacitate, dacă este necesar.

⁴⁸ EBA/GL/2023/06

Scor de risc	Opinia de supraveghere	Considerații privind riscul inerent	Considerații privind procedurile adecvate de administrare și control
		<p>finanțare) sunt nesemnificativi/foarte scăzuți.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Componenta și stabilitatea finanțării pe termen mai lung (> 1 an) prezintă un risc nesemnificativ/foarte mic în ceea ce privește activitățile și modelul de afaceri al instituției. • Capacitatea generală de redresare a instituției în ceea ce privește lichiditatea, astfel cum reiese din evaluarea de supraveghere, este „satisfăcătoare”. 	
2	Există un risc mic spre mediu de impact prudential semnificativ asupra instituției, având în vedere nivelul de risc inerent și procedurile de administrare și control.	<ul style="list-style-type: none"> • Neconcordanțele (de exemplu, între scadențe, monede) implică un risc scăzut spre mediu. • Riscul asociat dimensiunii și componentei rezervei de lichidități este mic spre mediu. • Nivelul celorlalți factori determinanți de risc de lichiditate (de exemplu, riscul reputațional, incapacitatea de a transfera lichiditatea în interiorul grupului) este mic spre mediu. • Capacitatea de contrabalansare și rezervele de lichidități ale instituției sunt peste cerințele cantitative de supraveghere, însă există riscul să nu rămână astfel în viitor. • Fluxul liber de lichidități între entitățile din cadrul grupului, după caz, este sau ar putea fi împiedicat marginal. • Riscul asociat profilului de finanțare al instituției și sustenabilității acestuia este mic spre mediu. • Riscul asociat stabilității finanțării este mic spre mediu. • Alți factori determinanți de risc de finanțare (de exemplu, riscul reputațional, accesul la piețele de finanțare) prezintă o importanță redusă spre medie. • Componenta și stabilitatea finanțării pe termen mai lung (> 1 an) prezintă un risc mic în ceea ce privește activitățile și modelul de afaceri al instituției. • Capacitatea generală de redresare a instituției în ceea ce privește lichiditatea, care rezultă din 	

Scor de risc	Opinia de supraveghere	Considerații privind riscul inerent	Considerații privind procedurile adecvate de administrare și control
		evaluarea de supraveghere, este „satisfăcătoare” sau „adecvată” cu posibilitatea de îmbunătățire”.	
3	Există un risc mediu spre mare de impact prudential semnificativ asupra instituției, având în vedere nivelul de risc inerent și procedurile de administrare și control.	<ul style="list-style-type: none"> • Neconcordanțele (de exemplu, între scadențe, monede) implică un risc mediu spre ridicat. • Riscul asociat dimensiunii și componenței rezervei de lichidități este mediu spre mare. • Nivelul celorlalți factori determinanți de risc de lichiditate (de exemplu, riscul reputațional, incapacitatea de a transfera lichiditatea în interiorul grupului) este mediu spre mare. • Capacitatea de contrabalansare și rezervele de lichidități ale instituției se deteriorează și/sau sunt sub cerințele cantitative de supraveghere și există preocupări cu privire la capacitatea instituției de a restabili cu promptitudine conformitatea cu aceste cerințe. • Fluxul liber de lichidități între entitățile din cadrul grupului, după caz, este împiedicat. • Riscul asociat profilului de finanțare al instituției și sustenabilității acestuia este mediu spre mare. • Riscul asociat stabilității finanțării este mediu spre mare. • Alți factori determinanți de risc de finanțare (de exemplu, riscul reputațional, accesul la piețele de finanțare) prezintă o importanță medie spre mare. • Componenta și stabilitatea finanțării pe termen mai lung (> 1 an) prezintă un risc mediu în ceea ce privește activitățile și modelul de afaceri al instituției. • Capacitatea generală de redresare a instituției în ceea ce privește lichiditatea, astfel cum reiese din evaluarea de supraveghere, este „adecvată” cu posibilitatea de îmbunătățire” sau „slabă”. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nu există o concordanță deplină între politica și strategia de administrare a riscului de lichiditate și de finanțare ale instituției și strategia generală și apetitul la risc al acesteia. • Cadrul organizațional pentru riscul de lichiditate și de finanțare nu conține o separare suficientă a responsabilităților și a sarcinilor între persoanele care își asumă riscuri și funcțiile de conducere și de control. • Sistemele de cuantificare, monitorizare și raportare a riscului de lichiditate și de finanțare nu sunt realizate cu suficientă acuratețe și frecvență. • Limitele interne și cadrul de control al riscului de lichiditate și de finanțare nu sunt în concordanță cu strategia instituției de administrare a riscurilor sau cu apetitul la risc al acesteia. • Instituția dispune de un plan de urgență privind lichiditatea care este puțin probabil să fie eficace, sau nu dispune de un astfel de plan, sau acesta este în mod evident inadecvat.
4	Există un risc ridicat de impact prudential semnificativ	<ul style="list-style-type: none"> • Neconcordanțele (de exemplu, între scadențe, monede) implică un risc ridicat. 	

Scor de risc	Opinia de supraveghere	Considerații privind riscul inerent	Considerații privind procedurile adecvate de administrare și control
	asupra instituției, având în vedere nivelul de risc inerent și procedurile de administrare și control.	<ul style="list-style-type: none"> Riscul asociat dimensiunii și componenței rezervei de lichidități este ridicat. Nivelul celorlalți factori determinanți de risc de lichiditate (de exemplu, riscul reputațional, incapacitatea de a transfera lichiditatea în interiorul grupului) este ridicat. Capacitatea de contrabalansare și rezervele de lichidități ale instituției se deteriorează rapid și/sau sunt sub cerințele cantitative de supraveghere și există preocupări serioase cu privire la capacitatea instituției de a restabili cu promptitudine conformitatea cu aceste cerințe. Este împiedicat serios fluxul liber de lichiditate dintre entități din cadrul grupului, după caz. Riscul asociat profilului de finanțare al instituției și sustenabilității acestuia este ridicat. Riscul asociat stabilității finanțării este ridicat. Alți factori determinanți de risc de finanțare (de exemplu, riscul reputațional, accesul la piețele de finanțare) prezintă o importanță mare. Componența și stabilitatea finanțării pe termen mai lung (> 1 an) prezintă un risc mare în ceea ce privește activitățile și modelul de afaceri al instituției. Capacitatea generală de redresare a instituției în ceea ce privește lichiditatea, astfel cum reiese din evaluarea de supraveghere, este „slabă”. 	

424. În urma atribuirii scorului pentru adecvarea lichidității și a finanțării menționat în secțiunea 8.5, autoritățile competente trebuie să stabilească dacă este necesar să precizeze cerințe specifice de lichiditate și finanțare pentru a acoperi riscurile pentru lichidități și finanțare la care este sau ar putea fi expusă o instituție.

425. Tabelul următor prezintă o listă neexhaustivă de măsuri de supraveghere calitative și cantitative pe care autoritățile competente le pot utiliza în cazul identificării unei deficiențe specifice. Autoritățile competente pot aplica măsuri de supraveghere suplimentare [inclusiv

măsuri cantitative în conformitate cu articolul 104 alineatul (1) litera (a) din Directiva 2014/36/UE] sau o combinație a acestora, dacă sunt considerate mai adecvate pentru remedierea deficiențelor identificate.

426. În cazul în care autoritățile competente stabilesc că ar putea fi necesare măsuri cantitative, ele trebuie să consulte orientările suplimentare din secțiunea următoare privind analiza comparativă și stabilirea măsurilor cantitative de lichiditate și finanțare.
427. Este important de menționat că o parte dintre măsurile menționate în tabelul 18 sunt de natură calitativă. Atunci când apar deficiențe fundamentale, în special în ceea ce privește gestionarea lichidităților și a finanțării, trebuie să se acorde prioritate măsurilor calitative, acolo unde este posibil.

Tabelul 18. Măsuri de supraveghere potențiale și neexhaustive pentru riscul de lichiditate și de finanțare

Măsuri de supraveghere potențiale pe care autoritățile competente le pot adopta în conformitate cu articolul 102, articolul 104 alineatul (1) literele (b), (e), (f), (j), (k), (i) și (n) și articolul 105 din Directiva 2013/36/UE, articolul 8 din Regulamentul delegat (UE) 2015/61 al Comisiei și articolul 428b alineatul (5) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013
A. să impună instituțiilor să dețină un indicator LCR mai mare decât nivelul minim reglementat care să fie suficient de mare încât să se atenueze suficient de mult deficiențele identificate;
B. să impună instituțiilor să aplice o perioadă minimă de supraviețuire suficient de lungă încât deficiențele identificate să fie atenuate în mod corespunzător;
C. să impună instituțiilor să dețină o valoare totală minimă de active lichide sau de capacitate de contrabalansare, astfel încât să permită atenuarea în mod suficient a deficiențelor identificate;
D. să impună instituțiilor să dețină un NSFR mai mare decât minimul de reglementare, care să fie suficient de mare încât să se atenueze suficient de mult deficiențele identificate;
E. să impună instituțiilor să dețină o sumă totală minimă de finanțare stabilă disponibilă, de o valoare care să permită atenuarea în mod suficient a deficiențelor identificate;
F. să impună cerințe de lichiditate specifice, inclusiv restricții cu privire la neconcordanța de scadențe dintre active și datorii;
G. să impună sancțiuni administrative sau alte măsuri administrative, inclusiv taxe prudențiale;
H. să impună cerințe privind concentrarea activelor lichide deținute, inclusiv: - cerințe privind componența profilului de active lichide al instituției față de contrapărți, monedă; și/sau - plafoane, limite sau restricții privind concentrările de finanțare.
I. să impună restricții privind neconcordanța contractuală sau comportamentală de scadențe pe termen scurt dintre active și datorii, inclusiv: - limite privind neconcordanța de scadențe (pe anumite perioade de timp) dintre active și datorii; - limite ale perioadelor minime de supraviețuire; și/sau - limite privind dependența de anumite surse de finanțare pe termen scurt, cum ar fi finanțarea de pe piața monetară.
J. să impună cerințe de raportare suplimentare sau mai frecvente cu privire la pozițiile de lichiditate, inclusiv: - frecvența raportării în scopuri de reglementare cu privire la LCR și/sau - frecvența și nivelul de detaliu al rapoartelor de lichiditate, cum ar fi „indicatorii suplimentari de monitorizare”.
K. să ia măsuri pentru a aborda deficiențele identificate în ceea ce privește capacitatea instituției de a identifica, a cuantifica, a monitoriza și a controla riscul de lichiditate, inclusiv prin: - creșterea capacității de simulare de criză pentru îmbunătățirea capacității acesteia de a identifica și de a cuantifica sursele materiale ale riscului de lichiditate pentru instituție; - sporirea capacității sale de a-și monetiza activele lichide;

Măsuri de supraveghere potențiale pe care autoritățile competente le pot adopta în conformitate cu articolul 102, articolul 104 alineatul (1) literele (b), (e), (f), (j), (k), (i) și (n) și articolul 105 din Directiva 2013/36/UE, articolul 8 din Regulamentul delegat (UE) 2015/61 al Comisiei și articolul 428b alineatul (5) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013

- consolidarea planului de urgență de lichiditate și a cadrului de indicatori de avertizare timpurie pentru lichiditate; și/sau
- sporirea raportării către organul de conducere și conducerea superioară a instituției a informațiilor privind administrarea lichidității.

L. să solicite luarea de măsuri pentru modificarea profilului de finanțare al instituției, inclusiv:

- reducerea dependenței sale de anumite piețe de finanțare (potențial volatile), cum ar fi finanțarea interbancară;
- reducerea concentrării profilului său de finanțare în privința contrapărților, a vârfurilor din profilul de scadențe pe termen lung, (a neconcordanțelor) de monede etc.; și/sau
- reducerea valorii activelor grevate cu sarcini, cu o posibilă diferențiere între grevarea totală și supragarantarea reală (de exemplu, pentru obligațiuni acoperite, apeluri în marjă).

M. să solicite o raportare suplimentară sau mai frecventă cu privire la pozițiile de finanțare ale instituției, inclusiv:

- frecvența crescută a raportării relevante în scopuri de reglementare pentru monitorizarea profilului de finanțare (cum ar fi raportul NSFR și „indicatorii de monitorizare suplimentari”) și/sau
- frecvența crescută a raportării asupra planului de finanțare al instituției către supraveghetori.

N. să solicite luarea de măsuri pentru abordarea deficiențelor identificate în privința controlului riscului de finanțare exercitat de către instituție, inclusiv:

- îmbunătățirea raportării cu privire la riscul de finanțare către organul de conducere și conducerea superioară;
- restabilirea sau consolidarea planului de finanțare; și/sau
- stabilirea de limite pentru apetitul acesteia la risc;
- sporirea capacităților de simulare de criză ale instituției, printre altele, prin solicitarea la adresa instituției de a acoperi o perioadă de criză mai mare.

428. Atunci când stabilesc cerințe de supraveghere structurale pe termen lung, autoritățile competente trebuie să ia în considerare necesitatea unor cerințe suplimentare de lichidități și/sau de fonduri proprii pe termen scurt/mediu ca soluție provizorie pentru diminuarea riscurilor persistente până când cerințele structurale produc efectele dorite.

429. Atunci când ajung la concluzia că există un risc ridicat să crească semnificativ costul finanțării instituției, autoritățile competente trebuie să ia în considerare să solicite modificări ale structurii de finanțare pentru a atenua riscul legat de costul finanțării sau chiar adoptarea unor măsuri privind fondurile proprii (așa cum se prevede la Titlul 7) pentru a compensa impactul asupra contului de profit și pierdere, dacă instituția nu poate transfera costurile crescute de finanțare către clienții săi.

8.6. Evaluarea comparativă și stabilirea cerințelor cantitative de lichiditate și finanțare

Stabilirea cerințelor de lichiditate și de finanțare cantitative specifice

430. Pentru a sprijini atribuirea scorului pentru adecvarea lichidității și a finanțării și pentru a calibra cerințele cantitative specifice acolo unde se consideră că este necesar (de exemplu, oricare

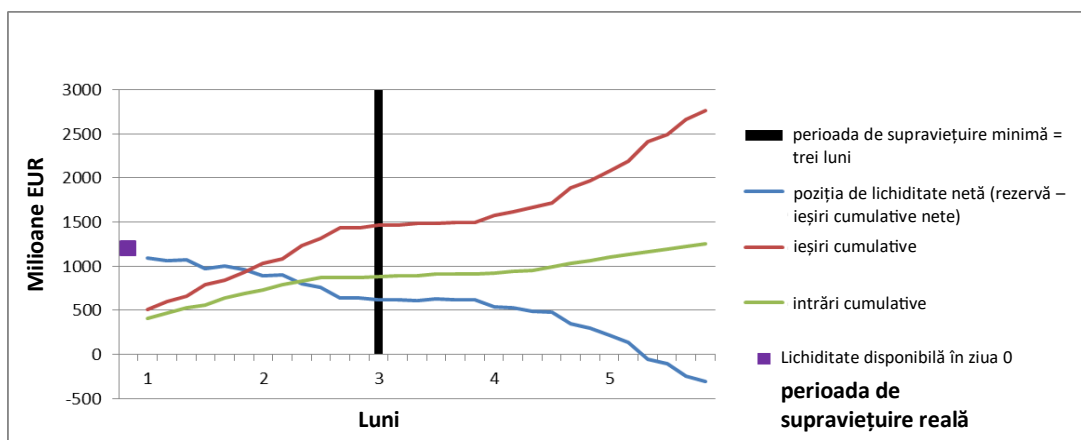
dintre măsurile menționate în tabelul 18 de mai sus care sunt cantitative), autoritățile competente trebuie să ia în considerare sistemele de referință de supraveghere privind lichiditatea și finanțarea ca instrumente cantitative. Acestea trebuie să fie utilizate pentru a asigura un sistem de referință prudent, coerent, transparent și comparabil cu care să se calculeze și să se compare cerințe de lichiditate cantitative specifice pentru instituții cu modele de afaceri și profiluri de risc similare. La elaborarea sistemelor de referință de supraveghere, autoritățile competente trebuie să se bazeze pe evaluarea de supraveghere privind riscurile pentru lichidități și finanțare, precum și pe rezultatele simulărilor de criză pentru lichiditate în scopuri de supraveghere.

431. Autoritățile competente trebuie să utilizeze sistemul de referință cel mai adecvat pentru modelul de afaceri al instituției, analizând cu atenție rezultatul obținut în urma comparării cu acest sistem pentru a ține seama, acolo unde este necesar, de aspectele specifice modelului de afaceri. Atunci când iau în considerare sistemele de referință de supraveghere pentru stabilirea de cerințe specifice de lichiditate, autoritățile competente trebuie să explice instituției raționamentul și principiile generale care stau la baza sistemelor de referință.
432. Autoritățile competente trebuie să evalueze caracterul adecvat al oricăror sisteme de referință aplicate instituțiilor și să le revizuiască și să le actualizeze în permanență prin prisma experienței de aplicare a acestora.
433. Unele dintre datele-cheie introduse în sistemele de referință ale autorității competente pentru cuantificarea cerințelor cantitative specifice de lichiditate sau de finanțare vor fi datele colectate în urma raportării de supraveghere conform articolului 415 din Regulamentul (UE) nr. 575/2013, acoperind lichiditatea și finanțarea stabilă individuală și consolidată și indicatorii suplimentari de monitorizare a lichidității.
434. Mai jos sunt date unele exemple de posibile abordări:
 - a. Exemplul 1: Instituția cu o rezervă inițială de lichidități de 1 200 milioane EUR. Intrările și ieșirile cumulative estimate în condiții de criză sunt previzionate pentru un orizont de timp de cinci luni. Pe acest orizont de timp, instituția recurge la rezerva de lichidități de fiecare dată când intrările scad sub nivelul ieșirilor. Rezultatul este că, în condițiile de criză prevăzute, instituția ar putea supraviețui timp de 4,5 luni, ceea ce înseamnă o perioadă mai mare decât perioada de supraviețuire minimă stabilită de supraveghetori (în acest exemplu, trei luni).

Tabelul 19. Exemplu care ilustrează sistemul de referință pentru cuantificarea lichidității

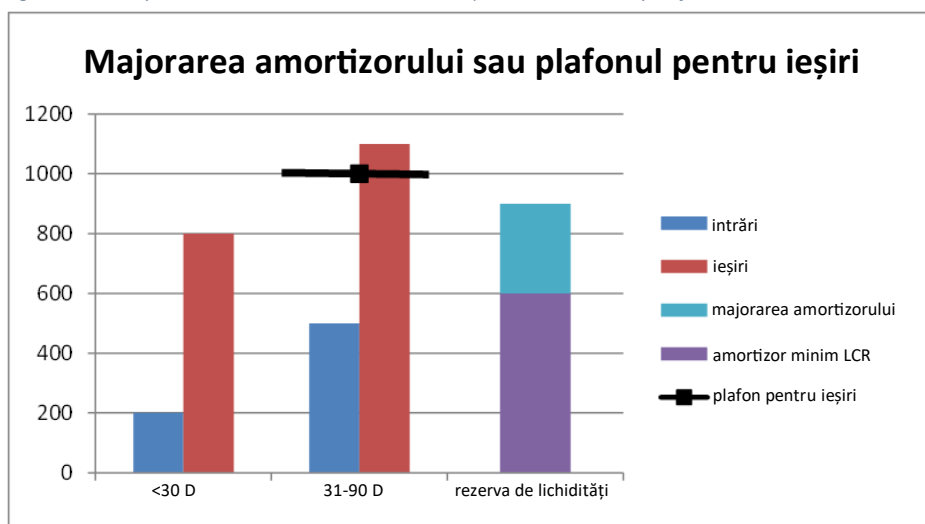
Orizont de timp în luni	ieșiri cumulative	intrări cumulative	ieșiri cumulative nete	poziția de lichiditate netă (rezervă – ieșiri cumulative nete)	Lichiditate disponibilă în ziua 0
					1 200
1	511	405	106	1 094	
	598	465	133	1 067	
	659	531	128	1 072	
	787	563	224	976	
	841	642	199	1 001	
	933	693	240	960	
2	1 037	731	306	894	
	1 084	788	295	905	
	1 230	833	397	803	
	1 311	875	435	765	
	1 433	875	558	642	
	1 440	876	564	636	
3	1 465	882	583	617	
	1 471	889	582	618	
	1 485	891	594	606	
	1 485	911	574	626	
	1 492	916	576	624	
	1 493	916	577	623	
4	1 581	918	663	537	
	1 618	945	673	527	
	1 666	956	710	490	
	1 719	993	726	474	
	1 885	1 030	856	344	
	1 965	1 065	900	300	
5	2 078	1 099	980	220	
	2 192	1 131	1 061	139	Perioada de supraviețuire
	2 415	1 163	1 252	-52	
	2 496	1 194	1 302	-102	
	2 669	1 224	1 445	-245	
	2 764	1 253	1 511	-311	

Figura 4. Exemplu care ilustrează stabilirea cerinței cantitative specifice de lichiditate

- b. Exemplul 2: Perioada de supraviețuire minimă de supraveghere este stabilită la trei luni. Ca măsură alternativă pentru stabilirea unei perioade de supraviețuire minime, care poate să abordeze și problema de supraveghere privind diferența inacceptabil de mare dintre intrări și ieșiri, se stabilește un plafon pentru ieșiri. În figura de mai jos, mecanismul de stabilire a unui plafon pentru ieșiri este ilustrat prin bara orizontală de culoare neagră. Se impune reducerea de către instituție a ieșirilor acestora la un nivel inferior plafonului. Plafonul poate fi stabilit pentru una sau mai multe perioade de timp și pentru ieșiri nete (în urma corectării intrărilor) sau ieșiri brute. În a treia coloană se prezintă alternativa adăugării unei cerințe privind amortizorul.

Figura 5. Exemplu care ilustrează stabilirea cerințelor cantitative specifice

435. În cazul în care autoritățile competente nu și-au elaborat propriul sistem de referință pentru cuantificarea cerințelor cantitative specifice de lichiditate, acestea pot aplica un sistem de referință utilizând etapele următoare, în special în cazul riscului de lichiditate:

- a. efectuarea unei analize comparative, în condiții de criză, a ieșirilor nete de numerar și a activelor lichide eligibile pe o serie de orizonturi de timp: până la o lună (inclusiv peste

- noapte), de la o lună la trei luni și de la trei luni la un an; în acest scop, autoritățile competente trebuie să realizeze proiecții privind ieșirile nete (ieșiri și intrări brute);
- b. capacitatea de contrabalansare pe diferite tranșe de scadență în condiții de criză (de exemplu, evaluarea prudentă în condițiile unor ipoteze de criză pentru active lichide comparativ cu evaluarea actuală în condiții normale și după o ajustare a valorii), elaborând o bandă de scadență în condiții de criză pentru anul următor;
 - c. estimarea perioadei de supraviețuire a instituției, pe baza evaluării scării de scadențe în situații de criză;
 - d. stabilirea perioadei de supraviețuire minime dorite/de supraveghere, ținând cont de profilul de risc al instituției și de condițiile comerciale și macroeconomice;
 - e. dacă perioada de supraviețuire minimă dorită/de supraveghere depășește perioada de supraviețuire actuală a instituției, autoritățile competente pot estima cantități suplimentare de active lichide (rezerve de lichidități suplimentare) care să fie deținute de către instituție pentru a-și extinde perioada de supraviețuire la limita minimă impusă.

Exprimarea cerințelor de lichiditate și de finanțare cantitative specifice

436. Pentru a exprima cerințele cantitative specifice de lichiditate, autoritățile competente trebuie să recurgă la următoarele abordări, cu excepția cazului în care o altă abordare este considerată mai adecvată în circumstanțe specifice:
- a. Abordarea 1 – presupune un indicator LCR mai mare decât nivelul minim reglementat care să fie suficient de mare încât să se atenueze suficient de mult deficiențele identificate.
 - b. Abordarea 2 – presupune o perioadă de supraviețuire minimă, care să fie suficient de lungă încât să se atenueze suficient de mult deficiențele identificate; perioada de supraviețuire poate fi stabilită direct, ca cerință, sau indirect, prin stabilirea unui plafon pentru volumul ieșirilor pe perioadele de timp relevante luate în calcul; autoritățile competente pot solicita diferite tipuri de active lichide (de exemplu, active eligibile pentru bănci centrale) pentru a acoperi riscurile neacoperite (în mod corespunzător) de indicatorul LCR.
 - c. Abordarea 3 – presupune o valoare totală minimă de active lichide sau capacitate de contrabalansare, fie ca valoare totală minimă, fie ca valoare minimă în plus față de nivelul minim reglementat aplicabil, care să fie suficient de mare încât să se atenueze suficient de mult deficiențele identificate; autoritățile competente pot stabili cerințe pentru componența activelor lichide, inclusiv cerințe operaționale (de exemplu, convertibilitatea directă în numerar sau depozite de active lichide la banca centrală).
437. Pentru a articula în mod corespunzător cerințele cantitative specifice de finanțare stabilă, autoritățile competente trebuie să utilizeze una dintre următoarele abordări, cu excepția cazului în care o altă abordare este considerată mai adecvată în circumstanțe specifice:
- a. Abordarea 4 – necesită un NSFR mai mare decât minimul de reglementare, care să fie suficient de mare încât să se atenueze suficient de mult deficiențele identificate.

- b. Abordarea 5 – necesită un quantum total minim al finanțării stabile disponibile, fie ca valoare totală minimă, fie ca valoare minimă peste minimul reglementat aplicabil, care să fie suficient de mare încât să se atenueze suficient de mult deficiențele identificate.

438. Autoritățile competente trebuie să structureze cerințele cantitative de lichiditate sau de finanțare astfel încât să se obțină rezultate prudențiale coerente la nivel general în rândul instituțiilor, ținând cont de faptul că tipurile de cerințe pot fi diferite de la o instituție la alta datorită împrejurărilor individuale ale acestora. Pe lângă cantitate, structura trebuie să indice componența și natura prevăzută a cerinței. În toate cazurile, aceasta trebuie să indice cerința de supraveghere și orice cerințe aplicabile din Directiva 2013/36/UE. Rezervele de lichidități și capacitatea de contrabalansare deținută de instituție pentru respectarea cerințelor de supraveghere trebuie să fie la dispoziția instituției pentru a fi utilizate în perioade de criză.
439. Autoritățile competente trebuie să se asigure că instituția le notifică imediat dacă nu îndeplinește cerințele sau dacă nu se așteaptă să îndeplinească cerințele pe termen scurt. Notificarea trebuie să fie însoțită de un plan elaborat de instituție pentru restabilirea în timp util a conformității cu cerințele. Autoritățile competente trebuie să evalueze fezabilitatea planului și să ia măsuri de supraveghere adecvate dacă planul nu este considerat fezabil. În cazul în care planul este considerat fezabil, autoritățile competente trebuie: să stabilească orice măsuri de supraveghere provizorii necesare în funcție de împrejurările instituției; să monitorizeze implementarea planului de restabilire a conformității și să monitorizeze cu atenție poziția de lichiditate a instituției, solicitând instituției să crească frecvența de raportare, dacă este necesar.
440. Fără a aduce atingere celor de mai sus, autoritățile competente pot stabili și cerințe calitative sub forma restricțiilor/plafoanelor/limitelor pentru neconcordanțe, concentrări, apetitul la risc, restricții cantitative pentru emiterea de credite garantate etc. în conformitate cu criteriile prevăzute la Titlul 9 din Ghid.
441. Mai jos sunt date unele exemple de diferite abordări pentru structura cerințelor cantitative specifice de lichiditate:

Exemplu de exprimare a cerințelor specifice

Începând cu 1 ianuarie 2025 și până la alte dispoziții contrare, Banca X trebuie:

- a. Abordarea 1 – să se asigure că deține în permanență o capacitate de contrabalansare de cel puțin 125 %, de exemplu, din ieșirile sale nete de lichiditate măsurate prin LCR.
- b. Abordarea 2 – să se asigure că din capacitatea sa de contrabalansare rezultă în permanență o perioadă de supraviețuire de cel puțin trei luni, măsurată prin simulările de criză interne de lichiditate/banda de scadență/indicatori specifici dezvoltați de către supraveghetor.
- c. Abordarea 3:
 - să se asigure că deține în permanență o capacitate de contrabalansare de cel puțin X miliarde de euro; sau

- să se asigure că capacitatea sa de contrabalansare este în permanență cu cel puțin X miliarde de euro în plus față de cerința minimă conform LCR.
- d. Abordarea 4 – să se asigure că deține în permanență finanțare stabilă de cel puțin 125 %, de exemplu, din finanțarea stabilă necesară măsurată prin NSFR.
- e. Abordarea 5:
 - să se asigure că finanțarea sa stabilă disponibilă este în permanență de cel puțin X miliarde de euro; sau
 - să se asigure că finanțarea sa stabilă disponibilă este în permanență cu cel puțin X miliarde de euro în plus față de cerința minimă în conformitate cu NSFR.

Titlul 9. Evaluarea generală SREP și comunicarea

9.1. Considerații generale

442. Prezentul titlu vizează modul în care constatările evaluărilor fiecărui element al SREP sunt integrate în evaluarea generală SREP, precum și modul în care este comunicat rezultatul respectiv – inclusiv exprimarea și justificarea cerințelor privind fondurile proprii și a orientărilor. De asemenea, abordează modul în care măsurile de supraveghere neexhaustive enumerate la sfârșitul fiecărei secțiuni și al fiecărui titlu relevant din prezentul ghid interacționează cu alte cadre relevante (și anume, măsurile de intervenție timpurie, evaluările autorităților de rezoluție, măsurile macroprudențiale și combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului).

9.2. Evaluarea generală SREP

443. La stabilirea evaluării generale SREP, autoritățile competente trebuie să ia în considerare constatările evaluărilor elementelor SREP, în special:

- a. riscurile la care este expusă sau poate fi expusă instituția;
- b. probabilitatea ca cadrul de administrare, deficiențele de control și/sau modelul de afaceri sau strategia instituției să amplifice sau să atenueze aceste riscuri, ori să expună instituția la surse noi de risc;
- c. dacă fondurile proprii și resursele de lichiditate ale instituției asigură o acoperire sigură a acestor riscuri;
- d. o eventuală interacțiune pozitivă și negativă între elemente (de exemplu, autoritățile competente pot considera o poziție solidă de capital drept un posibil factor de diminuare a anumitor probleme identificate în privința lichidității și a finanțării sau, în schimb, faptul că o poziție de capital precară poate exacerba preocupările în acest domeniu).

444. Pe baza acestor considerații, autoritățile competente trebuie să stabilească viabilitatea instituției, care este definită ca fiind apropierea acesteia de un punct de neviabilitate în funcție de gradul de adecvare a fondurilor proprii și a resurselor de lichiditate, cadrul de administrare, procedurile de control și/sau modelul de afaceri sau strategia pentru a acoperi riscurile la care este expusă sau este susceptibilă de a fi expusă aceasta. Ca urmare a celor stabilite, autoritățile competente trebuie:

- a. să ia toate măsurile de supraveghere necesare pentru a răspunde preocupărilor;

- b. să stabilească asigurarea de resurse și de planificare de supraveghere viitoare pentru instituție, inclusiv dacă trebuie planificate activități specifice de supraveghere pentru instituție ca parte din Programul de supraveghere prudentială;
- c. să stabilească necesitatea unor măsuri de intervenție timpurie, astfel cum se menționează la articolul 27 din Directiva 2014/59/UE;
- d. să stabilească dacă instituția poate fi considerată a fi „în curs de a intra în dificultate sau este susceptibilă de a intra în dificultate” în sensul articolului 32 din Directiva 2014/59/UE.

445. Evaluarea generală SREP trebuie să se reflecte într-un scor pentru viabilitate bazat pe considerațiile specificate în tabelul 20 și documentate în mod clar într-o sinteză anuală a evaluării generale SREP. Această sinteză anuală trebuie să includă de asemenea scorul general SREP și scorurile pentru elementele SREP, precum și orice constatări de supraveghere emise în cursul ultimelor 12 luni.

Tabelul 20. Considerații de supraveghere pentru atribuirea scorului general SREP

Scor	Opinia de supraveghere	Considerații
1	Riscurile identificate prezintă un nivel mic de risc pentru viabilitatea instituției.	<ul style="list-style-type: none"> Modelul de afaceri și strategia instituției nu reprezintă un factor de îngrijorare. Cadrul de administrare a activității și mecanismele de control la nivelul instituției nu reprezintă un factor de îngrijorare. Riscurile pentru capital și lichiditate ale instituției reprezintă un risc nesemnificativ/risc foarte mic de impact prudential semnificativ. Compoziția și cantitatea fondurilor proprii deținute nu reprezintă un factor de îngrijorare. Poziția de lichiditate și profilul de finanțare nu reprezintă un factor de îngrijorare. Nu există preocupări semnificative cu privire la credibilitatea și fezabilitatea planului de redresare al instituției.
2	Riscurile identificate prezintă un nivel de risc mic spre mediu pentru viabilitatea instituției.	<ul style="list-style-type: none"> Există un nivel mic spre mediu de îngrijorare privind strategia și modelul de afaceri al instituției. Există un nivel mic spre mediu de îngrijorare privind cadrul de administrare a activității și mecanismele de control la nivelul instituției. Există un nivel de risc mic spre mediu cu un impact prudential semnificativ cauzat de riscurile pentru capital și lichiditate. Există un nivel mic spre mediu de îngrijorare privind compoziția și cantitatea fondurilor proprii deținute de instituție. Există un nivel mic spre mediu de îngrijorare privind poziția de lichiditate și/sau profilul de finanțare al instituției. Există un nivel mic spre mediu de îngrijorare privind credibilitatea și fezabilitatea planului de redresare al instituției.
3	Riscurile identificate prezintă un nivel de risc mediu spre mare pentru viabilitatea instituției.	<ul style="list-style-type: none"> Există un nivel mediu spre mare de îngrijorare privind modelul de afaceri și strategia instituției. Există un nivel mediu spre mare de îngrijorare privind cadrul de administrare a activității și mecanismele de control la nivelul instituției.

Scor	Opinia de supraveghere	Considerații
		<ul style="list-style-type: none"> Există un nivel de risc mediu spre mare cu un impact prudențial semnificativ cauzat de riscurile pentru capital și lichiditate. Există un nivel mediu spre mare de îngrijorare privind compoziția și cantitatea fondurilor proprii deținute de instituție. Există un nivel mediu spre mare de îngrijorare privind poziția de lichiditate și/sau profilul de finanțare al instituției. Există un nivel mediu spre mare de îngrijorare privind credibilitatea și fezabilitatea planului de redresare al instituției.
4	Riscurile identificate prezintă un nivel ridicat de risc pentru viabilitatea instituției.	<ul style="list-style-type: none"> Există un nivel ridicat de îngrijorare privind modelul de afaceri și strategia instituției. Există un nivel ridicat de îngrijorare privind cadrul de administrare a activității și mecanismele de control la nivelul instituției. Există un nivel ridicat de risc al unui impact prudențial semnificativ cauzat de riscurile pentru capital și lichiditate. Există un nivel ridicat de îngrijorare privind compoziția și cantitatea fondurilor proprii deținute de instituție. Există un nivel ridicat de îngrijorare privind poziția de lichiditate și/sau profilul de finanțare al instituției. Există un nivel ridicat de îngrijorare privind credibilitatea și fezabilitatea planului de redresare al instituției.

446. Atunci când se stabilește dacă instituția este „în curs de a intra în dificultate sau este susceptibilă de a intra în dificultate”, astfel cum se reflectă în scorul general SREP „F”, autoritățile competente trebuie să intre în legătură cu autoritățile de rezoluție pentru a se consulta cu privire la constatările emise în urma procedurii prevăzute la articolul 32 din Directiva 2014/59/UE.

9.3. Comunicarea rezultatelor evaluării SREP

447. Autoritățile competente trebuie să comunice în scris instituției, în conformitate cu modelul de angajament SREP prevăzut în secțiunea 2.4, rezultatul evaluării SREP. Comunicarea trebuie adresată organului de conducere al instituției.

448. Comunicarea rezultatelor evaluării SREP către instituții și, dacă este cazul, către alte autorități competente sau autorități de rezoluție, trebuie să includă cel puțin următoarele elemente:

- nivelul relevant de aplicare, data și data aplicării evaluării SREP, precum și datele de referință pentru informațiile utilizate la pregătirea evaluării, în conformitate cu articolul 10 din Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 710/2014 al Comisiei;
- o descriere a rezultatelor SREP, inclusiv o sinteză a evaluării, constatările semnificative ale autorității de supraveghere și scorul general SREP. Atunci când instituția trebuie să ia măsuri de remediere pentru anumite elemente sau subelemente SREP, autoritățile competente trebuie să ia în considerare includerea unui interval de timp adecvat pentru remediere și partajarea scorului pentru aceste elemente și subelemente, după caz;

- c. nivelul și calitatea necesare ale P2R, în conformitate cu procesul și criteriile specificate la Titlul 7, inclusiv justificarea specifică instituției pentru stabilirea cerințelor, separat pentru riscul asociat folosirii excesive a efectului de levier și pentru alte tipuri de riscuri. Justificarea trebuie să ofere o indicație clară a factorilor determinanți de risc semnificativi care contribuie la P2R. În cazul unor modificări relevante ale cadrului de reglementare privind stabilirea valorii P1R aplicabile unei instituții, comunicarea trebuie să includă rezultatul evaluării efectuate în conformitate cu punctul 294 din Titlul 7. Pentru a justifica P2R, autoritățile competente trebuie:
- să facă trimitere, în măsura posibilului, la categoriile și subcategoriile/elementele de risc descrise la Titlul 6 și la secțiunile 7.2 și 7.3, ținând seama de definițiile existente ale tipurilor specifice de risc din legislația aplicabilă, cu scopul de a asigura comparabilitatea generală între instituții;
 - să identifice principalele deficiențe care trebuie acoperite de aceste cerințe până la remedierea lor în conformitate cu punctul 320.
- d. comunicând nivelul necesar de capital și calitatea cerințelor privind Pilonul 2 în conformitate cu punctul anterior, autoritățile competente trebuie:
- să comunice cerința TSCR a instituției ca procent (rată) din TREA, defalcată pe componente ale cerinței. TSCR trebuie exprimată folosind următoarea formulă:
$$rata\ TSCR = \frac{TSCR}{TREA}$$
 - să comunice cerința TSLRR a instituției ca proporție (rată) din expunerea indicatorului efectului de levier (LRE), defalcată în funcție de componența cerinței. TSLRR trebuie exprimată folosind următoarea formulă:
$$rata\ TSLRR = \frac{TSLRR}{LRE}$$
 - să comunice cerința globală de capital (OCR) a instituției și părțile sale componente – cerințele de fonduri proprii din pilonul 1, P2R și cerințele privind amortizorul – ca proporție (rată) din TREA, defalcată pe componente ale cerinței;
 - să comunice indicatorul efectului de levier (OLRR) și părțile sale componente – cerința de fonduri proprii pentru indicatorul efectului de levier, P2R-LR și cerința amortizorului pentru indicatorul efectului de levier al G-SII – ca proporție (rată) din LRE, defalcate în funcție de componența cerinței.
- e. Nivelul și calitatea preconizate ale P2G și P2G-LR, în conformitate cu procesul și criteriile specificate în secțiunea 7.6, atunci când determinarea acestora conduce la o valoare pozitivă, inclusiv:
- toți indicatorii fondurilor proprii aplicabili afectați de P2G (CET1, T1 și totalul fondurilor proprii) și cerința privind indicatorul efectului de levier afectată de P2G-LR, precum și faptul că fondurile proprii deținute în scopul P2G nu pot fi utilizate pentru a îndeplini vreuna dintre componentele OCR și că P2G-LR nu poate fi utilizat pentru a îndeplini vreuna dintre componentele OLRR;
 - termenele relevante pentru înființarea sa;

- iii. justificarea specifică instituției pentru stabilirea orientărilor și principalele elemente ale metodologiei utilizate;
- iv. reacția potențială a autorităților de supraveghere în situațiile în care nu sunt îndeplinite P2G și P2G-LR.
- f. o declarație privind nivelul de lichiditate înregistrat și orice cerințe specifice privind lichiditatea, care sunt stabilite de autoritatea competentă, altele decât cele prevăzute la articolul 4 alineatul (2) din Regulamentul delegat (UE) 2015/61 al Comisiei și la articolul 428b alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013, inclusiv motivele specifice instituției pentru aceste cerințe;
- g. dacă este cazul, o declarație privind alte măsuri de supraveghere, fie ele calitative sau cantitative, inclusiv măsurile de intervenție timpurie, pe care autoritatea competentă intenționează să le ia.

9.4. Reacția de supraveghere la o situație în care cerințele TSCR sau OCR nu sunt îndeplinite

449. TSCR stabilită în conformitate cu prezentul ghid și comunicată în evaluarea SREP reprezintă o cerință obligatorie din punct de vedere juridic pe care instituțiile trebuie să o îndeplinească în orice moment, inclusiv în condiții de criză. Dacă cerința TSCR nu mai este îndeplinită, autoritățile competente trebuie să aibă în vedere competențele de intervenție suplimentare, conform Directivelor 2013/36/UE și 2014/59/UE, inclusiv retragerea autorizației conform articolului 18 litera (d) din Directiva 2013/36/UE, punerea în aplicare a măsurilor de intervenție timpurie în conformitate cu articolul 27 din Directiva 2014/59/UE, constatarea faptului că o instituție este în curs de a intra în dificultate sau este susceptibilă de a intra în dificultate, în conformitate cu articolul 32 alineatul (4) punctul 4a din Directiva 2014/59/UE și cu orientările relevante și măsurile de rezoluție conform directivei respective. Când își exercită aceste competențe, autoritățile competente trebuie să analizeze dacă măsurile sunt proporționale cu circumstanțele și cu opinia lor cu privire la modul în care situația poate evolua.
450. De asemenea, autoritățile competente trebuie să monitorizeze dacă instituțiile respectă OCR. Dacă este necesar, autoritățile competente trebuie să ia măsuri pentru a se asigura că instituțiile respectă cerințele prevăzute la articolele 141-142 din Directiva 2013/36/UE.

9.5. Reacția de supraveghere la o situație în care orientarea P2G nu este respectată

451. Autoritățile competente trebuie să monitorizeze dacă valoarea fondurilor proprii estimată în conformitate cu P2G este stabilită și menținută de instituție de-a lungul timpului. Când fondurile proprii ale instituției scad sau sunt susceptibile să scadă sub nivelul stabilit de P2G, autoritatea competentă se poate aștepta ca instituția să o notifice și să pregătească un plan de capital revizuit. În această notificare, instituția trebuie să explice ce consecințe adverse sunt

susceptibile să o forțeze să facă acest lucru și ce acțiuni sunt preconizate pentru eventuala restaurare a conformității cu P2G, în cadrul unui dialog prudential avansat.

452. Există în general trei situații avute în vedere de o autoritate competentă, în care o instituție poate să nu îndeplinească orientările P2G:

- a. Când nivelul fondurilor proprii scade sub nivelul P2G (rămânând însă deasupra nivelului OCR) în circumstanțe specifice instituției sau externe în care s-au materializat riscurile pe care P2G avea rolul de a le acoperi, autoritatea competentă poate permite instituției să funcționeze temporar sub nivelul P2G, cu condiția ca planul de capital revizuit să fie considerat credibil, conform criteriilor stabilite în secțiunea 7.7. Autoritatea competentă poate lua în considerare, de asemenea, ajustarea nivelului P2G, după caz.
- b. Când nivelul fondurilor proprii scade sub nivelul P2G (rămânând însă deasupra nivelului OCR) în circumstanțe specifice instituției sau externe în urma materializării unor riscuri pe care P2G nu avea rolul de a le acoperi, autoritățile competente se pot aștepta ca instituția să ridice nivelul fondurilor proprii la nivelul P2G într-un interval de timp corespunzător.
- c. Când instituția nu ține seama de P2G, nu le încorporează în cadrul său de administrare a riscurilor sau nu stabilește fonduri proprii care să respecte P2G în termenul relevant stabilit de autoritatea competentă, aceasta poate determina autoritățile competente să aplice măsuri de supraveghere suplimentare, așa cum se arată în tabelul 16.

În cazul în care nu s-a acordat permisiunea de a funcționa sub nivelul P2G, astfel cum se menționează la litera (a), iar fondurile proprii ale instituției sunt în mod repetat sub nivelul P2G, autoritatea trebuie să impună P2R în conformitate cu Titlul 7.

453. Prin derogare de la răspunsurile de supraveghere specifice prevăzute la punctul precedent, autoritățile competente pot avea în vedere punerea în aplicare a măsurilor de supraveghere de capital și suplimentare prevăzute la Titlul 7, atunci când acestea sunt considerate mai adecvate pentru a aborda motivele scăderii fondurilor proprii sub nivelul stabilit de P2G.

9.6. Interacțiunea dintre evaluarea de supraveghere, măsurile de intervenție timpurie și evaluarea autorităților de rezoluție

454. Pe lângă măsurile de supraveghere, autoritățile competente pot aplica măsuri de intervenție timpurie, astfel cum este prevăzut la articolul 27 din Directiva 2014/59/UE, care sunt menite să suplimenteze setul de măsuri de supraveghere menționate la articolele 104 și 105 din Directiva 2013/36/UE.

455. Autoritățile competente trebuie să aplice măsuri de intervenție timpurie fără a aduce atingere niciunei alte măsuri de supraveghere, iar atunci când aplică măsuri de intervenție timpurie, trebuie să aleagă măsura (măsurile) cea mai adecvată (cele mai adecvate) pentru a asigura un răspuns proporțional cu circumstanțele specifice.

456. Atunci când stabilesc măsuri de supraveghere sau de intervenție timpurie, autoritățile competente trebuie, pe lângă luarea în considerare a cadrului de comunicare prevăzut la Titlul 2, să țină seama și de rezultatele evaluării capacității de soluționare efectuate de autoritatea de rezoluție, inclusiv de programul de lucru aferent, pentru a asigura coerența acțiunilor de supraveghere.

9.7. Interacțiunea dintre măsurile de supraveghere și cele macroprudențiale

457. În cazul în care o instituție face obiectul unor măsuri macroprudențiale, iar evaluarea SREP stabilește că aceste măsuri macroprudențiale nu abordează în mod corespunzător profilul de risc specific instituției sau deficiențele aferente existente în cadrul instituției (mai exact, instituția este expusă la sau prezintă un risc mai mare decât nivelul vizat prin măsura macroprudențială, sau deficiențele identificate sunt mai semnificative decât cele vizate de către măsură), autoritățile competente trebuie să aibă în vedere suplimentarea măsurilor macroprudențiale cu măsuri suplimentare specifice instituției.

9.8. Interacțiunea dintre măsurile de supraveghere și măsurile de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului

458. Atunci când aplică măsuri de supraveghere pentru a aborda deficiențele prudențiale legate de riscul de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului, autoritățile competente trebuie să colaboreze cu autoritățile de supraveghere în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului, astfel încât deficiențele/vulnerabilitățile subiacente să fie abordate în mod adecvat prin măsuri corespunzătoare în cadrul competențelor respective ale autorităților de supraveghere în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului și ale autorităților competente din perspectiva lor⁴⁹.

459. În cazul în care, în cursul exercitării activităților lor de supraveghere, autoritățile competente au indicii rezonabile privind deficiențe ale sistemelor și ale cadrului de control al instituției sau ale cadrului de administrare a activității care sunt legate de combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului sau au motive întemeiate pentru a suspecta că instituția a crescut expunerea la riscuri de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului, acestea trebuie:

- a. să notifice autoritatea de supraveghere în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului cu privire la aceste deficiențe și riscuri de îndată ce sunt identificate și să o consulte în conformitate cu Ghidul privind cooperarea în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului;
- b. să evalueze impactul pe care astfel de deficiențe și riscuri îl pot avea asupra situației prudențiale a instituției;

⁴⁹ În conformitate cu Ghidul ABE privind cooperarea și schimbul de informații între autoritățile de supraveghere prudențială, autoritățile de supraveghere a prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului și unitățile de informații financiare în temeiul Directivei 2013/36/UE (EBA/GL/2021/15).

- c. să consulte autoritățile de supraveghere în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului și, în conformitate cu mandatele și funcțiile autorităților respective, să ia în considerare cele mai adecvate măsuri de supraveghere prudențială pentru a aborda aceste deficiențe și riscuri, pe lângă orice măsuri luate de autoritățile de supraveghere în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului.
460. În cazul în care autoritățile competente sunt notificate sau iau cunoștință de măsurile de supraveghere sau de sancțiunile planificate sau impuse de autoritățile de supraveghere în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului, trebuie să analizeze dacă și în ce mod trebuie atenuate potențialele implicații prudențiale ale punctelor slabe și deficiențelor identificate de autoritățile de supraveghere în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului.

Titlul 10. Aplicarea SREP la grupuri transfrontaliere

461. Prezentul titlu abordează aplicarea procedurilor și metodologiilor SREP, care sunt menționate în prezentul ghid, în legătură cu grupuri transfrontaliere și entitățile acestora. De asemenea, oferă legături cu procesul de evaluare și adoptare a deciziilor comune care urmează să fie efectuat în temeiul articolului 113 din Directiva 2013/36/UE și al Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 710/2014 al Comisiei.
462. În cadrul SREP, autoritățile competente trebuie să ia în considerare, de asemenea, riscurile potențiale de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului și riscurile legate de neimplementarea și eludarea sancțiunilor financiare specifice, ținând seama de informațiile primite de la autoritatea competentă în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului din statul membru în care este stabilită întreprinderea-mamă, precum și de la autoritățile de supraveghere în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului responsabile de supravegherea CSB/CFT a unităților grupului în diferite jurisdicții, care sunt legate de structura grupului bancar transfrontalier, în special evaluările riscurilor de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului, deficiențe semnificative și încălcări ale legislației în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului.
463. Atunci când evaluează implicațiile prudentiale ale riscurilor de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului, precum și ale riscurilor legate de neimplementarea și eludarea sancțiunilor financiare specifice în cadrul SREP pentru un grup transfrontalier, autoritățile competente trebuie să valorifice informațiile obținute prin angajamente bilaterale cu autoritățile competente relevante în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului în conformitate cu Ghidul privind cooperarea în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului și prin participarea lor la colegii de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului⁵⁰ și la colegii prudentiale.

10.1. Aplicarea SREP la grupuri transfrontaliere

464. Atunci când se aplică SREP și prezentul ghid la grupuri transfrontaliere, autoritățile competente trebuie să evalueze viabilitatea grupului în general, precum și a entităților individuale ale acestuia. Autoritățile responsabile cu supravegherea consolidată trebuie să efectueze evaluarea inițială a întreprinderii-mamă și a grupului de instituții la nivel consolidat, în timp ce

⁵⁰ Colegiile de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului, așa cum sunt definite în Ghidul comun privind cooperarea și schimbul de informații în sensul Directivei (UE) 2015/849 între autoritățile competente care supraveghează instituțiile de credit și instituțiile financiare („Ghidul colegiilor de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului”) și la articolul 2 alineatul (8) din Directiva (UE) 2024/1640.

celelalte autorități competente trebuie să efectueze evaluarea inițială a entităților aflate sub supravegherea lor (la nivel individual sau subconsolidat, după caz).

465. Atunci când acest ghid se aplică filialelor unui grup transfrontalier, autoritățile competente pentru filiale trebuie, în cadrul evaluării inițiale, să analizeze în primul rând instituțiile în mod individual, așa cum ar proceda în cazul unei instituții independente. Constatările acestor evaluări inițiale trebuie, după caz, să includă și identificarea vulnerabilităților majore în context transfrontalier sau la nivel de grup, precum și să reflecte punctele forte și factorii atenuanți legați de apartenența entității la grup.
466. Rezultatele oricărei astfel de evaluări inițiale a elementelor SREP, inclusiv, dacă sunt identificate, a opiniilor privind principalele dependențe față de instituția-mamă/grup, trebuie să fie utilizate ca date în procesul de evaluare și decizie comun în temeiul cerințelor de la articolul 113 din Directiva 2013/36/UE. Prin urmare, aceste rezultate trebuie discutate de autoritățile competente în cadrul colegiilor de supraveghetori instituite în temeiul articolului 116 din Directiva 2013/36/UE.
467. În conformitate cu articolul 3 din Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 710/2014 al Comisiei, înainte de începerea procesului de adoptare a deciziei comune, autoritatea responsabilă cu supravegherea consolidată și autoritățile competente relevante trebuie să convină asupra unui calendar de adoptare a deciziei comune care să stabilească etapele care trebuie urmate în proces și să respecte calendarul convenit pe tot parcursul procesului.
468. În urma discuțiilor din cadrul colegiilor de supraveghetori și a rezultatelor procesului de evaluare comună, autoritățile competente trebuie să își finalizeze evaluările SREP respective, făcând ajustările necesare pe baza rezultatelor discuțiilor din cadrul colegiilor.
469. În cazul în care evaluarea autorității competente a relevat deficiențe specifice privind poziții din interiorul grupului care afectează negativ viabilitatea generală a entității la nivel individual, autoritățile competente trebuie să discute în cadrul colegiilor de supraveghetori dacă evaluarea finală a unei entități trebuie să fie schimbată având în vedere dimensiunea generală a grupului, inclusiv modelul de afaceri și strategia consolidată la nivel de grup, precum și existența și caracteristicile specifice ale măsurilor de sprijin financiar în interiorul grupului.
470. Autoritățile competente trebuie să discute și să coordoneze următoarele în cadrul colegiilor de supraveghetori:
 - a. planificarea, inclusiv frecvența, și termenele pentru efectuarea evaluării diferitelor elemente SREP pentru grupul consolidat și entitățile sale pentru a facilita pregătirea rapoartelor privind riscul la nivel de grup și riscul de lichiditate necesare pentru deciziile comune, astfel cum se prevede la articolul 113 din Directiva 2013/36/UE și la articolul 3 din Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 710/2014 al Comisiei, ținând seama de proporționalitatea și angajamentul de supraveghere prevăzute la Titlul 2;
 - b. detalii privind aplicarea sistemelor de referință utilizate pentru evaluarea elementelor SREP;

- c. abordarea privind evaluarea și atribuirea unui scor pentru subcategorii individuale de risc, în cazul în care s-au identificat astfel de subcategorii ca fiind semnificative;
- d. datele cerute instituției la nivel consolidat și la nivel de entitate pentru evaluarea elementelor SREP, inclusiv cele din cadrul ICAAP și ILAAP;
- e. rezultatele evaluării, inclusiv scorurile SREP atribuite pentru diferite elemente, precum și evaluarea generală SREP și scorul general SREP la nivel consolidat și de entitate. Atunci când se discută evaluarea riscurilor individuale pentru capital și lichiditate, autoritățile competente trebuie să vizeze riscurile identificate ca fiind semnificative pentru entitățile respective;
- f. implicațiile prudențiale transfrontaliere ale riscurilor de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului, ale riscurilor de neimplementare și de eludare a sancțiunilor financiare specifice, precum și preocupările legate de acestea; și
- g. măsurile de supraveghere și de intervenție timpurie planificate, după caz.

471. Atunci când pregătesc sinteza evaluării generale SREP pentru grupul transfrontalier și entitățile acestuia, autoritățile competente trebuie să o structureze astfel încât să faciliteze completarea modelelor pentru raportul SREP, raportul privind riscul la nivel de grup, modelele de raport privind evaluarea riscului de lichiditate și evaluarea riscului de lichiditate la nivel de grup prevăzute pentru decizia comună conform articolului 113 din Directiva 2013/36/UE, astfel cum este prevăzut în Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 710/2014.

10.2. Evaluarea SREP a capitalului și cerințele prudențiale specifice unei instituții

472. Stabilirea adecvării capitalului și a cerințelor și recomandărilor conexe în conformitate cu procesul descris la Titlul 7 pentru grupuri transfrontaliere face parte din procesul autorităților competente de adoptare a deciziei comune conform articolului 113 din Directiva 2013/36/UE.
473. În cazul întreprinderilor-mamă sau al instituțiilor-filială din cadrul unui grup transfrontalier, aplicarea P2R și P2R-LR, în temeiul articolului 104 alineatul (1) litera (a) din Directiva 2013/36/UE, trebuie să fie executată în conformitate cu procesul de adoptare a deciziei comune prevăzut la articolul 113 alineatul (1) litera (a) din directiva respectivă.
474. În contextul discuțiilor privind adecvarea nivelului de fonduri proprii și al stabilirii P2R și P2R-LR, autoritățile competente trebuie să ia în considerare:
- a. evaluarea caracterului semnificativ al riscurilor și deficiențelor identificate atât la nivelul entității consolidate, cât și la nivel individual (și anume, care sunt riscurile semnificative pentru grup în ansamblu și care sunt semnificative pentru o singură entitate) și nivelul fondurilor proprii necesare pentru acoperirea acestor riscuri;
 - b. în cazul în care deficiențele identificate sunt comune tuturor entităților (de exemplu, există aceleași deficiențe ale cadrului de administrare la toate entitățile sau deficiențe la modelele utilizate în cadrul mai multor entități), coordonarea evaluării și a răspunsului de

supraveghere și, în special, adoptarea deciziei privind necesitatea impunerii unor măsuri la nivel consolidat sau proporțional la nivelul entității, în cazul entităților în care există deficiențe comune;

- c. rezultatele evaluărilor și opiniilor ICAAP privind fiabilitatea calculelor ICAAP și posibila utilizare a acestora ca date pentru stabilirea P2R;
- d. rezultatele calculelor de referință de supraveghere utilizate pentru stabilirea P2R în cazul tuturor entităților din cadrul grupului și la nivel consolidat;
- e. P2R care să fie impuse entităților și la nivel consolidat pentru a asigura o coerență a cerințelor finale de fonduri proprii, precum și dacă există necesitatea de a transfera fonduri proprii de la nivel consolidat la nivel de entitate.

475. Pentru a stabili cerința TSCR prevăzută la Titlul 7, autoritățile competente trebuie să ia în considerare același nivel de aplicare ca în cazul cerințelor privind deciziile comune, în conformitate cu articolul 113 alineatul (1) litera (a) din Directiva 2013/36/UE. În mod specific, cerința TSCR și alte măsuri privind capitalul, dacă există, trebuie să fie stabilite la nivel consolidat și individual pentru entitățile care își desfășoară activitatea în alte state membre. În cazul nivelului subconsolidat, cerința TSCR și alte măsuri privind capitalul trebuie să vizeze numai întreprinderea-mamă a grupului subconsolidat pentru a evita calculul dublu al P2R luate în considerare de autoritățile competente pentru filialele din alte state membre.

476. În cazul în care rezultatul evaluării de supraveghere a riscului asociat folosirii excesive a efectului de levier pentru instituția-mamă sau instituțiile-filiale ale unui grup transfrontalier este că trebuie să se stabilească cerințe privind Pilonul 2 pentru abordarea riscului asociat folosirii excesive a efectului de levier (P2R-LR), acest lucru trebuie efectuat în conformitate cu procesul decizional comun prevăzut la articolul 113 alineatul (1) litera (a) din Directiva privind cerințele de capital (CRD) și trebuie să reflecte setul separat de cerințe de fonduri proprii pe baza indicatorului efectului de levier.

477. În contextul discuțiilor privind adecvarea nivelului de fonduri proprii pentru acoperirea riscului asociat folosirii excesive a efectului de levier și stabilirea P2R-LR, autoritățile competente trebuie să ia în considerare:

- a. aspectele incluse la punctul 326;
- b. cerințe privind Pilonul 2 pentru a acoperi riscul asociat folosirii excesive a efectului de levier impuse entităților și la nivel consolidat pentru a asigura o coerență a cerințelor finale de fonduri proprii, precum și dacă există necesitatea de a transfera fonduri proprii de la nivel consolidat la nivel de entitate.

478. Toate informațiile relevante privind determinarea P2G și P2G-LR pentru instituția-mamă sau filialele unui grup transfrontalier trebuie comunicate între autoritățile competente, iar stabilirea P2G și P2G-LR trebuie să se desfășoare în conformitate cu procesul decizional comun, conform articolului 113 alineatul (1) litera (c) din Directiva 2013/36/UE. În special, autoritățile competente trebuie să discute abordarea stabilirii P2G și P2G-LR la nivel individual, unde nu există date disponibile din simulările de criză de supraveghere la nivelul respectiv, sau, dacă

este cazul, să convină asupra aplicării P2G și P2G-LR numai la nivel consolidat. P2G și P2G-LR trebuie să se reflecte în mod corespunzător în documentul care conține decizia comună, elaborat în conformitate cu articolul 113 din Directiva 2013/36/UE.

10.3. Evaluarea SREP a lichidității și cerințele prudențiale specifice unei instituții

479. Stabilirea măsurilor menite să abordeze orice aspecte și constatări semnificative legate de supravegherea lichidității, precum și de necesitatea unor cerințe de lichiditate specifice fiecărei instituții, trebuie să se realizeze în conformitate cu procesul decizional comun prevăzut la articolul 113 din Directiva 2013/36/UE.
480. Referitor la articolul 113 alineatul (1) litera (b) din Directiva 2013/36/UE, autoritățile competente trebuie să considere „problemele” ca fiind importante și/sau „constatările” ca fiind semnificative cel puțin în cazul în care:
- a. autoritățile competente propun cerințe cantitative specifice privind lichiditatea; și/sau
 - b. autoritățile competente propun alte măsuri decât cerințele cantitative specifice privind lichiditatea, iar scorul atribuit pentru adecvarea riscului de lichiditate și/sau a riscului de finanțare este „3” sau „4”.

10.4. Aplicarea altor măsuri de supraveghere

481. Autoritățile competente responsabile cu supravegherea grupurilor transfrontaliere și a entităților acestora trebuie să discute și să coordoneze, dacă este posibil, aplicarea tuturor măsurilor de supraveghere și de intervenție timpurie la nivel de grup și/sau la nivelul entităților sale semnificative pentru a asigura aplicarea coerentă a celor mai adecvate măsuri pentru vulnerabilitățile identificate, ținând cont de dimensiunea grupului, inclusiv interdependențele și măsurile din cadrul grupului, astfel cum s-a discutat anterior.
482. Autoritățile competente responsabile cu supravegherea prudențială a entităților unui grup transfrontalier trebuie – atunci când impun măsuri de supraveghere sau administrative, inclusiv sancțiuni împotriva instituțiilor pentru incapacitatea lor de a remedia în mod adecvat deficiențele legate de riscurile de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului – să consulte autoritățile de supraveghere relevante în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului, în conformitate cu secțiunea 8 din Ghidul privind cooperarea în scopul combaterii spălării banilor și a finanțării terorismului⁵¹ și – în conformitate cu mandatele și funcțiile autorităților respective – să ia în considerare cele mai adecvate măsuri de supraveghere prudențială pentru a aborda aceste deficiențe și riscuri, în plus față de orice măsuri luate de autoritățile de supraveghere în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului.

⁵¹ Ghidul ABE privind cooperarea în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului (EBA/GL/2021/15).

Titlul 11. Simularea situațiilor de criză de supraveghere

11.1. Utilizarea simulării situațiilor de criză de supraveghere de către autoritățile competente

483. Pe baza articolului 100 din Directiva 2013/36/UE, autoritățile competente trebuie să utilizeze simulările de criză de supraveghere în sprijinul SREP și în special, evaluarea de supraveghere a elementelor sale cheie, așa cum este indicat în titlurile 4-8. Integrarea factorilor ESG în simulările de criză de supraveghere trebuie să se realizeze în conformitate cu Ghidul comun privind integrarea riscurilor ESG în simulările de criză de supraveghere, acordând prioritate riscurilor de mediu. În special, simulările de criză de supraveghere trebuie să asiste autoritățile competente, după caz, în următoarele situații:

- a. evaluarea riscurilor individuale pentru capital ale instituției, conform Titlului 6, sau a riscurilor pentru lichidități și finanțare, conform Titlului 8;
- b. evaluarea fiabilității programelor de simulare de criză ale instituțiilor, precum și a relevanței, severității și plauzibilității scenariilor pentru simulările proprii de criză desfășurate de instituții în cadrul proceselor ICAAP și ILAAP. Aceasta poate include combaterea ipotezelor principale ale instituțiilor și a factorilor determinanți ai riscurilor;
- c. evaluarea capacității instituției de a îndeplini cerințele TSCR și OCR în contextul evaluării adecvării capitalului, așa cum este indicat în secțiunea 7.7. În funcție de acoperirea și de tipul simulării de criză de supraveghere, această evaluare se poate limita la anumite elemente din TSCR vizate de caracteristicile de proiectare ale simulării de criză de supraveghere (de exemplu P2R pentru categorii de risc individual, dacă simularea de criză acoperă numai astfel de categorii de risc);
- d. determinarea P2G pentru instituții;
- e. identificarea eventualelor vulnerabilități sau slăbiciuni în mecanismele instituțiilor de administrare și control al riscurilor în zone de risc individual;
- f. identificarea eventualelor deficiențe în cadrul general de administrare sau în procedurile de control la nivelul instituției menționate la Titlul 5. În special, dacă o autoritate competentă identifică prin simulări de criză de supraveghere, deficiențe în programele proprii de simulare de criză sau infrastructura de date de risc aferentă a instituției, acestea trebuie avute în vedere la evaluarea cadrului general de administrare a activității și administrare a riscurilor al instituției respective;
- g. determinarea unor cerințe cantitative specifice de lichiditate în contextul evaluării adecvării lichidității, în special atunci când autoritatea competentă nu a dezvoltat sisteme de referință de supraveghere specifice pentru cerințele de lichiditate. Anumite elemente ale simulărilor de criză de supraveghere referitoare la lichiditate trebuie utilizate, după caz, ca

date atunci când se stabilesc cerințe de lichiditate specifice pentru instituții, astfel cum se specifică în secțiunea 8.6.

484. În plus, simulările de criză de supraveghere trebuie să asiste autoritățile competente în evaluarea procedurilor organizatorice de supraveghere și în planificarea resurselor de supraveghere, având în vedere și alte informații relevante, în special pentru evaluarea mai frecventă și profundă a anumitor elemente SREP în cazul instituțiilor care nu sunt incluse în Categoria 1, și în scopul determinării sferei de aplicare a programului de supraveghere prudențială impus prin articolul 99 din Directiva 2013/36/UE.
485. De asemenea, autoritățile competente trebuie, după caz, să utilizeze rezultatele simulărilor de criză de supraveghere pentru:
- a. a sprijini analiza necesară pentru acordarea diferitelor permisiuni și autorizații impuse de Regulamentul (UE) nr. 575/2013 sau Directiva 2013/36/UE, de exemplu în raport cu participațiile calificate, fuziuni și achiziții, și răscumpărările de acțiuni;
 - b. a sprijini o analiză tematică a vulnerabilităților potențiale ale unui grup de instituții cu profiluri de risc similare;
 - c. a sprijini analiza impacturilor potențiale ale factorilor ESG asupra modelului de afaceri al instituțiilor, pe baza unei analize a scenariilor pe termen mediu și lung, realizată în conformitate cu Ghidul comun privind integrarea riscurilor ESG în simulările de criză de supraveghere;
 - d. a motiva instituțiile să își dezvolte capacitățile interne de simulare de criză și administrare a riscurilor: în special, o simulare de criză de supraveghere cu o componentă de jos în sus poate motiva instituțiile să își îmbunătățească și să își dezvolte în continuare capacitățile de agregare a datelor, modelare a riscurilor și instrumentele IT pentru simulările de criză și administrarea riscurilor.

11.2. Elemente-cheie ale simulărilor de criză de supraveghere

486. La stabilirea elementelor-cheie ale simulărilor de criză de supraveghere, autoritățile competente trebuie să aibă în vedere, printre altele, următoarele aspecte:
- a. acoperirea, în ceea ce privește acoperirea anumitor factori de risc sau a factorilor de risc multipli, a anumitor portofolii individuale, sau activități sau sectoare/locații, a tuturor sau mai multor portofolii;
 - b. proiectarea, în ceea ce privește următoarele: analiza de sensibilitate unifactorială sau simplă multifactorială, simulările de criză pentru solvabilitate sau lichiditate, simulările de criză în sens invers sau analiza pe bază de scenariu pe termen mediu și lung. Autoritățile competente trebuie să aleagă conceptul cel mai adecvat pentru obiectivul urmărit de simularea de criză;
 - c. sfera de aplicare, în ceea ce privește acoperirea perimetrului grupurilor transfrontaliere, asigurându-se că sunt luate în considerare toate entitățile relevante din grup;

- d. eșantionul de instituții vizate de simulările de criză: când planifică simulările de criză de supraveghere, autoritățile competente trebuie să aibă în vedere un eșantion corespunzător pentru acest exercițiu, în special când folosesc simulările de criză de supraveghere în evaluări tematice ale anumitor linii de activitate/modele sau studii/evaluări ale impactului;
- e. abordarea, și anume simularea de criză de sus în jos, simulare de criză de jos în sus, o combinație între acestea, recomandarea unor scenarii de ancorare specifice pentru instituții.

487. În proiectarea și desfășurarea simulărilor de criză de supraveghere în cadrul evaluării SREP, autoritățile competente trebuie să aibă în vedere rezultatele analizelor de calitate ale activelor (AQR), dacă există, ca fiind adecvate și neîncorporate încă în situațiile financiare ale instituțiilor. Combinarea simulărilor de criză de supraveghere cu analizele de calitate ale activelor poate fi considerată utilă pentru a se asigura că pozițiile din bilanț ale instituțiilor vizate de simulările de criză de supraveghere sunt raportate corect cu puncte de pornire îmbunătățite și comparabile la nivelul instituțiilor participante.

11.3. Mecanisme organizatorice și cadrul de administrare în cadrul autorităților competente

488. Autoritățile competente trebuie să organizeze un program eficient de simulare de criză de supraveghere. Acest program trebuie să fie sprijinit de mecanisme organizaționale și IT adecvate și de un cadru de administrare adecvat, oferind garanția că simulările de criză de supraveghere pot avea loc cu frecvența corespunzătoare. Programul de simulare de criză de supraveghere trebuie să sprijine implementarea eficientă a programului de supraveghere prudențială pentru instituții individuale. Programul trebuie să reflecte, de asemenea, modul în care autoritatea competentă ia decizii în alegerea formei simulării de criză de supraveghere în strânsă legătură cu obiectivele fiecărui exercițiu.

489. Mecanismele organizaționale și IT și cadrul de administrare care sprijină programul de simulare de criză de supraveghere trebuie să includă cel puțin următoarele:

- a. resurse umane și materiale suficiente, infrastructură de date și IT pentru proiectarea și desfășurarea simulărilor de criză de supraveghere. În special, programul de simulare de criză de supraveghere trebuie să fie sprijinit de date adecvate și de o abordare metodologică corespunzătoare care să acopere toate aspectele, inclusiv scenariile și ipotezele (de exemplu, modelele standardizate, recomandările, documentația) și să asigure atât flexibilitatea cât și nivelurile adecvate de calitate și control;
- b. un proces de asigurare a calității care să vizeze proiectarea, dezvoltarea și executarea simulărilor de criză și comparabilitatea rezultatelor între instituții;
- c. integrarea simulărilor de criză de supraveghere în alte procese prudențiale relevante. Așadar, la nevoie și sub rezerva constrângerilor legale, organizația trebuie să sprijine partajarea internă a informațiilor și utilizarea tuturor aspectelor programului simulării de criză.

490. Ca parte a cadrului de administrare, autoritățile competente trebuie să se asigure că programul de simulare de criză de supraveghere este revizuit periodic, atât din punct de vedere calitativ cât și cantitativ, pentru a se asigura că este adecvat în continuare.
491. Autoritățile competente trebuie să se asigure că dispun de procese și mecanisme pentru un dialog eficient cu instituțiile cu privire la simulările de criză de supraveghere și rezultatele acestora. Acest dialog trebuie să reflecte obiectivele vizate, să fie organizat în special, dar nu exclusiv, când simulările de criză de supraveghere sunt executate în scopul evaluării adecvării generale a capitalului desfășurate de instituții și să fie organizat în contextul mai general al evaluărilor SREP, așa cum sunt prezentate în acest ghid. În sensul unui astfel de dialog la nivel tehnic și de conducere, autoritățile competente trebuie să se asigure, dacă este cazul, că:
- a. instituțiilor li se oferă explicații și îndrumări adecvate, suficient de detaliate și corecte privind aplicarea metodologiilor și ipotezele folosite în simulările de criză de jos în sus;
 - b. instituțiilor li se oferă explicații și îndrumări adecvate, suficient de detaliate și corecte privind informațiile justificative care trebuie transmise de acestea autorităților competente împreună cu rezultatele simulărilor de criză;
 - c. instituțiile primesc explicații în urma discuțiilor, dacă este cazul, privind rezultatele simulărilor de criză de supraveghere care au dus la aplicarea măsurilor de supraveghere. Acestea trebuie avute în vedere de autoritățile competente în special în contextul simulărilor de criză la nivelul sistemului, care determină adoptarea de măsuri de supraveghere.
492. La aplicarea simulărilor de criză de supraveghere pentru grupurile transfrontaliere, autoritățile competente trebuie să facă schimb de informații, și dacă este posibil, să discute în mod corespunzător procesul în cadrul colegiilor de supraveghetori. Autoritățile competente trebuie să se asigure în special că sunt puse la dispoziție și discutate detaliile relevante privind metodologiile, scenariile și ipotezele majore, precum și rezultatele simulărilor de criză de supraveghere, în special cele care vizează evaluarea adecvării capitalului sau a lichidității.
493. Autoritățile competente trebuie de asemenea să determine ce informații privind simulările de criză de supraveghere pot fi făcute publice, ținând cont de obiectivele simulărilor de criză de supraveghere. Când decid asupra publicării rezultatelor sau metodologiilor simulărilor de criză de supraveghere, autoritățile competente trebuie să țină seama de propriul lor rol în exercițiul ales și în abordarea aleasă și să țină seama, de asemenea, de amploarea propriei lor analize care va însoți rezultatele publicate.

Titlul 12. Evaluarea sucursalelor din țări terțe

494. Prezentul titlu abordează aplicarea procedurilor și a metodologiei SREP, care sunt menționate în prezentul ghid, în legătură cu sucursalele din țări terțe, astfel cum sunt definite la articolul 47 alineatul (3) din Directiva 2013/36/UE. Acesta abordează, de asemenea, aplicarea de către autoritățile competente a unor măsuri de supraveghere pentru a remedia deficiențele identificate prin evaluarea SREP a sucursalelor din țări terțe.
495. Atunci când efectuează evaluarea SREP pentru sucursalele din țări terțe, autoritățile competente trebuie să evalueze, printre altele, conformitatea instituției cu actele juridice publicate separat pe site-ul ABE, astfel cum se menționează la punctul 12.
496. Evaluarea SREP a unei sucursale dintr-o țară terță trebuie să includă o evaluare a modelului de afaceri al sucursalei, a cadrului de administrare a activității și a controalelor, a dotării cu capital și a resurselor de lichiditate, precum și a modalităților de contabilizare (elementele SREP pentru sucursalele din țări terțe). În conformitate cu procesul de supraveghere și evaluare a instituțiilor de credit (SREP pentru instituțiile de credit), evaluarea acestor domenii trebuie să se desfășoare în mod continuu și să fie însoțită de o monitorizare permanentă a indicatorilor-cheie.
497. Evaluarea trebuie să se desfășoare cu o frecvență și o intensitate proporționale cu clasificarea sucursalelor din țări terțe în clasa 1 sau clasa 2, în conformitate cu articolul 48a din Directiva 2013/36/UE, precum și cu natura, amploarea și complexitatea activităților acestor sucursale din țări terțe. În cazul sucursalelor din țări terțe din clasa 1, autoritățile competente trebuie să aplice cel puțin nivelul de angajament de supraveghere prevăzut pentru instituțiile din categoria 3, astfel cum este prezentat în tabelul 1 din secțiunea 2.4. În cazul sucursalelor din țări terțe din clasa 2, autoritățile competente trebuie să aplice cel puțin nivelul de angajament de supraveghere prevăzut pentru instituțiile din categoria 4, astfel cum este prezentat în tabelul 1 din secțiunea 2.4.
498. Pe lângă evaluarea elementelor esențiale ale SREP pentru sucursalele din țări terțe, autoritățile competente trebuie să se asigure că înțeleg celelalte riscuri semnificative ale sucursalei și modul în care acestea sunt atenuate. Aceasta include orice expuneri semnificative la riscul de credit, riscul de piață, riscul operațional și IRRBB. Autoritățile competente pot considera adecvată efectuarea unei evaluări mai aprofundate a unuia sau mai multora dintre aceste domenii, pe baza relevanței și a importanței riscului pentru sucursalele din țări terțe. În astfel de cazuri, autoritățile competente trebuie să utilizeze orientările din titlurile corespunzătoare din prezentul ghid ca bază pentru evaluare și să încerce să aplice principiile cuprinse în acestea într-un mod proporțional sucursalelor din țări terțe.

499. Atunci când își exercită dreptul, în conformitate cu articolul 48a din Directiva 2013/36/UE, de a supune sucursalele din țări terțe cerințelor aplicabile instituțiilor de credit în conformitate cu directiva respectivă, tratând efectiv sucursala din țara terță ca pe o filială, autoritățile competente trebuie să aplice SREP pentru instituțiile de credit în cazul sucursalei din țara terță în cauză și să facă trimitere la titlurile relevante din prezentul Ghid (titlurile 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 și 11, precum și la secțiunea 12.1.2 din prezenta secțiune, privind analiza modelului de afaceri).
500. Autoritățile competente trebuie să utilizeze constatările desprinse din evaluarea elementelor individuale SREP pentru sucursalele din țări terțe pentru a atribui scoruri fiecărui domeniu. Autoritatea competentă trebuie să utilizeze această analiză pentru a formula o evaluare generală și un scor pentru sucursalele din țări terțe și să se bazeze pe considerațiile din tabelul 21 ca ghid în acest sens. Evaluarea generală și scorul trebuie să țină seama și de evaluarea și atribuirea unui scor celorlalte riscuri semnificative prezentate de sucursala din țara terță (dacă este cazul). Pe baza evaluării generale SREP și a evaluării elementelor individuale SREP pentru sucursalele din țări terțe, autoritățile competente trebuie să adopte măsuri de supraveghere, astfel cum se specifică în secțiunea 12.2 din prezentul titlu, pentru a remedia eventualele deficiențe identificate.

12.1. Aplicarea SREP la sucursalele din țări terțe

12.1.1. Considerații generale

501. Evaluarea SREP trebuie să se axeze pe riscurile semnificative ale sucursalei din țara terță și pe modul în care acestea depind de activitatea desfășurată, precum și pe profilul de risc al restului grupului și pe modul în care riscurile sunt administrate. Având în vedere statutul sucursalei și dependența ei față de întreprinderea-mamă din țara terță, evaluarea trebuie să se axeze și pe faptul dacă sucursala dispune de o independență suficientă în ceea ce privește cadrul său de administrare și administrarea riscurilor pentru a acționa în interesul propriu, garantând siguranța, soliditatea și viabilitatea acesteia, precum și capacitatea sa de a-și îndeplini angajamentele față de clienții și contrapărțile din statul membru în care a fost autorizată să își desfășoare activitatea.
502. Pentru a fundamenta evaluarea, autoritățile competente trebuie să țină seama de rezultatele evaluării independente a sucursalei, realizate de o terță parte, precum și de avizul independent privind respectarea cerințelor de contabilizare prevăzute la articolul 48g alineatul (8) și, respectiv, la articolul 48h alineatul (3) din Directiva 2013/36/UE. De asemenea, acestea trebuie să coopereze cu autoritatea responsabilă de supravegherea întreprinderii-mamă („autoritatea de origine”), în conformitate cu acordurile administrative sau de altă natură prevăzute la articolul 48c alineatul (2) din Directiva 2013/36/UE, și să țină seama de rezultatele evaluărilor de supraveghere efectuate de autoritatea de origine cu privire la sucursală, în cazul în care acestea sunt disponibile.

503. Autoritățile competente trebuie să se asigure că domeniul de aplicare al evaluării conține măsuri de identificare a sucursalelor din țări terțe de importanță sistemică sau care prezintă riscuri pentru stabilitatea financiară. În plus, evaluarea trebuie să permită identificarea sucursalelor din țări terțe pentru care ar putea fi adecvată autorizarea în conformitate cu Titlul III, capitolul 1 din Directiva 2013/36/UE (în calitate de filială). Autoritățile competente trebuie să consulte articolul 48i pentru a afla criteriile care trebuie luate în considerare în acest sens.
504. În cazul în care analiza cadrului de administrare, a modelului de afaceri sau a activităților sucursalei din țara terță oferă autorităților competente motive rezonabile să suspecteze că, în legătură cu sucursala din țara terță, se comit sau s-au comis acte de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului, sau s-a încercat comiterea acestora, sau că există un risc crescut în acest sens, autoritatea competentă are obligația de a notifica imediat ABE și autoritatea de supraveghere în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului a sucursalei din țara terță, în conformitate cu articolul 48n alineatul (4) din Directiva 2013/36/UE.

12.1.2. Analiza modelului de afaceri

505. Autoritățile competente trebuie să analizeze modelul de afaceri și strategia sucursalei din țara terță pentru a înțelege factorii-cheie care stau la baza riscurilor sale. Acestea trebuie să utilizeze orientările prevăzute la Titlul 4 ca bază pentru evaluare și să încerce să aplice principiile din aceste orientări într-un mod proporțional cu sucursala din țara terță. Autoritățile competente trebuie să verifice dacă strategia pentru sucursala dintr-o țară terță și o evaluare separată a riscurilor asociate sunt documentate în mod adecvat, împreună cu dovezi ale examinării și verificării acestora de către conducerea sucursalei.
506. Autoritățile competente trebuie să acorde o atenție deosebită sferei de acțiune a activităților sucursalei din țara terță, pentru a evalua dacă aceasta se încadrează în sfera de aplicare teritorială a autorizației acordate de autoritatea competentă din țara terță în care este stabilită sucursala. De asemenea, trebuie să se acorde atenție oricărei activități economice transfrontaliere desfășurate în urma unei solicitări inițiate de client.
507. Autoritățile competente trebuie să ia în considerare modul în care prioritățile strategice ale întreprinderii-mamă pentru sucursala din țara terță afectează profilul de risc al acesteia din urmă. Trebuie să acorde atenție oricăror obiective de profit sau strategice stabilite pentru sucursala din țara terță și să verifice dacă acestea sunt susținute de capacitățile sucursalei din țara terță în materie de alocare a resurselor și de administrare a riscurilor. De asemenea, trebuie să evalueze natura serviciilor și a activităților oferite de sucursala din țara terță și modul în care acestea se deosebesc – dacă este cazul – de oferta grupului în ansamblu, precum și dacă acest lucru generează riscuri sporite sau depășește sfera serviciilor și activităților autorizate a fi desfășurate de sucursala din țara terță, care nu poate fi mai extinsă decât cea a întreprinderii-mamă directe din țara terță.

12.1.3. Evaluarea cadrului de administrare a activității și a procedurilor de control

508. Autoritățile competente trebuie să evalueze adecvarea cadrului de administrare al sucursalei din țara terță, utilizând ca ghid Titlul 5 și secțiunea 7 din Ghidul ABE privind cadrul de administrare a activității, în conformitate cu Directiva 2013/36/UE⁵², precum și considerentele specifice sucursalei din țara terță prezentate mai jos. Evaluarea trebuie să includă cadrul general, cultura privind riscul și comportamentul la risc, politicile și practicile de remunerare și cadrul de control intern și de administrare a riscurilor, inclusiv administrarea riscurilor TIC și a riscurilor generate de părți terțe.
509. La evaluarea cadrului de administrare a activității, autoritățile competente trebuie să analizeze dacă sucursala din țara terță menține o prezență substanțială suficientă în statul membru, în conformitate cu cerințele prevăzute la punctul 90 litera (g) din Ghidul ABE privind cadrul de administrare a activității.

Cadrul organizațional

510. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă persoanele care conduc sucursala din țara terță:
- a. au o înțelegere suficientă a activităților și riscurilor sucursalei și o cunoaștere a pieței locale, precum și a reglementărilor UE și naționale ale statului membru;
 - b. au suficientă autoritate, statut și independență, ținând cont de măsura în care sunt împuternicite să contribuie la deciziile întreprinderii-mamă care afectează sucursala;
 - c. petrec suficient timp în statul membru al sucursalei și la sediul sucursalei pentru a-și îndeplini în mod eficace rolul.
511. În cazul în care sucursala din țara terță a înființat un comitet de conducere, autoritățile competente trebuie să analizeze rolul lui în asigurarea unui cadru de administrare adecvat. În absența unui astfel de organ, autoritățile competente trebuie să examineze dacă a fost implementat un cadru alternativ adecvat și proporțional pentru supravegherea de către conducerea superioară a activităților și riscurilor sucursalei din țara terță.

Relația cu întreprinderea-mamă

512. Autoritățile competente trebuie să evalueze relația sucursalei din țara terță cu întreprinderea-mamă, inclusiv dacă sucursala este integrată în cadrul de administrare a activității și de administrare a riscurilor la nivel de grup în mod eficace. Acestea trebuie să ia în considerare dacă:
- a. raportarea sucursalei către întreprinderea-mamă oferă o vizibilitate suficientă a riscurilor semnificative ale sucursalei;
 - d. cadrul de risc aplicat sucursalei din țara terță respectă în mod adecvat reglementările UE privind serviciile financiare.

⁵² EBA/GL/2021/05

513. În cazul în care sucursala din țara terță se implică în operațiuni de tipul back-to-back sau intragrup, autoritățile competente trebuie să verifice dacă sucursala dispune de un cadru adecvat pentru administrarea riscului său de credit al contrapărții.

Cadrul de control intern și administrarea riscurilor generate de părți terțe

514. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă sucursala din țara terță are un cadru de control intern solid. Pentru sucursalele din țări terțe din clasa 1 [și sucursalele din țări terțe din clasa 2, după caz, în conformitate cu articolul 48g alineatul (3) din Directiva 2013/36/UE], autoritățile competente trebuie să evalueze dacă au fost desemnați responsabili cu funcțiile de control intern corespunzători, care sunt independenți și au o capacitate suficientă de a îndeplini funcția prevăzută la articolul 76 alineatul (6) din Directiva 2013/36/UE.

515. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă sucursala din țara terță efectuează diligența necesară și exercită o supraveghere continuă asupra funcțiilor asigurate de furnizorii terți de servicii. Autoritățile competente trebuie să verifice dacă relațiile cu terții, inclusiv cele intragrup, sunt reglementate prin acorduri documentate și dacă sucursala din țara terță are acces la toate informațiile necesare pentru a-și îndeplini obligațiile de monitorizare, inclusiv în cazul în care se recurge la subcontractanți. Autoritățile competente trebuie să evalueze modul în care sucursala din țara terță administrează riscurile TIC, inclusiv dacă ține un registru adecvat al furnizorilor săi terți de servicii, inclusiv în cazul în care se recurge la subcontractanți care îndeplinesc funcții critice sau importante.

12.1.4. Evaluarea capitalului de dotare și a resurselor de lichiditate

516. Autoritățile competente trebuie să evalueze:

- a. dacă sucursala din țara terță îndeplinește cerința minimă privind capitalul de dotare, astfel cum este prevăzută la articolul 48e alineatul (1) din Directiva 2013/36/UE;
- b. dacă concentrarea capitalului de dotare pe o anumită formă de instrument sau pe instrumente dintr-o anumită zonă geografică sau incoerența monetară a instrumentelor de capital de dotare cu datoriile sucursalei din țara terță, în special cu depozitele, ar conduce la o volatilitate sporită a valorii instrumentelor și la o posibilă încălcare a cerinței minime;
- c. în ce măsură capitalul de dotare este deținut într-un cont de garanție eligibil în statul membru în care a fost autorizată sucursala dintr-o țară terță și dacă instrumentele de capital de dotare îndeplinesc criteriile prevăzute la articolul 48e alineatul (2) din Directiva 2013/36/UE și condițiile stabilite în Ghidul ABE privind instrumentele la dispoziția sucursalei dintr-o țară terță pentru o utilizare nerestricționată și imediată cu scopul de a acoperi riscurile sau pierderile⁵³.

517. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă instituția deține suficiente active lichide și negrevate de sarcini pentru a-și atenua riscurile de lichiditate și, în special, dacă activele lichide ale sucursalei sunt suficiente pentru a acoperi ieșirile de lichidități pe o perioadă de

⁵³ EBA/GL/2026/03

cel puțin 30 de zile în conformitate cu articolul 48f alineatul (1) din Directiva 2013/36/UE. În cazul instituțiilor de credit de clasa 1, evaluarea trebuie să vizeze respectarea de către sucursală a cerinței de acoperire a necesarului de lichiditate, astfel cum este descrisă în același articol.

518. În cadrul evaluării capitalului de dotare și a lichidității, autoritățile competente trebuie să analizeze dacă sucursala dintr-o țară terță deține o documentație adecvată pentru o verificare promptă și precisă a respectării de către aceasta a cerințelor minime privind capitalul de dotare și lichiditatea.
519. Autoritățile competente trebuie să evalueze:
- a. calitatea angajamentului dintre sucursala dintr-o țară terță și întreprinderea-mamă în ceea ce privește deciziile privind gestionarea capitalului și a lichidităților – inclusiv modul în care sucursala este integrată în procesele de planificare, monitorizare și simulare de criză la nivel de grup în materie de capital și de lichidități, precum și existența unor mecanisme adecvate de comunicare care să permită sucursalei să notifice prompt întreprinderea-mamă cu privire la eventualele probleme potențiale sau reale legate de capital sau de lichidități;
 - b. dacă acordurile de finanțare transfrontalieră la nivel de grup se încadrează în limitele excepției permise în conformitate cu articolul 48c alineatul (4) litera (d) din Directiva 2013/36/UE și nu maschează activitățile economice transfrontaliere prin încălcarea domeniului de aplicare teritorial al autorizației – de exemplu, în cazul în care finanțarea intragrup este furnizată unei sucursale dintr-o țară terță stabilite într-un alt stat membru în schimbul unei cote (totale sau parțiale) din riscurile economice și rentabilitatea unui anumit activ.

12.1.5. Evaluarea modalităților de contabilizare

520. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă sucursala dintr-o țară terță dispune de un cadru adecvat pentru gestionarea și înregistrarea activelor și datoriilor contabilizate sau generate în statul membru, inclusiv a elementelor extrabilanțiere. Autoritățile competente verifică în ce măsură cadrul de funcționare al sucursalei dintr-o țară terță include un registru care documentează în mod adecvat toate activele și datoriile înregistrate sau generate de sucursală, în conformitate cu standardele tehnice de reglementare prevăzute la articolul 48h alineatul (4) din Directiva 2013/36/UE, precum și o politică conformă cu articolul 48h din Directiva 2013/36/UE.
521. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă activitățile desfășurate de sucursala dintr-o țară terță, activele și datoriile sale înregistrate sau generate, precum și alte mecanisme de acoperire a riscului identificate în registru sunt în conformitate cu politica sucursalei din țara terță privind modalitățile de contabilizare și cu strategia sa de afaceri.
522. În cazul în care sucursala din țara terță dispune de modalități de contabilizare back-to-back, autoritățile competente trebuie să evalueze dacă sucursala din țara terță administrează în mod

adecvat riscurile asociate modalităților de contabilizare back-to-back și, respectiv, celor de la distanță, inclusiv riscul de credit al contrapărții, riscul CVA și riscul de decontare.

523. Autoritățile competente trebuie să evalueze dacă sucursala din țara terță gestionează activele și datoriile în mod autonom. Trebuie să analizeze dacă sucursala din țara terță dă dovadă de independență în acceptarea unor noi activități, inclusiv prin aplicarea unui nivel de apetit la risc convenit de conducerea sucursalei. Autoritățile competente trebuie să analizeze dacă sucursala din țara terță dispune de mecanisme de control și de raportare suficiente pentru a înțelege în mod independent riscurile asociate activităților actuale sau viitoare și pentru a lua măsuri în consecință. Acestea trebuie să ia în considerare măsura în care cadrul stabilit de sucursala din țara terță abordează în mod adecvat atât riscurile prudențiale ale activităților contabilizate, în măsura în care acestea influențează profilul de risc de capital și de lichiditate al sucursalei, cât și riscurile legate de combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului.
524. Atunci când sucursala dintr-o țară terță inițiază active și datorii pentru alte sucursale sau filiale ale aceluiași grup, autoritățile competente trebuie să evalueze dacă aceste acorduri generează riscuri specifice, inclusiv vulnerabilități operaționale și constrângeri juridice.

12.2. Sinteza constatărilor, atribuirea scorului și măsurile de supraveghere

525. În urma evaluării menționate mai sus, autoritățile competente trebuie să formuleze o evaluare generală a riscurilor principale ale sucursalei dintr-o țară terță. Acest punct de vedere trebuie să se reflecte într-o sinteză anuală a evaluării generale SREP, însoțită de un scor pentru viabilitate bazat pe considerațiile specificate în tabelul 21. Sinteza anuală trebuie să includă, de asemenea, toate constatările de supraveghere formulate pe parcursul ultimelor 12 luni.

Tabelul 21. Considerații de supraveghere pentru atribuirea scorului general SREP

Scor	Opinia de supraveghere	Considerații
1	Riscurile identificate prezintă un nivel scăzut de risc pentru viabilitatea sucursalei din țara terță.	<ul style="list-style-type: none"> Modelul de afaceri și strategia sucursalei din țara terță nu reprezintă un factor de îngrijorare. Cadrul de administrare a activității și mecanismele de control intern ale sucursalei din țara terță nu ridică semne de întrebare. Riscurile sucursalei din țara terță nu sunt semnificative, iar măsurile de administrare a riscurilor și controalele sunt adecvate pentru a atenua riscurile identificate ca fiind semnificative. Capitalul de dotare și poziția de lichiditate a sucursalei din țara terță nu ridică semne de întrebare. Modalitățile de contabilizare ale sucursalei din țara terță nu ridică semne de întrebare.
2	Riscurile identificate prezintă un nivel de risc mic spre mediu pentru viabilitatea sucursalei din țara terță.	<ul style="list-style-type: none"> Există un nivel mic spre mediu de îngrijorare privind modelul de afaceri și strategia sucursalei din țara terță. Există un nivel mic spre mediu de îngrijorare privind cadrul de administrare sau mecanismele de control ale sucursalei din țara terță. Există un nivel mic spre mediu de îngrijorare privind riscurile semnificative ale sucursalei din țara terță și administrarea și controlul acestora. Există un nivel mic spre mediu de îngrijorare privind capitalul de dotare și/sau poziția de lichiditate a sucursalei din țara terță. Există un nivel mic spre mediu de îngrijorare privind modalitățile de contabilizare ale sucursalei din țara terță.
3	Riscurile identificate prezintă un nivel de risc mediu spre mare pentru viabilitatea sucursalei din țara terță.	<ul style="list-style-type: none"> Există un nivel mediu spre mare de îngrijorare privind modelul de afaceri și strategia sucursalei din țara terță. Există un nivel mediu spre mare de îngrijorare privind cadrul de administrare și mecanismele de control ale sucursalei din țara terță. Există un nivel mediu spre mare de îngrijorare privind riscurile semnificative ale sucursalei din țara terță, precum și administrarea și controlul acestora. Există un nivel mediu spre mare de îngrijorare privind capitalul de dotare și/sau poziția de lichiditate a sucursalei din țara terță. Există un nivel mediu spre mare de îngrijorare privind modalitățile de contabilizare ale sucursalei din țara terță.
4	Riscurile identificate prezintă un nivel ridicat de risc pentru viabilitatea sucursalei din țara terță.	<ul style="list-style-type: none"> Există un nivel ridicat de îngrijorare privind modelul de afaceri și strategia sucursalei din țara terță. Există un nivel ridicat de îngrijorare privind cadrul de administrare sau mecanismele de control ale sucursalei din țara terță. Există un nivel ridicat de îngrijorare privind riscurile semnificative ale TCB, precum și administrarea și controlul acestora. Există un nivel ridicat de îngrijorare privind capitalul de dotare și/sau poziția de lichiditate a sucursalei din țara terță. Există un nivel ridicat de îngrijorare privind modalitățile de contabilizare ale sucursalei din țara terță.

526. Pe baza vulnerabilităților și deficiențelor identificate în evaluarea elementelor SREP pentru sucursala din țara terță, autoritățile competente pot impune măsuri de supraveghere, solicitând sucursalei din țara terță:

- a. să dețină un nivel de capital de dotare care să depășească cerințele minime prevăzute la articolul 48e din Directiva 2013/36/UE;
- b. să restricționeze forma instrumentelor permise în conformitate cu Ghidul ABE privind instrumentele la dispoziția sucursalei dintr-o țară terță pentru o utilizare nerestricționată și imediată pentru a acoperi riscurile sau pierderile în conformitate cu articolul 48e alineatul (2) litera (c) din Directiva 2013/36/UE, instrumentele dintr-o anumită jurisdicție sau instrumentele denumite într-o anumită monedă;
- c. să introducă condiții operaționale suplimentare față de cele prevăzute în Ghidul ABE privind instrumentele la dispoziția sucursalei dintr-o țară terță pentru o utilizare nerestricționată și imediată pentru a acoperi riscurile sau pierderile, în conformitate cu articolul 48e alineatul (2) litera (c) din Directiva 2013/36/UE;
- d. să îndeplinească și alte cerințe de lichiditate specifice, pe lângă cerințele prevăzute la articolul 48f din Directiva 2013/36/UE;
- e. să își consolideze cadrul de administrare, mecanismele de administrare a riscurilor sau modalitățile de contabilizare;
- f. să restricționeze sau să limiteze sfera de activitate a întreprinderii lor sau a activităților pe care le desfășoară, precum și contrapărțile la aceste activități;
- g. să reducă riscul inerent activităților, produselor și sistemelor lor, inclusiv al activităților externalizate, și să înceteze desfășurarea unor astfel de activități sau comercializarea unor astfel de produse;
- h. să respecte cerințele suplimentare de raportare în conformitate cu articolul 48k alineatul (3) sau să mărească frecvența raportării periodice;
- i. să publice informații;
- j. De la caz la caz și ținând seama de criteriile prevăzute la articolul 48i alineatul (1) din Directiva 2013/36/UE, autoritățile competente pot să solicite sucursalei dintr-o țară terță să depună o cerere de autorizare în calitate de filială, în conformitate cu Titlul III capitolul 1 din directivă. Aceasta include situațiile în care autoritatea competentă consideră că sucursala din țara terță are o importanță sistemică sau prezintă riscuri semnificative pentru stabilitatea financiară, în conformitate cu articolul 48j din Directiva 2013/36/UE.

527. În cazul sucursalelor din țări terțe, autoritățile competente pot lua în considerare, de asemenea:

- a) să solicite sucursalei din țara terță să își structureze activele sau activitățile în așa fel încât să nu mai fie considerate de importanță sistemică sau să nu mai prezinte un risc nejustificat pentru stabilitatea financiară a Uniunii sau a statului membru în care este stabilită;
- b) să impună sucursalei din țara terță cerințe prudențiale suplimentare – inclusiv cu privire la cadrul de administrare.

528. Autoritățile competente trebuie să comunice rezultatele evaluării SREP conducerii sucursalei din țara terță și să o informeze cu privire la orice măsuri pe care sucursala din țara terță trebuie să le ia pentru a se conforma măsurilor de supraveghere aplicate pe baza constatărilor. Autoritățile competente trebuie să comunice rezultatele evaluării SREP, inclusiv orice măsuri de supraveghere aplicate, autorității responsabile cu supravegherea întreprinderii-mamă în conformitate cu acordurile administrative sau cu alte acorduri încheiate conform articolului 48c alineatul (2) din Directiva 2013/36/UE.

Anexa I – Subcategorii ale riscului de credit

Tabelul de mai jos prezintă o listă neexhaustivă de subcategorii ale riscului de credit pe care autoritățile competente trebuie să le ia în considerare, după caz.

Subcategorii ale riscului de credit	Referințe juridice/Definiții	Domenii de evaluare	Referințe juridice referitoare la domeniile de evaluare
Riscul de concentrare a creditelor	<i>Riscul instituției de a suporta pierderi de credit semnificative din cauza unei concentrări a expunerilor față de un grup redus de debitori, față de un grup de debitori cu un comportament de nerambursare similar sau față de active financiare corelate la un nivel ridicat și diminuarea concentrată a riscului de credit</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Concentrări uninominale (care includ un client sau un grup de clienți conectați, astfel cum este definit în cazul expunerilor mari) • Concentrări sectoriale • Concentrări geografice • Concentrarea de produse • Concentrarea garanțiilor reale și a garanțiilor • Surse ascunse de concentrare care pot apărea în condiții de criză, când nivelul de corelare credit-risc poate crește față de condițiile normale 	Regulamentul (UE) nr. 575/2013: Articolele 129, 170, 171, 184, 207, 209, 395, 400-401 Directiva 2013/36/UE: Articolele 81 și 98
Riscul de credit al contrapărții	<i>Riscul ca o contraparte la o tranzacție să intre în stare de nerambursare înainte de decontarea finală a fluxurilor de numerar aferente tranzacției</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Calitatea contrapărților și a ajustării evaluării creditului (CVA) relevant, precum și complexitatea tranzacțiilor • Riscul de corelare defavorabilă (Wrong-Way Risk) asociat expunerii față de o contraparte este corelat în mod negativ cu calitatea creditului contrapărții respective • Expunerea la riscurile de credit și de decontare ale contrapărții, atât în ceea ce privește valorile curente de piață, cât și valoarea nominală, în comparație cu expunerea totală din credite și cu fondurile proprii • Proportia de tranzacții procesate prin intermediul infrastructurilor pieței financiare care asigură decontarea de tip livrare contra plată • Rata tranzacțiilor pentru contrapărți centrale și eficacitatea mecanismelor de protecție împotriva pierderilor pentru acestea • Proportia tranzacțiilor efectuate cu contrapărțile centrale stabilite în țări terțe, eficacitatea mecanismelor de protecție împotriva pierderilor 	Regulamentul (UE) nr. 575/2013: Articolele 181 și 246, Partea a treia, Titlul II, Capitolul 6 Directiva 2013/36/UE: Articolul 79

Subcategorii ale riscului de credit	Referințe juridice/Definiții	Domenii de evaluare	Referințe juridice referitoare la domeniile de evaluare
Riscul de decontare și de livrare	<i>Riscul care apare în cazul tranzacțiilor cu instrumente de datorie, titluri de capital, valute și mărfuri (cu excepția tranzacțiilor de răscumpărare și a operațiunilor de dare cu împrumut de titluri sau mărfuri și a operațiunilor de luare cu împrumut de titluri sau mărfuri) rămâne nedecontat după data de livrare scadentă</i>	<p><i>pentru acestea, precum și modul în care se reduce orice expunere excesivă față de contrapărțile centrale din afara UE</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Rata tranzacțiilor extrabursiere care nu sunt compensate la nivel central și eficacitatea mecanismelor de protecție împotriva pierderilor pentru acestea • Existența, importanța, eficacitatea și caracterul executoriu al acordurilor de compensare 	<i>Regulamentul (UE) nr. 575/2013: Articolele 1 și 92, Partea a treia, Titlul V</i>

Subcategorii ale riscului de credit	Referințe juridice/Definiții	Domenii de evaluare	Referințe juridice referitoare la domeniile de evaluare
Riscul de țară	<i>Riscul ca instituția să suporte pierderi de credit legate de activitatea desfășurată într-o anumită țară, ca urmare a unor circumstanțe și/sau evenimente nefavorabile, inclusiv impactul evenimentelor geopolitice din țara respectivă</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Riscul de deteriorare a calității expunerilor unei instituții într-o anumită țară (inclusiv riscul de debitor colectiv – adică neîndeplinirea obligațiilor de plată de către un grup numeros de debitori), generat de amenințări, evenimente și escaladarea unor situații nefavorabile asociate cu războaie, terorism și tensiuni între state și actori politici care afectează relațiile internaționale • Gradul de concentrare în cadrul tuturor tipurilor de expuneri la riscul de țară, inclusiv expuneri suverane, raportat la întregul portofoliu de credite al instituției (pe debitor și valoare) • Puterea economică și stabilitatea țării debitorului, precum și evidența plăților punctuale și apariția evenimentelor grave de nerambursare • Riscul altor forme de intervenție suverană care pot afecta semnificativ bonitatea debitorilor (de exemplu, înghețări de depozite, exproprierea sau impunerea de impozite covârșitoare) • Riscul de transfer asociat împrumutului transfrontalier în monedă străină pentru identificarea împrumutului transfrontalier semnificativ și a expunerilor în monedă străină 	
Riscul de credit din securitizări	<i>Riscurile care decurg din tranzacțiile de securitizare în legătură cu care instituțiile de credit sunt investitor, inițiator sau sponsor, inclusiv riscurile reputaționale (care apar în legătură cu structurile sau produsele complexe)</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Caracterul adecvat al alocării expunerilor din securitizare din afara portofoliului de tranzacționare și din portofoliul de tranzacționare și coerența cu strategia de securitizare a instituției • Ratingul și performanța tranșelor de securitizare deținute de instituție, natura, componența și calitatea activelor-suport • Coerența recuperării capitalului cu transferul efectiv de risc pentru securitizări inițiate • Dacă există o distincție clară între sumele utilizate și cele neutilizate pentru facilități de lichiditate oferite pentru mecanismul securitizării • Existența unor planuri de urgență pentru vehicule investiționale pentru efectele de comerț garantate cu active, care sunt gestionate de către instituție în eventualitatea în care emiterea unui efect de comerț nu este 	<p>Regulamentul (UE) nr. 575/2013: Articolul 67, Partea a treia, Titlul II, Capitolul 5</p> <p>Directiva 2013/36/UE: Articolul 82</p>

Subcategorii ale riscului de credit	Referințe juridice/Definiții	Domenii de evaluare	Referințe juridice referitoare la domeniile de evaluare
		posibilă din cauza condițiilor de lichiditate, precum și impactul asupra expunerii totale a instituției la riscul de credit	
Riscul generat de acordarea de împrumuturi în valută	<i>Riscul de credit suplimentar generat de expunerile din împrumuturi în valută acordate debitorilor de pe piața de retail și IMM-urilor neacoperite</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Orice relație neliniară între riscul de piață și riscul de credit, în care cursurile de schimb pot avea un impact disproporționat asupra riscului de credit al portofoliului de împrumuturi în valută al unei instituții, cum ar fi o creștere semnificativă atât a valorii curente a datoriei și a fluxului de plăți pentru rambursarea datoriei respective, precum și o creștere a valorii curente a datoriei în comparație cu valoarea activelor-garanție denominate în moneda națională 	
Riscul privind capitalurile proprii din afara portofoliului de tranzacționare	<i>Riscul de pierdere aferent instrumentelor financiare, generat de variațiile valorii titlurilor de capital din afara portofoliului de tranzacționare</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Autoritățile competente trebuie să evalueze riscul de scădere a valorii investițiilor în capitaluri proprii ale instituției și să se asigure că acest risc este reflectat în mod corespunzător de cadrul de risc al instituției • Dacă este cazul, cu privire la riscul de participare la participațiile strategice (atât în sectorul asigurărilor, cât și în alte sectoare) 	Regulamentul (UE) nr. 575/2013: Articolul 133
Riscul imobiliar	<i>Riscul de pierdere din cauza modificărilor valorii de piață a activelor proprii imobiliare sau a instrumentelor financiare legate de active imobiliare</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Riscul de scădere a valorii investițiilor imobiliare ale instituției • După caz, valoarea instrumentelor financiare legate de activele imobiliare (de exemplu, trusturi de investiții imobiliare, REIT) 	Pentru bunurile imobile deținute de o instituție, Regulamentul (UE) nr. 575/2013: Articolul 134 alineatul (1) – AS Articolul 156 – Abordarea bazată pe modele interne de rating (IRB)
Riscul de diminuare a valorii creanței	<i>Articolul 4 punctul 53 din Regulamentul privind cerințele de capital (CRR)</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Riscul de diminuare a valorii creanței pentru toate portofoliile de credite pentru care nu se aplică abordarea IRB, precum și pentru cele al căror risc de diminuare a valorii creanței este considerat nesemnificativ din perspectiva portofoliului • Modul în care expunerile nesemnificative din cadrul fiecărui portofoliu sau al fiecărei clase de expuneri sunt luate în considerare în evaluarea agregată a riscului instituției de diminuare a valorii creanței • Dacă este cazul, dacă evaluarea riscurilor pentru expunerile la riscul de diminuare a valorii creanței în cadrul întreprinderii care achiziționează 	

Subcategorii ale riscului de credit	Referințe juridice/Definiții	Domenii de evaluare	Referințe juridice referitoare la domeniile de evaluare
Riscul de model (pentru modele reglementate aprobate)	Articolul 4 alineatul (1) punctul 52b din CRR	<p>sistemele de plăți comerciale (de exemplu, în portofoliul de datorii contingente pentru pozițiile de refuz la plată) este adecvată și se bazează pe o segmentare consecventă a pozițiilor subiacente în conformitate cu principalele lor caracteristici contractuale – și anume, natura tranzacțiilor de vânzare subiacente, calendarul plăților procesate și aplicarea unor mecanisme standard de atenuare a riscurilor.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Monitorizarea faptului dacă instituția continuă să îndeplinească cerințele minime și să se asigure că cerințele de fonduri proprii aferente nu sunt subestimate • Evaluarea se poate baza pe informațiile obținute în cadrul altor acțiuni de supraveghere, inclusiv al celor desfășurate în conformitate cu articolul 101 din Directiva 2013/36/UE 	Directiva 2013/36/UE: Articolul 3

Anexa II – Subcategorii de risc de piață

Tabelul de mai jos prezintă o listă neexhaustivă de subcategorii ale riscului de piață pe care autoritățile competente trebuie să le ia în considerare, după caz.

Subcategorii de risc de piață (nivelul 1)	Referințe juridice/Definiții ⁵⁴
Riscul general de rată a dobânzii (portofoliu de tranzacționare)	<p><i>Riscul de pierderi rezultate din modificările valorii de piață a instrumentelor de datorie, ca urmare a unei modificări a nivelului ratelor dobânzii, care nu are legătură cu atributele specifice ale respectivelor instrumente de datorie individuale.</i></p> <p><u>Referințe juridice relevante pentru tratamentul capitalului:</u></p> <p>> Înaintea revizuirii fundamentale a portofoliului de tranzacționare (FRTB) – modele interne</p> <p><i>Regulamentul (UE) nr. 575/2013, Partea a treia, Titlul IV, Capitolul 5 – Articolul 362</i></p> <p>> Înaintea FRTB – Abordarea standardizată/După FRTB – Abordarea standardizată simplificată</p> <p><i>Regulamentul (UE) nr. 575/2013, Partea a treia, Titlul IV, Capitolul 2, Secțiunea 2, Subsecțiunea 2 – Articolele 339-340 (riscul general al instrumentelor de datorie)</i></p> <p>> După FRTB – Abordarea standardizată alternativă</p> <p><i>Regulamentul (UE) nr. 575/2013, Partea a treia, Titlul IV, Capitolul 1a, Secțiunea 2 – Articolele 325d-325k (metoda bazată pe sensibilitate, riscul general de rată a dobânzii)</i></p> <p>> După FRTB – Abordarea bazată pe modele interne alternativă</p> <p><i>Regulamentul (UE) nr. 575/2013, Partea a treia, Titlul IV, Capitolul 1b – Articolele 325az-325bp (componenta „măsura valorii la risc condiționate/măsura riscului pentru scenarii de criză”)</i></p>

⁵⁴ În acest tabel, ne referim la sintagma „înaintea revizuirii fundamentale a portofoliului de tranzacționare (Fundamental review of the trading book – FRTB)” pentru definiția și tratamentul aplicabile înainte de intrarea în vigoare a FRTB. Sintagma „după FRTB” se referă la definițiile și abordarea aplicabile odată cu intrarea în vigoare a FRTB.

**Subcategorii de
risc de piață
(nivelul 1)**

Referințe juridice/Definiții⁵⁴

Riscul care decurge din modificările valorii de piață a instrumentelor financiare de datorie din cauza fluctuațiilor marjei lor de credit (consultați „Definiții”, Titlul 1).

- Tratamentul capitalului diferențiat în funcție de tipul de instrument/portofoliu:

1) Riscul de marjă de credit al instrumentelor care nu sunt poziții din securitizare

2) Riscul de marjă de credit al securitizărilor [în afara portofoliului de tranzacționare pe bază de corelație alternativă (ACTP)]

3) Riscul de marjă de credit al securitizărilor incluse în ACTP

- Acoperă, de asemenea, riscul suveran (și anume, riscul de pierderi din cauza scăderii valorilor de piață ale expunerilor suverane)

**Riscul de marjă de
credit
(portofoliu de
tranzacționare)**

Referințe juridice relevante pentru tratamentul în materie de capital

> Înaintea FRTB – modele interne

Regulamentul (UE) nr. 575/2013, Partea a treia, Titlul IV, Capitolul 5 din CRR – Articolul 362

[Valoarea la risc – componentă; și componenta suplimentară ACTP („măsurările cuprinzătoare ale riscului”) pentru pozițiile din ACTP]

> Înaintea FRTB – Abordarea standardizată / După FRTB – Abordarea standardizată simplificată

Regulamentul (UE) nr. 575/2013, Partea a treia, Titlul IV, Capitolul 2, Secțiunea 2, Subsecțiunea 1 – Articolele 335-338 (riscul specific al instrumentelor de datorie)

> După FRTB – Abordarea standardizată alternativă

Regulamentul (UE) nr. 575/2013, Partea a treia, Titlul IV, Capitolul 1a, Secțiunea 2 – Articolele 325d-325k [metoda bazată pe sensibilitate, riscul de marjă de credit (credit spread risk – CSR) pentru instrumente care nu sunt poziții din securitizare, CSR pentru securitizări (incluse în ACTP), CSR pentru securitizări (neincluse în ACTP)]

> După FRTB – Abordarea bazată pe modele interne alternativă

Subcategorii de risc de piață (nivelul 1)	Referințe juridice/Definiții ⁵⁴
Riscul privind capitalurile proprii (portofoliu de tranzacționare)	<p><i>Regulamentul (UE) nr. 575/2013, Partea a treia, Titlul IV, Capitolul 1b – Articolele 325az-325bp (componenta „măsura valorii la risc condiționate/măsura riscului pentru scenarii de criză”)</i></p> <hr/> <p><i>Riscul unei variații a valorii de piață a unui instrument ca urmare a unei evoluții generale a pieței de titluri de capital sau a unor factori legați de emitentul instrumentului sau, în cazul unui instrument derivat, de emitentul instrumentului-suport.</i></p> <p><u><i>Referințe juridice relevante pentru tratamentul în materie de capital</i></u></p> <p><i>> Înaintea FRTB – modele interne</i></p> <p><i>Regulamentul (UE) nr. 575/2013, Partea a treia, Titlul IV, Capitolul 5 – Articolul 362 din CRR</i></p> <p><i>> Înaintea FRTB – Abordarea standardizată/După FRTB – Abordarea standardizată simplificată</i></p> <p><i>Regulamentul (UE) nr. 575/2013, Partea a treia, Titlul IV, Capitolul 2, Secțiunea 3 – Articolele 341-344 (riscul general al instrumentelor de capital + riscul specific al instrumentelor de capital)</i></p> <p><i>> După FRTB – Abordarea standardizată alternativă</i></p> <p><i>Regulamentul (UE) nr. 575/2013, Partea a treia, Titlul IV, Capitolul 1a, Secțiunea 2 – Articolele 325d-325k (metoda bazată pe sensibilitate, clasa de risc „riscul privind capitalurile proprii”)</i></p> <p><i>> După FRTB – Abordarea bazată pe modele interne alternativă</i></p> <p><i>Regulamentul (UE) nr. 575/2013, Partea a treia, Titlul IV, Capitolul 1b – Articolele 325az-325bp (componenta „măsura valorii la risc condiționate/măsura riscului pentru scenarii de criză”)</i></p>
Riscul de migrare	<p><i>Riscul de pierdere asociat instrumentelor financiare, determinat de deteriorarea bonității emitentului sau a emitentului activelor de referință sau al activelor-suport. Aceasta exclude riscul de nerambursare. În cadrul FRTB, acest risc este tratat ca parte a riscului de marjă de credit.</i></p>

Subcategorii de risc de piață (nivelul 1)	<i>Referințe juridice/Definiții⁵⁴</i>
	<p><u>Referințe juridice relevante pentru tratamentul în materie de capital</u></p> <p>> Înaintea FRTB – modele interne</p> <p>Regulamentul (UE) nr. 575/2013, Partea a treia, Titlul IV, Capitolul 5, Secțiunea 4 – Articolele 372-376</p> <p>> După FRTB – Abordarea standardizată alternativă</p> <p>Regulamentul (UE) nr. 575/2013, Partea a treia, Titlul IV, Capitolul 1a, Secțiunea 2 – Articolele 325d-325k</p> <p>> După FRTB – Abordarea bazată pe modele interne alternativă</p> <p>Regulamentul (UE) nr. 575/2013, Partea a treia, Titlul IV, Capitolul 1b – Articolele 325az-325bp</p>
	<p><i>Riscul de pierdere aferent instrumentelor financiare din cauza intrării în stare de nerambursare a unui emitent al instrumentelor financiare respective sau a emitenților activelor de referință sau ai activelor-suport. Acoperă, de asemenea, riscul suveran, adică riscul de pierderi din cauza stării de nerambursare a expunerilor suverane.</i></p>
Riscul de nerambursare (portofoliu de tranzacționare)	<p><u>Referințe juridice relevante pentru tratamentul în materie de capital</u></p> <p>> Înaintea FRTB – modele interne</p> <p>Regulamentul (UE) nr. 575/2013, Partea a treia, Titlul IV, Capitolul 5 – Articolele 372-376 (componenta „cerința aferentă riscului adițional de nerambursare”)</p> <p>> După FRTB – Abordarea standardizată alternativă</p> <p>Regulamentul (UE) nr. 575/2013, Partea a treia, Titlul IV, Capitolul 1a, Secțiunea 5 – Articolele 325v-325ad</p> <p>> După FRTB – Abordarea bazată pe modele interne alternativă</p> <p>Regulamentul (UE) nr. 575/2013, Partea a treia, Titlul IV, Capitolul 1b – Articolele 325az-325bp (cerința pentru riscul de nerambursare)</p>
Riscul valutar	Regulamentul (UE) nr. 575/2013, articolul 4 alineatul (1) punctul 142 – include, printre altele, riscul de conversie și riscul valutar

Subcategorii de risc de piață (nivelul 1)	Referințe juridice/Definiții ⁵⁴
(din portofoliul de tranzacționare și din afara portofoliului de tranzacționare)	<p><u>Referințe juridice relevante pentru tratamentul în materie de capital</u></p> <p>I) <i>Exceptare pentru pozițiile valutare structurale (poziții S-FX)</i></p> <p>- Regulamentul (UE) nr. 575/2013, articolul 104c</p> <p>- Ghidul privind S-FX (EBA/GL/2020/09)</p> <p>II) <i>Tratamentul pozițiilor, altele decât pozițiile S-FX</i></p> <p>> <i>Înainte FRTB – modele interne</i></p> <p>Regulamentul (UE) nr. 575/2013, Partea a treia, Titlul IV, Capitolul 5 – Articolele 362-377</p> <p>> <i>Înainte FRTB – Abordarea standardizată/După FRTB – Abordarea standardizată simplificată</i></p> <p>Regulamentul (UE) nr. 575/2013, Partea a treia, Titlul IV, Capitolul 3 – Articolele 351-354</p> <p>> <i>După FRTB – Abordarea standardizată alternativă</i></p> <p>Regulamentul (UE) nr. 575/2013, Partea a treia, Titlul IV, Capitolul 1a, Secțiunea 2 – Articolele 325d-325k (metoda bazată pe sensibilități, clasa de risc „risc valutar”)</p> <p>> <i>După FRTB – Abordarea bazată pe modele interne alternativă</i></p> <p>Regulamentul (UE) nr. 575/2013, Partea a treia, Titlul IV, Capitolul 1b, articolele 325az-325bp (componenta „măsura valorii la risc condiționate/măsura riscului pentru scenarii de criză”)</p>
Riscul de marfă (din portofoliul de tranzacționare și	Regulamentul (UE) nr. 575/2013, articolul 4 alineatul (1) punctul 143
	<u>Referințe juridice relevante pentru tratamentul în materie de capital</u>

Subcategorii de risc de piață (nivelul 1)	Referințe juridice/Definiții ⁵⁴
din afara portofoliului de tranzacționare)	<p>> Înaintea FRTB – modele interne Regulamentul (UE) nr. 575/2013, Partea a treia, Titlul IV, Capitolul 5 – Articolele 362-377</p> <p>> Înaintea FRTB – Abordarea standardizată / După FRTB – Abordarea standardizată simplificată Regulamentul (UE) nr. 575/2013, Partea a treia, Titlul IV, Capitolul 4 – Articolele 351-354</p> <p>> După FRTB – Abordarea standardizată alternativă Regulamentul (UE) nr. 575/2013, Partea a treia, Titlul IV, Capitolul 1a, Secțiunea 2 – Articolele 325d-325k (metoda bazată pe sensibilități, riscul asociat mărfurilor din clasa de risc)</p> <p>> După FRTB – Abordarea bazată pe modele interne alternativă Regulamentul (UE) nr. 575/2013, Partea a treia, Titlul IV, Capitolul 1b – Articolele 325az-325bp (componenta „măsura valorii la risc condiționate/măsura riscului pentru scenarii de criză”)</p>
Riscul aferent ajustării evaluării creditului (din portofoliul de tranzacționare și din afara portofoliului de tranzacționare)	Regulamentul (UE) nr. 575/2013, articolul 381
Riscul de evaluare	Riscul de pierderi în urma revizuirilor sau a ajustărilor valorii contabile a activelor și datoriilor evaluate la valoarea justă
Subcategorii de risc de piață (nivelul 2)	Referințe juridice/Definiții

Subcategorii de risc de piață (nivelul 1)	Referințe juridice/Definiții ⁵⁴
(poziții din portofoliul de tranzacționare și poziții din afara portofoliului de tranzacționare)	<p>[Regulamentul (UE) nr. 575/2013, articolul 105 și Regulamentul (UE) 2016/101]</p> <ul style="list-style-type: none"> - Incertitudinea prețurilor de piață - Costurile de închidere - Riscurile modelului de evaluare - Marjele de credit constatate în avans - Costurile de investiție și de finanțare - Poziții concentrate - Costurile administrative viitoare - Finalizarea anticipată - Riscuri operaționale (de evaluare) <p>Standardele tehnice de reglementare pentru evaluarea prudentă [Regulamentul (UE) 2016/101]</p>
Riscul rezidual	<p><i>Regulamentul (UE) nr. 575/2013, articolul 325u și standardele tehnice de reglementare privind majorarea pentru riscul rezidual [Regulamentul (UE) nr. 2022/2328] – cuprinde categoriile generale de riscuri care decurg din instrumente cu active-suport exotice și riscul rezidual al instrumentelor care prezintă alte riscuri reziduale</i></p> <p><u>Referințe juridice relevante pentru tratamentul în materie de capital</u></p> <p>> După FRTB – Abordarea standardizată alternativă</p> <p><i>Regulamentul (UE) nr. 575/2013, Partea a treia, Titlul IV, Capitolul 1a, Secțiunea 4 – Articolul 325u</i></p>
Riscul de piață: Riscul de model	<p><i>Regulamentul (UE) nr. 575/2013, articolul 4 alineatul (1) punctul (52b)</i></p>

Subcategorii de risc de piață (nivelul 1)	Referințe juridice/Definiții ⁵⁴
Riscul de piață:	- Riscul delta [riscul ca valoarea unui instrument financiar să se modifice ca urmare a unei variații a valorii factorului de risc (efecte de prim ordin)]
Riscurile în funcție de linearitate	- Riscul vega (riscul care decurge din modificările volatilității instrumentului-suport al unui instrument neliniar) - Riscul de curbura (inclusiv riscul gamma) (riscuri care nu sunt incluse în riscul delta și vega, inclusiv riscul care decurge din efectele de ordin secundar ale modificărilor elementelor-suport și din alți parametri ai opțiunilor)
Riscul de piață: Riscul de lichiditate al pieței și riscul de concentrare	Riscul ca instituția să sufere pierderi de piață/de lichiditate rezultate dintr-o concentrare, fie din expuneri la un singur factor de risc, fie din expuneri la mai mulți factori de risc corelați, fie din instrumente cu orizonturi de lichiditate ridicate
Riscul de piață: Riscul de bază	Riscul de pierderi din cauza corelației imperfecte a modificării valorii instrumentelor de compensare nominală

Anexa III – Subcategoriile de risc operațional

Tabelul de mai jos prezintă o listă neexhaustivă de subcategorii ale riscului operațional pe care autoritățile competente trebuie să le ia în considerare, după caz.

Subcategoriile de risc operațional (nivelul 1)	Referințe juridice/Definiții	Subcategoriile de risc operațional (nivelul 2)	
			Referințe juridice/Definiții
Riscul juridic	Articolul 4 alineatul (1) punctul 52a din CRR		
Riscul de model	Articolul 4 alineatul (1) punctul 52 litera (b) din CRR		
Riscul TIC	Articolul 4 alineatul (1) punctul 52c din CRR	Riscul de disponibilitate și continuitate TIC	Riscul ca performanța și disponibilitatea sistemelor, datelor sau serviciilor TIC să fie afectate negativ, inclusiv imposibilitatea de a recupera la timp serviciile instituției din cauza unei defecțiuni la componentele hardware sau software ale TIC; vulnerabilitățile de la nivelul gestionării sistemului TIC; sau orice alt eveniment
		Riscul de securitate TIC (inclusiv riscul cibernetic)	Riscul ca accesul neautorizat sau actele răuvoitoare sau intenționate să compromită sistemele, datele sau serviciile TIC, indiferent dacă acestea provin din interiorul sau din exteriorul instituției (de exemplu, atacuri cibernetice)
		Riscul de schimbare TIC	Riscul care decurge din incapacitatea instituției de a gestiona schimbările la nivelul sistemelor sau serviciilor TIC în timp util și în mod controlat
		Riscul de integritate a datelor TIC	Riscul ca datele stocate și prelucrate prin sisteme TIC să fie incomplete, inexacte sau neconsecvente la nivelul diferitelor sisteme TIC, afectând astfel fiabilitatea sau continuitatea serviciilor și activităților instituției și putând avea consecințe operaționale, financiare, juridice sau asupra reputației

Subcategoriile de risc operațional (nivelul 1)	Referințe juridice/Definiții	Subcategorii de risc operațional (nivelul 2)	Referințe juridice/Definiții
Riscul generat de părți terțe (nelegat de TIC)	<i>Riscul la care se poate expune o entitate financiară în legătură cu utilizarea unei funcții furnizate de furnizorii terți de servicii sau de subcontractanții acestora, inclusiv furnizarea unei funcții sau asigurarea de sprijin pentru o funcție, inclusiv prin acorduri de externalizare (viitorul Ghid al ABE privind administrarea adecvată a riscului generat de părți terțe)</i>	Riscul TIC generat de părți terțe	<i>riscul la care se poate expune o instituție în legătură cu utilizarea serviciilor TIC furnizate de furnizorii terți de servicii TIC sau de subcontractanții acestora, inclusiv prin acorduri de externalizare [articolul 3 punctul 18 din DORA], inclusiv riscul de concentrare a serviciilor TIC [articolul 3 punctul 29 din DORA] în ceea ce privește atât furnizorii terți de servicii TIC critice, cât și pe cei de servicii TIC neesențiale</i>
Riscul de credit (evenimente de risc operațional legate de riscul de credit care nu sunt luate în calcul în expunerea ponderată la risc pentru riscul de credit)	<i>Articolul 317 alineatul (5) din CRR</i>		

Subcategoriile de risc operațional (nivelul 1)		Subcategorii de risc operațional (nivelul 2)	
<i>Referințe juridice/Definiții</i>		<i>Referințe juridice/Definiții</i>	
Riscul de piață (evenimente de risc operațional legate de riscul de piață)	<i>Articolul 317 alineatul (6) din CRR</i>		

Anexa IV – Subcategoriile IRRBB

Tabelul de mai jos prezintă o listă neexhaustivă de subcategorii de riscuri IRRBB pe care autoritățile competente trebuie să le ia în considerare, când este cazul.

Subcategoriile IRRBB (nivelul 1)	Referințe juridice/Definiții	Subcategoriile IRRBB (nivelul 2)	Referințe juridice/Definiții
Riscul de discrepanță	EBA/GL/2022/14 (punctul 7 „Definiții”)		
Riscul de bază	EBA/GL/2022/14 (punctul 7 „Definiții”)		
Riscul de opțiune	EBA/GL/2022/14 (punctul 7 „Definiții”)	Riscul asociat opțiunilor automate	EBA/GL/2022/14 (punctul 7 „Definiții”)
		Riscul legat de opțiunile comportamentale	EBA/GL/2022/14 (punctul 7 „Definiții”)

Anexa V – Măsurarea riscului legat de prețurile de transfer

P2R pentru riscul legat de prețurile de transfer trebuie determinate prin însumarea indicatorului P2R corespunzător riscului asociat fiecărei metode de stabilire a prețurilor de transfer care se bazează pe metoda bazată pe profitul tranzacției, astfel cum este menționată la punctul 173 din prezentul ghid. Alte tipuri de metode de stabilire a prețurilor de transfer, care transferă în mod similar pierderile semnificative către entitatea din UE, trebuie evaluate în mod similar. P2R corespunzătoare unei metode de stabilire a prețurilor de transfer aparținând metodei bazate pe profitul tranzacției stabilite se determină după cum urmează:

- a) Instituția trebuie să identifice portofoliul ale cărui profituri și pierderi sunt utilizate ca bază pentru a stabili suma care urmează a fi alocată instituției în conformitate cu metoda de stabilire a prețurilor de transfer.
- b) Pe baza (i) datelor empirice și (ii) a indicatorilor-cheie incluși în acordul de stabilire a prețurilor, astfel cum se menționează la punctul 174, litera (b) din prezentul ghid, instituția trebuie să își determine contribuția marginală „m” la indicatorii-cheie utilizați pentru a stabili ponderea profiturilor și pierderilor care urmează să fie alocată între entitățile participante la metoda de stabilire a prețurilor de transfer.
- c) Instituția trebuie să obțină cerințele de capital pentru riscul de piață ($C_{MRPortfolio}$) aferente portofoliului identificat la litera (a).
- d) P2R pentru metoda de stabilire a prețurilor de transfer este $m \times C_{MRPortfolio}$. Această sumă poate fi limitată la valoarea pierderii maxime care poate fi alocată instituției în conformitate cu metoda de stabilire a prețurilor de transfer.

O instituție poate primi un portofoliu de tip $C_{MRPortfolio}$ de la o entitate stabilită în afara Uniunii cu care există o metodă de stabilire a prețurilor de transfer. Entitatea respectivă poate stabili cerințele de capital pe baza normelor privind riscul de piață aplicabile în jurisdicția în care este stabilită. În cazul în care aceste dispoziții referitoare la țări terțe se bazează pe un cadru de capital aferent Pilonului 1 care nu este în conformitate cu cadrul de capital pentru riscul de piață aferent Pilonului 1 implementat în UE în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 575/2013, autoritățile competente trebuie să majoreze cerința cu un factor de 1,5. Autoritățile competente pot reduce sau majora acest multiplicator pentru a reflecta importanța diferențelor dintre normele privind riscul de piață aplicabile în UE și cele aplicabile în țara terță.

Autoritățile competente pot stabili P2R ale unei metode de stabilire a prețurilor de transfer la o valoare mai mică decât cea obținută în conformitate cu primul punct din prezenta anexă atunci când sunt îndeplinite toate condițiile de mai jos:

- a. În contextul respectivei metode de stabilire a prețurilor de transfer, se consideră că instituția suportă și administrează cea mai mare parte a riscului de piață legat de portofoliul pe care se bazează metoda de stabilire a prețurilor de transfer.
- b. Modelul de contabilizare presupune că instituția își poate alocă pierderile din portofoliul de tranzacționare către alte entități care participă la metoda de stabilire a prețurilor de transfer.

- c. Instituția furnizează dovezi suficiente care să demonstreze că, având în vedere rolul său de principal contribuitor la metoda de stabilire a prețurilor de transfer în sensul literei (a), cerințele de capital pentru riscul de piață aferent pozițiilor care fac obiectul metodei de stabilire a prețurilor de transfer acoperă deja pierderile potențiale rezultate din metoda de stabilire a prețurilor de transfer.